

Computer

XII. ÉVFOLYAM 7. SZÁM • 1145 FT

PANORÁMA

www.computerpanorama.hu

3 CD!

A CD-melléleteken:

LINUX

SuSE Linux 7.2 magyarul

Mézgáék az űrben

Magyar rajzfilm IV/1

Lotus SmartSuite

(3.rész) **150 ezer Ft**

értékű irodai szoftvercsomag

**A múmia
visszatér**

Előzetes **DVD-minőségben**

Nyelviskolák

Rosetta Stone

Talk to Me

ClipDic

Fókuszban

• Mobil informatika • Kötetlenül az internetre

Tesztek

• **21** szkener • **9** DVD-meghajtó
• **8** CD-olvasó • Nvidia GeForce3

Internet

• Terror a világhálón • Bizarr aukciók • Maffia a neten
• IQ-bajnok kerestetik • Orosz hackerek és az FBI

Gyakorlat

• Tökéletes Windows • Háttérkép webkamerával
• Billentyűkkel a PowerPointban • Excel adatok térképen

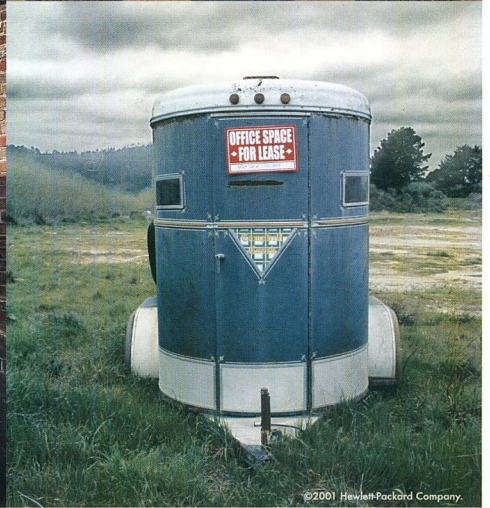
Jogi rovat

• Kiszolgáltatottan?
• A munkahely és a magánszféra

Szorítóban

• WinOnCD 3.8 kontra Instant CD/DVD

©2001 Hewlett-Packard Company.

...kis helyen is elfér

A helyszűke nem gond többé, ha a hp Officejet g55-öt választja, ami elég hihetetlenül hangzik, ha abból indulunk ki, hogy milyen sokféle funkciót képes ellátni. A PhotoRet III nyomtatási technológiának köszönhetően Ön fotóminőségben nyomtathat, másolhat és szkennelhet, valamint számítógép segítségével prezentációkat, prospektusokat és egyedi üdvözlőlapokat is könnyedén szerkeszthet. A hp Officejet g55 nagyszerű munkát végez, úgy, hogy közben alig foglal helyet.

(1) 382 1111 www.hp.hu www.hpshop.hu

Nyár a Meghaj-tó partján

Itt a nyár és vele beköszöntött a számítástechnikai uborkaszезon. A cégek és a felhasználók közül mind többen választják a monitorok helyett a vízpártot és a különböző nyaralóhelyeket.

Felhívánk azonban olvasóink figyelmét arra, hogy a Computer Panoráma a vízpártot is ugyanolyan jól olvasható, mint máshol, talán még kellemesebb is. Ami pedig a CD-mellékleteket illeti, érdemes a tikkasztó forrásig vagy a hűs nyári záporok elől a dolgozószoba védelmébe menekülni, és betenni a strandon kiolvasott újság lemezeit a meghajtóba, mert nálunk nyáron is temérdek hasznos és szóra-

kozató program kerül terítékre.

Ilyen például a harmadik lemezen megbújó SuSE Linux 7.2, amelynek dobozos változata a megjelenést követő néhány nap múlva lesz majd a polcokon. Érdemes kipróbálni, hiszen amellett, hogy immár teljesen magyar a telepítés és a felület, rengeteg újdonsággal és kényelmi szolgáltatással bővült a 7.1-es verzióhoz képest.

Aki inkább tanulni, szórakozni vágyik, az tovább bővítheti nyelvtudását angol nyelvoktató sorozatainkkal, vagy Isztambulba utazhat a multimédia segítségével, a Mézga család pedig közel fél óra garantált jókedvel szolgál *Mozi* rovatunkban. Gondoljunk a megszálott játékosokra is, ők egy teljesverziós játék mellett tölthetik el a rossz idő kínálta szabadidőt. S ha valaki komolyabb dolgokra gondol, feltétlenül egészítse ki megkezdett Lotus SmartSuite ME irodai csomagját két újabb programmal, és ne feledkezzen meg a szervizcsomag telepítéséről sem. Természetesen további teljes verziós programokkal is találkozhatnak a lemezen, és a demók között található PowerDVD 3.0 segítségével belekukancshatnak egy óriási mozi-siker, *A múmia visszatér*-nek DVD-minőségű előzetesébe is, anélkül, hogy ezért DVD-ROM-ot kellene venniük.

Ha tehát azt hallják, hogy a meghirdetett jó idő a kedvezőtlen időjárás miatt elmarad, folytassák pihenésüket a „Meghaj-tó” partján. Aki pedig az otthonától távol nyaral, érdeklődjön, talán lehet a környéken bérelni egy multimédiás notebookot. Hát nem megérem?

NÁKOVICS LÁSZLÓ
szerkesztő

MÁR KAPHATÓ!

HTML technikák a gyakorlatban

- HTML alapsimere-
tek
- A HTML dokumentum felépítése
- Hivatkozások, ké-
pek, keretek
- Dinamikus HTML
- Szövegformázás
- JavaScript, Java
- SSI (Server Side
Include)
- PHP3, XHTML (XML), VRML
- WAP (Wireless Application
Protocol)

HAVI AJÁNLÓ

PC-tuningolás a CD-n

Hónapok óta jelzik olvasóink, hogy szeretnék elektronikus formában is elérni nagyszerű, kékötetes *PC-tuningolás* könyvüket. Nos, a teljes kiadványt nem tehetjük fel CD-re (ezzel ugyanis előfizetőinknek kedveskedtünk), ám a könyvek legfontosabb, önmagukban is haszonnal forgatható fejezeteit három hónapon keresztül CD-mellékletünk-re is feltesszük. Jó böngészést és sikeres tuningolást!

ÚJ AKCIÓ!

Az akció a készlet erejéig érvényes!

**Fizessen elő
a Computer Panorámára
mindössze**

9999 Ft-ért,

és válasszon három CD-nk közül!

**Európa CD atlasz/
3D kerttervezés egyszerűen/
HEINEMANN TOEFL haladó angol nyelvoktató
(előkészítő kurzus és gyakorló tesztek)**

Computer Panoráma Kiadó Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, 456-6964, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

24 Fókuszban: Mobil informatika

A nyár a pihenés, a szabadságok időszaka. No persze van, aki ilyenkor sem tud elszakadni a munkahelyétől, például mert nem akar vagy mert nem teheti meg. Szerencsére a korszerű technikáknak köszönhetően ma már nem kell testi valónkban jelen lennünk ahhoz, hogy zökkenőmentesen megoldhassuk feladatainkat: az informatika ugyanis mindinkább mobilá válik.

62 Szorító: WinOnCD 3.8 és InstantCD/DVD

Hosszú csend után végre megint érezhető némi pezsgés a CD-író szoftverek háza táján. A WinOnCD 3.8 és az InstantCD/DVD „személyében” mindjárt két trónkövetelő is feltűnt a porondon. Írásunkból kiderül, melyikük fejére kerül a korona.

44 CD- és DVD-ROM-meghajtók

Az adatainkat ma még leginkább kompaktlemezeken tároljuk, s az operációs rendszerek, a felhasználói programok és a játékok legújabb változatai ezen az adathordozón kerülnek forgalomba. Filmeket viszont csak DVD-n lehet vásárolni, ezek lejátszásához tehát DVD-olvasó kell, ami egyben CD-olvasó is, de az ára borsosabb. Nehéz eldönteni, vajon melyik a megfelelőbb választás. Tesztelünk kilenc CD- és nyolc DVD-meghajtót vett alapos vizsgálat alá.

JOG

Elektronikus levelezés – Munkahelyi magánszféra	22
--	----

FÓKUSZBAN

Bluetooth technika – Kábelek nélkül	24
Kötetlen Internet – Munka a szabadedőben	26
Helymeghatározás – Adatfrissítés műholdról	28

HARDVER

Lapolvasók – Szkennerek áll a világ	30
CD- és DVD-ROM-meghajtók – Csak tempósan!	44
Itt a GeForce3 – Fénysebességű grafika	56
Gyorsteszt	60

SZORÍTÓ

WinOnCD 3.8 és InstantCD/DVD – Két trónkövetelő	62
--	----

SZOFTVER

Lotus SmartSuite ME (3.rész) – Approach és FastSite	66
MS Small Business Server – Kis üzlet, nagy lehetőség	71

GYAKORLAT

Számlák a Lotus 1-2-3-mal – Klasszikus darab	68
---	----

LINUX

Borland Kylix 1.0 – A professzionális fejlesztőkészlet	73
--	----

INTERNET

Magyar sarok	76
Gyöngyhalászat	78
Hálólírek	80
Terror az interneten	82

JÁTÉK

Freedom Force	84
Serious Sam	84
Operation Flashpoint	85

A Computer Panorámá az IVSZ tagja

CD-MUSTRA

Eladási topisták	88
------------------	----

DVD

Sennheiser Surrounder Pro	90
A hónap lemeze	92
További jelöltek	92

MULTIMÉDIA

RTL Klub – Virtuális stúdió	95
--------------------------------	----

COMPUTER PRO

Webkamerával a háttérbe – Szép kilátások	97
Keresőtechnikák a weben – Buta és intelligens robotok	100
Az Intel új technológiái – Kiút a válságból?	103

WINDOWS/GYAKORLAT

Újabb tippek – A tökéletes Windows felé	105
TweakUI – Változtassunk Windowsunkon!	108
Excel – Adatok a térképen	111
PowerPoint – Billentyűs bemutatók	115

ÁLLANDÓ ROVATOK

Toptémák	1
Tartalom	2
CD-melléklet	6
Hírek, újdonságok	10
Olvasói rovat	20
Computer Panoráma Business	119
ComPass	129
Osztályozzon bennünket!	140
Adatbank	141
Előzetes	142
CP-szolgáltatás	143
Impresszum	143
CP-interjú	144

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piackutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

Tavaly ősszel indult be a Median webaudiot, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 40 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetők száma pedig meghaladta a 2600-at.

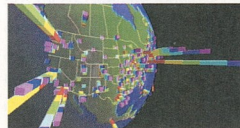
30 Szkennerek tesztje

Ugyan lapolvasónak fordították, mégis inkább szkenner kifejezésként honosodott meg az angol scanner szó, holott a magyar változat kézenfekvőbb lett volna. Cikkünkben persze nem a nyelvtani elmélettel foglalkozunk, hanem azal, hogy megtudjuk, melyik szkenner milyen eredménnyel zárt az otthoni és az olcsóbb irodai kategóriára kiírt tesztünkben.

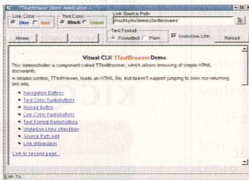
100 Webes keresőtechnikák

A weben tárolt dokumentumok száma körülbelül másfél milliárd, és ez a szám egyre csak nő. Ha abból indulunk ki, hogy egy Computer Panoráma 150 oldalas, egy webdokumentum pedig egy fűzetoldal foglal el, akkor a web tartalma közelítőleg 9 milliárd Computer Panorámába férne bele. Az internetes keresőprogramok csak küzdenek a folyamatosan növekvő adatfolyammal. A legmodernebb eljárások ma a mesterséges intelligencia és a Napster-elv.

73 Linux: Borland Kylix 1.0

A Windows-Linux versenyben az utóbbi fél egyik „lépésátrányát” eddig a nehézkes programfejlesztési lehetőségek jelentették. Ez azonban most változni látszik, hála a Borland által kiadott Kylixnek. A elkészült rendszert a Kylix 1.0 névre keresztelték, és valószínűleg minden eddiginél jobb eszközt sikerült a kezdő és a haladó Linux-fejlesztők kezébe adni.

Egyéb programok

GRAFIKAI PROGRAMOK

AiS Watermark Pictures Protector 1.2
 AVI Frame Rate Changer 1.0
 BeachSunsets.com Screen Saver
 Calendarium 2.75
 Firestorm (Millenium Edition)
 Image Banker
 IconCreator 4.0
 Icon Changer 1.01
 JGO Screen Saver Wizard 2.0.1
 Matrix Screen Saver
 NiceMC Media Plugin for Winamp
 ToolLite 1.0
 WallMaster Pro 2.4a
 ZoomPlayer 1.40

HÁLÓZATI PROGRAMOK

Alchemy Network Monitor
 evDeveloper 1.2
 Eye Of The Storm 2000 Demo
 I Love You Not 1.1
 Interspector 1.0 Beta
 NUTS
 QuickNotes 30
 Resource Monitor Trial
 Total Clock 2.2
 Traffic Seeker Standard
 United Devices Agent
 WebWidePin 2.50.18

ZENÉI PROGRAMOK

Aodix Pro 1.0b2
 AppSounds 1.0
 Arp-X8 1.0.1.17
 Audio Composer 4.3
 Audio Grabber 1.80
 AudioMulch Interactive Music Studio 0.9b7

Computer Panoráma

150 EZER FORINT ÉRTÉKŰ

LOTUS SMARTSUITE
MILLENNIUM
EDITION 3. RÉSZ

TELJES VERZIÓ Irodai csomagunk immár a harmadik részhez ért. Adatbázis-kezelő és webszerkesztő a kitartó felhasználók jutalma. A CIKKEK\LOTUS könyvtárban megtalálják a friss javítócsomagot is, amelynek segítségével már a magyar területi beállításokkal készült dokumentumokat is hibátlanul olvassa a program. Szintén megtalálható PDF formátumban az újságban is olvasható cikk.

ADOBE ACROBAT 5.0

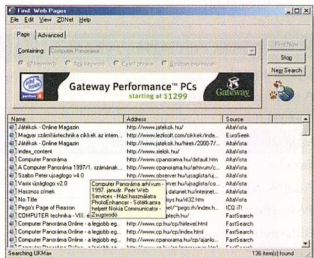
TELJES VERZIÓ Tools könyvtárunkban mindig megtalálhatók a mindennapi használatra szükséges programok. Ilyen az Acrobat Reader is, amelynek legújabb változatát, az 5.0-s verziószámát adjuk közre.

KICQ

TELJES VERZIÓ Akinek „csak” ICQ kapcsolata van, annak nem szükséges az EveryBuddy, eleendő, ha KDE alatt a KICQ-t használja.

WEBFERRET 3.5

TELJES VERZIÓ A WebFerret segítségével könnyen és gyorsan kereshetünk az interneten, több keresőportál használatával. A találatokat a program lista-ba rendezi és az alapértelmezett böngészővel nyitja meg.

WINDOWS MEDIA
PLAYER 7.1

TELJES VERZIÓ A Microsoft Windows Media Playerének legújabb kiadásában új lehetőségeket kapunk, hogy minél jobban kihasználhassuk a számítógép multimédiás képességeit.

REALDRAW

DEMÓ VERZIÓ A RealDraw egy nagyon ügyes, vektoros és bitmapos eszközöket egyaránt tartalmazó multimédiás képszerkesztő program, amelyet most 30 napig kipróbálhatnak olvasóink is.

NELVISKOLÁK

TELJES VERZIÓK Rosetta Stone, haladó angol 22. rész, Talk to Me 14. rész, CLIPDIC 2. sorozat, 1. rész

CD-ROM 2001/7

3. RÉSZ

RODAI SZOFTVERCSOMAG

IRFANVIEW 3.36 ÉS KIEGÉSZÍTÉSEK

TELJES VERZIÓ

A népszerű képnézegető, az IrfanView további lehetőségekkel bővült, sőt, a mellékelt kiegészítő telepítése után az ismert állományformátumok száma is jócskán megnövekszik.

POWERDVD 3.0

DEMÓ VERZIÓ

A PowerDVD a legnépszerűbb szoftveres DVD-lejátszóprogram. 30 napos kipróbálásra szánt változatát is elhelyeztük lemezünkön, hogy a 2. CD-n található DVD-minőségű MPEG2-es mozielőzetet (A múmia visszatér – MOZI\MUMIA2.-MPG) lejátszhatassák.

CD-HOTLINE

Amennyiben kérdései, problémái lennének a Computer Panoráma

CD-mellékletével kapcsolatban, érdeklődjön e-mailben Nákovics

László kollégánknál.

laszlo.nakovics@
cpanorama.hu

MULTIMÉDIA: MOZI

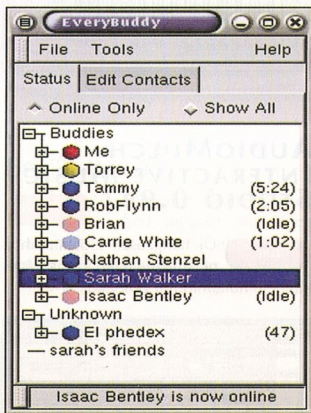
A Mézga család kalandjai

Legújabb rajzfilm csemegénket szülőlknek és gyerekeknek egyaránt kínáljuk. Az előbbieknél azért, hogy kissé fiatalságukra emlékezzenek, csemetéik pedig megnézhessék, min is szórakozott apu és anyu, amikor még ők voltak gyerekek.

EVERYBUDDY

TELJES VERZIÓ

Az EveryBuddy segítségével Linux alatt is elérhetjük ICQ, MSN Messenger és Yahoo Messenger alatt dolgozó ismerőseinket.

A shareware programok részletes leírását CD-mellékletünkön találják.

Egyéb programok

AWave 7.3
Cdex 1.40b3
ComTry MP3 Downloader 3.0
Exact Audio Copy
Midi Thruway 2.02
MIDI-OX 6.3
Ogg Vorbis Encoder 1.0 beta 4
SEQ-303 2.0.2.5
Vorbis plugin for Winamp
Wave Corrector 2.2
Winamp 2.75
WinampMate v1.00
XG-909 1.0.0.152
XMPlay 1.7

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK

4TOPS Excel Import Assistant
602Pro Print Pack
Advanced Directory Printer 1.02
Advanced Find and Replace 1.4.1
Apollo Starter 2.0
AutoMate 4
BatchComp
Calendar-Calculator 2.0
CDLock 1.4
CLASter Demo
CleanReg 3
CountDown 99
CyberScrub 1.0 Professional
Edi3 2.11
FolderBox 1.0
Invisible Folders 1.1
KMCS CleanWin 4.5a
Macro Scheduler 6.0
Magic Folders
Microsoft PowerPint Viewer 97
Riding Clock
Sentry 2.2
Sentry 4.06
SplitEm 1.0
Timer 1.0
WinRescue 2000

SHAREWARE

CALENDARIUM 2.75

GRAFIKA

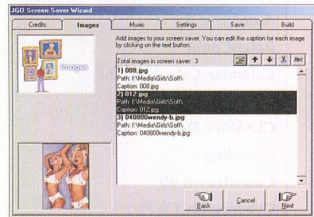
Háttérképcserélő program, figyelemzetős és naptárfunkciókkal. A mellékelt képek nagyon szépek, de ha keveseljük, akkor az internetes letöltés lehetősége is nyitva áll.

JGO SCREEN SAVER WIZARD 2.0.1

GRAFIKA

Néhány lépés alatt a képeinkből, zenék felhasználásával akár jelszöveget és regisztrálható képernyővédőket készíthetünk. Mi több, az eddigi munkáinkat utólagosan is módosíthatjuk.

TOOLLITE 1.0

GRAFIKA

Nehéz eldönteni, hogy ez a program vajon internetes, grafikai vagy felhasználói. A feladata, hogy az interneten keresztül letöltött képeket a Windows Explorer vagy az Outlook menüi „alá” illessze, tetszetősebbé téve azokat.

EYE OF THE STORM 2000 DEMO

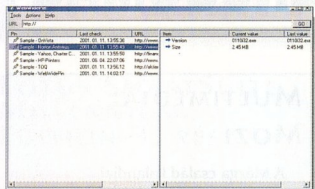
HÁLÓZAT

Az interneten keresztül frissülőprogram, mellyel megjósolható egy-egy vihar útvonal.

WEBWIDEPIN 2.50.18

HÁLÓZAT

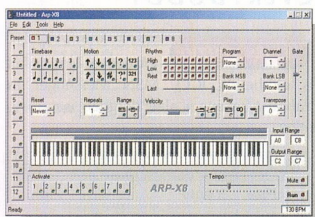
Ismét egy monitorprogram, amely ezúttal nem a szerver aktivitását, hanem a rajta lévő adatokat figyel. Például egy fájl verzióját vagy hosszát, esetleg egy tőzszeindexet.

ARP-X8 1.0.1.17

ZENE

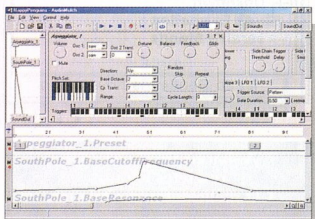
Ha rendelkezik MIDI billentyűzettel vagy egy Seq303 sequencerrel, akkor ezzel a programmal egyszerre nyolc csatornát alkalmazhatjuk az arpeggio effektet variációit.

AUDIOMULCH INTERACTIVE MUSIC STUDIO 0.9B7

ZENE

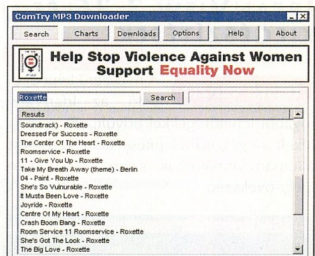
Új hangzások előállításához nélkülözhetetlen ez a jól áttekinthető hullámforma generátor.

COMTRY MP3 DOWNLOADER 3.0

ZENE

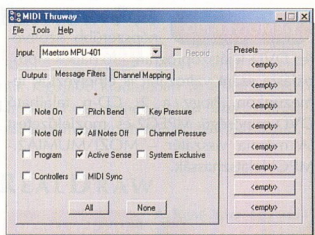
Jól fejlődik ez az egyszerű, szervertől független MP3-kereső. Tetszetős felület és Napster-szerű felépítés jellemzik. Még néhány csevegő csatornára is fel tud lépni, de igazi különlegessége a több szálon futóltetés. A program ingyen használható, mivel „hirdetés támogatott” (adware).

MIDI THRUWAY 2.02

ZENE

Még egy program a MIDI-vel foglalkozó Techno Toys kiadásában: a MIDI csatornákat lehet összekapcsolni vele. A csatornákon továbbított MIDI üzeneteket tetszés szerint ki lehet szűrni, és a csatornák szám szerint fel lehet cserélni.

WAVE CORRECTOR 2.2

ZENE

A lemezzől, kazettáról felvett zenei anyagokat az érdemes mentesíteni a kattogásoktól, valamint a magnófej által okozott hangszínigodástól CD-re írás előtt. Ebben, valamint a felvételben segít ez a program.

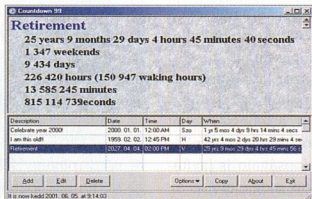
AUTOMATE 4

FELHASZNÁLÓ Kliens-szerver felépítésű is lehet ez az automatizálást teljes mértékű megoldó program, amelynek az előnye, hogy átlátható a működése, és olyan funkciói is vannak, amelyekkel szinte bármilyen feladatot el lehet végezni, akár más programokat manipulálva.

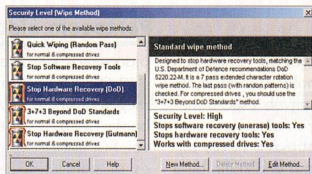
COUNTDOWN 99

FELHASZNÁLÓ Visszszámológó program, amely a beírt időpontig hátralévő (pl.: 2001. szilveszter) vagy az azóta (születés) eltelt időt mutatja, másodpercre pontosan.

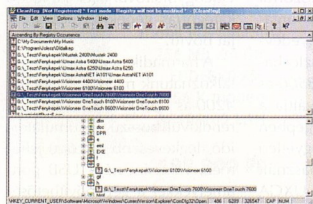
CYBERSCRUB 1.0 PROFESSIONAL

FELHASZNÁLÓ Az Amerikai Védelmi Minisztérium által is jóváhagyott fájlirtó program, amely hardveres viszállított eszközök ellen is képes védelmet adni, akár a lemez mágnességével a teljes eltüntetésé is.

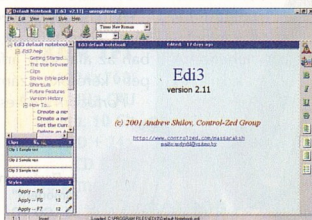
CLEANREG 3

FELHASZNÁLÓ Ez a takarítóprogram elsősorban a regisztrációs adatbázisban keresi meg a hibás, sehova sem mutató, ám a gépet lassító bejegyzéseket, de a rendszerfájlok szabálytalanságaira is felhívja a figyelmet.

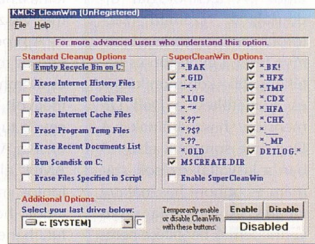
MACRO SCHEDULER 6.0

FELHASZNÁLÓ Egyszerű, leginkább a BASIC-re hasonlító scriptnyelvel vezérelhető makrózó program, amellyel gyakorlatilag az összes Windows program bekezdhető. A műveletek adott időhöz, rendszerinduláshoz vagy egy program elindulásához is köthetők.

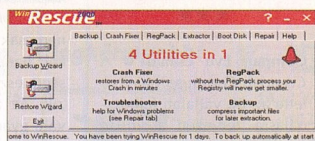
KMCS CLEANWIN 4.5A

FELHASZNÁLÓ Vége egy Windows takarító, amelyben a beállítások egyszerűen elérhetők, és önmagukért beszélnek. A törlésre kiválasztott könyvtárak és átmeneti fájlok kitakarítása a rendszer, illetve a program indulásakor történik.

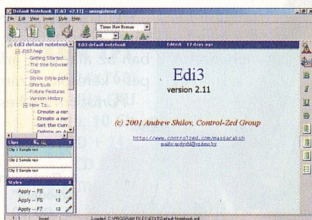
WINRESCUE 2000

FELHASZNÁLÓ Mint a „jó” sampon, ez a program is többfelét tud: visszaállítja a teljesen összeomlott Windows, újratölti a Registry-t és kiszűri a hibákat, biztonsági mentést végez, valamint hibakereső indítómest hoz létre.

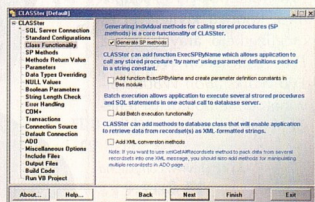
EDI3 2.11

FELHASZNÁLÓ Az önmagát adatkérésnek nevező program egy Rich Text alapú szövegszerkesztő, amelyben fustruktúrába rendezhetjük az adatainkat, formázva, színesítve a szövegeket.

CLASSTER DEMO

FELHASZNÁLÓ Menüvezérelt, a hozzáférőképében hatékony eszköz ez a Visual Basic kódot előállító program, amely lehetővé teszi a különféle adatbázisokhoz való hozzáférést, hosszas programozói munka nélkül.

gyorshírek

A Dellnek szállít a Motorola ■ A Motorola szoftver divíziója (SPD) bejelentette, hogy *SM56 PCI II* típusú szoftvermodem szállít a *Dell Computers Dimension* asztali számítógép sorozatához. A technológiai újdonságnak számító Motorola *szoftvermodem* lehetővé teszi a gyorsabb és hatékonyabb kommunikációt és adatletöltést a Dell Dimension használóknak. A Dell eme sorozatát elsősorban a kisvállalkozások számára és otthoni használatra kínálja. A Motorola szoftvermodem beépítése nemcsak a PC-k kommunikációs adottságait fejlesztik, hanem csökkentik a hardverigényeket is. Az újítástól a Dell kevesebb rendszerkommunikációs problémát, költségcsökkenést és nagyobb fogyasztói megelégedettséget remél.

INFO www.motorola.com

Compaq Evo család ■ A *Compaq Computer* bejelentette az új, vállalati felhasználásra tervezett *Compaq Evo* család első tagjait – noteszgepeket, professzionális munkállomásokat és vékony klienseket. Az elegáns, formatervezett, fekete-ezüstsíni burkolattal ellátott *Compaq Evo* termékek közül az *Evo Notebook N400c* Bluetooth drótnélküli összeköttetésével, az *Evo Notebook N150* strapabíró, könnyű kivitelével és megfizethető árával, és az *Evo Workstation W6000* és *Evo Workstation W8000* élővonalbeli feldolgozási teljesítményével tűnik ki.

INFO www.compaq.hu

Új Athlon processzor

Az AMD – a tavaly év végén bemutatott road map-jének megfelelően – kibocsátotta az *Athlon 4* processzort, amelynek magja a *Palomino* névre hallgat. A május 14-i bejelentés a számítógépgyártóknál és a felhasználóknál egyaránt kellemes visszhangra talált.

A processzor tavaly már elérte és meghaladta az 1 GHz-es áramhatárt, a sebesség tehát megvolt, ideje volt az áramkör egyéb tulajdonságain is javítani. Az Athlon megjelenése az AMD életében egyébként is fontos mérföldkő volt, végleg eldőlt, hogy nem az Intel után fut, hanem egyenrangú ellenfele riválisának. Ma még a középkategóriás gépekben az Intel Celeron mondhatja a magáénak a jelentősebb felhasználási területet, a Duron mennyiségében még lemarad, de tudásán és főként az azonos tudásra vonatkoztatott ár-

ban viszont mindenképp elviszi a pálmát.

Az AMD nem várta meg, míg az Intel ismét fölzárkózik, s Athlon 4-esével további előnyökre tett szert.

A 0,18 mikronos technológiával gyártott, Socket A foglalatba illeszthető processzor fizikailag csereszabatos a jelenlegi áramkörrel, de a tulajdonságait továbbfejlesztették. A lapka mérete 120 mm²-ről 128 mm²-re nőtt, mintegy félmillió tranzisztorfunkció beintegrálásával. Ez azonban nem jelenti a diszzipipáció növekedését (amiről az AMD processzorok sajnos híresek), hanem a jelentős áramkörü áttervezés és az alacsony működési feszültség következtében mintegy 20 %-kal csökkent a teljesítményfelvétel.

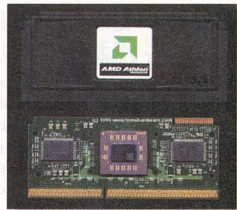
A cég a processzor tudását két területen növelte jelentősen: utasításkészletében és tápellátás-rendszerében.

Portocom újdonságok

A *Portocom Rt.* 2001-ben nemcsak mobil újdonságokkal, hanem egyéb csúcsmínőségű eszközökkel is jelentkezik. Az alkatrészek neves tajvani gyártóktól érkeznek, de a gépek végzerelése Magyarországon történik. Idén erősödni látszik az a trend, hogy a notebookok egyre inkább felveszik a versenyt az asztali gépekkel, mind teljesítmény, mind képernyőméret, mind szolgáltatások tekintetében. A konkret

újdonságok között a *Portocom 340 S8*-as modell már most is megvásárolható. Ez a notebook 13"-os és 14"-os LCD-vel, FCPGA CPU processzorral és új színekben került forgalomba 2001 első negyedében. A *Portocom „záslóshajónak”* is nevezett *8500*-as modell hamarosan felváltja a *Portocom 5600*-as. A gépben egyedi, eddig még egyetlen más gépben sem használt 1600x1200 felbontású UXGA képernyő található, amelyet a DDR 266 SDRAM is támogat.

A második negyedév újdonságai közé tartozik – elsősorban az alacsony árfejkévsű gépet keresők számára – a *Portocom 241*-es modell, 2

Az AMD további előnyöket akar elérni új Athlon processzorával

Az Athlon 4-ben 52 új utasítással növelték – az immár *3DNow! Professional*-nek nevezett – utasításkészletet. Ezzel tovább növekszik az Athlon multimédia alkalmazási területe. Az audio, video és képfeldolgozási programok a tesztek szerint mintegy 10 %-kal gyorsabban futnak a 4-esen. A videodigitálizálás 15 %-kal gyorsabb, s ez közvetve az internetezésünkre és a játékainkra is hat, amelyek szintén 6-7 %-kal gyorsabbak.

INFO www.amd.com

A Portocom egyik „ultramodern” újdonsága, az LCD PC

bővítőhellyel és MP3-lejátszóval, valamint a *Portocom 30N3*-as modell, amely óriás képernyővel és négyzses videogyorsítóval (AGP) a felsőkategóriás gépek termékcsaládját bővíti.

A harmadik negyedévben találkozhattunk majd a *Portocom 4200*-as modellel, amelyet rendkívül hosszú akkumulátoridő (legkevesebb 4,5 óra) jellemel, valamint négy USB port, amelyekkel a gép bővíthetősége szinte határtalanul válik.

Ugyancsak az újdonságok között kell megemlítenünk a PCMCIA Wireless LAN vezeték nélküli hálózati elemek bevezetését, továbbá az egyéb ultramodern eszközöket, köztük az LCD PC-t, a *Portocom* LCD monitort és a *Portocom* mini PC-t.

INFO www.portocom.hu

Kiállítás

Ott voltunk az Infón

Régi és új olvasóink szívesen keresték fel a Computer Panoráma standját

Mint minden évben, idén is önálló standdal képviseltette magát az *Info 2001* kiállításon a *Computer Panoráma* kiadó. Öt nap elteltével elégedetten

nyugtázhattunk: a vásáron ismét megnyilvánult a lapunk iránti lankadatlan érdeklődés, amelyet változatos programmal igyekeztünk még jobban fel-

kelteni. Reggeltől estig „nyomatuk” a műsort: volt vetélkedő, akció és bőven volt az is, amit kitehettünk a pultra.

Látogatóink vetélkedőn adhatták számot a Word és Excel kezelésében szerzett jártasságukból, s a nap végére érve értékes nyereményekkel térhettek haza. Persze az sem távozott üres kézzel, aki éppen csak szerencsét próbált: őket egy-egy Word- és Excel tippkel tartalmazó különszámunkkal örvendeztettük meg. A kiállítás végén abszolút győztest is hirdettünk, aki egy teljes *Microsoft Office 2000* csomaggal lett gazdagabb.

A standon totózní is lehetett: nyolc kérdésünkre kellett helyesen válaszolni, s minden nap nyerni is lehetett, mégpedig egy tartalmas *Computer*

Panoráma ajándécsomagot. Látogatóinkat nem hagyta hidegen előfizetői akciónk: minden új előfizetőnk ötféle ajándék közül választhatott, de dönthetett DVD-lejátszóval kombinált előfizetői konstrukciónk mellett is.

A kiállításra időzítettük egész sor új kiadványunkat, amelyek gyakorlatilag az információtechnológia teljes területét lefedik. Emne kiadványaink közül típetek tartalmazó különszámunkkal a *PC-tuningolás*, a *Windows tipppek 2001.*, a *CAD/ CAM*, az *Internet* és a *Mobil Világ* című különszámunk, ugyancsak sokan vásárolták még két új könyvünket, a *Linuxot* és az *Egyszerűen, értelmezően a CD-írásról-t.*

SMS-JÁTEK

CRITO
notebook király

Minden típusú notebook javítását vállaljuk!

ASUS

magyarországi disztribútor

Erős!

ASUS

Új 16 Mb video

ASUS

A legkönnyebb!

ASUS

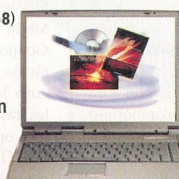
14.1" XGA TFT (1024x768)
8 Mb video AGP
mobil PIII-800 MHz
256 Mb, 20 Gb,
FDD+8xDVD
56 K modem
10/100 LAN

599.900 Ft

13.3" XGA TFT (1024x768)
új 16 Mb video
mobil C-650 MHz CPU
64 Mb, 10 Gb,
FDD+24xCD 56 K modem
10/100 LAN

379.900 Ft
(8xDVD +50.000 Ft)

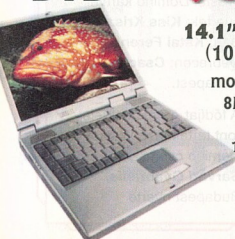
14,1" XGA TFT
(1024x768)
8 Mb video AGP
mobil C-650 MHz
128 Mb, 10 Gb HDD
FDD + 32x CD Rom
56 K modem

429.900 Ft

DVD

CRITO

„internet kész” **Microsoft MILLENNIUM**

14.1" XGA TFT
(1024x768)
mobil C-600 MHz
8Mb video AGP
FDD + DVD
128 Mb, 10 Gb
2 USB

399.900 Ft

nagy 13.3"
XGA TFT
(1024x768)

C-700 MHz CPU
64 Mb, 10 Gb
FDD + 24x
CD ROM
56 K modem

379.900 Ft

12.1" DSTN LCD
C-650 MHz CPU
56 K modem
64 Mb, 6 Gb

FDD + 24x
CD ROM

299.900 Ft

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák

1137 Budapest, Szent István krt. 18.
Tel./fax: (36 1) 329 3063 és 349 2624

CRITO Co LTD
www.crito.com crito@crito.com

gyorshírek

HP LaserJet 9000 ■ A Hewlett-Packard piaci dobta eddigi leggyorsabb lézernyomatóját, a *HP LaserJet 9000*-et, amely perenként 50 oldal nyomtatására képes, az első oldal elkészítéséhez pedig mindössze 6,6 másodpercre van szüksége. A beépített *Chai-Server* webkiszolgálónak köszönhetően a rendszergazda az interneten keresztül kezelheti és ellenőrizheti a nyomtatót. A *HP Web JetAdmin* együttműködő *Chai-Server* e-mail riasztásokat küld, valós idejű állapotfrissítéseket végez, firmware bővítések hajt végre, valamint a dinamikus *self-help* funkciót is támogatja. A *HP LaserJet 9000* a *HP Chai Virtual Machine* elnevezésű beépített virtuális gépet is tartalmazza, amely lehetővé teszi, hogy a felhasználó Java programok segítségével bővítsa a nyomtató szolgáltatásait.

INFO www.hp.hu

★★★

SGI Itanium Linux-szal ■ A SGI bejelentette a 64 bites Itanium-alapú *Silicon Graphics 750* munkaállomást, amelyet július elejétől előre telepített Linux operációs rendszerrel szállítanak. A *Silicon Graphics 750* rendszer az SGI 64 bites számítógépcsaládjának harmadik generációját képviseli. A két CPU-s munkaállomás hatalmas számítási teljesítménye az Itanium processzornak köszönhető. A *Silicon Graphics 750* munkaállomás egy vagy két 733 MHz-es vagy 800 MHz-es Itanium CPU-t tartalmaz.

INFO www.sgi.comWestern Digital:
60 Gbájtos FireWire merevlemez

A 60 Gbájtos új WD FireWire merevlemez bőséges helyet kínál a multimédiás tartalmak tárolására

A *Western Digital* bejelentette új, *60 Gbájtos FireWire* külső merevlemez meghajtóját. A *FireWire* meghajtócsalád a plug-and-play csatlakoztatóság előnyeit kínálja a felhasználóknak. Nagy sebessége miatt kiválóan alkalmas például real-time video és audio alkalmazásokban, digi-

tális kamerához és camcorderekhez csatlakoztatva. Az sem jelent gondot, ha a PC nincs felkészítve a *FireWire* eszközök fogadására: a *WD FireWire* PCI adapter segítségével ezt az akadályt könnyedén elháríthatjuk. Hasonló célt szolgál a notebookokhoz kínált *CardBus* PC Card adapter, amellyel *FireWire* interfésszel egészíthetjük ki a gépet. Valamennyi *Western Digital FireWire* merevlemezhez teljes funkcionalitású videoszerkesztő szoftver is jár (az *Adobe Premiere 5.1 LE* a *Macintosh*okhoz, illetve a *Ulead VideoStudio* a *Windows*hoz).

INFO www.westerndigital.com

Itanium-alapú Bull server

A *Bull* bejelentette az *Intel Itanium* architektúrájú új *Escala IL* vállalati szervercsaládot, illetve annak 4- és 16-utas tagjait.

Az *Escala IL400R* kedvezményes bevezető ára (733 MHz-es processzossal, 2 Mbájtos L3 gyorsítótárral, 512 Mbajt memóriával, 18,2 Gbájtos merevlemezrel, operációs rendszer nélkül) 21 400 euró körül alakul. A *Bull* választási lehetőséget kínál három operációs rendszer – a 64 bites *Linux*, a *Microsoft Windows Whistler Server* és az *AIX 5L* – között. Az *Escala IL400R* szerver átfogó megbízhatósági jellemzőkkel, például üzem közben cserélhető redundáns tápegység és ventilátorokkal látták el.

Az *Escala IL1600R* kedvezményes bevezető ára (800 MHz-es processzossal 4 Mbájtos L3 gyorsítótárral, 512 Mbajt memóriával, 18,2 Gbájtos merevlemezrel, operációs rendszer nélkül) 194 300 euró körül lesz. A támoga-

A Bull Escala IL400R szerverébe négy bivalyerős Itanium processzort építenek

tott operációs rendszerek itt a *Microsoft Windows Whistler Server* és az *AIX 5L*.

Ezt a szervert is átfogó megbízhatósági és vállalati rendszerrányítási jellemzőkkel látták el (üzem közben cserélhető rendszer- és I/O kártyák, üzem közben cserélhető redundáns tápegység és ventilátorok, hibajavító memória és hardverparticionálás).

INFO www.bull.comHordozható Apple
1299 dollárért

Az *Apple Computer* új, könnyebb *iBook* hordozható PC-t jelentett be. Az új gép az *Apple előző „consumer”* hordozható PC-jét váltja fel, s színes műanyag házban kerül forgalomba. A tömege 2,4 kg.

Az új hordozható az *500 MHz-es PowerPC G3* processzor köré épül, amely 256 Kbájtos integrált L2 gyorsítótárat tartalmaz. A 12,1"-os aktív mátrix képernyő felbontása 1024 x 768 képpont. Az *ATI Rage Mobility 128 2X AGP* grafikus vezérlő 8 Mbájtos SDRAM memóriát tartalmaz. A gép tartozéka még a 10/100 Mbps Ethernet csatló, az 56 Kbps modem, egy *FireWire* és két USB kapu, valamint az integrált antenna (*AppleAirport* 802.11b vezeték nélküli hálózatokhoz). A lítium-ion telepek 5 óra üzemidőt biztosítanak. Az új *iBook* 64 Mbajt SDRAM memóriával, 10 Gbájtos merevlemez meghajtóval, és 2x CD-ROM meghajtóval 1299 dollárba kerül.

INFO www.apple.com

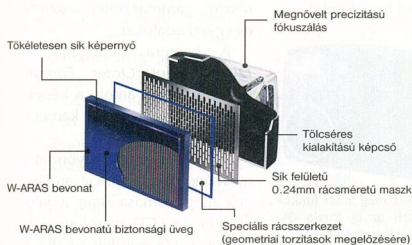
A Westel és a Computer Panoráma közös játéknak májusi fordulójának szerencsés nyertesei a következők:

Westel Domino kártyát nyerte: **Kiss Krisztinán, Bag; Kátai Ferencné, Debrecen; Csach Gyula, Budapest.**

A fődíjat az Alcatel telefont tartalmazó Westel Domino csomagot **Sárvári Gabriella, Budapest** nyerte

A tökéletesen sík külső és belső felületű **FLATRON**® monitor.

A **FLATRON**® monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

FLATRON®

© LG Electronics Magyar Kft.
<http://www.flatron.com>
TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

Eco Label

gyorshírek

Cégadatok CD-n ■ A *Dun & Bradstreet Hungária Kft.* megjelentette a *Magyar cégek 2000/2001* című adatbázist – CD-n és kézikönyvi formájában – amely több mint 22 ezer cég adatait tartalmazza. Az adatbázis a megszokott adatokon kívül a vállalatok adószámát és adózás előtti eredményét is tartalmazza.

INFO www.dbhun.hu

Mini MP3-CD lejátszó ■ A *Philips* bejelentett egy MP3-CD lejátszót, amely kisebb minden korábbi eszköznél. A lejátszó 8 cm-es CD-lemezt kezel, amely három óra tömörített digitális zenét tartalmaz MP3, UDF vagy AAC formátumban. A 8 cm-es *eXpanium EXP 401* lejátszó (amely össze lesz kapható) jóval kisebb, mint a szabványos 12 cm-es CD lejátszó, tömege mindössze 220 gramm és a zsebben is elfér. A lejátszó egy AA méretű telepet tartalmaz, és a tömörített MP3-CD fájlokat 128 kb/mp sebességgel mozgatja.

INFO www.philips.com

I. N. C.
INTERNET CAFE

Gyors letöltési sebesség.
450 Ft/óra
vagy 280 Ft/½ óra

Diákoknak
10% kedvezmény

1066 Budapest, Jókai u. 20.

Nyitás: július 9-én

3 megapixeles Casio kamera

Június elejétől kapható Magyarországon a *Casio QV* digitális fényképezőgép-család legújabb tagja, a *QV-3500EX*. A gép örökölte a korábbi *QV-3000EX* modell kitűnő tulajdonságait: a 2.0 fényerejű *Canon* optikát, a 3 megapixeles felbontást, a 3-szoros optikai zoomot, a teljes manuális állítási lehetőséget, a panorámakép és mozgókép funkciót, az *IBM microdrive* kompatibilitást, valamint az *USB* csatlakozót. Az újdonságok közé tartozik az esztétikusabb külső, az új menürendszer, az elmozdítható autofókusz keret (9 állás), a tömörítetlen *TIFF* formátum, a 4-szeres digitális zoom és az opcionális előtét-

lencsék, a szűrők csatlakoztatási lehetősége, az előreprogramozott felvételi módok (portré, tájkép, naplemente stb.). A fényképezőgép 64 Mbájtos *CompactFlash* kártyával, illetve 340 Mbájtos *IBM microdrive*-val kerül forgalomba.

Elődjéhez képest még több funkciót gyomósítottak az új *Casio QV-3500EX* digitális kamerába

INFO www.digiilyenkep.hu

DVD-RAM videofelvő

A *Panasonic* új *DVD-RAM* termékávon bevezetéséről számolt be, amely többek között egy új videofelvőt is magában foglal. A *DMR-E20* különlegessége, hogy *DVD*-lemezre lehet vele felvétel készíteni. Az új készülékben alkalmazott technológia a *DVD Forum* által jóváhagyott *DVD-RAM* és videofelvétel formátumon alapszik. Egy lemezt körülbelül százezerszer lehet újraírni. Az új *DVD*-videofelvő 2001. július 1-jén jelenik meg a japán piacon. A külföldi bevezetés 2001 őszére várható, Magyarországon pedig előreláthatóan ez év végén lesz elérhető, 600 ezer forint körüli fogyasztói áron.

A *DMR-E20* videofelvő igen sokoldalú: a 22,16 Mbps-os adatátviteli sebességének köszönhetően ez az első olyan készülék, amellyel egyidejűleg lehet felvenni és lejátszani. A beépített *EP*-üzemmóddal hosszú videofelvételek készíthetők *DVD-RAM* (12 óra, illetve 9,4 Gbájt) vagy

DVD-R (6 óra, illetve 4,7 Gbájt) lemezekre. A *DMR-E20*-on keresés, gyors előre- vagy visszacsévelés nélkül azonnal be lehet hozni a kívánt jeleneteket.

A készülék a valós idejű *VBR* (változó adatátviteli sebesség) és *Visibility Modulation* technológiát egyesítő *Hybrid VBR* technológiát is tartalmaz. A valós idejű *VBR* az *MPEG2* tömörítés valós idejű vezérlésével fokozza a felvétel hatékonyságát. A *Visibility Modulation* technológia felvételkészítés közben a leghatékonyabb adatok felhasználásával biztosítja a jó képinőséget.

Az egyszerű kezelhetőség érdekében a *Direct Navigator* (közvetlen navigálás) funkcióval megjeleníthető a lemeze felvett műsorszámok listája. A listán szereplő műsorszámok valamelyikére mozgatva a kurzort azonnal elindítható a lejátszás.

INFO www.panasonic.com

Epson kamera

Az *Epson America* bejelentette a *PhotoPC 3100Z* digitális kamerát. Ez az első olyan *Epson* kamera, amely a *Print Imaging Matching* technológiát használja, valamennyi képéhez tárolja az optimális kontrasztot, gammaszintet, a szintés egyéb adatokat.

A kamera támogatja a *Digital Print Order Format* (*DPOF*) sémát, amely a képek jelölésére szolgál a kamera memóriakártyáján.

A kamera egy nyomtató nyomógombot tartalmaz, amelynek megnyomása után a kép először az *LCD* panelen jelenik meg. Ha minden rendben van, egy újabb nyomás után a kép mehet a nyomtatóra.

A kamera a képeket 16 Mbájt kapacitású *CompactFlash* kártyán rögzíti. A kamerához mellékel *USB* kábelen keresztül a képek gyorsan letölthetők *PC*-re vagy *Mac*-re.

Az *Epson* új digitális kamerája gombnyomásra nyomtatóra küldi a képet

A *PhotoPC 3100Z* kamera 3,34 megapixel felbontású *CCD* érzékelőt tartalmaz, amely 2048 x 1536 pixel felbontású képek készítését teszi lehetővé. A kamera tartalmazza a *HyPict* interpolációs technológiát, amely a *JPEG* tömörítés előtt 2544 x 1904 képpont-ra növeli a felbontást. A nyomtató a képeket 380 mm x 280 mm méretben nyomtatja ki.

A 3x-os optikai zoomot tartalmazó kamera ára 799 dollár.

INFO www.epson.com

CD-ROM a gyermeknevelésről

Az elmúlt évek során számos, a közszolgálati médiumok működése alatt összegyűlt, igen értékes és megbecsülendő archív anyag ment veszendőbe. Szerencsére példák is akad. A Magyar Rádió „Apró-cseprő gyerekekről” című, 12 éves múltja visszatekintő műsorának anyagából a Mosolygár interaktív multimédiás CD-ROM-ot készített. A produkció a Multi M Stúdió által támogatásként nyújtott multimédiás szakértelem és technikai háttér segítségével látott napvilágot.

Több mint 7 órányi hangfelvétel, 300, gyermekek által rajzolt kép és egyéb anyagok kaptak helyet a lemezen, tematikus elrendezésben. A felhasználó problémakörök szerint ke-

reshet az anyagban (pl. „Felkészülés az anyaságra”, „Óvodába szoktatás”, „Iskolaérettség”, „Agresszió”, „Tanulási zavarok” stb.). Minden téma három egységből áll: szülőik, nevelők beszélnek a problémáról, Gáspár Sarolta interjú gyerekekkel és dr. Ranschburg Jenő kapcsolódó gondolatai.

Minden lényegeset megtudhatunk a gyermeknevelésről a Mosolygár interaktív CD-jét „lapozva”

INFO www.multimstudio.hu

Gutenberg XXI. század

A Xerox Magyarország Kft. útjára indította a Gutenberg XXI. század című kezdeményezését, amelynek elsődleges célja, hogy felhívja a figyelmet a nemzeti kulturális örökség részét képező régi magyar írásos emlékek megmentésének szükségességére, valamint saját technológiájára, amelynek segítségével lehetővé válik ezeknek az ereklyéknek a megőrzése és közzétételük. Franciaországban egy hasonló kezdeményezés keretében tették elérhetővé a nagyközönség számára többek között Rimbaud kéziratait, Ausztriában pedig az eredeti Gutenberg Bibliát.

Az írásos emlékek megmentésének egyetlen módja

a digitalizálás. A Xerox külön erre a célra fejlesztette ki hideg fényű, speciális mérleg szkennert. Az I2S cég által kifejlesztett DigiBook technológia semmilyen hűtőhatásnak nem teszi ki a könyvet, és megőrzi a kötet gerincét a sérüléstől. A digitalizálás lehetőséget ad arra, hogy a beszkennelt írásos emlékeket elektronikus formában – CD-n, interneten – bárki megtekinthesse, szükség szerint nyomtathassa.

A Xerox Magyarország megmentett és digitálisan reprodukált kincsekből ez év őszén kiállítást szervez.

INFO Xerox Magyarország,
1037 Budapest, Szépvölgyi út 35-37.,
Tel.: 436-8800

14 lap/perc • 600dpi class
DOS, Win 3.1/95/98/ME/NT/2000
4-36MB RAM • 250-850 lap
+borítékadagoló
párhuzamos, USB
15.000 lap/hó

csereakció
OKIPAGE 14e-re

Az OKIPAGE 14e vásárlók bármilyen típusú (líniasugaras, mátrix, lézer, pos, LED, thermo, bubble jet, stb.) használt, akár még üzemképtelen nyomtatóját beszámítjuk az új árba **12.000 Ft+áfa-ért.**

ajánlott végfelhasználói ár: **91.900 Ft + áfa**

79.900,- Ft+áfa
csereakcióval

gyorshírek

Renderelés Art•lantis4 for ArchiCAD-del ■ Elődeinél akár hétszer nagyobb sebességet, a már meglévő funkciók optimalizálását, valamint számos új eszközt kínál az Art•lantis Render legújabb verziója az ArchiCAD felhasználóknak. Az Art•lantis4 egy új, a Meta CS[®] Mart technológiát alkalmazó renderelő motornak köszönheti nagyobb sebességét. A frissítés új eleme a globális megvilágítás is: a környező tárgyakról visszatrükköző különböző fényhatásokat integráló különleges világításmodellnek köszönhetően megdöbbentően valóságghú megjelenítés érhető el. Az új Lány Ármékek segítségével a 3D-s képek vagy animációk általános atmoszférája lágyítható, a felhasználó pedig a kép mélységét is beállíthatja, egy tárgyat, egy irányt vagy a végtelent állítva a fókuszba. Az Art•lantis4 for ArchiCAD önállóan kiszámítja az árnyékos és napsütötte területeket. Az új Szabályozható Kurzor segítségével a felhasználók nagy pontossággal változtathatják a fény intenzitását.

INFO www.graphisoft.hu

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.1

Ha már van hálózata,
miért ne veitene vele?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-968,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

EuroWeb Voice+

Az EuroWeb Rt., Magyarország egyik vezető üzleti internet-szolgáltatója olyan Internet Protokoll alapú hang- és faxszolgáltatást dolgozott ki, amellyel a jelentős nemzetközi, mobil és belföldi távolsági forgalmú cégek távbeszélési költségei akár 50%-át is megtakaríthatják.

A közvetlen kapcsolat az EuroWeb hálózata és az ügyfél alközpontja között lehetővé teszi, hogy a cégek a hagyomá-

nyos telefonkészülékeikről, a szokásos módon tárcsázhassák a kívánt számot. A hívásoknak nincs kapcsolási díja, a számlázás pedig másodperc alapon történik. A hívott célállomástól függően a megtakarítás 15-50%-os lehet.

A távközlési költségek lényeges csökkentése mellett az EuroWeb Voice+ azt is lehetővé teszi, hogy a szolgáltató igénybe vevő cégek pontosan

ellenőrizhessék telefonos kiadásait. A rendszer minden fontos tudnivalót archívál: a hívás dátumát, idejét, a hívott országot, az állomás számát és a beszélgetés időtartamát másodpercre pontosan.

Az EuroWeb Voice+ szolgáltatás használatához minimum 64 Kbps sávszélességű bérelt vonali internet-összeköttetésre van szükség.

INFO www.euroweb.hu

Intel-BT együttműködés

Az Intel Corporation és a British Telecommunications két üzletága – a BTexact Technologies és a BT Wireless – bejelentették, hogy közös munkával fejlesztenek alkalmazásokat az szolgáltatásokat a következő generációs mobil internet eszközökhöz. A BT üzletágak jeleztek azt is, hogy csatlakoznak az Intel PCA (Personal Internet Client Architecture) architektúráját támogatókhoz. A PCA ar-

chitektúra célja, hogy felgyorsítsa a következő generációjú alkalmazások fejlesztését és elterjedését a nagyteljesítményű, alacsony energiafogyasztású mobil eszközökön, amelyek alkalmasak mind a hangkommunikációra, mind az internet elérésére.

Az együttműködési technológia révén a mobil felhasználók gyors és egyszerűen tehetik majd közzé dokumentu-

maikat, üzeneteiket és más adataikat a különböző típusú mobil hálózatokon át. Kis területen belül az együttműködéshez használható az egyenrangú, 802.11b szabvány szerinti hálózat, a távoli résztvevők pedig a GPRS hálózaton keresztül kapcsolódhatnak be.

INFO www.intel.euroweb.hu

Cisco kapcsolók

A Cisco új 1000BaseT termékeket jelentett be, amelyek segítik az állást az intelligens Gigabit Ethernet hálózatokra a közép- és nagyvállalati piacon. Az új termékek között van a Cisco Catalyst 3550-12T, a Catalyst 2950 Series, a Catalyst 4000 Series 24-Port

10/100/1000BaseT Line Card és a Cisco 1000BaseT GBIC. Valamennyi a Cisco AVVID (Architecture for Voice, Video and Integrated Data) nevű architektúrájának a részét képezi. A Cisco marketing-partnerszerződést kötött az Intellel.

INFO www.cisco.com

Két új Nokia játék

A Nokia bemutatott két új, a Nokia 9210 Kommunikátoron működő játékot, a mobil focit és a golfot. A játékokat a Kommunikátor nagyfelbontású színes képernyőjére és a Symbian platformra optimalizálták. A Nokia 9210 Kommunikátor tulajdonosai mindkét játékot a Club Nokian keresztül tölthetik majd le.

A Kujtu Entertainment által fejlesztett és a Nokia által ki-

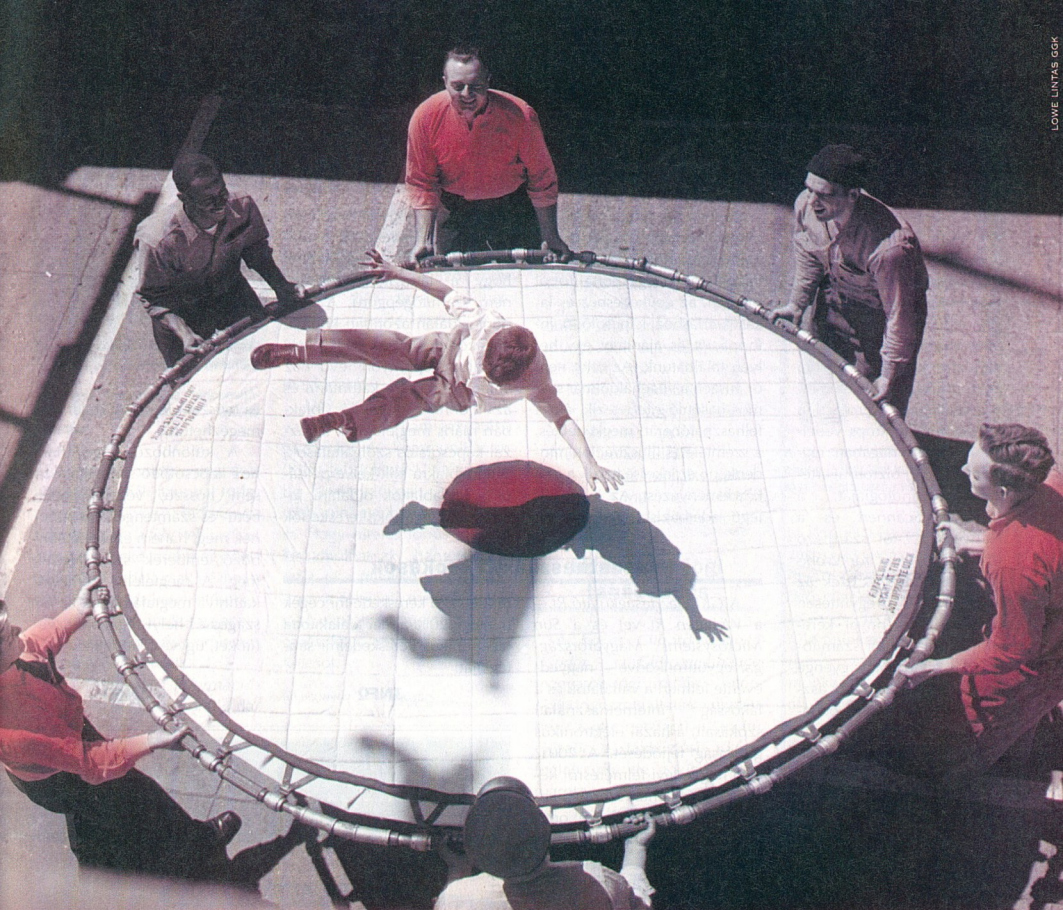
adott mobil foci utólag telepíthető játék. Az első ilyen játék, amely a videójátékokhoz hasonló élményt nyújt a Nokia 9210 Kommunikátoron, a Virtually Board hódoszkás program, 2001 márciusában jelent meg. A játékot a Nokia a finn játékfejlesztő Springtoys céggel közösen alkotta. A játékok 2001. második félévében próbálhatják ki a két új játékot.

INFO www.nokia.com

Nokia bejelentések

A májusi Los Angeles-i E3 Expo 2001-en a Nokia számos, játékokkal kapcsolatos bejelentést tett. Mindenekelőtt a Nokia 9210 Kommunikátoron alkalmazható új szórakoztatási tartalmak fejlesztéséről beszélt, emellett esztelente a játékfejlesztők és a Nokia Mobile Entertainment Service (mobil szórakoztatási szolgáltatás) között létrejött új licenc megállapodásokat is. A cég bemutatja a Nokia Media Terminalt is, amely egy nemrég bevezetett, otthon használható szórakoztatási platform. A kiállítás alkalmából a Nokia Media Terminal játékfejlesztői számára kialakított új weboldalt is megnyitották.

INFO www.nokia.com

A biztonság azt jelenti, nyugodtan várni a váratlant

A kockázat minimálisra csökkentéséhez profi csapatra van szükség. Olyan partnerekre, akikre a legváratlanabb pillanatokban is teljes biztonsággal számíthatunk. A Matáv szolgáltatásai egyszerre nyújtják a felkészült háttérscapat, a saját hálózatán zajló direkt kommunikációt és a menedzselte bérelt vonal biztonságát.

matáv • Flex-Com

matáv • Frame-Flex

www.matav.hu

A Flex-Com-mal rugalmasan alakíthatja ki saját, ügyfélre szabott digitális kommunikációs rendszerét. Telephelyeinek, számítógépes hálózatainak összekapcsolása egyszerű és biztonságos: a rendkívül gyors hibafelismerést és az azonnali közbeavatkozást egyaránt lehetővé teszi.

A Frame-Flex szintén a menedzselte bérelt vonali hálózatra épül. Az ügyvezetett keretváltó adatátviteli szolgáltatás sávszélessége 64 kb/s-tól egészen 2 Mb/s-ig terjed.

A Frame-Flex új változata, a LanConnect minden eddigénél gazdaságosabb

és megbízhatóbb, mert egy berendezéssel biztosít adatátvitelt és az előfizetői router-re kiterjedő felügyeletet.

Biztos, ami biztos: válasszon menedzselte bérelt vonali szolgáltatást a Matáv-tól!

• **matáv**

a szavakon túl

gyorshírek

Asztali védelem az ISS-től

■ Az *Internet Security Systems (ISS)* bejelentette a *RealSecure Protection System for Desktops* asztali-gép-védelmi rendszerét, mint az ISS ugyancsak új, mindenre kiterjedő védelmi platformjának egyik elemét. A *RealSecure Protection System for Desktops* védelmi rendszer magában foglalja az ISS új biztonságértékelő technológiáját, a *Desktop Scannert* és a *Network ICE-től* származó *Black ICE Agent for Workstations* rendszert. Ezek az alkotóelemek együttesen nagy teljesítménnyel keresik meg az asztali számítógépek biztonsági gyenge pontjait, detektálják az asztali gépekbe történő behatolásokat, és aktív blokkolási képességekkel is rendelkeznek.

INFO www.iss.net

ML-etes CD-író ■ Június elejétől kapható a *TDK* új 24/10/40 CD-írója. Az itt bevezetett új *MultiLevel Recording (ML)* technológia főként a videórögzítésben, a hordozható audio és az adatmentési alkalmazásokban előnyös, hiszen gyakorlatilag megháromszorozza a CD-RW meghajtók kapacitását és írási sebességét. Az áttörést jelentő technológiát először a *CeBIT*-en mutatta be a *TDK* és a *Calimetrics*, az ML támogatására létrehozott technológiai szövetség alapítói. Az ML technológia jóvoltából a hagyományos 120 mm-es CD-k tárolókapacitása 2 Gb-ja növelhető.

INFO www.tdk.com

Behálózott ingatlanok

Az *LTK Kft.* június elején indította el internetes Lakásépítési Tájékoztató Központját, ami tulajdonképpen egy portál, ahol minden, az építkezéshez és lakásvásárláshoz kapcsolódó információt és ajánlatot egy helyen találhatunk. Az ötlet nem új, hiszen a világhálón már számos hasonló site létezik, ám a felhasználóbarát megközelítés, a szemléletes illusztrációk mindenképp érdekessé teszik a friss kezdeményezést. Az ilyen jellegű adatbázisok legnagyobb

problémája, hogy nehezen kezelhetők és fejlesztők általában nem veszik figyelembe, hogy a látogatók többsége nem számítógépguru. A Központ oldalán azonban könnyű eligazodni, hiszen elég a kurzorral a képernyőn lévő ház valamely részére kattintani, és az újonnan megnyíló ablakban máris megjelennek az azzal kapcsolatos szolgáltatások. A tetőablakra klikkelve például a tetőablakok oldalára jutunk, ahol gyártók, kereskedők

Felhasználóbarát megközelítés az ltk.hu weboldalon

és műszaki leírások közül csempézhetünk.

A különböző, ingatlanokhoz kapcsolódó szolgáltatások sem hosszú, végeláthatatlan betű- és számtengerként jelennek meg, hanem ezeket különböző emberek személyesítik meg. A megfelelő személyre kattintva megtalálhatjuk az országos és helyi ingatlanközvetítőket, ügyvédi irodákat.

Internethasználati szokások

A *GKI Gazdaságtudató Rt.* – a *Webigen Rt.*-vel és a *Sun Microsystems Magyarország-gal* együttműködve – negyedévente felméri a vállalatok és a lakosság internethasználati szokásait, a hazai elektronikus gazdaság fejlődését. A 2001. első negyedévi felmérésről készült gyorsjelentés szerint a kereskedelmi cégek egyre optimistábbak az elektronikus gazdaság kilátásait illetően, ám beismerik, hogy egyelőre még nem tudják kihasználni az internetben rejlő üzleti lehetőségeket. A felmérésben szereplő cégek úgy látják, hogy az internet kínálta lehetőségek kihasználása növekedni fog, de az internet piacátalakító hatásához egyelőre csekély reményt fűznek.

A kereskedelmi cégek jelenleg elsősorban kutatásra, adatgyűjtésre, ügyfélkapcsolatra és levelezésre használják a világhálót. A logisztikai folyamatok, a beszerzés, az értékesítés és a bankkapcsolatok internetes alkalmazása sem terjedt még el. Az említett cégek a tavalyi évben beruházási kiadásai mintegy 4 százalékát – 8-9 milliárd forintot – fordítottak internetes üzleti fejlesztésre.

A hálózatban üzemelő, három vagy annál több üzlettel

rendelkező kereskedelmi cégek mintegy 20%-a már kialakította elektronikus kereskedelmi stratégiáját.

INFO www.gki.hu

INFO www.ltk.hu

Száguldj az autó

Buypower

Letölthető felvételi megoldókulcsok

lán (www.fisz.hu) ezért közzéteszi a nem hivatalos, de részletes megoldókulcsokat. A tematikából felvételiző több tízezer diák máris örülhet, mert *dr. Geröcs László* tolmácsolásában megtalálja a weboldalon a felvételi mintamegoldását.

Ugyancsak szerencsésük van a jogi, államigazgatási, gazdasági és kommunikációs (BKF) felsőoktatási intézménybe felvételizőknek. Nem kell több mint egy hétig várniuk arra, hogy hiteles forrás alapján kiszámolhassák, hány pontot értek el a felvételi vizsgán, hiszen a felvételi megírását követő naptól már megtalálhatják a részletes felvételi megoldókulcsot.

Valóságos információs kincsesháza felvételizőknek a fisz.hu weboldal

A felvételi vizsga megírását követően a diák azonnal tudni szeretné, milyen eredményre számíthat, ám a felvételi javítási útmutatót legkevesebb egy héttel később veheti csak kézbe, a vizsgadolgozata betekintésekor. Olyan ez, mint amikor az apa a szülőszoba előtt vár, és minden perc ezer évnek tűnik.

A *Felvételi Információs Szolgálat* oktatási portáloldala

INFO www.fisz.hu

Online Interjú

A CV Online oldalán a vállalatok online interjúkat készíthetnek az állást megpályázó munkavállalókkal

Új elemmel gazdagodott a CV Online (www.cvonline.hu) internetes karrierpiaci szolgáltatásainak köre: a Közép-Kelet-Európa vezető online állásforumát használó munkaadók számára ezentúl lehetővé válik a CV Online weboldalán keresztül pozíciókat megpályázó álláskeresők előzetes szűrése – az interneten keresztül.

Az online interjú tulajdonképpen a munkaerő-felvételi folyamat következő fejlettsé-

gi szintjét képviseli a toborzási tevékenységüket az internet segítségével (is) folytató cégek, szervezetek – illetve a velük kapcsolatba kerülő munkavállalók – számára. A szolgáltatás révén a munkaadóknak módjukban áll a jelölteknek különféle, képességeikre, készségeikre vagy más, munkaerőpiaci szempontból lényeges részletekre vonatkozó kérdéseket feltenni. A kapott válaszok ezután értékelhetők/pontozhatók, a jelöltek pedig az adott pozíciónak való megfelelés szerint rangsorolhatók, miáltal a kiválasztási folyamat lényegesen gyorsabbá és kényelmesebbé válik. A vállalatok CV Online-t használhatják a CV Online által összeállított kompetencia-alapú interjúkérdéseket és saját ötleteiket.

Interaktív jogi tanácsadás

A Köves Clifford Chance Pünder – a Clifford Chance magyarországi irodája – interaktív jogi szolgáltatást vezetett be. Az internetalapú *e-Lex.hu* először a távközlési joggal foglalkozik, de a kínálat hamarosan más témákkal is bővül. A *Unisys Magyarország*

Az e-Lex.hu oldalain a távközléssel kapcsolatos jogi kérdésekben a pontunk kimerítő tájékoztatást

Kft. informatikai szakértőinek a bevonásával kifejlesztett szolgáltatás előfizetés alapján vehető igénybe, és a célja az, hogy a liberalizálódó és a magyar gazdaság szempontjából stratégiai jelentőségű távközlési piacon naprakész eligazítást adjon a vezető szakembereknek, ügyvédeknek és jogtanácsosoknak a legaktuálisabb jogi kérdésekben.

INFO www.cliffordchance.hu/e-lex

INFO www.cvonline.hu

a (szupersztrádán!)

www.opel.hu

Opelt szeretnének! (BuyPower)

Melyiket is?

Azt!

Milyen színben?

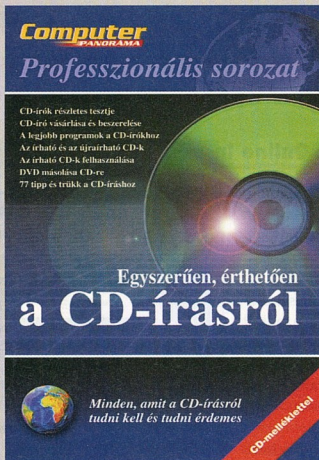
Milyen extrákkal?

Mennyiert?

Hol?

Merre menjek?

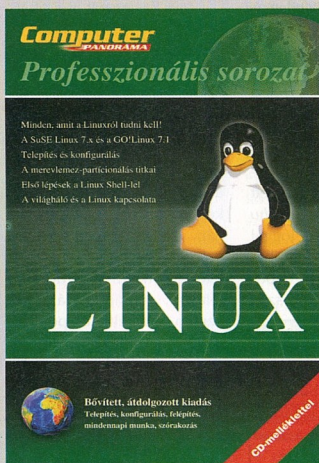
OPEL

Egyszerűen, érthetően a CD-írásról

CD-írók részletes tesztje
CD-író vásárlása és beszerelése
A legjobb programok a CD-írókhoz
Az írható és az újraírható CD-k
DVD másolása CD-re
77 tipp és trükk a CD-íráshoz

2490 Ft

LINUX

Minden, amit a Linuxról tudni kell!
A SuSE Linux 7.x és a GO!Linux 7.1
Telepítés és konfigurálás
A merevlemez-partícionálás titkai
Első lépések a Linux Shell-lel
A világháló és a Linux kapcsolata

1990 Ft

HTML technikák a gyakorlatban

A HTML dokumentum felépítése
Dinamikus HTML
JavaScript, Java
SSI (Server Side Include)
PHP3, XHTML (XML), VRML
WAP (Wireless Application Protocol)

1990 Ft

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

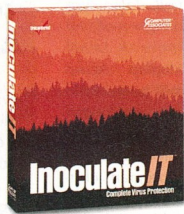
Oracle projektorforrás- menedzsmet

Az Oracle bejelentette az Oracle Project Resource Management (PjRM) rendszert. Az új alkalmazás a világméretű projekteket vezető szervezeteknek segít legfontosabb erőforrásaik – az emberek – jobb kezelésében és hasznosításában.

Az Oracle Project Resource Management segítségével a projektszervezetek definiálhatják és kielégíthetik az igényeket, kiválaszthatják és beoszthatják megfelelő erőforrásait a vállalatuk bármely projektjéhez, és pontos pénzügyi és kizsántsági előrejelzéseket készíthetnek emberi erőforrásaikról.

INFO www.oracle.com

Antivírus a CA-tól

Az InoculateIT 6.0 for Windows elől nem marad rejtve egyetlen vírus sem a vállalati hálózaton

A Computer Associates (CA) bejelentette az InoculateIT 6.0 for Windows vírusirtó szoftver legújabb kiadását. A program a vírusvédelem újabb generációjának első tagjaként valósidejű, vállalati szintű védelmet nyújt a vírusok ellen. A CA többszörös, heurisztikus víruskereső technikáját alkalmazó InoculateIT 6.0

Itt az ArchiCAD 7.0

Az április 25-28. között megrendezett *Contruma* építészeti kiállításon a *Graphisoft* először mutatta be a magyar közönségnek vezető terméke legújabb verzióját, az *ArchiCAD 7.0*-át.

A 7.0-s verzió új tervezőeszközei megkönnyítik és felgyorsítják a *komplex elemek* használatát a tervben, valamint gazdagítják a *Virtuális Épület* adatbázisát. Például az *Intelligens tető- és sarokablakok* immár egyetlen lépésben elhelyezhetők a tervben, továbbá komplex 3D-s fa és acél rácsostartók, illetve gerendák tervezhetők meg néhány perc alatt a *TrussMakerrel*.

A virtuális épületmodell valós környezetbe történő behelyezésével az építéskész és megbízóik jobb döntéseket hozhatnak az épületek bővítése, újjáépítése vagy felső átalakítása során. Az *ArchiCAD 7.0 Nézőpont Rekonstrukció* funkciójának segítségével a di-

gitális épületmodellhez pontosan illeszthető a háttérfotó.

A *Project Publisher* a Virtuális Épület adatait egyetlen kattintással olyan tervsorozatokban jeleníti meg, amelyek tartalmazzák az alaprajzokat, a 3D-s nézeteket, mozikat és költségkimutatásokat a nyomtatás, lemezre mentés vagy ípre feltöltés céljából.

A *Publisher* fájl-outputja megnyitható, ellenőrizhető és javítható a *Project Reviewerrel*, a dokumentumhoz csatolt ingyenes Java alapú megjelenítővel. Segítségével a partnerek bárhol, bármikor nyomon követhetik a tervezés folyamatát. Használatához nincs szükség az *ArchiCAD* szoftverre, mivel Internet Explorerben vagy Netscape-ben nyitja meg a fájlokat. A hibakiemelés kezelésére kifejlesztett *Project Markup*nak köszönhetően a *Reviewer*ben pirossal kiemelt fájlok egyszerűen visszahelyezhetők a Virtuális Épület modellbe. Az

for Windows átfogóan észleli a vírusokat az egész szervezeten belül. Az újfajta, innovatív, kevés adminisztrációval terhelt felfedező szolgáltatás lehetővé teszi a biztonsági ügyintéző számára a konfigurációk áttekintését és a vírus „nyom” beállításokat a hálózati erőforrások indokolatlan túlterhelése nélkül.

A centralizált eseményregisztrálás és riasztás révén a rendszergazda azonnal értesül a vírus felkukkanásáról, és így az IT üzemeltetők azonnal akcióba tudnak lépni, még mielőtt a probléma áttérjedne a teljes rendszerre, a külső kapcsolatokra, az üzleti partnerek számítógépeire.

SMS-JÁTÉK

INFO www.ca.com

ArchiCAD 7.0 új eszközeiként jelennek meg az interaktív ajtó- és ablak-konsignációk. A felhasználók végezhetnek mértani frissítéseket akár a táblázatban, akár az épületmodellben, a változások mindkétben megjelennek.

A jobb prezentáció érdekében a *Microsoft Excelben* és *Wordben* elkészített dokumentumok behelyezhetők az új OLE-alapú *PlotMaker*-be. Az *ArchiCAD* helyesírás-ellenőrző funkciója kijavítja a hibákat a méretezésben, a címkek szövegében valamint a könyvtári elemekben is. Az *ArchiCAD Építés-szimulációs* eszközével az építők kivitelezési feladatlistákat hozhatnak létre, vagy munkaidő-kimutatásokat importálhatnak a *Microsoft Project*-ből, sőt a *Virtuális Épületmodell* animációjával a különböző építési vagy bontási fázisokat is bemutatthatják.

INFO www.graphisoft.hu

HP Szinkron csomagok

A *Hewlett-Packard Magyarországnak* – a tavaly bevezetett HP Office csomagok sikerén felbuzdulva – új, integrált megoldásokat mutatott be, amelyeket partnereivel közösen dolgozott ki, kifejezetten a magyar piacra. A *HP Szinkron* csomagok a kis- és közepes vállalatok számára is elérhetővé tesznek olyan szolgáltatásokat, amiket eddig csak a nagyvállalatok engedhettek meg maguknak. A csomagok megvásárlására különlegesen kedvező részletfizetési konstrukciókat dolgoztak ki, amelyek lényege, hogy a költségeket a vállalatok költségként elszámolhatják.

A *HP Szinkron*csomagok között szerepel például a *Szinkron Corvina* integrált könyvtári rendszer (debis IT Services Dataware Kft.), valamint a *Szinkron Oracle Applications E-Start* vállalatirányítási rendszer (EuroTrend Informatikai Kft.), a *Szinkron EuroStock* készletgazdálkodási rendszer (EuroTrend Informatikai Kft.).

INFO www.hp.hu

3D animációs munkához animációban, compositálásban jártas animátorok jelentkezését várjuk.

Referenciát, önéletrajzokat a latti@nexus.hu címre kérjük.

Ha bontja a vonalat...

Internet Explorert használók Windows 98-as rendszerben, és ISDN-nel vagyok a neten.

Netezés közben nincs semmi gond, probléma akkor adódik, amikor 10 percig nem nyúlok a géphez. Akkor egyszerűen levág a netről és új kapcsolatot kezdek, és a számláló előről ketegye. Mit kell ahhoz tennem, hogy ne bomoljon szét a kapcsolat 10 perc után, ha nem nyúlok a géphez? Mit kell beállítani és hol? (Magyar nyelvű a Windows 98 és az Explorer is.)

Erre a problémára sajnos a rendszer szintjén nincs megoldás. A „hiba” ugyanis onnan ered, hogy a szolgáltatók egy bizonyos idejű inaktivitás után a kapacitás felszabadulása érdekében bontják a vonalat. Így azok, akik már régóta várakoznak egy szabad vonalra, fel tudnak csatlakozni. Ha nincs különösebb érdekeltségük, akkor egy olyan programot kell használnunk, amely forgalmat generál, ilyen például az Opera az automatikus oldalfrissítés bekapcsolásával, az ICQ vagy az olyan célprogramok, mint a StayOn Pro 3.20 (Computer Panoráma CD 2000/10).

Alap(lap)os gondok

Van egy alig használt NVidia Vanta (Acop, 8MB) videokártyám, amit nem tudok használni, mert hiába hajtom végre a leírás szerinti installálást, újraindítás után a Windows 98 lefagy, ha pedig a Windows drájerét használom, nem tudja a 800x600 felbontást és a truecolor-t. Egy barátom gépében kipróbáltuk, a kártya tökéletesen működött. Szerinte az alaplapommal van a probléma, de talán szoftveresen is kiküszöbölhető. [...] A másik probléma, hogy bejelentkezéskor a gép kiírja: Suggested DRAM Clock is 100. Az SDRAM-jaim 133 MHz-esek, az Acop

6Via81p alaplapom: „supported with 100/133 MHz”. Próbáltam jumperelni, de semmi változás nem volt. Talán újra kell installálni? [...]

Mivel a kérdéses alaplap Acop 6Via81p típusú, a tünetekből következik, hogy nagy valószínűséggel nincs telepítve a VIA alaplapi meghajtóprogramja. A barátja gépén ez vagy fent van, vagy a gép Intel chipsetes. A meghajtóprogram elérhető a www.viatech.com/jsp/en/driver.jsp oldalon. A 4in1 driver jelenleg a 4.31-nél tart, és visszamenőleg az összes VIA-s alaplappal kompatibilis.

A második kérdésre: ez a jelzés csak javaslat, hogy a rendszer 100, vagy 133 MHz-en gyorsabban működjön, mint a 466 MHz-es Celeronnak megfelelő 66 MHz-en. A kírászt eltüntetni jelen esetben nem lehet, de nem is szükséges.

Hibás bajtók a merevlemezen

C-jelű merevlemezem ellenőrzés után kijelzi: 32...ezer byte rossz szektorban van. Milyen következménye lehet ennek?

Válaszát köszönöm!

A Scandisk lefutása után megjelenő információk ablakban az is megjelenik, hogy hány olyan szektor van a lemezen, amely tovább már nem használható adatok rögzítésére. Ezt az 1 Gbájt feletti merevlemezek automatikusan kezelik, gondot csak az jelenthet, ha a hiba oka külső mechanikai hatás következtében keletkezett. Ha így van, akkor lehet számítani a hibák továbbterjedésére, egyébként nem okoz gondot. A merevlemez tökéletes működéséről érdemes meggyőződni egy S.M.A.R.T. monitorozó programmal, például a SGuardian 1.3-mal (Computer Panoráma CD 2001/01).

MAC emulátor

A következő kérdéssel és kéréssel fordulok Önhez: létezik-e PC-re – Windows, Linux vagy DOS operációs rendszer alá – olyan emulátor, amelynek a segítségével Macintosh G3-as gépen Mac OS 9.0.2 operációs rendszer alatt futó alkalmazást tudnék az emulátor segítségével PC-n futtatni? Mihamarabbi biztató választ várom.

AKTUÁLIS

40 Gigabájt = 2 Gigabájt !? A Quantum utolsó húzása...

Ezúttal nem egy olvasói kérdésre kívánjuk felhívni a figyelmet, hanem a telefonon (is) a szerkesztőségünk felé érkezett kérdések alapján felmerült problémára.

A gond a Quantum 32 Gbájt nál nagyobb ATA100-as merevlemezeire vonatkozik. A jelenség szerint az ATA100-zal nem rendelkező alaplapokon a merevlemez csak kettő vagy nyolc Gbájt nak látszik. Ez azért is furcsa, mert az ATA100-as (UDMA/100) interfész visszafelé kompatibilis az ATA66-tal és az ATA33-mal is. A hiba oka érdekes módon a BIOS hiányosságából adódik, miszerint LBA módban sem képes felismerni (vagy ha igen, akkor használni) a merevlemez-t. A megoldás az, hogy a négy jumper közül (három feliratozva: Master, Slave, Cable Select) a negyedikre plusz egy jumpert kell helyezni. Ekkor a merevlemez 32 Gbájt osnak ismeri fel, és így használható. Magasabb kapacitáshoz ATA100-as alaplap szükséges, ezért ha beszerünk egy ilyen, s ha a lemezen lévő programokat használni szeretnénk a teljes kapacitás mellett, akkor a tartalmát le kell mentenünk, a lemezt újra partícionálni és a programokat újra installálni kell.

A Quantum egyébként erről már nem tesz említést, hiszen a merevlemez részlegét a Maxtor vette meg.

Nyerteseink

Weblapunk ingyenes hírlevélét megrendelőik között minden héten sorsolást rendezünk. Nyerteseink: Jávor Tamás, Szeged; Meccs Tamás, Budapest; horvbog@mail.elender.hu; domsoody@freestart.hu. Gratulálunk!

Majusi számnak kvízjátékának nyertesei: Román Jenő, Kecskemét – Európa CD-ROM; Pinter Andrea, Bátorbágy – Ausztrália CD-ROM; Szmeskő János, Budapest – Dél-Amerika CD-ROM; Hegyi Zoltán, Érd – Észak-Amerika CD-ROM; Busai Ottó, Patak – Ázsia CD-ROM; Pataki Péter, Beregsurány – Afrika CD-ROM.

Létezik ilyen emulátor, a CD-mellékletünk Shareware gyűjteményébe elhelyeztük az egyik legutóbbi, *Softmac 2000* című programot, amely a MacOS 8.0-t képes emulálni. A CD-ROM és SCSI működéséhez az Adaptec ASPI drávjvere szükséges, ezt a www.adaptec.com alól, az EZ-SCSI 4.03 meghajtói mellől lehet letölteni (terjeszteni nem lehet).

Quantum kapcsolattartó kerestetik!

Egy 2000. októberben vásárolt Quantum winchester meghibásodott, általános olvasási hibával leáll, majd bootolásnál nem ismeri fel a gépet. Nem azonosítható a vásárlás helye, csak a rajta lévő címkére van ráírva a fenti dátum. Régebben olvastam valahol egy cég hirdetését, hogy néhány ezer forintért vállalják a gyártó cég felé a garanciális csere lebonyolítását. Nem emlékszem a cég nevére. Arra szeretném kérni, hogy legyen segítségemre ebben az ügyben.

Igen, hallottunk egy cégről, mely tényleg felvállalta a csere lebonyolítását, de már jó néhány hónapja felhagytak ezzel a tevékenységükkel (a nevet ezért nem említjük). Amennyiben mégis felvetődött valakiben ennek a gondolata, azt kérjük, hogy az olvasóink érdekében jelezzék, hogy közhírré tudjuk tenni! Jelen esetben viszont csak az eladó megkeresése segíthet, a merevlemez előző tulajdonosán keresztül.

A BIOS frissítésről

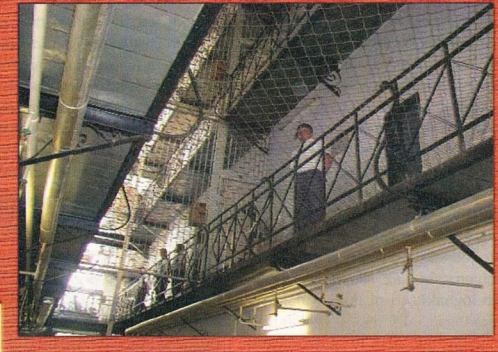
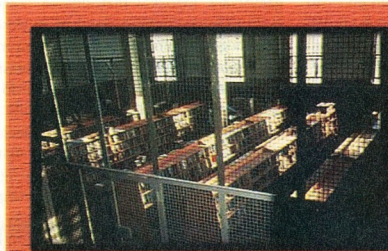
Van egy ASUS CUSL2-C alaplapon PIII667/EB processzorral, 256 Mb-ajt RAM-mal. Mindaddig nincs gond, amíg az alaplaphoz a vele adott 1003-as BIOS-t használom. Amint kicserelem az új 1006a final BIOS-ra, a BIOS-ban lévő hardver monitoring figyelés megbolondul a processzor hőmérsékleténél. Az 1003-sal 38-40 fok körüli értéket mér, de az új BIOS-szal a hőmérséklet 80-85 fok körül indul és szép lassan lekúszik a normál hő-

fokra. Persze a BIOS sípól rendszeren, hogy túlmelegedett a proci, így ki kell kapcsolni HM funkciót. Visszarakva a régi BIOS-t, semmi probléma. [...] Már próbáltam újra felrakni a proci-t és hűtőt, semmi eredmény. Ha az 1003-as BIOS van fenn, akkor nem zavaró, de hátha az új BIOS-ok hatékonyabbá teszik a rendszert...

A BIOS-frissítés csak akkor szabad elvégezni, ha végképp (meghajtóprogramok frissítése és hibakeresés után) nem segít már semmi. Ez alól kivétel, ha az alaplapot szeretnénk „rávenni”, hogy felismerje a P III-as processzort is. A hőmérséklet magas kezdőértéke miatt a BIOS-verziót okolhatjuk, hiszen hibásan írták meg. Azt a tévhitet pedig, miszerint a BIOS frissítés megtámasztja a számítógépünket, el szeretnénk oszlatni!

Továbbra is várjuk leveleiket, észrevételeiket a c.panorama@cp panorama.hu vagy a zolt.kohler@cp panorama.hu címen.

KÖHLER ZSOLT (ZSOL@)

Már egy illegális szoftver birtokában is beutalót kaphat erre a helyre...

Ha mégsem itt szeretné eltölteni a nyári szabadságát...

Linux alapú szoftverek és megoldások.

**CHS Hungary Kft., 1138 Budapest, Váci út 117-119.
telefon: (06-1) 451-3500**

ELEKTRONIKUS LEVELEZÉS

Munkahelyi magánszféra

Avallati PC-ken magánjellegű adatok is előfordulhatnak, és bizonyos szempontból akár jogosnak is tűnhet, ha a munkáltató bele akar pillantani ezekbe. De jogos-e, ha azokat, akik megtagadják a betekintést a magánlevelezésükbe, kipenderítik a cégtől?

Általánosabban megfogalmazva a kérdés: *vajon ellenőrizheti-e (a hatályos jog szerinti) a munkaadó, hogy az alkalmazottak merre szörfölnek az interneten?* És mérhetik-e, hogy mennyi időt töltenek a neten? Van-e itt valami méltányos határ, ameddig az alkalmazottak elmehetnek (a pornó oldalak nézegetése munkaidőben aligha menthető)? Használhat-e a munkaadó szűrőprogramokat vagy valamilyen más trükköt, amellyel megfigyeli az alkalmazottait? Tehát a kérdés végső soron ez: meddig terjednek a személyiségi jogok a munkahelyen, ahol az alkalmazottak az interneten lógnak?

Jogok a fogason

Ha belépünk munkahelyünkre, alapvető jogainkat szerencsére nem kell az ajtó melletti fogásra akasztani. *Alkotmányos alapjogaink* (mint a véleménynyilvánítás szabadsága, a magánszféra tisztelben tartásához való jog vagy éppen a gyűlekezési jog) mint az *állam polgárát* illetnek meg minket. *E jogok azonban nem korlátlanok:* épp mások alapvető jogainak az oltalmazása céljából maga az Alkotmány, a törvény szabhat határokat. A polgár is rendelkezhet úgy, hogy

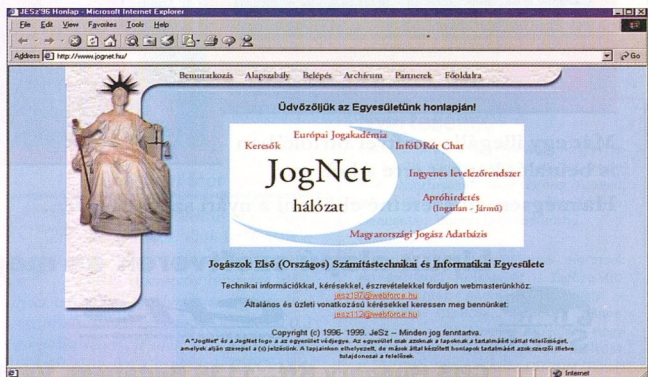
Sokan leveleznek (levelezünk) a munkahelyünkön, s bizony nemcsak hivatali, hanem magánügyekben is. Ezt pedig joggal (?) kéri számon rajtunk a munkáltatónk. De vajon van-e bárkinek is beleszólása abba, hogy kivel miről levelezünk? Jogi szakértőnk most ezt a kérdést járja körül.

egyest jogaikat korlátozottan gyakorolja: a *munkajogviszonyban* tipikusan ez történik. A munkaszerződés alapján a dolgozó arra vállalt kötelezettséget, hogy a munkáltató széles körű utasítási jogát elfogadva, a munkáltató által meghatározott rendszerességgel, személyesen, a munkáltató ellenőrzése mellett, a munkahelyi fegyelmi rendet és a jogszabályokat betartva munkát végez, a munkáltató pedig biztosítja az ehhez szükséges feltételeket, s a dolgozónak ellenszolgáltatást – munkabért – fizet.

A felek közötti szerződéses kapcsolat magánjogi természetű (senki sem kényszeríthető munka vállalására), a munkaszerződés csak a felek egyező akaratával jön létre.

A dolgozó a munkahelyen sem mond (nem is mondhat le) alapjognak minősülő jogai gyakorlásáról, viszont – az adott munkaviszony sajátosságaiból adódó – egyes korlátozásokat a munkaszerződés aláírásával elfogad (munkaidőben „nem ott van, ahol neki tetszik”, hanem a munkahelyén, azt csinálja, amit a feladatai szabtak, tudomásul veszi, hogy ellenőrzik, adott esetben fegyelmileg felelősségre vonhatják stb.).

Ugyanakkor a munkajog arra törekszik, hogy a *munkáltató semmiképp se rendelkezzen korlátlan hatalommal a dolgozó fölött:* ezt egyszerűen alapelvi szinten megfogalmazott követelményekkel (együttműködési kötelezettség, rendeltetésszerű, jóhiszemű joggyakorlás, tisztességes eljárás, hátrányos megkülönböztetés tilalma és előlányben részesítés kötelezettsége), másrészt konkrét garanciális jogokkal biztosítja (a dolgozó csak a munkakörébe tartozó munkát kötelese elvégezni, a munkaszerződésben meghatározott helyen, a munkáltatói utasítási körét a törvény korlátozza, a munkaidő vonatkozásában kötelező előírásoknak kell érvényesülniük, a dolgozót pihenőnap és szabadság illeti meg, a túlmunkáért díjazás jár stb.). Valójában tehát a jog arra ügyel, hogy a *vállalt önkorlátozás és az elvégzett*

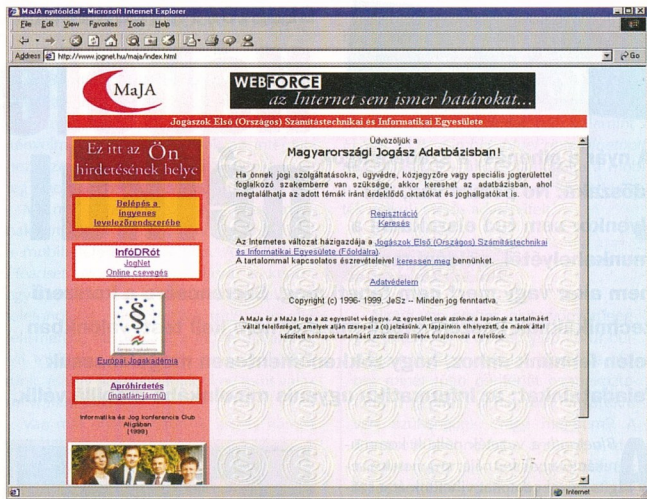
A JogNet oldalai arról tanácsolnak, hogy immár a jogászoknak is van országos számítástechnikai és informatikai egyesületük

munka arányos legyen az ezért a munkáltató részéről fizetendő munkabérel.

A munkáltató alapvető érdeke, hogy amiért fizet, meg is kapja: a dolgozó megjelenjen a munkahelyén s ott (a munkahelyi előírásokra figyelemmel) hasznos munkát végezzen. E munkaszervezéshez technikai lehetőségeket, szerszámot, eszközt biztosít számára: ilyen eszköz napjainkban az internet is. A munkáltató egyrészt méltán várhatja el, hogy a dolgozó az eszközöket és munkaidejét ne a saját kedvtelésére fordítsa, a dolgozó pedig aligha látja okát annak, hogy – amennyiben rendes munkáját elvégezte – ne használja őket magáncéljaira (s a net előtti korszakban is ismert volt a munkahelyi írógépen írott levél, s problémát jelentett a magánjellegű telefonhívások elintézése munkaidőben). Valójában a felek megállapodásától (s nem kizárólagosan a munkáltató toleranciájáról) kellene függnie, hogy a munkáltató mennyi teret enged e „magánkcióknak”: mi az, amit még elnéz, s mi az, amit már kötelezettség-szegésnek, legrosszabb esetben felmondási oknak tekint. A munkaszervezésekben azonban – ma még – nem igen szoktak rendelkezni ilyen kérdésekről.

A munkahelyi internetezés a világon csakugyan mindenütt problémát jelent: s elsősorban nem a magáncélú használat megengedését vagy meg nem engedett volta vetődik fel kérdésként, hanem a *magáncélú használat a korlátozásának jogszűrése*. Több magyarországi multinacionális nagyvállalatnál alakult ki olyan gyakorlat, mely szerint a dolgozók hivatali elektronikus levelezésükhöz csak az angol vagy a német nyelvet használhatják. A munkaszervezős megkötésekor azonban a dolgozó feltehetőleg tisztában van a „hivatalos nyelv” használatának a követelményével, számít erre; a nyelvtudás esetleg az alkalmazás feltétele is.

Mindez az elektronikus magánlevelezés ellenőrzésével kapcsolatos munkáltatói jogok vonatkozásában már korántsem biztos, hogy így van. A „fűlelő” munkáltató leg többször a dolgozó titoktartási kötelezettségére (a *Munka Törvénykönyve 3. § 3/ bekezdése*) megtartásának ellenőrzésének jogára hivatkozik, s nem alaplatlanul: kevés egyszerűbb és gyorsabb módja van a vállalat, üzemi titok kiszivárgtatásának, mint az elektronikus levelezés. *Két jogvéde érdek találkozik itt: a dolgozó (egyén) magánszférájához, s a munkáltató titkainak megőrzéséhez fűződő joga.*

A JogNet oldaláról többek között a magyarországi jogász adatbázist is elérhetjük

A munkáltatónak a postaforgalom figyeléséhez – kétségkívül – minden technikai eszköz rendelkezésére áll: a szerveren tárolt forgalmi adatokhoz, de a forgalmazott adatokhoz is minden korlátozás nélkül hozzáférhet. Ez nem jogszűrés, hanem ténykérdés: az azonban már *jogilag szabályozott, hogy a munkáltató mit kezdhet, s főként mit nem kezdhet az így tudomására jutott információval*. Munkajogi előírás, hogy a munkáltató a munkavállalóra vonatkozó adatot, tény, véleményt *harmadik személlyel csak a törvényben meghatározott esetben, vagy a munkavállaló hozzájárulásával közölhet*.

Ehhez kapcsolódik a rendeltetészerű joggyakorlás követelménye: a *munkáltató – nem vitatott – ellenőrzési jogát sem használhatja korlátlanul*. A munkajog szerint a jog gyakorlása különösen akkor nem rendeltetészerű, ha az mások jogos érdekében csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségének korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul, vagy erre vezet (Mt. 4. § 2/). A rendeltetésellenes joggyakorlás hátrányos következményeit megelőlelően orvosolni kell. Hogy ez a jogi gyakorlatban miként jelentkezik, s mit jelent majd, ma még nehéz megítélni. Ha például valakit azért bocsátanak el a munkahelyéről, mert főnökét ismerősnek írt magánlevélben semmihez

nem értő, ostoba kontárnak nevezi (s e magánközlést „fogja el” a munkáltató) nyilván más megítélés alá esik, mint ha a kollégákkal tudatná körlevélben ugyanezt. Az első esetben alighanem vissza kellene venni őt, a másodikban már nem feltétlenül. A végső szót nyilván – konkrét ügyek kapcsán – a bíróságok fogják kimondani.

Az, hogy a dolgozó mennyi időt tölthet hasznos munka helyett munkahelyi szűrőfőzéssel, a munkáltató szempontjából nézve ugyancsak méltányolható érdeklődést kelthet. A problémával már találkozott nyugat-európai joggyakorlat értelmében ott adhat fejelemly intézkedésre, ha ez az idő a munkaközi szünetek időtartamát „aránytalanul” meghaladja.

Valahol tehát itt is az egyensúly bölcs megtalálása a cél. Ami segíthetne (csak Magyarországon még nem elterjedt) az a munkahelyi *privacy-politikák* – hóni szóhasználattal szabályzatok – mind szélesebb körű kialakítása, elfogadása. A jó szabályzat a munkavállaló és a munkáltató érdekeit is szolgálja: a dolgozó még a szerződés-kötés előtt tisztában lenne vele, milyen biztonságban van elektronikus magánszférája, a munkáltató pedig a szabályzat által rögzített keretek között (és csakis úgy) jogszerűen gyakorolhatja ellenőrzési jogkörét.

DR. VEREBICS JÁNOS

Mobil
informatika

BLUETOOTH TECHNIKA

Kábelek
nélkül

A nyár a pihenés, a szabadságok időszaka. No persze van, aki ilyenkor sem tud elszakadni a munkahelyétől, például mert nem akar vagy mert nem teheti meg. Szerencsére a korszerű technikáknak köszönhetően ma már nem kell testi valónkban jelen lennünk ahhoz, hogy zökkenőmentesen megoldhassuk feladatainkat: az informatika ugyanis mindinkább mobilá válik.

A Bluetooth a vezeték nélküli kommunikáció egyik formája, amelynek a segítségével adatokat vihetünk át a számítógép és a körülötte elhelyezkedő perifériák – nyomtatók, modemek, szkennerek stb. – között. A hangsúly természetesen a vezeték nélkülségen van, hiszen a Bluetooth eszközöket elsősorban a mobiltelefon felhasználók számára fejlesztették ki, hogy megoldják a különféle eszközök csatlakoztatását.

A Bluetooth rövid hatótávolságú technika: körülbelül 10 méteres körzetben hasz-

Az Ericsson mikrofonos fülhallgatójához nem kell vezeték

nálható, például a notebook és a mobiltelefon összekapcsolására, két számítógép közötti adatszinkronizációra, nyomtatásra. A Bluetooth technika természetesen az internetezést – a szörfözést vagy a fájlok átvitelét – is lehetővé teszi.

Mire jó a Bluetooth?

A Bluetooth nemcsak a mobiltelefonnal együtt használható, hanem a hagyományos, vezeték nélküli telefonokkal is. Ilyenkor egy alapállomás biztosítja a kapcsolatot a vezetékes telefonhálózattal. Érdekes alkalmazások egész sorát hozták létre a Bluetooth segítségével. Megoldható például, hogy a mobiltelefonra érkező hívásainkat átirányítsuk egy fülhallgatóra vagy az autórádióra.

A Bluetooth szabványosításával a Bluetooth Special Interest Group (SIG) szövetség foglalkozik, amelynek több mint 1900 tagja van. Ez a szervezet pontosan körülírja, mire is használható az említett technológia.

Bluetooth kapcsolat lehet egy fényképezőgép és egy kommunikátor között is

A Bluetooth egyik legáltalánosabb felhasználási területe a számítógépek közötti adatszer (fájltranzfer). Ennek alkalmazásával az úton levő felhasználó elküldheti adatait, feljegyzéseit kézi számítógépéről (PDA-ról) a vállalati számítógépre, természetesen mobiltelefonja közbeiktatásával.

Sokan használnak a PDA-jukon valamilyen személyi információs rendszert – háttérinduló, jegyzeteket stb. – és ezeknek a felhasználóknak mindennapos igénye, hogy naptári bejegyzéseik azonosak legyenek hordozható és irodai gépeken. Nos, a Bluetooth segítségével különösebb erőfeszítés nélkül megoldható az adatok szinkronizációja. De arra is van lehetőség, hogy két mobil felhasználó egyeztessen egymással adatait, esetleg új időpontot keressenek üzleti megbeszélésüknek.

Émlékeztünk rá, milyen sikeres pályát futott be a notebookokhoz kifejlesztett infravörös (IrDA) interfész, amely ugyancsak a vezeték nélküli kommunikációra kínált kényelmes megoldást. A Bluetooth specifikáció része az IrMC protokoll, amely átjárást biztosít az IrDA-n keresztül a Bluetooth-hoz.

De nemcsak előnyei vannak a Bluetooth-nak, hanem hátrányai is. A legnagyobb ezek közül az, hogy a Bluetooth-eszközöket kábel híján akkumulátorról

A Siemens a tavaszi CeBIT-en mutatta be az USB-Bluetooth adaptert

A Microsoft és a Bluetooth

Jóllehet a Microsoft kimaradt a Bluetooth első köréből (mint ahogy az internet indulásánál sem buzgott túlságosan), most mégis úgy döntött, hogy kiáll az új szabvány mellett. Egyelőre kétséges, hogy a Windows XP-be is beépítik-e a Bluetooth-támogatást, ám az új Windows CE verzió már teljes mértékben kiáll a Bluetooth mellett. Ebből legfeljebb azt a következtetést lehet levonni, hogy az új technológiák támogatásában a Microsoft most sem kíván az élre állni, hanem megvárja, amíg a technológia kiforjra magát, s eljut a szabványosítás végső fázisába. Ami az XP-t illeti: az új operációs rendszer a Bluetooth helyett a WLAN szabvány mellett teszi le a voksot, amelyet a Microsoft e pillanatban érettebb megoldásnak tart, mint a Bluetooth-t.

Mobilitás mindenk felett

A Bluetooth legnagyobb előnye a mobilitás: Bluetooth-interfészsel felszerelt modem vagy mobiltelefon segítségével útközben, avagy otthon a kanapén heverve is kényelmesen hozzáférhetünk az internethez, szörfözhetünk, e-mailezhetünk, esetleg faxot küldhetünk vagy fogadhatunk.

Ma már olyan készüléket is forgalmaznak, amely kábel nélküli hozzáférés kínál a mobiltelefon funkcióihoz. Az *Ultimate Headset* azonban még másra is képes: együttműködik a bázisállomással ellátott telefonokkal, sőt lehetővé teszi a nyelvi felismerést, ha például a PC-re diktálunk. Mi több: két fejhallgatót össze is köthetünk, és úgy használhatjuk őket, mint valami walkie-talkie-t.

Van már olyan telefon is, amely három funkciót egyesít egyetlen készülékben. A *Three-in-OnePhone-t* billentyűzettel és kijelzővel látták el, s használható egyszerű zsinór nélküli telefonként, walkie-talkieként, valamint GSM telefonként.

A *Hewlett-Packard* sem télenkedik, s nemrégiben bemutatta az iparág első, Bluetooth technológiára felkészített nyomtatóját. Az új *Bluetooth Solution* két elemből – a *HP Deskjet 350c* hordozható színes tintasugaras nyomtatóból, valamint a *H-Soft EDV GmbH bluePrinterbluetooth* megoldásából – áll, és támogatja a mobil nyomtatók és a noteszgépek közötti vezeték nélküli rádiós adatátvitelt.

A Nokia „Connectivity Pack”-je Bluetooth PCMCIA kártyát is tartalmaz

kell táplálni, s időről időre gondoskodni kell a lemerült telepek cseréjéről. További hátrány, hogy az adatátviteli út immár nem kizárólagos: valamennyi közelben található Bluetooth készülék ugyanazon az 1 Mbit/s-os bruttó sávszélességen kénytelen osztozni.

ÖSSZEGRZÉS

Aligha van ember, akit gyönyörűséggel töltene el a számítógép körül burjánzó kábelzdsungel látványa. De hiába: minél több perifériát csatlakoztattunk a géphez, annál több vezetékre van szükségünk. Vagy mégsem? A Bluetooth technológia, amelyet a mobiltelefon-gyártók kezdeményezésére fejlesztettek ki, talán véget vet a számítógép körül uralkodó káoszknak.

INFORMATIKA RT.

NYELVI TUDÁSBÁZISOK
cégeknek, intézményeknek!

*Professzionális szótárak,
fogalomtárak
intraneten!*

6771 Szeged, Mályva u. 34.
Tel.: (62) 406-133, fax: (62) 405-722
www.scriptum.hu

Írásunkban néhány ötletet szeretnénk adni, hogyan lehet a mai informatikai eszközökkel kötetlenül használni az internetet. Amint látni fogjuk, mindezt úgy is megfogalmazhattuk volna: hogyan dolgozunk szabadidőnkben?

KÖTETLEN INTERNET

Munka a szabadidőben

Az internetet már a hős korban is arra használták, hogy a segítségével kisebb-nagyobb távolságokra adatokat továbbítsanak. Ma már nagyon sok munkahelyen a dolgozók reggel betűnek a számítógépek elé, és egész nap azon írnak, számolnak, interneteznek, e-maileznek.

Eme tevékenységek legtöbbször a világ bármely pontjáról végezhetők, és ehhez már nincs szükség elérhetetlen vagy megfizethetetlen csúcstechnikára.

Az otthoni vagy utazás közbeni munka természetesen nem minden foglalkozási ágban oldható meg, hiszen egy orvos, pénztáros vagy gépkocsivezető személyes munkahelyi jelenléte ma még nélkülözhetetlen.

A dokumentumok, képek csereberéjéhez a legkézenfekvőbb az *elektronikus levél*. Mondanivalónkat leírhatjuk egy levélben, azonban ha figyelünk a formázásra is, érdemesebb szövegszerkesztővel készített dokumentumot csatolni az e-mailhez. Hasonló a helyzet egy táblázattal, adatbázissal vagy képpel. Ezzel a megoldással a munkahelyünkre elküldött vagy onnan kapott anyagok ugyanúgy fognak kinézni otthon és a munkatársainknál.

Mozgassuk az állományokat!

Nagy állományok mozgatására létezik egy kényelmes eljárás. Ehhez szükség van a munkahelyen vagy bárhol az interneten egy FTP szerverre. Megfelelő jogosultság esetén erre a tárolóhelyre tetszőleges FTP programmal több Mbájtos fájlok is feltölthetünk. Akinek szüksége van az állományokra, egyszerűen letöltheti azokat. Ha ez a bizonyos szerver a munkahelyen van, akkor még az is komoly megtakarítást jelenthet, hogy a letöltéshez, hozzáféréshez már nincs szükség internetes adatátvitelre. Míg egy e-mailnél az elküldés és a letöltés is hosszabb időbe telik, ezzel a megoldással a felére csökkenthetjük az átviteli időt, ami természetesen anyagi megtakarítást is jelent.

A modern köldökszínór

A munkahelyünkkel való kapcsolattartás kézenfekvő eszköze az *internet*. Az otthoni, vezetékes kapcsolattal utazási időt és pénzt takaríthatunk meg. A mobil kapcsolattal pedig az otthonunktól távol, utazás, nyaralás közben is úgy érezhetjük, mintha az irodánkban dolgoznánk. A mobil internetnek ez utóbbi vonatkozása természetesen nem segíti a gondtalan kikapcsolódást, de bizonyos vezetői pozíciókban e nélkül talán még pár napos szabadságra sem lehetne eljutni.

Ahhoz, hogy a munkahelyüinktől távol is ugyanúgy tudjunk dolgozni, mint irodai környezetünkben, komoly előkészítő munkára van szükség. Az internetkapcsolat elengedhetetlen, utazás közben is igényeljük a vállalati kapcsolatot, *mobilelőfonra*, *harddozható számítógépre* is szükségünk lesz.

A legegyszerűbb kapcsolat

Ha egyszerre több fájlt szeretnénk csatolni az elektronikus levélhez, érdemesebb az állományokat valamelyik tömörítőprogrammal becsomagolni, és úgy elküldeni. Így általában kevesebb adatot kell továbbítani a hálózaton. Vannak olyan tömörítő programok, például a *WinZip*, amelyeknek legújabb változata már közvetlenül is támogatja az összecsomagolt állományok elektronikus továbbítását. Ekkor csak ki kell jelölni az elküldendő fájlokat, majd kiválasztani a jobb egérgomb lenyomásával megjelenő menüből a *csomagolás és küldés* utasítást.

Az elektronikus levelezésen keresztül kapcsolattartásnak azonban vannak ne-

hétségei. Az egyik például az, hogy nem a saját gépünkről (például egy vidéki vagy külföldi utazás során) nehezen férünk postafiókunkhoz. Egy nyilvános internet terminálhoz nehezen, vagy egyáltalán nem tudjuk beállítani a postafiókunk adatait. A megoldás egy *webalapú levelezési cím*. Ezzel nincs másra szükség, csak egy böngészőprogramra. A megfelelő webcím, azonosító és jelszó megadása után egy *hasznoló felület fogad, mint amilyent a hagyományos levelező programoknál megszoktunk*. Láthatjuk beérkezett leveleinket, válaszolhatunk rájuk vagy továbbíthatjuk azokat. A legtöbb webalapú levelező szolgáltatásnál címjegyzéket is létrehozhatunk.

Az igazán kényelmes megoldás, amikor *virtuális e-mail-címet* használunk, amelyet

támogatja az 1-2 Mbájtánál nagyobb csatolt állományokat. Vannak olyan levelező-programok (például az *Outlook Express* is), amelyek ilyen esetekben képesek a csatolt fájlokat kisebb darabokra vágálni, és több egymás utáni levélben elküldeni. Amikor ezek az üzenetek megérkeznek, a program automatikusan összefűzi a nagy méretű fájlt. A módszer általában csak akkor használható, ha biztosan vagyunk benne, hogy a küldő és a fogadó oldal egyaránt támogatja ezt a megoldást.

Ha a vállalaton belül nem üzemel állandó internetserver, akkor az FTP-s adatcserehez használhatjuk az interneten található számos ingyenes vagy évi néhány tíz dolláros tárolóhelyek valamelyikét.

Úton, sínen, levegőben

Bár a legutolsó helyszínen általában tilos az internetkapcsolathoz szükséges mobiltelefon használata, egyes repülőjáratokon már megszokott szolgáltatás az internet.

A mobil kapcsolattartáshoz mobiltelefon, notebookot, kézi számítógépet (PDA-t) használhatunk. A kulcsfontosságú összetevő a telefon, hiszen ilyen esetben ez jelenti az internetkapcsolatot. Aki csak a leveleit szeretné utazása közben olvasgatni, esetleg ezek közül néhányra válaszolni, vagy határidőnaplóját egyeztetni, annak a telefonon kívül másra nincs is szüksége. A legtöbb mai mobilban már van WAP-

böngésző, és ehhez kapcsolódva a szolgáltatók lehetővé teszik hagyományos elektronikus postafiókukba érkezett levelek kezelését. Vannak olyan WAP-oldalak (például a *Yourwap.com*), ahol a címjegyzékünket, határidő-bejegyzéseinket is szinkronizálhatjuk. Néhány modell kivételével a telefon kis billentyűzete és kis képernyője nem igazán alkalmas hosszabb levelek írására és olvasására. A csatolt állományoknak pedig legfeljebb a fájlnevét tudhatjuk meg.

A PDA eszközök már sokat javítanak ezen a helyzeten. Itt már kisméretű billentyűzet vagy tollal kezelhető érintőképernyő segíti az írásos kommunikációt. Sok esetben még arra is van lehetőség, hogy általánosabb típusú csatolt állományokat (Word, Excel, PDF) is megnyissunk. A PDA-k internetkapcsolatához olyan mobiltelefonra van szükségünk, amelyeket vezetékek vagy infraponton keresztül össze lehet csatolni a kéziszámítógéppel. Általában az infrakapcsolatot érdemes használni, mert ekkor nincs szükség a speciális, gyakran külön megvásárolható kábelre.

Notebookkal az internetre

Hasonló módszerrel lehet a notebookot is használni mobil internetezésre. Itt is soros kábellel vagy az infraponton csatlakoztathatjuk a mobiltelefont. Az ilyen megoldással már valóban olyan környezetet tudunk teremteni, mintha a munkahelyünkön vagy otthon dolgoznánk. A korábban leírt elektronikus levelezéssel vagy az FTP szerveren keresztül adatcsere a mobiltelefon használatával is megoldható. Az egyetlen különbség a sebességen lesz. Míg egy vezetéklessel telefonnal másodpercenként 56000 bitet, szélessávú kapcsolattal 300-500 ezret mozgathatunk, addig a mobiltelefon mindössze 9600 bit átviteli sebességre képes. Ez valójában csak alapvető levelezésre vagy a weboldalak képek nélküli letöltésére alkalmas. A szűk sávű sebességen egyre több újdonság jövethet. Az egyik ilyen a már jelenleg is elérhető *GPFS technika*. Ezzel a csomagkapcsolt mobil adatátvitellel a többszörösére növelhetjük az átviteli sebességet. Ráadásul ez a megoldás állandó kapcsolatot jelent. Egy megírt levelet azonnal elküldhetünk, és nem kell mindig az internethez kapcsolódnunk, ha meg szeretnénk nézni, kaptunk-e e-mailt.

GYARMATI LÁSZLÓ

tetés szerint irányíthatunk valós postafiókba, vagy használhatjuk a webes levelezőfelületet. Így elegendő egy-egy utazás előtt megváltoztatni a beállításokat. Ha otthon vagy a munkahelyünkön e-mailjeinket, használhatjuk a szokásos levelezőprogramot, amikor elutazunk, áttérhetünk a webfelületre.

Rövid keresgélés után számos ilyen szolgáltatást találunk az interneten. Ezek alapszolgáltatásai általában ingyenesek. Évi néhány dollárért pedig már profi szolgáltatásokat, levélszűrést, automatikus válaszokat is kaphatunk.

Az elektronikus levelekkel való kapcsolattartás és fájlcsere másik nehézsége, hogy az így elküldött állományok mérete korlátozott. A legtöbb levelezőszerver nem

SMS-JÁTÉK

HELYMEGHATÁROZÁS

Adatfrissítés műholdról

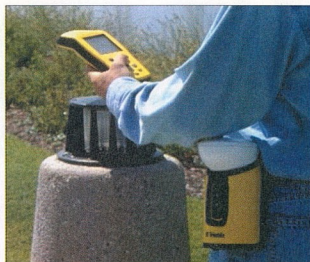
A térinformatikai rendszer adatainak az aktualizálásakor a leghatékonyabb eljárások azok, amelyekkel közvetlenül a tárgyról végzünk adatgyűjtést. A naprakész állapotban tartáshoz nagy segítséget nyújt a műholdas helymeghatározás, más nevén GPS (Global Positioning System).

GSM telefon GPS-szel

A kézi GPS-ek adási statisztikájának élvonala, a Garmin Ltd. bejelentette, hogy őszszel piacra dobja első GSM telefont kombinált GPS készülékét. A 170 grammos, két-normás, WAP-os telefon mellé egy olyan csúcscategóriás GPS kerül, amely az útvonaltervezéstől az emberi hang-

gal támogatott navigációig szinte mindent tud. A hazai forgalmazó, a Navigate Kft. (www.navigate.hu) már megkezdte a tárgyalásokat a WAP-os útvonaltervező szolgáltatásáról ismert Topolizs Kft.-vel (www.topolizs.hu) és a térképi adatok szállítójával, a Hiszi-Map Kft.-vel (www.hiszi-map.hu) a készülék nyújtotta lehetőségek teljes körű kihasználásának érdekében.

Akár 12 műhold egyidejű követésére is alkalmas a GeoExplorer3

A térinformatikai rendszer (GIS) nem más, mint geometriai és attribútumadatok számítógéppel kezelt állománya, amelynek a célja a térbeli adatok tárolása, megjelenítése, visszakeresése és elemzése. Ilyen rendszer működése elképzelhetetlen az adatok folyamatos aktualizálása nélkül. A GIS rendszer adatainak feltöltése, illetve aktualizálása történhet közvetlenül a terepről (elsődleges adatnyerés), valamint a meglévő dokumentumok alapján (másodlagos adatnyerés). Ilyen elsődleges adatnyerési módszer a műholdas helymeghatározás (GPS).

A GPS a műholdakra alapozott globális helymeghatározó rendszerek közül a legáltalánosabban használt és a legnagyobb perspektívájú eszköz. Az alapvetően katonai célokra kifejlesztett rendszerek korlátozott alkalmazását kezdettől fogva lehetővé tették a civil felhasználók számára is. A Föld körül keringő mesterséges holdak mint ismert pontok mozognak az égbolton, a Föld felszínén működtetett GPS vevő pedig az ismeretlen meghatározandó pont. A vevők minden időpillanatban képesek meghatározni helyüket a Föld bármely pontján.

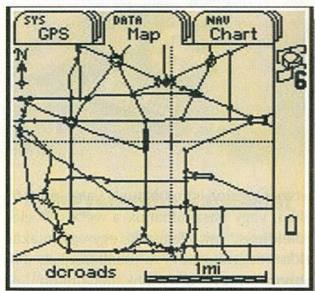
A világűrben keringő GPS holdak száma 27. Az egyenletesen elosztott pályások,

illetve az egymást követő műholdak segítségével a Föld bármely pontján egy időben 4-10 műhold figyelhető meg. Minden pályások 55 fokos szögét zár be az Egyenlítő síkjával. A csaknem kör alakú pályák közepes magassága 20 200 km, a keringési idő közel 12 óra.

A műholdak által sugárzott rádióüzenet alapjeléből kétféle vívóhullámot állítanak elő, ezeket modulálja a kódolt rádióüzenet. A C/A (Coarse Acquisition = durva adatnyerés) kód bárki számára hozzáférhető, de csak korlátozott pontosságú. A P (Precise = pontos) kód nagyságrendekkel pontosabb távolság-meghatározást tesz lehetővé, de ezt a kódot kezdetben csak bizonyos intézetek ismerték.

A korlátozott hozzáférést 2000 májusában az amerikai védelmi minisztérium döntése értelmében „kikapcsolták”, ezáltal megszűnt a GPS vevők abszolút (egy vevős) mérési hibája, amely 100-150 méter volt, s a navigációs és abszolút mérési módban használt GPS vevők pontossága közel 10-15 méterre javult.

A műholdas rendszer – a hagyományos geodéziai eszközökkel ellentétben – közvetlenül háromdimenziós (3D), tehát nem válik el a vízszintes és a magassági meghatározás. A mérések elvégzéséhez a GPS antennájának csak az égboltra kell sza-

A GeoExplorer3 160x160 képpontos kijelzőjén akár digitális térképet is megjeleníthetünk

badon kilátnia. A mérések bármilyen időjárási körülmények között elvégezhetőek, előre tervezhetőek, határidőre kivitelezhetőek. A mérési adatokat az eszköz a memóriájában tárolja, ahonnan egy számítógépre átváltozva, a feldolgozás során megkapjuk a mért helyek koordinátáit. Ezek azután tetszőleges GIS rendszerbe közvetlenül bejuttathatók. Éppen a digitális jellegéből

A Pathfinder ProXRS vevőmoduljába egy korrekcióevőt is beépítettek

adódóan a GPS vevő viszonylag könnyen integrálható más digitális eszközökkel (mélységmérő, sugárzasmérő stb.).

Most pedig tekintünk meg három rendszeret, melyek alkalmazása hatékony és pontos térképezést és adatfrissítést tesz lehetővé.

GeoExplorer3: GPS vevő a tenyérben

A GeoExplorer3-at azoknak a térinformatikai rendszerekét alkalmazóknak fejlesztették ki, akik munkájuk jelentős részében viszonylag kis számú mérést végeznek, s a mérések túlnyomó többsége pontokon és rövid, gyalog is könnyen bejárható nyomvonalakon, illetve poligonokon történik. Ennek megfelelően a rendszer egy mindössze 64 dkg (!) tömegű, 12 csatornás (12 műhold egyidejű követésére alkalmas), kis kézivevőn alapszik, amelynek a tápegysége egy belső Li-Ion akkumulátor. Ezzel a műszer körülbelül 10-12 órát működik folyamatosan. A műszer a navigációhoz 1000 (egyedileg elnevezhető) pontot tud eltárolni, és a terepi adatgyűjtéshez 1 Mbájtos memóriát használ, amelybe hozzáférhetőleg 32 000 elemi pozíció tárolható el. A rendszer pontosságát abszolút módban néhányszor tíz méter, utófeldolgozás és valós idejű differenciális módban 1-5 méter (másodpercrel másodpercre). A GeoExplorer3 egyedi és rendkívül hasznos tulajdonsága a felhasználó által feltölthető digitális térkép, amellyel valódi felhasználó-központú mozgó térképek (moving map) alkalmazás valósítható meg. A rendszer részeként forgalmazott Pathfinder Office szoftver bármilyen ismert térképfájlformátumot képes érthetővé alakítani a kézi GPS vevő számára, és arra rátolten. Az eszköz szoftvere magyar nyelvű, és „ismeri” az EOv vetületi rendszert.

Pathfinder ProXRS GPS

A Trimble (Sunnyvale, USA) térinformatikai adatgyűjtő rendszerének a sajátossága, hogy a vevőmodulba egy korrekcióevőt is beépítettek, amellyel két európai szolgáltató – az OmniSTAR-Europe és a LandStar-Europe – műholdról sugárzott adását veszi a rendszer. Ezzel hazánk teljes területén egy méternél pontosabb, valós idejű helymeghatározás és navigáció érhető el.

A Pathfinder ProXRS-en két soros portot is kialakítottak, amelyekhez külső, digitális szenzor (sugárzasmérő, hőmérő, mélységmérő stb.) is csatlakoztatható. A Pathfinder ProXRS alapkitételben tartalmazza a valós idejű navigációt támogató műholdas átvitelt, amely lehetővé teszi, hogy a korrekciókat geostacionárius holdakról vegye.

A rendszer pontossága alapkiegítésben, valós idejű differenciális módban nem rosszabb 75 cm-nél, míg utófeldolgozás esetén a pontosság 50 cm. Ezek az értékek

Zseb-PC – például a Casio Cassiopeia – segítségével is frissíthetjük térinformatikai adatbázisunkat

utófeldolgozásnál a bázistól való távolság növekedésével romlanak. Fázissal simított kódérést használva a pontosság 10–15 perces statikus észlelésnél 10–20 centiméterre nő, míg 40–45 perces mérésnél a pontosság vízszintesen akár az 1 cm-t is elérheti.

A terepi mérés elvégzése után az adatok a vezérlőről a Pathfinder Office irodai feldolgozó szoftverbe tölthetők le és ott tekinthetők meg. Az utólagos ellenőrzés (és esetleg a differenciális utófeldolgozás) után számos térinformatikai rendszerbe exportálható a mérési állomány.

A Windows CE alatt futó TerraSync szoftver gyors és hatékony eszközt kínál az adatok frissítésére

TerraSync: Adatgyűjtő zseb-PC-hez

A kényelmes és újszerű Trimble TerraSync szoftver lehetővé teszi, hogy a „zseb-PC”-k (Windows CE operációs rendszerrel működő tenyérnyi számítógépek) felhasználói könnyen és gyorsan frissíthessék térinformatikai (GIS) adatbázisukat a terepen, és azt szükség esetén akár GPS-szel is összekapcsolhassák.

A TerraSync szoftver használatához szükség van egy kézi-, tenyér- vagy zseb-PC-re, Windows CE 2.11-es vagy későbbi operációs rendszerrel, szűrkeskálájú vagy színes érintőképernyővel (amelynek a felbontása legalább 320x240), egy soros porttal a GPS csatlakoztatásához és 16 Mbájttal RAM-mal.

SZUHANYIK JÁNOS

ÖSSZEGZÉS

A cikkben bemutatott korszerű technológiák használatával gyorsan és hatékonyan naprakész állapotba hozhatók meglévő térinformatikai adataink, térképeink. A GPS gyökéresen megváltoztatja a térképi és járulékos adatok gyűjtésmódját, és térképszüksítési feladatok megoldására is alkalmas. A GPS használatával elérhető termelékenység figyelembe véve, a költségek lényegesen kisebbek, mint a hagyományos módszerek esetében.

LAPOLVASÓK

Szkennernek

Ugyan lapolvasónak fordították, mégis inkább szkenner kifejezésként honosodott meg az angol scanner szó, holt a magyar változat kézenfekvőbb lett volna. Most perze nem a nyelvtani elmélettel fogunk foglalkozni, hanem azzal, hogy megtudjuk, melyik szkenner milyen eredménnyel zárt az otthoni és az olcsóbb irodai kategóriára kiírt tesztkünkben.

A legutóbbi kimutatások szerint már szinte minden második számítógéphez csatlakozik nyomtató. Ez igen csak elgondolkodtató, hiszen a digitális iroda lehetőségei inkább a papíron lévő adatok digitalizálását, semmint ennek az ellenkezőjét teremtettk meg, mármint ami az eredeti szándékot illeti. Mégsem árt, ha az egyre növekvő papírfelhasználás mellett a dokumentumainkat is a számítógépen tároljuk. A szkennerek eddigi fel-

Hogyan működik?

A képek beolvasása során a CCD-ről a szkennerben lévő memóriába kerülnek az adatok, amelyeket a készülék esetlegesen feldolgoz, majd a számítógép felé továbbítja. A feldolgozás azért esetleges, mert a meghajtóprogram beállításai alapján végzi ezt el a szkenner. A legalapvetőbb művelet a *képek interpolálása*, amely a fizikailag beolvasott képpontok közé az azokból számolt képpontokat helyez el, így a kép felbontása jóval nagyobb lesz. Erről a módszerről megoszlanak a vélemények, hiszen ugyanezt a képszerkesztő programmal is elvégezhettük, a hardveres megoldással viszont kevesebb

áll a világ!

használati céljai sem tűnnek el, a képek, fotók, szövegek digitalizálása megmarad, s remélhetjük az OCR programok szélesebb körben való elterjedését is.

A síkszkenner felépítése

A hagyományos felépítésben egy CCD érzékelő, valamint egy lámpa helyezkedik el a tárgylemezzel párhuzamosan, s tükrök segítségével világítja meg, illetve olvassa ki a tárgylemez egy adott sorát. Azért, hogy a fókusz megfelelő legyen, a tükrök állandó távolságot tartanak a CCD és a tárgylemez között, és ennek érdekében a nagytömegű olvasófej is elmozdul, viszonylag kis távolságon.

Ennek a megoldásnak az az előnye, hogy a CCD érzékelő tetszőlegesen nagy-méretű, és a lámpa is egyszerűen gyártható. A hátránya viszont, hogy a mechanika meglehetősen bonyolult.

Ebből a szempontból jobb megoldást nyújt a ma már tipikusnak mondható *kom-pakt kivételű olvasófej*: egy lámpa, amely

memória is elegendő a számítógépből, és többek szerint a minősége is jobb. A fizikainál nagyobb méretben történő beolvasás a gyakorlatban filmekről történik, ahol a film minősége már önmagában megköveteli a legnagyobb optikai felbontást, vagy pedig – az eredmény felhasználásától függően – valamelyik interpolált felbontás használatát. A kevésbé részletgazdag anyagok beolvasásakor elegendő a kisebb felbontás, de mint a tesztünkben is látszik, nem feltétlenül a kis felbontás a gyorsabb, hiszen ekkor a szkennernek újra kell számolnia a képet. Elgondolkozhatunk tehát azon, hogy érdemesebb-e átméreteznünk az ilyen képeket valamilyen képszerkesztő programmal.

Tesztkonfiguráció

A tesztünket egy 500 MHz-es Celeron processzorral, 128 Mb-ot PC133 RAM-mal, 10 Gb-ot merevlemezrel – és természetesen jól működő USB interfésszel – felszerelt *Supermicro* alaplapra épített tesztkonfiguráció segítségével végeztük.

speciális gáztartalmú és bevonatú neoncső és egy hagyományos CCD. Az ilyen lámpák előnye, hogy az olvasási terület teljes szélességében egyenletes fényerőt adnak, és a méretük, valamint a fogyasztásuk is kedvezőbb.

Tesztünkéről

A szkennereket a teszt ideje alatt megpróbáltuk a legtöbb tipikus feladaton alávetni, amellyel egy felhasználó általában találkozhat.

Először a *készülék telepítésével* foglalkoztunk, s számba vettük a készülékhez adott segédleteket, esetleg a magyar nyelvű leírásokat, kábeleket és kiegészítőket.

Természetesen a *meghajtóprogram tudását* is felmértük, hiszen egy szkenner csak félkarú óriás a hozzá tartozó, jól megírt meghajtók nélkül. A szoftverek mellett a *mechanikai jellemzőket* is megvizsgáltuk, hiszen ez a készülék hosszabb használat után felmerülő problémákat jelezheti.

A szoftveres tudás tekintetében több jellemzőt is vizsgáltunk. Mint a legtöbb szkennert használó, mi is elsősorban a *kép minőségére* voltunk kíváncsiak. A jövőben viszont egyre többet fog számítani a sebesség is, hiszen irodai kiegészítőként, akár fénymásolásra vagy faxküldéshez is használhatjuk a szkennereket – ilyenkor pedig a minőség csak másodlagos kérdés.

Az első mérés a *szkenner bemelegedési idejére* vonatkozott, már ott, ahol van ilyen. A második mérésünk az *előnézeti kép megjelenítési ideje*, a *Preview* gomb megnyomásától a vázlatkép megjelenéséig tart, ezt tüntettük fel a táblázatunkban. A harmadik körben több, tipikus sebességmérésre alkalmas feladatot végeztünk el.

Mint hogy az OCR programok felhasználása is egyre gyakoribb, ezért nem hagyhatjuk ki az általunk két színű, fehér és zöld papíros kombinált újságdoldal beolvasását sem.

Nagyon sokan használják a szkennereket *fényképek katalogizálásához*, és ami fontosabb, *archiválásához*. Ezért fontos a jó minőség, tehát nemcsak a teljes színméltség, hanem a felbontás is nagyobb. Mi a tesztben a lehető legnagyobb optikai

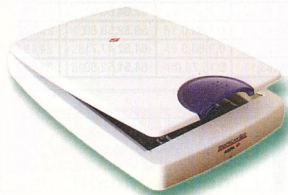
felbontást választottuk, egy 2x2"-os területű képrészletet olvasva be.

Ahhoz, hogy megtudjuk, mennyire hatékony a szkennerek és a TWAIN meghajtó együttműködése, ugyanezt a képrészletet a legnagyobb optikai felbontás kétszeresével, tehát már interpolált felbontással is beolvastuk.

Az utolsó mért idő feladatban a diafelvétellel rendelkező szkennereknél egy pozitív filmről 1x1 "-os területű képrészletet olvasunk be, amelynek elsősorban a minőségét vizsgáltuk.

Végül a tárgylemezről egyenesen emelkedő skálát, egy vonalzó „tapogattunk le”, hogy meg tudjuk állapítani a szkennerek *mélységességét*, hiszen ez a vastag könyvek kötés melletti részeinek olvasásánál hasznos.

Agfa SnapScan e20

Az *Agfa SnapScan e20* üzembe helyezésre egyszerű, és a csomagolása is átgondolt. Az installációs keretprogram még egy bemutatót is tartalmaz a készülék használatához, és előnyös, hogy a számítógép új-

raindítása nélkül is használhatjuk a szkennert. A *ScanWise* névre hallgató keretprogram jól áttekinthető, a legszükségesebb funkciók könnyen elérhető, miközben a megváltoztatásukkor az előnézeti ablakban meg is tekinthetjük az előre jelzett eredményt.

A szoftveres de-moiré korrekció szinte tökéletes. A kezelői program hátránya, hogy a kívánt felbontást (dpi-t) kézzel kell beírni. Az előnézet sebessége átlagos, viszont a megfelelő színhűség elérése érdekében mindig előmelegíti a fénycsövet. Mennyiben nem kérünk moiré korrekciót, a szkennerek meglehetősen gyors.

Agfa SnapScan e25

A nemrégien megjelent *e25*-ös a méretét és valószínűleg a mechanikáját tekintve sem sokban tér el az *e20*-tól. Talán azt a három, a kezelést könnyítő gombot említenénk, amelyekkel közvetlenül nyomtathatunk, a hormál működést indíthatjuk, il-

lve az alapértelmezett levelezőprogramba küldhetjük a beszkenelt anyagot. Ezek a funkciók a kényelmes irodai használat szükséges kellekei, de ez a készülék nem ettől olyan jó. Az *e25* a többi Agfa szkennerekhez képest kissé zajos, viszont a sebességén javítottak. A lámpa bemelegedési idejét is megnövelték, annak érdekében, hogy a beolvasott anyagok színhűsége még jobb legyen. Sajnos a lapokat leszorító fedőlap kinyitott állapotban hajlamos a rugózásra. Előnyös viszont, hogy az előnézet a tárgyüveg teljes felületét megmutatja, és ez után állítja be a leendő dokumentum méretét így nem kell a dokumentumokat újra pozícionálni hogy minden látszódjon.

Színesedő világ

Régebben még örülhettünk, ha 24 vagy 36 bit színméltséget produkáltak a szkennerek, ma viszont már jó néhány 48 bit színméltséget is képes kezelni. Persze nem mindegy, hogy ezt az értéket a belső vagy a külső színfelbontásra adják meg. Ha a belsőre, akkor biztosak lehetünk abban, hogy igazi CMYK rendszerű a gép, az adatokat kifelé viszont vagy változtatás nélkül (48 bit kifelé), vagy átszámítással (36 bit) képesek produkálni. Azok, akik a szkennert 48 biten kívánják használni, fontolják meg egy olyan képszerkesztő program vásárlását, amely képes azt kezelni.

INFORMÁCIÓK

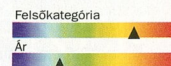
Gyártó, típus: Agfa SnapScan e20
 Forgalmazó: ScanDer Kft.
 Ár: 27 500 Ft
 Internetcím: www.agfa.com

Értékelés

Képmínőség: 23	1	25
Sebesség: 23	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25

CP 2001/7

84 pont

- + kis méret, megfelelő sebesség és mélységesség, kiemelkedő színhűség
- a meghajtóprogram a moiré szűrés használatokor lassú

INFORMÁCIÓK

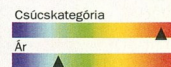
Gyártó, típus: Agfa SnapScan e25
 Forgalmazó: ScanDer Kft.
 Ár: 26 900 Ft
 Internetcím: www.agfa.com

Értékelés

Képmínőség: 25	1	25
Sebesség: 25	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

93 pont

- + gyors, színhelyes, kiváló szindinamikájú
- a fedél kissé rugózik

Mérési eredmények

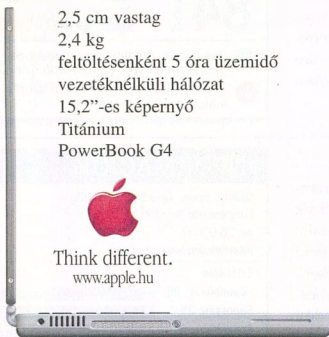
(Megjegyzés: a sebességi adatokat másodpercre kereltük adtuk meg.)

Szkenner	Sebesség [s]		Minőség								Mért értékek [C, M, Y, K %]				
	Melegítési idő	Éld-nézet	Web	OCR	Újság	Fotó 1	Fotó 2	Poszitiv film	C	M	Y	K	K min		
			75 dpi, True Color, A4	300 dpi, Grey, A4	600 dpi, True Color, A4	1200 dpi, True Color, 2x2 inch	2400 dpi, True Color, 2x2 inch	1200 dpi, True Color, 1x1 inch							
Agfa SnapScan e20	5	14	235	18	235	32	59	-	75,15,0,0	0,89,10,0	0,4,93,0	64,45,55,64	17,15,15,0		
Agfa SnapScan e25	7	14	213	15	237	21	106	-	75,18,0,0	0,90,3,0	0,4,93,0	57,53,52,65	18,15,16,0		
Agfa SnapScan e40	6	27	317	16	321	116	258	Opc.	80,12,0,0	0,91,11,0	0,5,93,0	67,48,47,66	14,14,13,0		
Agfa SnapScan e50	6	27	321	16	320	119	258	32	79,10,0,0	0,91,6,0	0,5,93,0	66,47,47,61	16,16,16,0		
Artec Ultima 2000	-	26	130	76	223	37	49	-	87,29,2,1	0,89,69,0	0,11,89,0	63,53,49,91	30,32,29,5		
Genius ColorPage Vivid III V2	26	17	96	30	338	79	132	-	68,8,0,0	0,84,47,0	0,5,67,0	63,52,51,96	15,18,22,1		
Genius ColorPage HR6	-	17	190	54	54	136	202	39	86,56,0,0	0,90,78,0	0,9,86,0	63,52,51,100	5,8,11,0		
Genius ColorPage HR7	60	18	46	44	44	178	287	71	74,16,0,0	0,82,22,0	1,2,65,0	62,51,51,68	15,13,13,0		
HP ScanJet 7400c	5	4	11	20	243	234	332	86	85,22,0,0	0,87,9,0	0,5,93,0	62,49,47,55	19,19,18,1		
Microtek ScanMaker 3700	-	7	194	99	203	30	62	21	83,13,2,1	0,89,9,0	0,5,93,0	60,53,56,80	26,18,28,2		
Microtek ScanMaker 4600	-	7	61	29	749	153	188	Opc.	87,22,6,3	8,91,21,1	0,15,93,0	62,54,49,73	27,20,24,2		
Mustek ScanExpress 1200 CU Plus	-	30	41	33	182	32	78	-	76,11,0,0	0,86,49,0	0,7,84,0	59,53,55,84	25,18,23,1		
Mustek ScanExpress 2400 USB	40	34	40	51	182	163	292	Opc.	91,49,0,0	11,91,56,2	2,9,78,0	64,53,49,79	29,27,24,4		
Umax Astra 5400	10	20	19	52	234	107	201	Opc.	84,6,4,0	6,79,18,0	4,7,82,0	78,71,61,80	11,9,11,0		
Umax Astra 6450	12	15	72	26	114	23	40	21	75,31,0,1	14,88,18,3	0,5,93,0	62,47,55,64	16,10,13,0		
Umax AstraNET iA 101	12	20	21	35	138	66	78	-	75,33,0,1	15,89,19,3	0,5,93,0	62,51,51,69	18,15,18,1		
Visioneer 4400 USB	50	14	13	30	139	26	35	-	77,25,4,2	26,80,36,4	0,9,68,0	60,54,51,73	30,23,24,3		
Visioneer 6100 USB	-	15	15	41	104	15	31	-	100,62,0,0	26,97,83,22	1,25,87,0	62,64,50,91	29,33,31,9		
Visioneer OneTouch 7600	45	15	15	51	106	16	33	-	79,25,0,1	14,82,42,3	0,7,69,0	59,52,58,80	25,20,21,1		
Visioneer OneTouch 8100	45	12	12	20	162	24	35	Opc.	80,25,2,1	8,82,27,1	0,3,80,0	64,52,47,71	24,19,22,1		
Visioneer OneTouch 8600	39	12	7	20	163	15	28	Opc.	85,32,7,5	22,86,53,11	0,15,76,0	64,51,52,80	34,25,29,4		

2,5 cm vastag
2,4 kg
feltöltésenként 5 óra üzemidő
vezeték nélküli hálózat
15,2"-es képernyő
Titánium
PowerBook G4

Think different.
www.apple.hu

Apple hordozható számítógépek már **495.000,- Ft** + áfa-tól kaphatók
(iBook m7698 modell)

K max	Számított értékek			Mélységi ség [pont]	Fényerő [pont]
	Szín- hűség	Szín- szórás [%]	Szindinamika [pont]		
61.53,52,75	11	9.3	53	9	83
59.56,52,90	10	11.0	61	9	89
64.56,39,71	11	12.0	52	7	85
68.52,43,74	8	7.7	52	8	82
64.52,79,91	42	36.0	54	3	60
63.52,51,96	27	40.7	62	6	65
63.52,51,100	55	44.7	72	6	76
63.53,50,80	19	13.3	57	6	90
69.56,38,79	14	2.3	52	5	40
63.52,51,99	11	23.7	59	7	82
66.47,55,86	28	18.0	53	5	71
61.53,54,89	27	28.3	56	2	46
62.54,49,83	50	23.7	48	5	71
76.65,64,93	18	10.0	73	8	49
61.49,55,70	28	9.3	53	10	82
63.48,54,68	30	14.3	49	9	79
57.58,50,80	47	18.0	48	10	80
62.54,50,91	77	32.3	48	9	54
61.53,53,91	40	23.7	57	9	87
65.52,47,75	28	16.7	48	7	81
65.51,51,82	59	24.3	46	10	47

Köhler Zsolt
munkatárs

Véleményem

Ha szétréznünk a szkenner piacán, nem mondhatjuk meg egyértelműen, hogy melyik a legjobb. Ha tudjuk, hogy milyen területen szeretnénk kamatoztatni a szkennert, akkor se dőlünk

be az iszonyatosan magas dpi-vel vagy színméllyességgel hirdetett modelleknek. Az átlagos felhasználó a legtrikább esetekben merészkedik 600 dpi fölé, a színméllyesség pedig kevésbé lényeges, hiszen akár 32 biten is lehet szebb színeket elérni, mint 48-on, a nagyobb színméllyesség még nem feltétlenül jelent szebb színeket.

Értékelés

Szövegekkel és dokumentumokkal való munkára, otthoni, kis irodai környezetben egyértelműen a *Visioneer OneTouch 8600* a legmegfelelőbb, ötletes és hasznos újításaiért még *különdíjban* is részesítjük.

Kizárólag, illetve túlnyomórészt képekkel foglalkozó felhasználóknak az *Agfa SnapScan e25*-ösét, filmeket is archiválóknak pedig az e50-est ajánljuk, kiváló színhűségük miatt.

A fényképeket és egyéb dokumentumokat otthoni szinten archiválni kívánó felhasználók közül az egyszerű kezelői felületet előnyben részesítők a *Genius ColorPage HR7*-tel, az oldalak grafikai felhasználása mellett döntők pedig a *Umax Astra 6450*-nel (USB-s változata az *Astra 3450*) járhatnak jól.

Ha pedig a hordozhatóság a szempont, akkor a *Mustek ScanExpress 1200 CU Plus* a nyerő.

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Fuji - Nikon - Canon
Olympus - HP - Casio
Sony - Kodak

digitális fototechnika nagy- és kiskereskedelme
Fuji FinePix S1Pro-6900-6800
4900-4800-4700-2400-1400

Nikon CoolPix 995-990-880-775

Canon D30-PowerShot Pro90-G1
S20-A20-A10-IXUS300-IXUS

Olympus Camedia E-10-3040-3000
2100-2500-2040-990-960-860

Casio QV3500-2800-2300-8000
HP PhotoSmart 912-618-315-200

SONY CyberShot. Mavica sorozat
Kodak DC-5000-4800-3800-215

CompactFlash 8 - 512 MB
SmartMedia 8 - 128 MB

MemoryStick-MultiMedia 8-64MB

IBM microdrive 340 MB - 1GB

FireWire-USB-PCMCIA olvasók

Filmszkennerek, MP3 lejátszó

6 GB Digital Wallet

mobil háttérkép fényképekhez

MEDIKER-DigiFénykép

1013 Budapest I. ker., Attila út 47.

szombaton is nyitva!!! T: 225-0000

www.digifenykep.hu

EQNet

EQNet Telekommunikációs
és Informatikai Rt.

„A TÁVOLSÁGOT,
MINT
ÜVEGGOLYÓT
MEGKAPOD...”

TELJES KÖRŰ
INTERNETES
MEGOLDÁSOK!

1011 Budapest, Iskola utca 10.

Tel: 214 4415 Fax 201 7582,

e-mail: info@eqnet.hu

www.eqnet.hu

www.rce.hu

1118 Budapest, Szurdok U. 1., Tel.: 309-4700

SIKERÉNEK RÉSZESEI

BCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok U. 1., Tel.: 309-4700

MINŐSÉG
KEDVEZŐ ÁR
TÁMOGATÁS

Alaplapok
Videokártyák
Hangkártyák
CD-ROM-ok
Számítógép házak

AOpen
Számítógép alkatrészek

Műszaki adatok

Szkenner	Érzékelő	Felbontás (optikai/ interpolált) [dpi]	Szín- mélység (belül/ kívül) [bit]	Olvadási mérték (mmxmm)	Interfész	Gomb- ok száma	Méret, tömeg	Diafeltét, látható méret
Agfa SnapScan e20	CCD	600x1200/9600	36/36	216x297	USB	0	423 x 273 x 70 mm, 2,5 kg	-
Agfa SnapScan e25	CCD	600x1200/9600	42/42	216x297	USB	3	423 x 273 x 70 mm, 2,5 kg	-
Agfa SnapScan e40	CCD	1200x2400/9600	42/42	216x297	USB	0	501 mm x 337 mm x 94 mm	Opcionális
Agfa SnapScan e50	CCD	1200x2400/9600	42/42	216x297	USB	5	501 x 337 x 94 mm	Beépített, 210,8 x 36,8 mm
Artec Ultima 2000	CIS	600x1200/19 200	36/ n.a.	216x297	USB	0	423 x 269 x 38 mm, 1,8 kg	-
Genius ColorPage Vivid III V2	CCD	600x1200/19 200	48/48	216x297	Párhuzamos vagy USB	2	422 x 254 x 95 mm	-
Genius ColorPage HR6	CCD	600x1200/19 200	48/48	216x297	Párhuzamos vagy USB	5	422 x 254 x 95 mm	Beépített, 35mm dia vagy 24x26 negatív
Genius ColorPage HR7	CCD	1200x2400/19200	48/48	216x297	Párhuzamos vagy USB	5	422 x 254 x 95 mm	Beépített, 35mm dia vagy 24x26 negatív
HP ScanJet 7400c	CCD	2400x2400/korlátlan	48/48	216x356	USB és SCSI	11	311 x 575 x 115 mm, 4,4 kg	HP ScanJet XPA, 163143 mm
Microtec ScanMaker 3700	CCD	600x1200/9600	42/36	215,9x 297,18	USB	3	510 x 290 x 117 mm, 3,6 kg	LightLid 35 adapterrel 35mm dia vagy 24x190 mm negatív
Microtec ScanMaker 4600	CCD	1200x2400/9600	42/42	215,9x 297,18	USB	3	510 x 290 x 117 mm, 3,6 kg	MTMA TPA Opcionális
Mustek ScanExpress 1200 CU Plus	CIS	600x1200/19 200	36/24	216x297	USB	0	409 x 269 x 36 mm, 1,9 kg	-
Mustek ScanExpress 2400 USB	CCD	1200x2400/19200	48/36	216x297	USB	2	465 x 292 x 99 mm, 3 kg	-
Umax Astra 5400	CCD	1200x2400/9600	42/42	216x297	USB	4	460 x 300 x 85 mm, 3,2 kg	Opcionális, 101x127 mm
Umax Astra 6450	CCD	600x1200/9600	42/42	216x297	FireWire (IEEE 1394)	3	471 x 312 x 110 mm, 3,75 kg	Beépített, 101x127 mm
Umax AstraNET IA 101	CCD	600x1200/9600	42/42	216x297	USB	4	460 x 295 x 80 mm, 2,6 kg	-
Visioneer 4400 USB	CCD	600x1200/2400	42/n. a.	216x297	USB	0	86 x 290 x 450 mm, 2,5 kg	-
Visioneer 6100 USB	CCD	600x1200/2400	36/ n.a.	216x297	USB	1	165 x 349 x 578 mm, 4,4 kg	-
Visioneer OneTouch 7600	CCD	600x1200/2400	36/ n.a.	216x297	USB	5	254 x 470 x 102 mm, 3 kg	-
Visioneer OneTouch 8100	CCD	600x1200/2400	42/24	216x297	Párhuzamos és USB	5	425 x 298 x 102 mm, 2,7 kg	-
Visioneer OneTouch 8600	CCD	600x1200/9600	36/ n.a.	216x297	Párhuzamos és USB	7	94 x 297 x 424 mm, 2,8 kg	-

Agfa SnapScan e40

Az e40-es már komolyabb tudású lapolvasó, és bár nem olyan új, mint az e25-ös, azért a mérete és a típusa folytán is várható, hogy többet tud társánál. A nagyobb méret persze még nem jelenti a tárgyasztal növekedését, ettől a készülék még ugyan-

akkora méretű képeket tud készíteni, mint az e25-ös. A fő különbség a *szkenner felbontásában* keresendő: 1200x2400 dpi, ami egy asztali szkennerhez képest elég jó. Az eredményeinkből is látszik, hogy a készülék 300 dpi-vel ugyanolyan gyors, e felett viszont, a pontos vezérlés miatt, egy picit lassabb lett.

A ScanWise kassé újított változata található meg az installációs lemezen, s az opcionális diafeltét is használható, ám az előnézet menet közben nem állítható le. Mivel a programban az automatikus körbégást jobban megoldották, mint az előző verziókban, ez a kis késlekedés nem okoz kellemetlenséget.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Agfa SnapScan e40

Forgalmazó: ScanDer Kft.

Ár: 54 400 Ft

Internetes cím: www.agfa.com

Értékelés

Képmínőség: 25	1	25
Sebesség: 25	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25

CP 2001/7

+ jó képmínőség, opcionális diafeltét

- az előnézetet nem lehet megállítani

Teszt

Hozzádtok kellekek	Operációs rendszer igény	Programok a TWAIN driveren kívül	Megjegyzés
USB kábel, tápegység	Windows 98, Win 2000, Win ME, MacOS 8.1	Corel PrintOffice 2000 (PC és Mac), ReadIris for Agfa	Cserélhető színes fogantyúk (narancssárga, szürke, kék), AgfaNet pront service
USB kábel, tápegység	Windows 98, Win 2000, Win ME, MacOS 8.1	Corel PrintOffice 2000 (PC és Mac), ReadIris for Agfa	Cserélhető színes fogantyúk (narancssárga, szürke, kék), AgfaNet pront service
USB kábel, tápegység	Windows 98, Win 2000, Win ME, MacOS 8.0	Corel PrintOffice 2000 (PC és Mac), ReadIris for Agfa	Cserélhető színes fogantyúk (narancssárga, szürke, kék), AgfaNet pront service
USB kábel, tápegység	Windows 98, Win 2000, Win ME, MacOS 8.0	Corel PrintOffice 2000 (PC és Mac), ReadIris for Agfa	Cserélhető színes fogantyúk (narancssárga, szürke, kék), AgfaNet pront service
-	Windows 98, 2000, ME	Adobe PhotoDeluxe 2.0, MGI PhotoSuite for Mac, Xerox TextBridge Classic 2.0 OCR, ScanEZ, MSIE	-
Párhuzamos vagy USB kábel, tápegység	Windows 95, 98, 2000, ME, NT 4.0	Adobe PhotoDeluxe Image Editor, XEROX TextBridge OCR software, Adobe ActiveShare	-
Párhuzamos vagy USB kábel, tápegység	Windows 95, 98, 2000, ME, NT 4.0	Adobe PhotoDeluxe Image Editor, XEROX TextBridge OCR software, Adobe ActiveShare	TPA (Transparency Adapter) illesztőkártyák, opcionális lapadagoló
Párhuzamos vagy USB kábel, tápegység	Windows 95, 98, 2000, ME, NT 4.0	Adobe PhotoDeluxe Image Editor, XEROX TextBridge OCR software, Adobe ActiveShare	TPA (Transparency Adapter) illesztőkártyák, opcionális lapadagoló
USB és SCSI kábel, tápegység	Windows 95, 98, 2000, ME, NT 4.0	HP Precision Pro 3.0, Corel PrintOffice 2000, IRIS Cardiris, Caere Uniform, HP Remote Scanning 3.0	Opcionális lapadagoló
USB kábel, tápegység, LightLid 35 adapter	Windows 98, 2000, ME, MacOS 8.6	Adobe PhotoDeluxe, Ulead PhotoImpact, Caere OmniPage	-
USB kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME, MacOS 8.6	Adobe PhotoDeluxe, Ulead PhotoImpact, Ulead Photo Explorer, Caere OmniPage, Trellix Web Microtek Edition	-
-	Windows 98, 2000, ME, MacOS 8.1-8.5	Photo Express SE, Textbridge OCR, Scan Dialog Box	-
USB kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME	Photo Express SE, FineReader 4, Trellix Web Mustek Edition, 2400 USB Panel	-
USB kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME, MacOS 8.0	VistaShuttle, UMAX Copy Utility, Presto! PageManager, Caere OmniPage LE OCR, Presto! Page Type, Adobe Photoshop LE	-
FireWire kártya és kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME, MacOS 9.0	VistaShuttle, UMAX Copy Utility, Presto! PageManager, Caere OmniPage LE OCR, Presto! Page Type, Adobe Photoshop LE	-
USB kábel, tápegység	Windows 98, ME	VistaShuttle, UMAX Copy Utility, PhotoSuite III, Recognita 3.2, Acrobat Reader, WebLink	Ingyenes honlap, 50 Mb-át helyel
USB kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME	ScanSoft PaperPort, MGI PhotoSuite III SE, ScanSoft TextBridge Pro OCR	-
USB kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME	ScanSoft PaperPort, Visioneer OCR, PictureWorks PhotoEnhancer, Visioneer's Web Publishing Kit, AOL Publisher, MSIE 4.0	-
USB kábel, tápegység	Windows 98, 2000, ME	ScanSoft PaperPort, Visioneer OCR, PictureWorks PhotoEnhancer, Visioneer's Web Publishing Kit, MSIE 4.0	-
Párhuzamos és USB kábel, tápegység	Windows 95, 98, 2000, ME, NT 4.0	"PaperPort Deluxe, TextBridge Pro 8 OCR, MGI PhotoSuite II SE, WebPublisher Link, PictureWorks PhotoEnhancer"	Opcionális lapadagoló
Párhuzamos és USB kábel, tápegység	Windows 95, 98, 2000, ME, NT 4.0	"PaperPort Deluxe 6.0, TextBridge Pro 8 OCR, MGI PhotoSuite II SE, WebPublisher Link, PictureWorks PhotoEnhancer, MSIE 4.01"	Opcionális lapadagoló

Agfa SnapScan e50

Az Agfa legnagyobb, inkább irodai felhasználásra szánt szkennere az e40 és az e25 kombinációjaként állt össze. Mechanikai felépítése megegyezik az e40-ével, a kezeléséhez viszont – az e25-höz hasonlóan – az előlapon található billentyűk is

szolgálnak. Az előlap, a néhány hifi-készüléken látott módon, megnyomásra kinyílik, s ezután e-maileket küldhetünk, közvetlenül nyomtathatunk (fénymásolás), szkennelhetünk.

A diafelvét beépített, fekete színű takarólemezt egyetlen mozdulattal leszedhetjük, ha dia- vagy negatív filmet szeretnénk beolvasni. Mivel a színhelyesség itt is fontos, a készülő előszkennelések, valamint minden beolvasás előtt pár másodpercig várakozik, pontosabban kalibrálja a fényerőt és az érzékenységet. A beolvasás minősége igen jó, s ez a szkennerek adottságait jobban kihasználó meghajtóprogramnak, valamint a jobb algoritmusnak köszönhető.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Agfa SnapScan e50

Forgalmazó: ScanDer Kft.

Ár: 68 3500 Ft

Internet cím: www.agfa.com

Értékelés

Képmínőség: 25 25

Sebesség: 25 25

Szolgáltatások: 20 25

Kezelhetőség: 23 25

CP 2001/7

93 pont

Csúscategória

Ár

▲ kiemelkedő színhűség és képmínőség

● az átlagossal kicsit jobb kezelői felület

Artec Ultima 2000

Utolsó pillanatban érkezett meg tesztünkre az általában olcsó perifériákat gyártó Artec CIS szkennerre, amely nem CCD-t, hanem CIS (Contact Image Sensor) képérzékelőt tartalmaz. Ennek nagyon nagy előnye, hogy csekély a fogyasztása, így a ké-

szülékhez elegendő egy USB port. A CIS sajnos csak a tárgyasztalra helyezett, külső fényforásoktól mentes képet tudja tökéletesen beolvasni, ezért ügyelnünk kell arra, hogy a fedőlap kellő módon rögzítse a lapokat a szkenneren. A szkennerek kialakítása tetszetős, ám éppen a fedőlapnak a felénk eső részén található ív az A4-es (és Letter) méretnél nagyobb, kemény médiákba beleakad, megakadályozva a tökéletes lecsukást. Szerencsére a mindennapi életben, könnyű papírokról olvasva ez nem okoz gondot. Ennek ellensúlyozására a szkennerekhez a ScanEZ nevű program is jár, amelyet a szkennelési feladatok gyorsindítójaként is nevezhetnénk.

Genius ColorPage Vivid III V2

Tesztünk egyetlen, kizárólag csak a párhuzamos portra csatlakozó példánya már régóta kapható a boltokban, de kedvező ára miatt még ma is indokolt a jelenléte. Mivel egy szkennernél a minőség és ebben a kategóriában a kezelhetőség a legfonto-

sabb, ezért nem korlátoztuk a tesztet a használható interfész szerint. A szoftverek installációja után, a gép újraindítása nélkül már használhattuk is a szkennert, amelyről az előlapon lévő LED adott információt. Ezek mellett két gomb szoftveresen tetszés szerint programozható a tipikus feladatok indítására. A beolvasás sebessége megfelelő volt, a beolvasási idő egyedül a nagyobb felbontásoknál növekedett meg, a nagyobb adatmennyiség miatt. A kezelői felület – könnyen elérhető és látványos képmódosító funkcióival – leginkább az otthoni felhasználóknak nyújt segítséget. Egyedül csak azt sajnáltuk, hogy ennek a felületnek a mérete fix volt.

Genius ColorPage HR6

Mint a legtöbb Genius termékénél, ennél a szkennernél is magyar nyelvű a használói útmutató. Az üzembe helyezés ennek megfelelően gond nélkül lezajlott, hiszen a telepítő nyelvei között a magyar is megtalálható. Ez is előnyös, de a kezelői felü-

let az itt-ott ki nem fért feliratok miatt egy kissé mulatságos formát öltött (például: nyomja meg, ha abba akarja).

A szkennerek kialakítása nagyon igényes. A doboza szilárd és a fedél is mintaszerűen fogja le a lapokat. A fedél belső részén – mivel a készülékben beépített diafelét is van – két filmrögzítő keret található. Ez a megoldás praktikus, a szükséges eszközök mindig kéznél vannak. A nagyobb méretű keretbe sajnos nem lehet a filmet becsúsztatni, de azért jó szolgálatot tesz a kép pozicionálásakor. A kezelői felület mit sem változott, a Geniusnál is azonos már egy ideje. A szkennelés alatt a program tájékoztat az éppen aktuális műveletről.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Artec Ultima 2000
 Forgalmazó: Interboard Hungary Rt.
 Ár: 14 400 Ft
 Internetcím: www.artec.com

Értékelés

Képmínőség: 13	1	25
Sebesség: 10	1	25
Szolgáltatások: 18	1	25
Kezelhetőség: 18	1	25

CP 2001/7

59 pont

Középkategória

- + hordozható, minden igényt kielégítő programok
- a fedél alá nem helyezhető könyv, a képek enyhén csúsznak

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Genius (Kye) ColorPage Vivid III V2
 Forgalmazó: FAN Kft.
 Ár: 26 875 Ft
 Internetcím: www.genius.com

Értékelés

Képmínőség: 20	1	25
Sebesség: 15	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

78 pont

Középkategória

- + jól működő rendszer, nagy tudású kezelői szoftver...
- ...aprób hibákkal

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Genius (Kye) ColorPage HR6
 Forgalmazó: ScanDer Kft.
 Ár: 41 000 Ft
 Internetcím: www.genius.com

Értékelés

Képmínőség: 13	1	25
Sebesség: 15	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

71 pont

Középkategória

- + gyors működés, sok szolgáltatás
- gyenge színhűség

A Microsoft Magyarország és a Synergon Education közös akciója

Az akció időtartama:
2001. április 23 – 2001. július 30.

A megjelölt időszak alatt azon cégek vesznek részt az akcióban, amelyek alkalmazottai legalább két CTEC tanfolyamot elvégeznek a Synergon Education szervezésében.

A nyertesek hét napos CTEC vitorlástúrán vesznek részt az Adriai-tengeren, amelynek keretében exkluzív tartalmú Microsoft technikai képzésben részesülnek.

A vitorlástúrán tíz szerencsés nyertes vesz részt

4 fő: sorsolás útján azon cégek alkalmazottai közül, akik legalább két Microsoft CTEC tanfolyamon vesznek részt az akció időtartama alatt

1 fő: az akció időtartama alatt a legtöbb tanfolyamot megrendelő cég munkatársa

4 fő: sorsolás útján azon hallgatók közül, akik legalább két Microsoft CTEC tanfolyamon vesznek részt + 2 sikeres MCP vizsgát letesznek az akció időtartama alatt

1 fő: azon hallgató aki a legtöbb MCP vizsgát teszi le az akció időtartama alatt

A részletekről érdeklődjön Nyerges Ágnesnél a 288-7040-es telefonszámon!

A kiutazás, a helyszín, a tanfolyam és az ellátás költségeit a kiírók állják, beleértve a járulékos költségeket is.

Az akcióban a Synergon Informatika Rt. és a Microsoft Magyarország Kft. alkalmazottai nem vehetnek részt.

A CTEC képzés jövője

Synergon Education ■ 1139 Budapest, Váci út 99. ■ tel.: 288-7040, fax: 288-7041 ■ oktat@synergon.hu ■ e-learning@synergon.hu ■ www.synedu.hu ■ www.synergon.hu

Genius ColorPage HR7

Az első ránézésre a színén kívül semmi különbség nincs a HR6-os és a HR7-es szkennerek között. Azért a TWAIN-meghajtó egy kissé módosítva lett, hogy igazodjon a szkennerek módosított jellemzőihez. A legfontosabb, hogy az eddigi 24, 36 és 48 bit

színmélység helyett, ennél a típusnál 24, 42 és 48 bites színmélységet találunk. Hogy mi az értelme a színenkénti két bit plusz információnak? Nos, az biztos, hogy a képek a monitoron szépen mutatnak. A használatban azonban van egy pár köztötség: a moiré eltávolítás csak 24 bites színmélységben, a nagy sebességű üzemmód pedig csak 1200 dpi mellett áll rendelkezésre.

Az előszkenelés sajnos nem állítható le, de előnyös, hogy a szkennerek a legutóbb beolvasott képet eltárolja, és gyorsabb lett a működése is.

Itt is kedvező, hogy a kezelői felület tájékoztató az éppen aktuális műveletről.

HP ScanJet 7400c

A 7400c csomagolása és installációja a HP hagyományait követi, de érdekessége, hogy a szkennerek USB-n keresztüli felismerése után a szoftverek teljesen automatikusan kerülnek fel a rendszerre. A használatba vételkor az első különlegesség a megnevel szkenelési méret, a második pedig

az, hogy nemcsak USB, hanem SCSI csatló is található rajta. A diafeltejt ugyan nem beépített, de a filmek szkenelését lámpával oldották meg. Szerencsére ennek elég nagy a mérete, hogy ne kelljen igazgatni alatta a filmeket. Az előlapon található gombok tucatjával az alapvető feladatokat hívhatjuk meg, és az LCD kijelzővel, valamint a járulékos gombok segítségével lehetőség van az oldalak nagyítására is.

A kezelői felület az installáció és a bemutatók kényelmes használatát ellenére nem a legjobb, hiszen az opciókat kizárólag csak menüből lehet elérni. A beolvasás művelete sem egyértelmű először, de ha megszoktuk, nem zavaró.

Microtek ScanMaker 3700

A Microtek kizárólag szkennereket készített, s a 2000x6000-es optikai felbontású A3-as síkgyáras és a különféle filmszkennerekig tart a kínálata. A 3700-as dobozban a tetszetős formájú szkennerek képe, valamint egy feltűnő felirat jelezte, hogy a dobozban

egy meglepetés is vár ránk, méghozzá egy teljes verziójú grafikus program. Mellette még a Microtek szkennerekhez illő, diafeltejtésként is használható lámpát is megtaláljuk. A szkennerek kivételése kiváló, a nagyméretű fedőlap szimmetrikus a tárgyüvegvel, ezért ha kis tárgyat teszünk alá, akkor sem billen el oldalra. Használat előtt ezt a szkennert is szabaddá kell tenni (unlock), hiszen a zár megakadályozza a szállításkor fellépő hibákat. Ehhez igen erősen kell meghúznunk az oldalt található fület, ellenében a leírás „finoman” javaslatával. A készülék egy picit hangosan dolgozik, viszont az előnézet rögzést megjeleníti a szabadon átméretezhető kezelői felületen.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Genius (Kye) ColorPage HR7
 Forgalmazó: FAN Kft.
 Ár: 62 250 Ft
 Internetcím: www.genius.com

Értékelés

Képmínőség: 15	1	25
Sebesség: 20	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

78 pont

+ korrekt színek, sok funkció

- sokáig melegsik

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: HP ScanJet 7400c
 Forgalmazó: HP Magyarország
 Ár: 139 000 Ft
 Internetcím: www.hp.com

Értékelés

Képmínőség: 23	1	25
Sebesség: 25	1	25
Szolgáltatások: 25	1	25
Kezelhetőség: 17	1	25

CP 2001/7

90 pont

+ nagy felbontású, gyors, kényelmesen kezelhető

- viszonylag gyenge mélységélesség és fényerő

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Microtek ScanMaker 3700
 Forgalmazó: Mikropro Kft.
 Ár: 29 900 Ft
 Internetcím: www.microtek.com, www.mikropro.hu

Értékelés

Képmínőség: 14	1	25
Sebesség: 23	1	25
Szolgáltatások: 25	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25

CP 2001/7

81 pont

+ sokat tudó keretprogram, gyors előnézet, jó de-moiré

- kissé hangos

AHOL A LEGJOBB HELYEN VAN MINDAZ, AMI A LEGJOBB, HA A NETEN VAN

Minden egy helyen, ami az internetes üzleti tevékenységhez kell

- webmegjelenés – az első saját hely a neten (Honlap vagy Honlap+)
- webkereskedelem – az egyszerűtől a komplex megoldásokig (Webstand, Webbolt, egyedi e-commerce)
- szerverbérlet – egy szerver, nálunk, csak Önnek (dedicated hosting)
- szerverhely – az Ön szerérével, amelyet sajátunkként szeretünk (co-location)
- egyszerűen, biztonságosan, professzionálisan, gazdaságosan

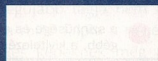
AXELERO ADATPARK

EGY A VÁLLALATI
MEGOLDÁSAINK KÖZÜL

www.axelero.hu, zöld szám: 06 80 42 00 42

Az Internetvállalat

Eszköz vagyunk a mindennapokban

megoldás mindenkiNET

 axelero
internet

Microtek ScanMaker 4600

LightLid 35 típusú lámpa itt is használható, és a szkennerekhez kell kapcsolólnunk, és a TWAIN meghajtóprogram kezelői felületén ki kell választanunk a filmet. A ScanMakerek kezelői felülete kicsit trükkös: egy pici ikonnal kell átkapcsolni a kezdő és a haladó funkciók között.

A kezdőnél nincs sok lehetőségünk, egészen egyszerűen csak a forrás minőségét és a méretét, a színmélységét és a felhasználás célját (ez rejte a dpi) kell megadnunk. Átméretezésre is van lehetőség. A kibővített oldalon viszont egy oldal több részét is megadhatjuk forrásként, állíthatunk színegyensúlyt, színmélységet, sőt még szűrőket is.

A színén kívül gyakorlatilag semmi különbség nincs külsőre a ScanMaker 4600 és a ScanMaker 3700 között. Még a hátulján lévő csatlakozók is azonosak, itt azonban a bekapcsoló gomb már sokkal igényesebb kialakítású és jobban elérhető. A

Mustek 1200 CU Plus

za, egyedüli USB interfésszel. Mivel a fogasztás nem haladhat meg egy bizonyos értéket, ezért ezek a szkennerek egy picit lassabban működnek előnézetkor, valós szkennelés esetén viszont jobbak is lehetnek, mint a hagyományosak. A fedél forgáspontjából kettő is van, hogy alá legfeljebb két centiméteres könyvet is be tudjunk helyezni, ám ha nem finoman csukjuk le, akkor nem a szükséges csuklópárok fordulnak el, ettől pedig egy kissé kényelmetlenül érezzük magunkat. Hibát ez nem okoz, de alkalmazhattak volna elegánsabb megoldást is. A kezelőprogram telepítéséhez magyar nyelvű segítség is jár, s a használata nagyon egyszerű.

Meglepően kis dobozban érkezett a tesztünkre ez a szkennerek, amelynek a vastagsága szinte meg sem haladja egy tartalmas könyvét. Mivel elég egyszerű a külseje, ezért sejtettük, hogy a ma egyre több helyen elterjedő CIS érzékelőt tartalmaz-

Mustek ScanExpress 2400 USB

Ami azt illeti, az összeszerelés minőségét nem hagyhatjuk figyelmen kívül, látunk, hogy a gyár nem a precíziós készülékeiről híres, mert a tárgylemez sarkára helyezett fénykép is könnyedén bebúj az üveg és a műanyag közé. Eme kis szépség-hiba ellenére meglehetősen robusztus, de könnyű felépítésű a szkennerek. A felső részén két gomb helyezkedik el, az egyik a kezelői felület indítására és a szkennelés megkezdésére szolgál, a másik tetszőlegesen konfigurálható.

A gyártók mindegyike ragaszkodik saját kidolgozott programjaihoz, s a Mustek is ilyen. A kezelőprogramja áttekinthető, s megvannak az alapvető szolgáltatások is.

Bizony ma már egyre gyakoribb, hogy otthoni, irodai felhasználásra 1200x2400 dpi-s szkennereket kínálnak. De vajon tényleg megéri-e egy ilyen nagyfelbontású szkennert vásárolni, természetesen jó áron?

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Microtek ScanMaker 4600
 Forgalmazó: Mikropo Kft.
 Ár: 59 200 Ft
 Internetcím: www.microtek.com, www.mikropo.hu

Értékelés

Képmínőség: 13	1	25
Sebesség: 18	1	25
Szolgáltatások: 25	1	25
Kezelhetőség: 20	1	25

CP 2001/7

76 pont

- + nagytudású keretprogram, halk
- a de-moiré használatokor lelassul

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Mustek 1200 CU Plus
 Forgalmazó: Enternet 2001 Kft.
 Ár: 20 800 Ft
 Internetcím: www.mustek.com, www.enternet.hu

Értékelés

Képmínőség: 18	1	25
Sebesség: 20	1	25
Szolgáltatások: 23	1	25
Kezelhetőség: 15	1	25

CP 2001/7

76 pont

- + kis méret, ötletes kényelmi funkciók
- az előnézet csak egyben kérhető, a képet vízszintesen csúszta

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Mustek ScanExpress 2400 USB
 Forgalmazó: Enternet 2001 Kft.
 Ár: 30 300 Ft
 Internetcím: www.mustek.com, www.enternet.hu

Értékelés

Képmínőség: 15	1	25
Sebesség: 15	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 15	1	25

CP 2001/7

65 pont

- + a lámpája automatikusan kikapcsol
- a színhűsége és a dinamikája gyengébb, a kivitelezés lehetne igényesebb

Umax Astra 5400

Talán csak véletlen, hogy a *Umax Astra* sorozata az Opel autóinak a minőségét sejteti. A Umax is szkennereket és hozzájuk tartozó programokat készít, s kínálatának irodai felhasználásra szánt egyedei az Astra sorozat tagjai.

Az 5400-as a leginkább a kezelést megkönnyítő gombokat hirdeti, de ettől függetlenül is felhívja magára a figyelmet formabontó alakja miatt. A készülék amúgy igen könnyű, akárcsak a használata.

A tálcáról elérhető helyi menüből kezdeményezhetjük a lámpa kézi vagy automatikus ki- és bekapcsolását, előhívhatjuk a nyomógombok beállító ablakait és a ke-reprogramot.

Ez utóbbi kivitele tetszetős, a használata-ba hamar bele lehet tanulni, ráadásul minden felirat egyértelmű. Kezdő beállításnál csak a beolvasandó anyag típusát kell megadnunk, haladó szinten többfeladatos szkennelésre is van lehetőség.

Umax Astra 6450

Tesztünk egyetlen FireWire szkennere nagy meglepetést okozott, hiszen nem számítottunk ilyen interfésszel rendelkező készülékre. Ez viszont jelzi, hogy a nagysebességű megoldások is mind jobban hozzáférhetőkké válnak.

A telepítés nem volt annyira gördülékeny, mint az USB esetén, és a periféria felismerése is lassabb, de ha minden működik, akkor a készülék tényleg nagyon gyors. A szkennel kivitelezése egyébként nagyon jó, a pontosan illeszkedő fedélen egy diafélért, alatta pedig egy szkennelési zónát meghatározó lapot találunk. Ez a terület a legtöbb átvilágító szkenneren a legnagyobb, 4x5 col méretű. A szkennerefej mozgatója a hangja alapján is gyors, a mérési eredményeink alapján viszont volt nála gyorsabb. Ha az adatokat összehasonlítjuk USB-s társával, akkor kiderül, hogy a TWAIN-meghajtó végzi még mindig a munka nagy részét.

Umax AstraNET iA101

A Umax a professzionális sorozata mellett egy másik hullámot is megpróbál lovalogni, a fogyasztói szkennerek piacát. Az *internetszkennerek* legújabb tagja nem a korlátozott felbontása miatt kapta a nevét – hiszen az internetes képeknek még a

300 dpi is bőven elég –, hanem arról, hogy a hozzá tartozó programok az internet és a grafika kapcsolatát hivatottak öregbíteni. A csomag része még egy ingyenesen használható 50 Mbájtos honlap, amely regisztráció útján érhető el.

A tetszetős, áttetsző kék színű fedőlap diafélért nélküli, a rajta lévő matrica a készülék külön programozható gombjainak a funkciójáról árulkodik. A jobb oldali gomb a beregisztrált honlapunkra visz, egyéb esetekben az alapértelmezett böngészőt nyitja meg. Ezt egy picit furcsálljuk, hiszen egy szkennerről van szó. Végül azért szorgalmaztunk, hogy a géphez adott programok között a *Recognita* is szerepel.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Umax Astra 5400
 Forgalmazó: Partners Hungary
 Ár: 56 900 Ft
 Internetcím: www.umax.com, www.partners.hu

Értékelés

Képmínőség: 18	1	25
Sebesség: 16	1	25
Szolgáltatások: 22	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

79 pont

- + jó szoftvertámogatás, gyors működés
- minden másban átlagos

INFORMÁCIÓK

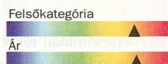
Gyártó, típus: Umax Astra 6450
 Forgalmazó: Partners Hungary
 Ár: 105 900 Ft
 Internetcím: www.umax.hu, www.partners.hu

Értékelés

Képmínőség: 20	1	25
Sebesség: 20	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

83 pont

- + FireWire és nagy méretű diafélért
- nem túl gyors

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Umax AstraNET iA101
 Forgalmazó: Partners Hungary
 Ár: 27 500 Ft
 Internetcím: www.umax.hu, www.partners.hu

Értékelés

Képmínőség: 18	1	25
Sebesség: 21	1	25
Szolgáltatások: 20	1	25
Kezelhetőség: 23	1	25

CP 2001/7

81 pont

- + ingyenes webtárhely és sok felhasználási lehetőség
- mi köze az internetnek a szkennerekhez?

Visioneer 4400

Az elsősorban perifériákat készítő Primax egyik leányvállalata, a Visioneer saját hatáskörén belül fejleszti a régebben még Primax néven árusított szkennereket. A hasonlóságban tehát nincs semmi meglepő, nem kell félnünk attól, hogy a szkener

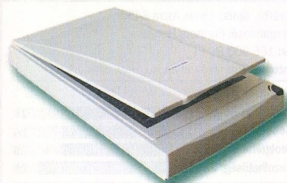
erek dobozai kerültek át más céghez (hasnoló már többször előfordult a számítástechnika történetében).

A legkisebb, 4400 névre hallgató szkennert teszünk egyik legegyszerűbb készüléke, csak a szükséges csatlakozók találhatók rajta, és gombtól mentes.

A telepítése nem a legegyszerűbb, hiszen az installációs CD nem tartalmaz külön meghajtóprogramot, hanem az a PaperPort szoftverben van elrejtve. Igaz ugyan, hogy a használatához ez szükséges, de nem ártott volna utalni erre.

Indítás után egy képkatalógizáló programba kerülünk, amely képszerkesztő és kommunikációs központ is egyben.

Visioneer 6100

Egy lépcsőfokkal feljebb helyezkedik el ez a szintén USB-s skenner. De talán nem is szabad lépcsőfokot említeni, hiszen másik felhasználási területre szánt készülék-ről van szó.

A készülék működését tekintve figye-

lemmel kell lennünk arra, hogy nem meglelti elő a fénycsövet, tehát – mint az a táblázatunkból is látszik – a színnek annyira pontosak. Cserébe viszont egy gyors szkennert kapunk, ami szintén látható az eredményekből. Ennek tükrében állíthatjuk, hogy a Visioneer 6100 irodai avagy olyan otthoni használatra készült, ahol többségben vannak a szöveges dokumentumok. Ha pedig képet akarunk vele beolvasni, akkor azokat egymás utánra időzítjük, és előtte egy-két újságoldal olvasunk be, egy percen belül már üzemkész és színhelyesebb lesz. A készülék fényereje viszonylag gyenge, ezért utólagos képkorrekcióra van szükség.

Visioneer OneTouch 7600

Ezen a szkenneren a Start és a Stop gomb is megtalálható, ami kifejezetten előny, ha egy dokumentumot a számítógéppel való közvetlen kapcsolat nélkül szeretnénk kinyomtatni. Ebből látható, hogy a készülék jól átgondolt tervek alap-

ján készült. A OneTouch névvel fémjelzett sorozat tagjainak túlnyomó többsége az USB port mellett párhuzamos portot is tartalmaz (a hozzá tartozó átmenő porttal együtt), így lehetővé válik egy USB nélküli gépre való csatlakoztatása, meghagyva a jövőbeni fejlesztés lehetőségét.

A OneTouch TWAIN-meghajtójában semmi sem változott, pontosabban csak az eszköztípi jellemzők, és az előre definiált beállítások módosultak egy picit. Újdonság viszont az a rezidens program, amely a szkennert gombjaira felüvel. Ezzel a másolás, faxolás és szkennelés indítható, valamint lehetőség van egy Custom felirató gomb szabad definiálására is.

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Visioneer 4400

Forgalmazó: Corwell

Ár: 20 380 Ft

Internet cím: www.visioneer.com, www.corwell.hu

Értékelés

Képmínőség: 20 25

Sebesség: 18 25

Szolgáltatások: 18 25

Kezelhetőség: 20 25

CP 2001/7

76 pont

- + az átlagosnál jobb sebesség, kiváló mélységélesség
- hosszú beemelegedési idő, átlag alatti színintétség

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Visioneer 6100

Forgalmazó: Corwell

Ár: 17 980 Ft

Internet cím: www.visioneer.com, www.corwell.hu

Értékelés

Képmínőség: 18 25

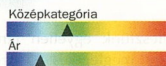
Sebesség: 13 25

Szolgáltatások: 18 25

Kezelhetőség: 20 25

CP 2001/7

68 pont

- + gyors, sok program
- kevésbé univerzális szerkesztő

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Visioneer OneTouch 7600

Forgalmazó: Corwell

Ár: 29 640 Ft

Internet cím: www.visioneer.com, www.corwell.hu

Értékelés

Képmínőség: 15 25

Sebesség: 19 25

Szolgáltatások: 23 25

Kezelhetőség: 25 25

CP 2001/7

82 pont

- + sokféle használati lehetőség
- a meghajtókat Windows ME alá kell tölteni

Visioneer OneTouch 8100

A legelső, ami ezen a lapolvasón feltűnik, a nem hosszában, hanem keresztben nyíló fedőlap, valamint a hosszanti oldalon elhelyezkedő gombok. Miért előnyösebb ez az elrendezés? Talán azért, mert a szkennerek hasonló a fénymásoló gépekhez,

így a használatának elsajátítása vélhetően könnyebb lesz. Az őt felhasználható gombbal az irodai rutinfeladatokat indíthatjuk el, és üde színfolt, hogy a készülék dobozában különféle nyelvű matricákat találunk a gombokhoz. Joggal merül fel a kérdés, hogy a rohanó világunknak megfelelő nagy sebesség vajon nem megy-e a minőség rovására. Sajnos azt kell mondjuk, hogy ezeket a szkennereket nem fényképek archiválására találták ki. Ellenben egy szöveges dokumentum rögzítésére, faxolására, vagy netán e-mail küldésére jobban használhatók, mint társaik. A képminőségben kellő türelemmel pedig lehet javítani, a lehetőségek adottak.

Visioneer OneTouch 8600

Az első ránézésre ez a szkennerek nem sokban különbözik a 8100-astól. Rövid szemlélődés után viszont rájöhettünk, hogy az eddigi öt gomb helyett már hetet helyeztek el a készülék a szkennerek elején. Mégsem ez a nagy újítás ebben a típus-

ban, hanem az, hogy a beszkenelt képeket JPEG technológiával tömöríti, így az adatok interfészen történő áramlása akár gyorsabb is lehet, mint a SCSI vagy a FireWire interfészen. Tesztünkben egy érdekes eredmény is született: a 75 dpi-s anyag beolvasása kevesebb időbe telt, mint az előnézet elkészítése. Erre az anyagát, hogy az előnézet minősége jobb, mint 75 dpi. Ez a készülék is az irodákba ajánlott, a OneTouch programkínálata között van, amelyik a kérdőívek digitalizálását és adatbázisba küldését is elvégzi, a Paperport szoftver pedig az átlagos minőségben beszkenelt képek javításáról is gondoskodik.

KÖHLER ZSOLT

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Visioneer OneTouch 8100

Forgalmazó: Corwell

Ár: 42 400 Ft

Internet cím: www.visioneer.com, www.corwell.hu

Értékelés

Képminőség: 23 **1** **25**

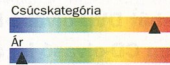
Sebesség: 21 **1** **25**

Szolgáltatások: 23 **1** **25**

Kezelhetőség: 25 **1** **25**

CP 2001/7

92 pont

+ halk és gyors, jó descreen (de-moiré) opció

- a képeket korrigálni kell, mert kissé sötétek

INFORMÁCIÓK

Gyártó, típus: Visioneer OneTouch 8600

Forgalmazó: Corwell

Ár: 45 700 Ft

Internet cím: www.visioneer.com, www.corwell.hu

Értékelés

Képminőség: 23 **1** **25**

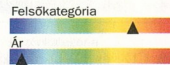
Sebesség: 15 **1** **25**

Szolgáltatások: 23 **1** **25**

Kezelhetőség: 25 **1** **25**

CP 2001/7

86 pont

+ JPEG technológia, sok funkció

- a fényképek beolvasása után némi korrekcióra van szükség

Hurrá, nyaralunk!

...és az üzlet is megy tovább...

idestel Hivatalos DataFax partner

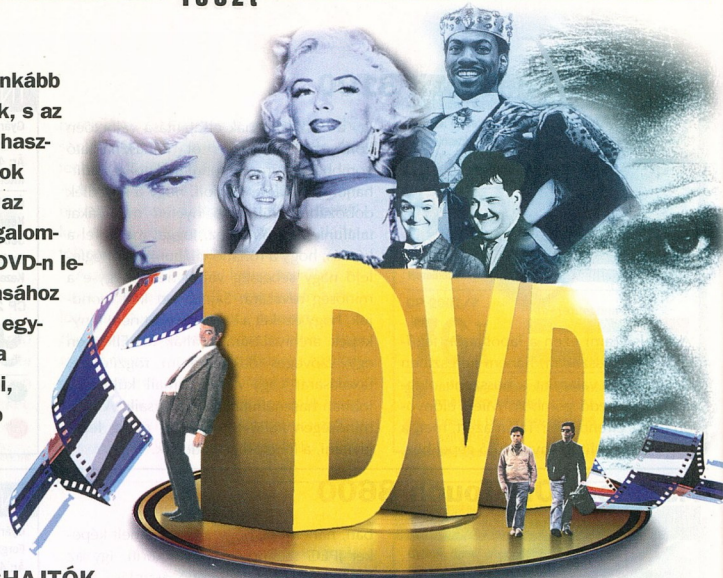
QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Qwerty Computer

További üzleteink: **Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház**
Minden, ami számítástechnika

1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377

Az adatainkat ma még leginkább kompaktlemezekon tároljuk, s az operációs rendszerek, a felhasználói programok és a játékok legújabb változatai is ezen az adathordozón kerülnek forgalomba. Filmeket viszont csak DVD-n lehet vásárolni, ezek lejátszásához tehát DVD-olvasó kell, ami egyben CD-olvasó is, ám az ára borsosabb. Nehéz eldönteni, vajon melyik a megfelelőbb választás. Tesztünkben nyolc CD- és kilenc DVD-meghajtót vetettünk alaposabb vizsgálat alá.

CD- ÉS DVD-ROM-MEGHAJTÓK

Csak tempósan!

A CD- és DVD-olvasóknak három követelményt kell kielégíteniük. Kettő közülük kiemelten fontos: a *sebesség*, valamint a *karcokra* (illetve rosszabb minőségű lemezekre) *való érzékenység*. A harmadik tényező a meghajtó keltezte zaj és rezgés. E jellemzők értékelésekor figyelembe kell vennünk, hogy mi a meghajtó elsődleges célja. Az archiválásra használt

meghajtók esetében a zaj nem annyira fontos, mint a sebesség. Játék közben már más a helyzet, nem mindegy, hogy az aktuális repülőgépszimulátor-program hanghatásait csak a hangkártya kelti-e életre, vagy a CD-ROM is besegít.

Tesztünkről

Az adatlemezek olvasási sebességének a mérésére három programot használtunk. A CD-kezelést a *CDSpeed 99 0.8beta* programmal, a DVD-kezelést a *Nero DVDSpeed* nevű program segítségével értékeltük, valamint a DVD-k sebességét az *Pioneer DVD*-vel érkezett programmal, az *SX 2.0*-val is megmértük. Az olvasási sebességen túl az elérési időre, tálcakezelésre és a médium felismerésére az idejére vonatkozó információkat is mértünk. A mérést minden program CAV módban végezte, ami azt jelenti, hogy a meghajtó végig a legmagasabb fordulatszámra pörgött, a sebesség pedig a lemez széle felé növekedett.

Az *elérési idő* akkor fontos, ha gyors egy-

másútában több fájlhoz akarunk hozzáférni a CD-lemezen. Mértük a véletlenszerűen kiválasztott helyek elérését, valamint alaphelyzetből a lemez 1/3-ának az elérését és a legutolsó sáv elérésének az idejét.

Az audio CD-k grabbelési sebességét az *AudioCatalyst* nevű programmal vizsgáltuk. A két szélső értéket az első és utolsó szám .wav formátumba mentésének sebessége adta.

Legvégül fontosnak tartottuk annak meghatározását, hogy az adott meghajtó mennyi ideig pörög még az utolsó olvasás

A tesztkonfiguráció

A tesztgéppen Gigabyte GA-BX2000 alaplapp, Intel 440BX lapkakészlet, 128 Mb-át memória és egy IBM DJNA-351520 merevlemez volt. Az elsődleges IDE vezérlőn csak a merevlemez, a másodlagoson pedig az éppen tesztelt meghajtó kapott helyet. A merevlemez UDMA-33 módot használt, a meghajtók az általuk ismert legjobbat. A teszteket Windows 2000 Professional (telepített Service Pack 1-gyel és Adaptec ASPI vezérlővel) alatt végeztük.

SX 2.0 sebességteszt

	Olvasási sebesség	
	a lemez elején	a lemez végén
Panasonic SR-8585-B	3.53	8.12
Panasonic SR-8586-B	6.56	16.17
ASUS DVD-E612	5.07	12.09
Aopen DVD1240	5.14	12.17
Pioneer DVD-105SZ	6.68	16.41
Hitachi GD-2500	3.98	10.36
LG DRD-8120B	5.25	12.37
Toshiba DVD (Notebookba)	3.01	6.24

Kimaradt processzorhasználat

Kimaradt a programok által mért processzorhasználat. Ennek két oka van. Az egyik, hogy a programok nem képesek a valós terhelés meghatározására, ráadásul csak alacsony sebességre mérnek, a másik pedig, hogy a mai meghajtók mind UDMA támogatással kerülnek forgalomba, ami a nagyobb átviteli sebesség mellett a processzort is kíméli. Az UDMA mód engedélyezése esetén a processzorhasználat 20% alatt marad. A tényleges használatot befolyásolja a másolandó fájlok és könyvtárak száma.

után maximális sebességen (ahol a táblázatban több érték van, ott a meghajtó fokozatosan lassított le). Ez főleg a játékkal sok időt eltöltő olvasókat érdekelheti.

A hibajavítást egy karcos audio- és adat-CD-vel mértük, bekapcsolva a programok másolás-ellenőrzési funkcióit. Általában azt tapasztaltuk, hogy a nagyobb karcokat egyik meghajtó sem tudta korrigálni, a kisebbekben mind végigment, eltérés csak a sebességben volt. A médium minőségére való érzékenységet úgy mértük, hogy lefutattuk egy teljesen tiszta (TDK CD-R74), majd egy 8x-os sebességen írt CD-n is az adatátviteli sebességtesztet.

Az értékelésnél figyelembe vettük a meghajtó sebességét, kiszérelését a zaj és rezgési szintet és a hibajavítási képességeket (rendre 40, 30, 20, 10 pontért).

Panasonic SR-8585-B

DVD-OLVASÓ

A Panasonic meghajtó OEM változatban került hozzánk, sajnos csavar és audiokábel nélkül. A DVD esetében 8x-os, CD-k esetében 40x-es az elérhető sebesség. Az előlap teljesen átlagos: tálcanyitógomb, analog hangerőszabályzó, fülhallgató-kimenet, valamint LED található rajta. A

szögletes vonalak elég komor hangulatot árasztanak. Belül viszont minden rendben. A készülék mind DVD-, mind CD-lemezek olvasásakor maximálisan teljesítette a követelményeket, és az audio CD-t is nagyon jól olvasta. Kétúton elboldogult a másolási tesztekkel, a DVD-k közt első lett az írott 74 perces CD tekintetében. Az optikája nagyon jó, minden CD-t maximális sebességgel tudott olvasni. Nagyon tesztelt az átlagosnál csendesebb működés és az alig érezhető vibrálás. Érdekes, hogy az olvasási sebességet nemcsak hiba esetén veszi alacsonyabbra, hanem akkor is, ha sok kis fájl kell olvasnia (ekkor 32x-es volt az olvasási sebesség).

Panasonic SR-8586-B

DVD-OLVASÓ

Már a névből is látszik, hogy ez a meghajtó majdnem teljesen azonos a másik Panasonic DVD-vel. Ez sajnos a kiszérelésre is igaz, se csavar, se audiokábel. DVD esetében 16x-os, CD-nél pedig 48x a maximálisan elérhető sebesség.

Az előlap megegyezik a 8585-ös modellel, a tálcán azonban végrehajtottak

egy kis változtatást. A másik modelnél található nagy és kihajtott, ráadásul elég nagy és robusztus fülek helyett itt alig észrevehető fix tartókat találunk. A hibajavítás ennél a meghajtónál is jó. A megnövelt sebesség nagyobb zajjal jár, de a zajszint még így is csak alulról közelíti meg az átlagot.

A meghajtó nem érzékeli, ha audio CD-t helyezünk be, ezt is felpörgeti a maximális sebességre. Grabbeléskor ez a tulajdonság jól jön, zenehallgatáskor már nem annyira. Sajnos egyetlen fájl dolog azért ennél a modellnél is megmaradt: igen lassú a médiumok felismerése, ráadásul a tálcá nagyon lassan bújik elő, ha van bent lemez.

Eredmények

Legjobb DVD-meghajtó: LG DRD-8120B. Mindenképpen úgy gondoltuk, hogy a győztes meghajtó csak olyan lehet, amelyhez DVD-lejátszó szoftver is tartozik. A teljesítmény alapján akár az Asus is lehetett volna első, mi viszont azért döntöttünk az LG mellett, mert sokkal halkabban működött, és több session kezelése sem okozott gondot.

Legjobb CD meghajtó: Asus CD-S500. Az Asus győzelme a szolgáltatások és az alacsony vibráció miatt mindenképpen megérdemelt, és persze a teszteredményei is nagyon jók lettek.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Panasonic

Típus: SR-8585-B

Forgalmazó: Kronos Kísáruháza

Ár: 18 000 Ft

Értékelés

Sebesség: 32 40

Hibajavítás: 23 30

Zaj, rezgés: 17 20

Kiszérelés: 3 10

CP 2001/7

75 pont

+ az átlagosnál halkabb működés

- elég lassú a médiumok felismerése

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Panasonic

Típus: SR-8586-B

Forgalmazó: Kronos Kísáruháza

Ár: 22 000 Ft

Értékelés

Sebesség: 36 40

Hibajavítás: 22 30

Zaj, rezgés: 14 20

Kiszérelés: 5 10

CP 2001/7

77 pont

+ nagyon gyors és megbízható

- lassan bújik elő a tálcá

Műszaki adatok

Típus	Médium fajtája	Elérési idők (ms)			Olvasási sebesség		Lemez felépíté- se (s)	Lemez leállítá- s (s)	Tálcá kiadása (s)	Tálcá behívá- s (s)	Mádiúm felé- mérése (s)	Grabbelés		Másolási tesztek (s)			Leállítás 8x-seb- sége (mp)
		Vélet- len	1/3 el- érése	Teljes	A lemez elején	A lemez végén						A lemez elején	A lemez végén	CD- R80	CD- R74	CD- RW650	
DVD-MEGHAJTÓK																	
Aopen DVD1240	DVD	97	109	201	5.07	12.41	4.53	3.67	0.85	0.98	6.01	10.61	24.22	159	357	452	30
	CD-R	87	95	137	17.26	42.03	4.99	5.64			6.21						
	CD-RW	103	119	196	8.57	24.03	3.66	5.03			6.79						
ASUS DVD-E612	DVD	110	121	212	5.01	12.32	4.66	7.72	1.4	0.87	8.26	14.02	31.98	162	339	456	100/120
	CD-R	82	96	184	18.19	41.33	5.52	8.75			8.98						
	CD-RW	97	121	204	7.97	19.92	5.13	6.75			10.24						
LG DRD-8120B	DVD	95	101	172	5.03	12.23	5.35	4.45	1.28	0.97	7.02	12.87	12.97	153	298	368	30
	CD-R	98	100	158	18.71	42.26	5.67	4.72			5.73						
	CD-RW	94	108	180	8.23	23.62	4.63	4.67			5.97						
Panasonic SR-8585-B	DVD	102	124	224	3.45	8.07	2.91	3.87	1.21	1.09	7.43	9.76	21.98	164	296	402	30
	CD-R	94	105	153	17.42	40.97	5.97	4.74			9.19						
	CD-RW	105	123	192	9.63	23.97	5.17	4.34			12.68						
Panasonic SR-8586-B	DVD	97	126	209	6.34	16.21	4.12	3.66	1.32	1.37	7.97	9.74	21.97	134	312	395	30
	CD-R	92	109	161	22.42	49.03	6.37	5.04			8.38						
	CD-RW	99	121	183	9.61	23.91	5.77	5.09			11.66						
Pioneer DVD-1055Z	DVD	88	99	183	6.59	16.44	6.67	7.98	---	---	6.7	12.04	12.09	152	260	298	15/60
	CD-R	88	96	174	20.13	45.58	4.25	4.53			6.87						
	CD-RW	92	99	174	14.21	32.06	4.11	4.54			7.34						
Toshiba SD-C2302	DVD	110	129	191	2.86	6.12	3.19	3.01	---	---	8.32	9.38	20.95	296	478	472	1
	CD-R	103	109	187	10.98	24.33	3.69	3.14			10.24						
	CD-RW	106	129	187	10.48	23.87	3.16	3.01			11.41						
Freecom SD-M1502	DVD	104	111	197	6.51	16.63	6.21	5.46	1.66	1.45	5.05	8.51	8.55	135	354	357	20
	CD-R	97	107	146	20.64	47.59	6.02	6.04			9.17						
	CD-RW	105	114	150	8.87	19.99	4.98	3.59			10.92						
Freecom Traveller DVD	DVD	107	141	203	0.58	2.09	2.97	2.77	---	---	9.4	0.5	1.5	324	549	489	3
	CD-R	107	143	199	8.81	20.47	5.67	5.03			9.7						
	CD-RW	109	150	210	6.54	16.97	5.12	4.76			11.03						
CD-MEGHAJTÓK																	
Acer 650G	CD-R	96	106	192	23.02	51.33	4.87	5.6	1.23	1.29	5.77	8.04	8.07	137	363	438	30
	CD-RW	98	105	200	9.97	24.04	4.22	5.35			7.75						
Aopen 950E	CD-R	78	100	157	21.92	49.97	5.97	4.97	1.27	0.77	5.49	14.56	32.24	133	359	467	30
	CD-RW	98	113	197	10.22	24.56	5.43	4.97			6.35						
Asus CD-S500	CD-R	81	94	172	22.81	52.12	5.56	8.24	2.26	1.81	8.21	19.29	42.33	123	385	405	15/35/50/70
	CD-RW	97	107	183	11.27	25.71	3.2	5.68			8.18						
BTC F540D	CD-R	73	81	139	22.55	51.01	5.97	6.16	1.37	1.17	6.73	11.02	23.56	132	265	329	30
	CD-RW	81	87	163	13.68	32.97	4.56	5.12			7.87						
Cyberdrive CD480D	CD-R	84	97	148	18.83	47.88	6.12	7.92	1.83	1.42	8.92	11.56	25.68	139	317	426	30
	CD-RW	96	98	150	10.86	24.72	5.67	6.39			8.14						
LG CRD-8520B	CD-R	87	95	155	23.49	53.02	6.72	4.65	1.32	1.11	7.85	8.22	18.69	127	262	429	30
	CD-RW	94	114	168	9.87	23.79	6.59	4.37			9.78						
Panasonic CR-594-B	CD-R	84	89	156	21.12	48.19	6.49	6.25	1.25	1.52	7.23	9.43	22.53	136	300	408	15
	CD-RW	86	93	159	10.09	24.13	5.69	5.13			10.65						
TEAC CD-540E	CD-R	65	70	132	18.01	40.98	6.39	5.84	1.72	1.22	8.43	6.37	16.59	167	237	286	30
	CD-RW	69	76	139	17.63	41.67	3.62	2.62			9.56						

Hordozható CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM meghajtók
Parallel, USB, PCMCIA, FireWire, SCSI csatlakozással PC-re és MAC-re!

Freecom

Sunshine Trading Ltd. www.multimedia.hu
The multimedia & storage company Tel: 204-73-33

www.computerpanorama.hu

Asus DVD-E612

DVD-OLVASÓ

Az impozáns dobozban érkezett meghajtó mellett kézikönyvet, csavarokat, audiokábel és DVD-lejátszó programot találtunk. Az átlagos olvasási sebességgel (12x/40x) felvértezett meghajtó igazi különlegessége az Asus által kifejlesztett DDSS II (Double Dynamic Suspension System II),

amely megelőzi a magas fordulatszám miatt kialakuló vibrációt. Ily módon az olvasófej pozicionálása pontosabb és gyorsabb, mint a felfüggesztéssel nem rendelkező társak esetében. Magas fordulatszámra szinte nem is éreztük a rezonanciát, alacsony fordulatszámra, illetve a lemezek felpörgetése és leállítása közben azonban ugyanúgy rezeg a meghajtó, mint a társai. Az audio CD-k lejátszása a plusz gomb segítségével kényelmes. Ennek a gombnak van egy további funkciója is: hosszan lenyomva lehetőség van az olvasási sebesség manuális beállítására (csak CD-k esetén). A karcos CD-t nagyon gyorsan, ugyanakkor az átlagnál sokkal kevesebb hibával sikerült olvasnia.

AOpen DVD12040

DVD-OLVASÓ

Szintén dobozos változatban érkezett az AOpen DVD-je. A doboz igényes, és DVD-sofővert is rejt, a rázkódástól védő szivacsot viszont egy – leginkább tojástartóra emlékeztető – karton helyettesíti. A meghajtó tálcája közepén kidomborodik, alul kecsesen ívelt. Az audio CD-ket külön

gombbal irányíthatjuk. A belső mechanika precízen kidolgozott, de sajnos túl érzékeny is. Főleg a gyorsan írt 80 perces CD-k esetében tapasztalható nagyon nagy viszszaesés. Ezeket a lemezeket a meghajtó kizárólag CLV módban volt képes olvasni, ami konstans (ez esetben 8x) átviteli sebességet és a lemez széle felé csökkenő fordulatszámot jelentett. Filmet tartalmazó DVD-k esetében a terület kód kiolvasása után a sebességet a meghajtó 8x-osra csökkenti, így minimális zaj mellett tudjuk lejátszani azokat. A meghajtó magas fordulatszámra sem rezeg és az audio CD-ket nagyon gyorsan grabbeli. Az audio CD-knél az átlagnál jobb hibajávitást mértünk.

Pioneer DVD-105SZ

DVD-OLVASÓ

Az egyetlen slot-in mechanikával rendelkező darab használata a legkényelmesebb a mezőnyben. A behelyezésnél sincs semmilyen gond, a lemezt finom szivacsok közé kell bújtatni. Ezek a szivacsok nemcsak megelőzik a lemez esetleges karcosodását, hanem meg is tisztítják azt. Ily módon a

semmiféle kosz nem kerülhet az olvasófej közelébe, így azt sokkal ritkábban kell tisztítani. Ennek a megoldásnak az egyetlen hátránya, hogy ha kiszerezljük a meghajtót, de bent maradt egy CD, azt csak úgy szedhetjük ki, ha legalább áramot adunk a készüléknek. A villámgyors olvasási sebesség erős zajjal párosul. Ezt némileg kompenzálja az audio CD-k és a filmes DVD-k olvasásakor jelentkező sebességszökkentés (egyaránt 12x-es értékre). Frott CD-k esetében a lemez szélén tapasztalt sebesség jócskán meghaladja a gyárilag megadott 40x-es értéket. Adat CD-k esetén jó a hibajávitás, a karcos audio CD-ről négy számat azonban csak analóg módon tudtunk grabbelni.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Asus
Típus: DVD-E612
Forgalmazó: Enternet 2001 Kft.
Ár: 23 400 Ft

Értékelés

Sebesség: 36	1	40
Hibajávitás: 28	1	30
Zaj, rezgés: 16	1	20
Kiszerezés: 10	1	10

CP 2001/7

90 pont

+ nagyon jó hibajávitás

- nem szereti a sok fájl tartalmazó CD-ket

INFORMÁCIÓK

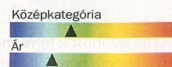
Gyártó: AOpen
Típus: DVD1240
Forgalmazó: RCEZ
Ár: 23 200 Ft

Értékelés

Sebesség: 33	1	40
Hibajávitás: 17	1	30
Zaj, rezgés: 15	1	20
Kiszerezés: 10	1	10

CP 2001/7

75 pont

+ gyors és viszonylag halk működés

- elég változatos a jó minőségű CD-k tekintetében

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Pioneer
Típus: DVD-105SZ
Forgalmazó: Basy
Ár: 21 900 Ft

Értékelés

Sebesség: 37	1	40
Hibajávitás: 26	1	30
Zaj, rezgés: 14	1	20
Kiszerezés: 4	1	10

CP 2001/7

81 pont

+ gyors, intelligensen állítja be a sebességet

- az átlagnál nagyobb vibráció

LG DRD-8120B

DVD-OLVASÓ

Szintén dobozos változatban érkezett a LG olvasója. A tálcá kialakítása egyszerű, mégis egyedi. Az előlapon érdekes a LED kialakítása, amely kissé kidudorodik az előlapból. Sajnos hiányzik a lejátszógomb, így az audio CD-k használata egy kicsit nehézkes.

A meghajtó tömzsi kialakítású, rövidebb a társainál. Maximális fordulatszám mellett is kellemesen csendes működést tapasztaltunk. A médiumot gyorsan felismer-te, és csak akkor porgette fel, ha tényleg használni akartuk. Bekapcsoláskor (akkor is, ha nem volt bent lemez), valamint a médium felismerésekor a fej mozgását érdekes hanghatások kísérték.

Az audio CD-eket ez a meghajtó is csak 12x-es sebességgel olvasta. Igen kis mértékű vibráció csak a 0-8x-os tartományban – vagyis csak lemezfelporgetésnél és leállításkor – jelentkezett. A meghajtó nagyon könnyen kezelte mind a többször írt, mind az újrírható lemezeket.

Freecom Traveller DVD

DVD-OLVASÓ

A következő két DVD-meghajtót noteszgép tulajdonosok figyelmébe ajánljuk. Ezek tesztelésénél nem feltétlenül a sebesség volt az elsődleges szempont. A Freecom DVD-je egy külső DVD-olvasó, mely 2x-es DVD és 20x-os CD olvasási sebességet nyújt. A tetszetős fekete színű meghajtó áramforrása

egy akkumulátor (de természetesen hálózati adapterrel is működik), ami szükség esetén négy AA méretű ceruzeelemmel is helyettesíthető. A mindössze 18 mm vastag ház tetején hátul található egy plusz LED, amely jelzi, ha feltöltődött az akku. A meghajtó energiatakarékos, amit az is jelez, hogy az utolsó olvasás után 3 másodpercen belül leáll. A tálcá csak kiugrik, manuálisan kell kihúzni, illetve betolni. A gomb és a működést jelző LED a tálcá elülső részén kapott helyet. Ezen a meghajtón egy analóg audio kimenet is megtalálható. A számítógéphez párhuzamos, USB portokon, PCMCIA vagy FireWire kártyán keresztül csatlakozhatunk.

Freecom SD-M1502

DVD-OLVASÓ

Ez a meghajtó tulajdonképpen egy Toshiba modell, csak a külső dobozon díszel a Freecom felírat. A szokásos dobozos tartozékok mellett egy IDE kábelt is találunk. Sajnos a két Freecom modell az utolsó pillanatban került hozzánk, így az SX 2-es tesztből kimaradtak. A meghajtók-

nak nagyon nagy adatbufferük, a hagyományos 128-512 Kb-át helyett itt csak 2 Mb-ot találunk. A 16x/48x-os olvasási sebesség szintén tiszteletre méltó. Működés közben az átlagosnál jóval halkabb zúgást lehetett csak hallani. Nem sokon múlott, hogy ez az utolsó pillanatban érkezett meghajtó letaszítsa az addigra megválasztott győztest. Az egyedüli bosszúságot az okozta, hogy néhány CD-t ez a meghajtó is csak lassabban tudott olvasni, 32x-es sebességen. Az előlap egyébként a Toshiba-tól megszokottan diszkrét. A tálcán két kör alakú bemélyedést találtunk, ezeknek nincsen különösebb funkciójuk. Az olvasófej felett hagyott „lyuk” elég nagyra sikerült.

INFORMÁCIÓK

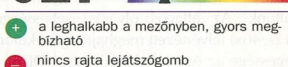
Gyártó: LG Electronics
Típus: DRD-8120B
Forgalmazó: LG Electronics Magyar Kft.
Ár: 20 240 Ft

Értékelés

Sebesség: 38	1	40
Hibajavítás: 28	1	30
Zaj, rezgés: 19	1	20
Kiszereles: 9	1	10

CP 2001/7

91 pont

- + a leghalkabb a mezőnyben, gyors megbízható
- nincs rajta lejátszógomb

INFORMÁCIÓK

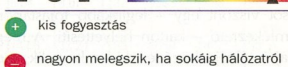
Gyártó: Freecom
Típus: Traveller DVD
Forgalmazó: Napfény Kereskedelmi Kft.
Ár: 78 000 Ft

Értékelés

Sebesség: 22	1	40
Hibajavítás: 23	1	30
Zaj, rezgés: 15	1	20
Kiszereles: 10	1	10

CP 2001/7

70 pont

- + kis fogyasztás
- nagyon melegszik, ha sokáig hálózatról megy

INFORMÁCIÓK

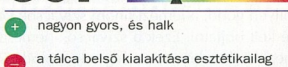
Gyártó: Toshiba
Típus: SD-M1502
Forgalmazó: Napfény Kereskedelmi Kft.
Ár: 23 992 Ft

Értékelés

Sebesség: 34	1	40
Hibajavítás: 24	1	30
Zaj, rezgés: 17	1	20
Kiszereles: 10	1	10

CP 2001/7

85 pont

- + nagyon gyors, és halk
- a tálcá belső kialakítása esztétikailag nem a legszerencésebb

Vivendi Telecom Hungary

Összeköt minket

Az Ön cége adataihoz is bárki hozzáférhet?

Az online interneteléréssel az Ön vállalkozása számára a nap bármely szakában elérhető a világháló. Ám ezzel együtt cége belső hálózata is folyamatosan hozzáférhetővé válhat a világ részére.

A V-com ügyfelei adatainak védelmére új szolgáltatást dolgozott ki*. Az InterNetConnect Secure szolgáltatáson belül Ön 3 védelmi csomag közül választhat. Az **InterNetConnect Secure M**, az **InterNetConnect Secure L** és az **InterNetConnect Secure XL** csomagok különböző védelmi szintet biztosítanak az egyszerűbb tűzfaltól a saját belső hálózatot is figyelő, behatolásérzékelő rendszerek telepítéséig és üzemeltetéséig. Az Ön cége is biztosan megtalálja közöttük a számára leginkább megfelelőt!

Ha Ön 2001. augusztus 31-ig előfizet bármelyik csomagra, 15 % kedvezménnyel juthat bérelt vonali (MLL) internet szolgáltatáshoz.

További információval készséggel állunk rendelkezésére a **06-80-822-822**-es, díjmentesen hívható telefonszámon, valamint a **sales@vcom.hu** címen.

*A InterNetConnect Secure szolgáltatás igénybevételéhez a net internet szolgáltatását ajánljuk.

com

üzleti kommunikációs szolgáltatás

Összeköt minket a siker

www.vcom.hu

Toshiba SD-C2302

DVD-OLVASÓ

Ez a DVD a Toshiba Tecra sorozatának modelljeiben található. Nem külső meghajtó, tehát csak beépítve vagy úgynevezett *select-bay* segítségével használható. Külön tápegységet nem igényel. A 6x-os DVD- és a 24x-es CD-olvasási sebessége jónak mondható, filmek lejátszásához is bőven elég. A fogyasztása nagyon ala-

csony (használat után azonnal leáll). A társához hasonlóan ez esetben is kézzel kell a tálcát ki-be húzogatni. Az elérési idők az asztali gépekbe szánt változatok adataihoz képest gyengébbek, a gyári értékek viszont megfelelnek a valóságnak. Audiokimenet nincs a készüléken, valószínűleg azért, mert belső meghajtóról van szó. A DVD-filmek megtekintéséhez a Toshiba saját programját használhatjuk. Külön drávjert nem kell telepíteni hozzá, az üzembe helyezése nagyon egyszerű. Használat közben egyetlen probléma adódott, amin nem is lehet változtatni, mert pehelykönnyű súlyának a következménye: maximális fordulatszámon enyhe vibráció jelentkezik.

Acer 650G

CD-OLVASÓ

OEM kizárásban érkezett az Acer 50x-es CD olvasója. A Windows 95-ös meghajtóprogram mellett a négy csavar és az audiokábel szintén tartozék. Az előlapon négy gomb található, amelyekből kettő a digitális hangerő-szabályozó. A tálcakezelő gomb és az audio CD-k lejátszására szolgáló

lő gomb ma már általánosnak mondható, lenyíró tálcája viszont egyedülálló az egész mezőnyben. A kinyúló nyelv fekete színe nem a legszerencsésebb választás. A sebességre nem lehet panasz, de néhány CD-t kétszer kellett betenni ahhoz, hogy a meghajtó felismerje (a felismerési idő viszont nagyon rövid, az újrafirtató korongok esetében is.) Magas fordulatszámon nagy a zaj és viszonylag erős a vibráció. Audio-CD-k-nél a meghajtó CLV módba kapcsol, és 8x-os sebességet állított be. Ez zenehallgatáshoz ideális, mert nincsen kísérő zaj, viszont grabbelnél sem lehet gyorsabban. A függőleges behelyezéskor használt fülek enél a meghajtónál is túl nagyok.

AOpen 950E

CD-OLVASÓ

Az AOpen szintén egy „csupasz” változatot küldött tesztünkre. A kezelőfelületen itt is digitális hangerőszabályozót találunk. Hasonlóan a DVD-meghajtóhoz, ez a tálcát is válogatja CD-ket, igaz nem annyira lassan olvassa a rosszabb CD-ket, mint a DVD.

Grabbeléshez kitűnő választás, az újrafirtató CD-ket viszont nem nagyon szereti, elég rosszak az elérési idők. Az aktuális olvasási sebességet az MTRP (*Maximum Transfer Rate Performance*) technológiával állítja be, elég intelligensen, bár ha a meghajtó sok hibát talál, utána már egyáltalán nem növeli a sebességet.

Ez a meghajtó volt az egyetlen, amelynek a sebességét nem tudtuk szabályozni az *Asus CD-Speed* nevű programjával, de erre igazából nem is volt szükség. A hangja az átlagosnál valamivel csendesebb volt, vibrációt csak nagyon kis mértékben és csak alacsony fordulatszámon tapasztaltunk.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Toshiba
Típus: SD-C2302
Forgalmazó: Technotrade
Ár: 18 000 Ft

Értékelés

Sebesség: 27	1	40
Hibajavítás: 20	1	30
Zaj, rezgés: 14	1	20
Kiszéréles: 10	1	10

CP 2001/7

71 pont

+ kis fogyasztás

- a CD olvasása közben néha vibrál

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Acer
Típus: 650G
Forgalmazó: RCEZ
Ár: 9 200 Ft

Értékelés

Sebesség: 34	1	40
Hibajavítás: 20	1	30
Zaj, rezgés: 15	1	20
Kiszéréles: 6	1	10

CP 2001/7

75 pont

+ az audio CD-k kezelése nagyon jó a négy gombbal

- elég hangos, és a hibajavítás sem az igazi

INFORMÁCIÓK

Gyártó: AOpen
Típus: 950E
Forgalmazó: RCEZ
Ár: 9 900 Ft

Értékelés

Sebesség: 34	1	40
Hibajavítás: 18	1	30
Zaj, rezgés: 17	1	20
Kiszéréles: 7	1	10

CP 2001/7

76 pont

+ halkan működik

- nagyon érzékeny a CD-k minőségére

mérnöki megoldások máról holnapra

A modern kommunikációs lehetőségek alkalmazása **mára** a műszaki dokumentumok kezelésének világában is nélkülözhetetlenné vált. A Xerox ezért **már a holnapra** gondolva fejlesztette ki a **mérnöki DDS sorozatot**, mely - kategóriájában egyedülállóan - biztosítja az interaktív Internet elérhetőséget. A multifunkciós rendszer leggyorsabbi és felgyorsítja a globális feladatokat elvégzését, mivel (külön szerver számítógép nélkül) képes egyidejűleg másolni, felügyelet nélkül nyomtatni és szkennelni.

A felhasználók kényelméért az induló készlethez papír és toner tartozik. Ráadásul a DDS sorozathoz a Xerox három évig ajándék kellékanyagot biztosít!* Így **Ön akár már ma élvezheti a holnap** technológiájának minden előnyét.

*A meghatározott időszakban bizonyos példányszám erejéig ingyenes tonert biztosítunk.

További információért keresse fel a legközelebbi Xerox képviselőt, vagy látogasson meg Internet oldalunkat a www.xerox-emea.com/scg vagy www.xerox.hu címen.

Xcopy Kft. – A XEROX hazai legnagyobb forgalmazója
A közbeszerzés hivatalos szállítója

1103 Budapest, Gyömrői út 86. • Telefon: 262-7865, 260-3145, 262-4237 • E-mail: xcopy@mail.datanet.hu

Ugyen tőlünk!

... persze fagyaltot továbbra sem árulunk.

De ha bármit vásárol többszáz tételes kínálatunk-

ból a nyári hónapokban, mi meghívjuk egy hűsítő

fagyaltra, vagy jéghideg üdítőre.

Juventus Team

Számítógép alkatrész
nagykereskedelem

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

1145 Budapest, Laky Adolf utca 36. • E-mail: info@juventus-team.hu

Honlapunk: www.juventus-team.hu • Telefon/Fax: (06-1) 469-5847

Panasonic CR-594-B

CD-OLVASÓ

A harmadik Panasonic meghajtót csak azért lehet megkülönböztetni a másik kétőtől, mert ezen nincsen DVD-ROM felirat, különben minden más külsődleges jellemző teljesen megegyezik.

A mechanika is majdnem azonosan működik a 8586-B jelzésű DVD-nél már meg-

ismerttel. Ennek megfelelően hasonlóan nagy a megbízhatóság, az átlagosnál valamivel alacsonyabb a zajszint és jó a hibavédelmi képesség.

A tálcán kicsi fülek vannak, viszont a médium felismerése itt is szokatlanul hosszú ideig tart. A sebesség-meghatározó mechanika sem változott.

Mint a tesztünk valamennyi meghajtójának, a CD-594-B-nek is van a hátoldalán analóg és digitális hangkimenete, valamint egy jumper-készlet is, amely a rendelkezésünkre áll, amellyel választhatunk, hogy elsődleges, vagy másodlagos eszközként szeretnénk-e az IDE csatornára kötni a meghajtót.

LG CRD-8520B

CD-OLVASÓ

Az LG CRD-8520B típusjelű olvasója OEM változatban csavarokkal és audio-kábelrel érkezett. Az előlap az LG DVD esetében már megismert finom kialakítású, a tálcá és az előlap együttesen hullámszerű látványt nyújt.

A LED narancssárga, csakúgy mint a

DVD esetében. A legszembetűnőbb különbség azonban az, hogy ennek a tálcának van lejátszógombja is, amely jelentősen megkönnyíti az audio CD-k használatát. A DVD-nél tapasztalt sziszegő hangok a CD-nél is jelentkeznek.

Nagy fordulatszámra a meghajtó hangja átlagos, nem olyan csendes, mint a DVD-meghajtó. Ezt a CD-olvasót bizony a szélsőségek jellemzik, hiszen az egy nagy fájl tartalmazó CD tartalmát a leggyorsabban, a sok kis fájl tartalmazó CD-ket pedig majdnem a leglassabban olvasta, és az audiolemez olvasása sem volt a legjobb. Dicséretre kell szólnunk viszont a kitűnő hibajavításáról.

Cyberdrive CD480D

CD-OLVASÓ

A dobozos meghajtó a teszt egyik legolcsóbb darabja. Annak ellenére, hogy dobozos, nem kapunk hozzá drájtvert (igaz nem is kell, csak Windows 95 vagy korábbi verzió esetén), ám egy internetcím – ahonnan szükség esetén ez mégis beszerezhető – a csomag része. A meghajtó grabbelési telje-

sítmény nagyon jó, az adat CD-ket azonban nagyon szőrja. Kifogástalan médiumokat rendkívül gyorsan olvas, a gyorsabban írt lemezeket viszont csak a gyári adat felével. Az újrírható CD-ket kifogástalanul, de csak hosszú felismerési idő után olvassa. A meghajtó kétféle előlappal kerül forgalomba (csak a firmware különbözik, a mechanika teljesen azonos), az egyik egy hagyományos, szögletes kiépítés, a másik viszont nagyon tetszetős. Ez utóbbinál a tálcá is elég vastag, a CD-t pedig fél centit kiszúratni kell behelyezéskor a ház felé. A bent ragadt CD kiszabadításához mindkét modellnél ügyeskedni kell, mert elég mélyen helyezték el a billenőkapcsolót.

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Panasonic
Típus: CR-594-B
Forgalmazó: Kronos
Ár: 10 520 Ft

Értékelés

Sebesség: 36	1	40
Hibajavítás: 25	1	30
Zaj, rezgés: 16	1	20
Kiszereles: 3	1	10

CP 2001/7

80 pont

+ halk és gyors, jó hibajavítás

- nincsen hozzá sem autókábel, sem csavarok

INFORMÁCIÓK

Gyártó: LG
Típus: CRD-8520B
Forgalmazó: LG Electronics Magyar Kft.
Ár: 8 520 Ft

Értékelés

Sebesség: 35	1	40
Hibajavítás: 25	1	30
Zaj, rezgés: 15	1	20
Kiszereles: 6	1	10

CP 2001/7

81 pont

+ gyors, jó a hibajavítása

- az újrírható CD-ket az átlagosnál valamivel lassabban olvassa

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Cyberdrive
Típus: CD480D
Forgalmazó: Ethernet 2001 Kft.
Ár: 8 600 Ft

Értékelés

Sebesség: 34	1	40
Hibajavítás: 15	1	30
Zaj, rezgés: 13	1	20
Kiszereles: 8	1	10

CP 2001/7

70 pont

+ a karcos médiumokkal jól boldogult

- nagyon hangosan zúg

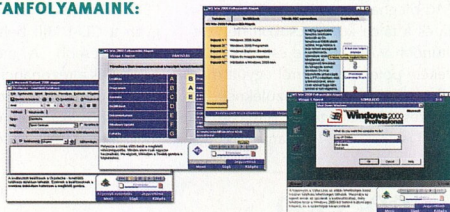

PROFESSZIONÁLIS NETg E-LEARNING TANANYAGOK A SYNERGONTÓL

Az e-learning technológia fejlesztésében és hazai elterjesztésében élenjáró Synergon Informatika Rt. 2000. júniusától a NETg hivatalos viszonteladója és lokalizációs partnere, amely tevékenységet a Synergon Education üzletágunk szolgáltatja. Az angol nyelvű NETg kurzusok forgalmazásán kívül azok honosításával, vagyis magyar nyelvre való átültetésével foglalkozunk. A NETg tananyagokat a SYNEDU™ e-learning rendszerünk keretében szolgáltatjuk ügyfeleinknek.

JELENLLEG ELÉRHETŐ MAGYAR NYELVŰ FELHASZNÁLÓI TANFOLYAMAINK:

Microsoft Windows 2000 Professional User Fundamentals
Microsoft Outlook 2000 Fundamentals
Microsoft Excel 2000 Fundamentals
Microsoft Word 2000 Fundamentals
Microsoft PowerPoint 2000 Fundamentals
Microsoft Outlook 2000 Professional User
Microsoft Word 2000 Professional User
Microsoft Excel 2000 Professional User
Microsoft PowerPoint 2000 Professional User

A NETg

A National Education Training Group amerikai központú cég, amely számítógépes alapú, interaktív multimédiás tréningeket értékesít világszerte. A NETg-t 1968-ban alapították elsődlegesen új oktatási technikák kifejlesztésére. Napjainkra a világ 60 országában működnek képviselői, s több mint 1300 tananyaggal rendelkezik. Tananyagait olyan jelentős informatikai partnerek által kibocsátott eszközökhöz készíti, mint a Microsoft, Cisco, SAP, Oracle, Novell, Netscape, vagy a Lotus.

A NETg NEMZETKÖZI REFERENCIÁI:

ABN Amro, AT&T, British Telecom, British Aerospace, Daimler Chrysler, Deutsche Bank, EDS, Ernst&Young, GE Capital, Hewlett Packard, IBM, Lufthansa, Motorola, Nestlé, Rolls Royce, Siemens, Xerox

AZ E-LEARNING KÖZPONTJA™

SYNERGON
EDUCATION

Synergon Education ■ 1139 Budapest, Váci út 99. ■ tel.: 288-7040 ■ fax: 288-7041 ■ oktatás@synergon.hu ■ www.synedu.hu

BTC F450D

CD-OLVASÓ

A BTC F450D típusjelű CD-olvasó szintén OEM kiserelésben érkezett hozzánk. Bizonyára sokaknak kedvező, hogy a csomagban található egy floppy-lemez is, amelyen DOS-os és régebbi windowsos drájverek kaptak helyet.

Nagyon gyors elérési idő, gyors lemez-

felismerés és – az adat CD-knél tekintetben – jó hibajavítás jellemzi a meghajtót. Sajnos ez a készülék is meglehetősen válogatos, ami ezúttal abban nyilvánul meg, hogy a gyorsan írt CD-ket csak 32x-es sebességgel olvassa. Szerencsére a grabbelés elég gyorsan megy, viszont a karcos CD-vel az átlagosnál rosszabbul és nagyon lassan bírkozott meg.

Az előlap kialakítása elég jó, a rajta található két gomb hosszú, így kényelmesen nyomkodható.

Izlés dolga, ki hogy értékeli azt a tény, hogy a kezelőszervek és az audio csatlakozó kicsit süllyesztett veremben helyezkednek el.

TEAC CD-540E

CD-OLVASÓ

A TEAC meghajtója is OEM változat. Az előlapja és a tálca között csukott helyzetben feltűnően vastag fekete csík húzódik, ami a fekete potenciométerrel együtt márkás jelleget kölcsönöz a készüléknek. Az olvasó elérési ideje a legjobb. A maximális adatátviteli sebessége 40x, ami végül is

nem olyan kicsi. A TEAC meghajtója nem lassít újraírható CD-k esetében sem. Ezen tulajdonságok miatt mind a sok fájl CD-k, mind az újraírható CD-k olvasásában az élen végzett, viszont ez a meghajtó sem volt képes minden CD-t maximális sebességgel olvasni, és az audio CD-ket is csak 16x-osan lehetett grabbelni. Sajnos nem rendelkezik audiolépcső gombbal, és a LED kialakítása, valamint az a mód, ahogyan a CD-t kell behelyezni, nem a legszerencsésebb. A meghajtó által keltett hangra és a rezonanciára (illetve annak hányára) nem lehet panasz. Az árú viszont igen. Az összes CD meghajtó közül ezért a meghajtóért kértek a legtöbbet.

Asus CD-5500

CD-OLVASÓ

Tesztünk CD-győztese az Asus CD-5500: sebességével és szolgáltatásaival érdemelte ki ezt a címet. A dobozos változat kézikönyvet, drájvereket, négy csavart és az audiokábel tartalmaz. A meghajtót a már megismert DDSS II technológia felhasználásával készítik. Szintén szabályozható a

sebesség, ez megtehető szoftveres és hardveres úton is. Szoftveres megoldás esetén azonban számítanunk kell arra, hogy a firmware rövid időn belül ismét maximális sebességre kapcsol. A hardveres megoldás a következő: a lejtőszögombot egy másodpercig lenyomva kell tartani (illetve ezt szükségszerűen többször meg kell ismételn). Az automatika a következő lépéseket hajtja végre: 50x-es sebességre 40x, 32x, 24x és végül 8x-os sebességre kapcsol. A hardveres megoldás hátránya, hogy felélel nem lehet módosítani a sebességet. Ha újból a maximális sebességre akarunk kapcsolni, újra fel kell ismertetni a médiumot.

HIGYED GÁBOR

INFORMÁCIÓK

Gyártó: BTC
Típus: F540D
Forgalmazó: Ernetnet 2001 Kft.
Ár: 8 700 Ft

Értékelés

Sebesség: 34	1	40
Hibajavítás: 15	1	30
Zaj, rezgés: 14	1	20
Kiszereles: 5	1	10

CP 2001/7

68 pont

+ gyors a lemezfelismerés

- nagyon válogatos, és érzékeny a karcokra

INFORMÁCIÓK

Gyártó: TEAC
Típus: CD-540E
Forgalmazó: Ernetnet 2001 Kft.
Ár: 13 300 Ft

Értékelés

Sebesség: 29	1	40
Hibajavítás: 20	1	30
Zaj, rezgés: 14	1	20
Kiszereles: 7	1	10

CP 2001/7

76 pont

+ az újraírható CD-ket nagyon gyorsan kezeli

- nagyon válogatos, egyhangú az előlapja

INFORMÁCIÓK

Gyártó: Asus
Típus: CD5500
Forgalmazó: Ernetnet 2001 Kft.
Ár: 12 700 Ft

Értékelés

Sebesség: 38	1	40
Hibajavítás: 27	1	30
Zaj, rezgés: 16	1	20
Kiszereles: 10	1	10

CP 2001/7

91 pont

+ kitűnő hibajavítás, csendes

- alacsony fordulatszámon elég nagy a vibráció

trilobita ltd.

Efficient Informatic Solutions

www.trilobita.hu

ITT A GEFORCE3

Fénysebességű grafika

Az ATI Radeon kártyájának megjelenése óta – hála a GeForce 2-nek – napvilágot látott ugyan néhány „csúcsra pörgetett” konstrukció (pl. Leadtek WinFast GeForce2 Pro és Ultra, ASUS V7700/Pro és 7700/Ultra, stb.), de a Radeon legfeljebb utolérhető (esetleg épphogy felülmúlható) volt. Az Nvidia most bemutatott GeForce3 lapkája viszont abszolút győztes jelenleg a multimédiás grafikai processzorok között. Cikkünkben bemutatjuk az új lapkát, és az első teszteredményeket a Leadtek WinFast GeForce3 kártyájával.

INFO

Fogalommagyarázat

A vertex egy háromszög egyik csúcsa, ahol a két él találkozik (ennek értelmében egy háromszöget három vertex épít fel). A vertexáryékolás olyan grafikai feldolgozási funkció, amellyel lehetővé válik speciális hatások rendelése a 3D-s környezetben elhelyezett tárgyakhoz. Mindez a tárgy felületének háromszögekre bontása után keletkező vertexek adatain történő matematikai műveletek elvégzését jelenti. Vertexeket sokféleképpen lehet meghatározni, például a 3D-s környezetben elfoglalt helyük szerint x, y, és z koordinátákkal, de lehetséges a definiálásuk színnel, textúrákkal vagy világítási jellemzőkkel is. A vertex árnyékolás nem változtatja meg az adat típusát, hanem az adatok értékeivel variál, tehát az adott vertex például más színnel, más textúrával vagy másik helyen jelenik meg.

A BGA tokozású, 0,15 mikronos technológiával készülő új áramkör lenyűgöző grafikai teljesítményre képes. Az áramkör nagy felületen hűthető, de a fejlett gyártástechnológiának (no és a ventilátoros hűtésnek) köszönhetően „nehézített” működés mellett (tesztprogramok) sem melegszik kézmelegnél jobban. Az 57 millió tranzistorfunkciót tartalmazó integrált áramkör kitöltési jellemzője másodpercenként 800 millió pixel és 1600 millió texel, a számítástechnikusok 76 GFLOP-ban (76 milliárd le-

Az egyik ellenfél, a Radeon VIVO-kivitelű grafikus kártyájának doboza

begőpontos számítás) méri a sebességét. Legfeljebb 128 Mb-ajt DDR memóriát kezelhet 128 bites memóriaillesztőjével, s 7,36 Gb/ajt/s-os sávszélességet tud garantálni. A GeForce3-as kártyákra 350 MHz-es RAMDAC-ot integrálnak, ez gondoskodik

Ebben a dobozban rejlik a „kistestvér”

az élvonalbeli képminőségről. A lapkát 4 darab pixel pipeline-nal és darabonként 2 textúrázó egységgel szerelték fel. Ismeri az ACP 2x/4x szabványt (támogatja a sideband addressinget, a fast writes opcióit és a DME-t). Végezetül pedig benne tisztelhetjük az első olyan GPU-t, amely 100%-ig támogatja a Microsoft DirectX 8-at.

A GeForce 3 újdonságai

Az nfiniteFX bevezetésével az Nvidia a világon elsőként készített programozható 3D lapkaarchitektúrát. Programozható vertex- és pixeláryékolási képességeinek köszönhetően, az nfiniteFX példátlan vizuális realizmust varázsol a PC képernyőjére. Az nfiniteFX lehetővé teszi a fejlesztőknek, hogy a játékoknál és a multimédiás alkalmazásoknál virtuálisan végtelen számú speciális hatás hozzon létre. Az eszközök: a vertexáryékolás és a pixeláryékolás.

Az Nvidia által újonnan bevezetett vertexáryékolás használatával lehetővé válik a vizuális hatások közel végtelen számú felhasználása, valós idejű renderelés mellett.

A GeForce3 megjelenése előtt a vertex árnyékolások számítása olyannyira komplex műveleteket igényelt, hogy valós időben kiszámolni őket lehetetlen lett volna. Immár a fejlesztők számára lehetséges a vertexáryékolások alkalmazása, hogy életet lehessenek a szereplőkbe, tereptárgyakba és a környezetükbe. Csak néhány példa erre: a völgy mélyére merülő köd, amely hegyeket ölel körbe, életszerű arcanimációk (például a szereplő mosolygásakor az arcán megjelenő ráncok és gödröcskék) stb.

A *pixelárnyékolás* olyan grafikai funkció, amely pixeles alapon számolja ki a hatásokat. A felbontástól függően, *több mint 2 millió pixel* renderelésére, megvilágítására, árnyékolására és színezésére van szükség minden képkockában, 60 képkocka/másodperc sebesség mellett. Ezek így egymás után hihetetlen mennyiségű számítási teljesítményt emésztnek fel. A GeForce3 azonban könnyedén megbirkózik ezzel a terheléssel, és mozszerű hatásokat hoz a PC képernyőjére.

A programozhatósággal a fejlesztők óriási rugalmassághoz jutnak, mivel saját módszereket használhatnak a tárgyak árnyékolására. S persze a több textúra alkalmazása egy órajelciklusban majdnem mindig jobb teljesítményt nyújt, mint a többszörös nekifutásra készültk, mivel ezek több geometriai és Z-puffer számítást igényelnek, és csökkentik a rendszer összeljesítményét.

A GeForce3 másik ásza

A GeForce3 óriási sebessége a *Lightspeed Memory Architecture* (LMA) érdeme. Az Nvidia szabadalmaztatott nagyfelbontású élsímtási eljárása (*HRAA: High-Resolution Antialiasing*, azaz nagyfelbontású élsímtási technika) csaknem négyszer gyorsabban mintavételez, mint a GeForce2 Ultra, és emellett az *ipar legjobb képminőségét* nyújtja. A GeForce3 több mint 800 milliórd műveletet hajt végre másodpercenként – több mint kétszeresét az eddigieknek. De hogyan is működik ez az új élsímtási eljárás?

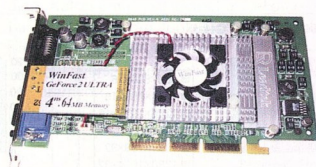

Már a GeForce3 doboza is sokat sejtet

A GeForce3 fejlesztői *radikálisan új technológiát* dolgoztak ki a nagyfelbontású élsímtás (HRAA) problémájának a megoldására. A többszörös mintavételezés (multi-sampling) funkciójának hardverbe építésével és az új mintavételezési technológiával a GeForce3 lehetővé teszi a HRAA bevetését az összes valós idejű alkalmazáson.

Az egyik kulcsszerepet játszó képminő-

ségi probléma a vonalak megjelenés „kockásodás”. Az *aliasing* az a lépcsőszerű hatás a tárgyak sarkain, amely sok PC-st az örületbe kerget. Az egyetlen járható út az aliasinggal vívott harcban egy olyan hatás keltése, amely azt eredményezi, hogy több pixelt látunk a képernyőn. Ennek elérésre korábban a felbontás növelése volt a legjobb módszer. A lépcsőszerű képződmé-

A WinFast GeForce 2 Ultra órajele 250 MHz

nyek mérete sohasem nagyobb, mint a tényleges pixel. Ennél fogva a pixel méretének zsugorítása a kellemetlen képződmények méretének a csökkentéséhez vezet.

A felbontás növelése azonban nem mindig lehetséges. Elképzelhető, hogy a felhasználó a monitor által elérhető legnagyobb felbontást használja, ezért az alkalmazás vagy éppen a monitor korlátozza a felbontást. Az egyetlen lehetséges megoldás tehát az *effektív felbontás növelése*. A legjobb út ennek elérésre, ha kifinomult technikákat használunk a képernyőn lévő pixelek színeinek a kiszámítására, olyanokat, amelyek azt a hatást eredményezik, mintha több pixelt látnánk. Ezeknek a technikáknak a neve az *anti-aliasing*.

Az egyik élsímtási technika a *túlmintavételezés*, amely egy egyszerű, tisztán a nyers erőre hagyatkozó megközelítés. Egy ilyen elven működő grafikai processzor sokkal nagyobb felbontásban rendereli a képet, mint ami a tényleges megjelenítési mód, majd ezek után skálázza és szűri a végleges felbontásra, még mielőtt a kép kijelzésre kerülne. Módszerek egész sora áll rendelkezésre az ilyesfajta művelet végrehajtásához, de ezek mindegyike azt igényli, hogy a grafikai processzor annyi plusz pixelt rendereljen le, amennyit a túlmintavételezés megkíván. Ráadásul, mivel a GPU több pixelt renderel le, mint amennyit meg fog jeleníteni, le kell skálázni és szűrnie kell azokat. A skálázás és a szűrés tovább ronthatja a teljesítményt.

A megoldás a *többszörös mintavételezés*. A túlmintavételezés legnagyobb problémája a teljesítményvesztés. A felhasz-

Új megoldások

Nagyszerű sebességét számos újszerű megoldásnak köszönheti az áramkör. A működés két vezérmegoldás köré csoportosítható: az *nfiniteFX motor* és a *Lightspeed Memory Architecture™* (LMA, azaz „fénysebességű” memória architektúra). Ezeknek köszönhetően ez a GPU (Graphic Processing Unit) valós idejű nagysebességű renderelést valósít meg, s eddig nem látott grafikai megoldások valószínűleg elérhetővé a számítógépünkön.

Példák a vertexárnyékolás-hatásokra

Mátrix palettaformálás (lehetővé teszi a valósághű szereplőanimációt 32 „csont”/összeköttetésig, hogy a lények meggyőzően hajoljanak és mozogjanak), felületek deformálása (pl. hullámzó víz felszíne), és a vertex morfolás (háromszöghálók átalakítására egyik formából a másikba, a minél simább csontvázalapú animáció biztosságáért). Ez csupán néhány példa a virtuálisan végtelen számban kelthető hatások közül, amelyek a vertexárnyékolás használatával hozhatók létre.

A jövő technológiája

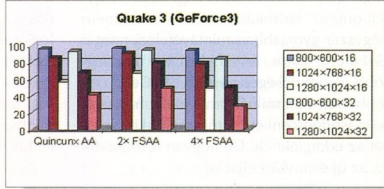
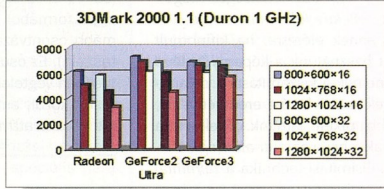
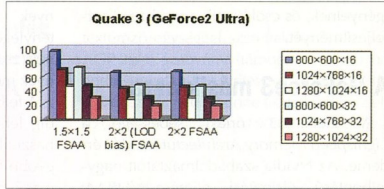
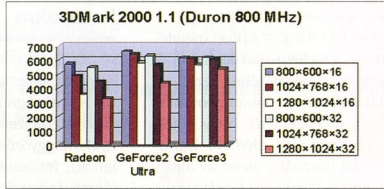
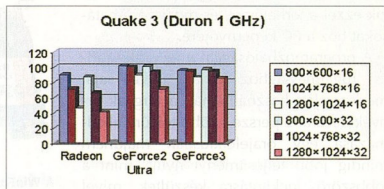
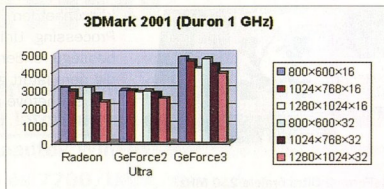
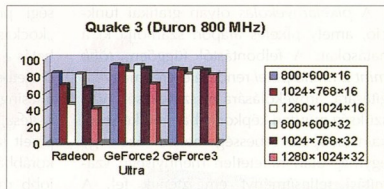
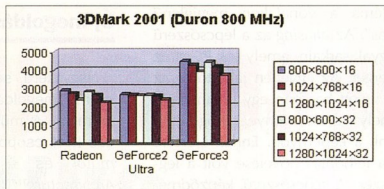
Az nfiniteFX és az LMA kombinálásának eredménye a kiváló képi hatás és játékélmény. Éppen ezért választották a *Microsoftnál* a GeForce3-at a DirectX 8 API platformjának és a Microsoft következő generációs játékkonzolja, az Xbox technológiai alapjául. Ehhez járul még, hogy a jövő televíziója, a HDTV világméretű bevezetése is küszöbön áll, s az új lapka a HDVP (azaz nagyfelbontású digitális videoprocesszor) követelményeit is kielégíti, így a jövő digitális televíziójának az alkatrészeként szolgálhat.

nálók nem szívesen nézik, amint a másodpercenként megjelenített képek száma a felére vagy akár a negyedére zuhan vissza. A többszörös mintavételezés (vagy multisampling) a túlmintavételezésnél kifinomultabb technológia, amely sokkal jobb minőségű kimeneti jelet és nagyságrendekkel nagyobb teljesítményt szolgáltat – tehát egyértelműen jobb. Viszont jóval kifinomultabb GPU-t igényel, így csak a legújabb GPU-k képesek e technika támogatására.

A multisampling kivitelezése az anti-aliasinget végző logika beültetése a GPU-magba, vagyis a hardverbe. Ezáltal a GPU ugyan összetettebb lesz, viszont cserébe jobb képminőséggel és nagyobb teljesítménnyel kápráztatja el a felhasználót. A GeForce3 GPU-nak szélesebb belső adatvonalva van, így lassulás nélkül kezel az extra pixeleket. A GeForce3 GPU teljes sebességen képes számolni a virtuális képpontokat vagy kiegészítő mintákat, anélkül, hogy a teljesítménysécs legkisebb jele tapasztalható volna. A szélesebb adatvonalak lehetővé teszik, hogy a GeForce3 a pixel összes mintájánál ugyanazt a textúra-adatot használja, és hogy jelentősen csökkenjen az összes élsimított minta textúrázásához szükséges memória-sávszélességet.

Tesztprogramok

Tesztprogramjaink a *Quake III Arena 1.17.es* verziója (intenzív OpenGL-alkalmazás), a *MadOnion.com 3DMark 2000 1.1 és 3DMark 2001 (Direct3D)* alkalmazásai voltak.

Egyesített meghajtó-architektúra

Az Nvidia UDA-ja (Unified Driver Architecture: egyesített meghajtó-architektúra) felfelé és visszafelé is kompatibilitást nyújt. Valamennyi Nvidia termék ezt az UDA-t használja. Ez lehetővé teszi az üzleti vagy az otthoni felhasználóknak, hogy a meghajtószoftverüket az operációs rendszerrel egyidejűleg fejletlenebbre cseréljék, mellékessé téve, hogy milyen keveréket használnak az Nvidia termékeknek. Minden Nvidia terméket tesztelnek a korábbi verziójú meghajtókkal is, hogy gondoskodjanak a visszafelé kompatibilitásról, és minden új meghajtó tesztelnek a cég egész termékvonalaival.

Grafikus kártyák a GeForce3 GPU-val

Az Nvidia lapka megjelenésével egy időben – ahogy ezt már megszokhattuk – megjelentek a grafikus kártyák is. A szaklapokban már olvashattunk az *ASUS V8200 Deluxe* kártyáról, nekünk a *Leadtek WinFast GeForce3* kártyáját volt alkalmunk tesztelni.

A kártya az Nvidia gyári specifikáció szerint készült. A GPU 200, a memóriák 230 MHz DDR (460 MHz) órajelen működnek, a hűtésükről hatalmas gravírozott hűtőbordák és egy ventilátor gondoskodik. A kártyára 64 Mb-ás DDR SDRAM-ot integráltak, s a hagyományos VGA-, S-Video tét-, valamint DVI-kimenettel látták el (ezekből egyszerre csak egy működhet).

Együttes erővel

Mi történik, ha a vertex- és pixelárnyékolást együtt alkalmazzák? Nos, az Nvidia nVineFX teljesen programozható vertex- és pixelárnyékolás megoldást nyújt a valós idejű 3D-s grafikához. Ezek alkalmazásával a grafikák realizmusa nagy lépéssel előrébb kerül. A játékosok és egyéb multimédia felhasználók olyan meghökkenítő minőségű vizuális hatásokat élvezhetnek, amelyek eddig csak előre renderelt videóklipekben voltak láthatók; így elmosódni látszik a határ a mozi lineáris világa és az interaktív világ dinamizmusa között.

Bár a kártya sokat ígért, nem akartuk mindjárt a legszuperebb gépen vizsgálni, hiszen az átlagfelhasználó ma Celeron, vagy inkább Duron processzoros gépen gyönyörködik a multimédia világában. Ehhez érvként még az is társul, hogy a grafikai processzor elvileg önmaga dolgozik, egy sor terhet levelez a CPU válláról, így a gép processzorfüggése nem olyan szembetűnő, mint mondjuk a számítási műveleteknél. Alapgépül tehát egy Duronos rendszert választottunk, 800 MHz-es alapárjellel, amelyet a teszt alatt 1 GHz-re is „felpörgettünk”. A gépet egy 256 Mbájtos PC133-as Micron gyártmányú SDRAM-mal tettük teljessé. És hogy legyen viszonyítási alap, a kártyát összehasonlítottuk kistestvérével, a WinFast GeForce2 Ultra-val, valamint az ATI nagygyűjűjával, a Radeon 64Mbájttal DDR memóriával felszerelt, VIVO-kivitelű videokártyájával.

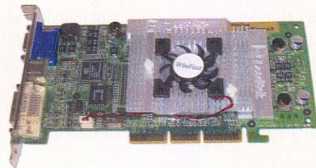

A Radeon-os kártya GPU-ja 183 MHz-en ketyeg

A WinFast GeForce2 Ultra szinte pontosan ugyanazt tudja, mint nagytestvére, ám egy lépéssel tovább ment: a GPU órája nem 200, hanem már 250 MHz. A Radeon kártyánál a GPU 183 MHz-en, a RAM-ok

366 MHz-en ketyegnek. A teszt eredményeket, a jobb szemléletesség kedvéért, diagramos formában közöljük.

Amint az várható volt, a GeForce3 lett az abszolút győztes. Kizárólag a GeForce2 Ultra tudta megszorongatni, de leginkább csak kis felbontásokban, 16 bit színmélységnél, és csak az „elavultabb” technológiákat használó Quake III és 3DMark 2000 alatt. Külön említést érdemel a GeForce3-ba épített élsímtási funkció minősége. A papírfornának megfelelően a kártya szokatlanul gyors, ehhez fogható fürge és precíz áramkört még nem láthattunk. Igaz, hogy négyeszeres mintavételezésnél már jobban észrevehető a sebességszökkenés, viszont az új, Quincunx-féle módszernél (ami egyébként csak nagyon kicsivel produkál rosszabb képet, mint a négyeszeres mintavételező változat) ez a visszaesés már nem olyan jelentős. Mindenképpen figyelemre méltó, hogy a 3DMark 2001

A Leadtek WinFast FeForce 3 kártya hűtéséről tekintélyes ventilátor gondoskodik

csak a GeForce3-on tudta megjeleníteni a Vertex Shader és a Game 4 animációt, amelyek valóban bámulatosak. Az új üvöske tehát végre nem a nyers erővel, hanem a technológiai finomságokkal próbál előkelőbb helyet kivívni magának a csúcskategóriás 3D-gyorsítók között.

Aki a lehető legmodernebb kártyára vágyik, és hosszú távú befektetésben gondolkodik (és persze kellően vastag a pénztárcája), a GeForce3-nál keresse se talál jobbat. A Radeon és a GeForce2 Ultra persze még bőven megfelelnek a mai alkalmazásokhoz: míg a GeForce2 Ultra elvesztően gyors, de technológiailag alulmaradottabb, addig a Radeon csodás képmínőséget, videobemenetet és speciális tulajdonságokat kínál, viszont észrevehetően lassabb (különösen a 16 bites rendelezésnél).

A GeForce3 rendkívüli termék, fantasztikus tartalommal. Remélhetőleg hamarosan az ára is csökkenni fog, hogy minél szélesebb körben hozzáférhető legyen. Jó hír a

költséghatékonyabb termékek kedvelőinek, hogy az Nvidia már tervez a GeForce3 alapjain egy olcsóbb, igaz, kisebb tudású eszközt (a kódneve NV17), pontosan úgy, ahogy azt a GeForce2 GTS/GeForce2 MX esetében tette. S ugyancsak jó hír, hogy már készülöben van az ATI válasza a GeForce3-ra. Reméljük, hogy a GeForce2-Radeon esetéhez hasonló, izgalmas verseny fog kibontakozni.

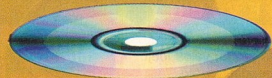
LAMBERT MIKLÓS

ÖSSZEGZÉS

Alig egy éve még az ATI Radeon lapkájától ájuldoztok a szakmai világ, s úgy tűnt, a „karizmatikus lapkának” utólehetségetlenek a paraméterei. Mértékadó szakvélemények persze már akkor is nyugtatták a kedélyeket: a konkurencia nem alszik, látunk még ennél szebbet is. A nagy rivális, az Nvidia válaszára ugyan egy évet kellett várni, de úgy tűnik, megérte a várakozás.

ÚJ CD-GYÁR MAGYARORSZÁGON!

**CD-ROM
CD-AUDIO
CD-VIDEO
SOKSZOROSÍTÁS
KAZETTGYÁRTÁS
TOVÁBBRA IS
TÖKÉLETES
MINŐSÉGBEN!
MÁR 100
DARABTÓL IS!**

MC&CD KFT.

Budaörs, Baross u. 77.

Telefon: (23) 416-007

Fax: (23) 416-963

E-mail: mccd@mccd.hu

SMS-JÁTEK

Mozgóképkódoló

DVD.master

A Dazzle Europa GmbH otthoni videófelvételek feldolgozására készült digitális kártyája MPEG-1 vagy MPEG-2 formátumba tudja kódolni valós időben a különálló csatlakozó egység S-video vagy kompozit bemenetére adott videojelet. Felvehetünk csak hangot, de hasznos lehetőség a videó és audio információ külön állományba rögzítése is.

A kártyához mellékelt FAST.movie szoftverrel házi videoserkesztő-stúdióvá változtathatjuk a PC-nt. A felvételeinket állóképekkel, feliratokkal és átmenetekkel egészíthetjük ki. A nekünk megfelelő – a videó e-mailtől a DVD-ig terjedő – minőségben és képérletben állományba írhatjuk az alkotásunkat. Lehetőség van a felvételek utólagos minőségi korrekciójára is, a világosság, a kontraszt és a szaturáció változtatásával.

Az elkészült videókat a csomag részét képező DVDIT program segítségével DVD-re vagy CD-R-re írhatjuk – ha van megfelelő meghajtónk. A kész filmet videokimeneten keresztül ismét szalagra lehet rögzíteni, de számítógéppel lejátssza nyújt igazán jó minőséget. A program néhány egyszerű beállítás után weblapot tud készíteni, vagy akár RealMedia formátumban is publikálhatjuk videófelvételeinket.

A dobozban jól használható német és angol nyelvű leírást, valamint többféle kábel található.

Palmtop

Handspring Visor Delux

A Visor Delux kézisámítógép kicsiny méretéhez képest óriási tudású. Elektronikus határidnaplóként, jegyzettként vagy akár játékként is funkcionál, s SpringBoard modulillesztőjének köszönhetően egyedülállóan bővíthető különböző hardverkiegészítőkkel. Az Eyemodule segítségével pedig még digitális fényképezőgéppé és kamerává is alakíthatjuk.

A Visorphone segítségével a hangkommunikációt hozhatjuk be a Visorba, de természetesen akadnak csatlakoztatható modemek is, így már nemcsak a PC-s szinkronizáláskor, hanem bármikor lehívhatjuk e-mailjeinket, vagy böngészhetünk az interneten. A modulillesztés egyébként arra is jó, hogy különböző alkalmazásokat használhassunk (mint anno a jó öreg Commodore gépeknél). Ezek a programok nem a gép 8 Mbájtos memóriájából foglalják el a helyet, s így akár nagyobb alkalmazások is vizionálhatunk tenyérgépünkön.

A gép dicséretesen vékony, méretei: 4.7" x 3.1" x 0.44". Az elegáns fém tok mögött rejtőzik a 33 MHz-es Motorola Dragonball VZ processzor, amely a gép lelkét adja. A képernyő 4 bites, 160x160 pixeles, jól látható. A PC-s összekötéshez USB csatlakozót kapunk, de soros kábel is vásárolható hozzá. A PC-re mindössze a Palm Desktop Software-t kell telepíteni.

Notebook

Toshiba Tecra 8100

Komoly külső és minden igényt kielégítő belső jellemzi a T8100-as sorozat csúcsmoделljét. Az elsődlegesen munkaeszköznek szánt noteszgép mindössze 37 mm vastag, a súlya 2,6 kg. Li-ionos akkumulátora kb. 3,5 órán keresztül gondoskodik az áramellátásról. A rendkívül gyors és megbízható eszköz teljesítménye vetekszik az asztali gépekével. Felhasználóbarát: előre telepített szoftvert (Windows

98) kapunk a géphez, ACPI kompatibilis (fejlett az energiagazdálkodása), nagyméretű, 86 gombos windowos billentyűzet van. Az eget az AccuPointII (trackpoint) segítségével irányíthatjuk. A még hatékonyabb felhasználás érdekében külső monitor, billentyűzet és eget is köthetünk hozzá. A kívülághoz egy V.90-es modemen keresztül vagy IrDA port segítségével (akár 4 Mbájt/sec sebességgel) csatlakozhatunk. Ha az igen gazdag belső mégis kevés lenne, akkor egy PCMCIA Type III vagy két PCMCIA Type II hely, CardBus vagy USB csatlakozó áll a rendelkezésünkre. A beépített DVD-meghajtó (amely egyben CD-olvasó is) egy mozdulatlan szükség szerint második merevlemezre vagy floppimeghajtóra cserélhető. A notebook TFT kijelzője DVD-filmek lejátszására is alkalmas. A beépített sztereo hangszórók igazából csak a Windows hangjainak a megszólaltatására alkalmasak.

NÉVJEGY

Név: DVD.master

Kategória: valós idejű videodigitálizáló

Forgalmazó: art DIGITAL Kft.

Internetcím: www.adi.hu, www.fastpersonalvideo.com

+ nagyon jól használható videoserkesztő szoftver
- a kimenő videójelet nem egyenletes fényességű

NÉVJEGY

Név: Visor Deluxe

Kategória: palmtop

Forgalmazó: HDS Kft.

Internetcím: www.handspring.hu

+ gyors, kicsi, bővíthető
- kissé drága

NÉVJEGY

Név: Toshiba Tecra 8100

Kategória: Notebook

Forgalmazó: Technotrade Kft.

Internetcím: www.technotrade.hu

+ kiváló hardver, igazi erőmű
- csak angol kézikönyv, akkumulálás közben melegsik a gép alja

Mi az Ön sikerének titka?

A legmodernebb technológia, egy tökéletesen összeillő komplett csomag a legújabb hardver technológiákból és az aktuális szoftverekből, mindez a teljesítmény a lehető legkedvezőbb áron. Saját tapasztalataink alapján is tudjuk, a 21. század kihívásaihoz mennyi feladatot kell elvégeznie a lehető legrövidebb idő alatt, és partnereinkkel együtt létrehoztuk az ORCA OFFICE PC családot mely a Microsoft Windows ME és Office 2000 SBE csomagja segítségével valóban minden feladatot meg tud oldani. Az eredmény maximális termelékenység és versenyképesség az Ön számára.

A HERTA Kft. a Microsoft Windows Millennium Edition operációs rendszert ajánlja.

AMD Athlon 1 GHz processzor	Maximális teljesítmény és stabilitás a legjobb áron
Epox alaplap	
128 MB 133 Mhz SDRAM	
20 GB ATA-100 HDD, 1.44 FDD	Nagy tároló kapacitás, gyors adatelérés
Samsung 8x4x32 CD író	Munkájának, adatainak gazdaságos tárolására
Geforce 2 MX 32 MB grafikuskártya	Gyors képfeldolgozás
56 kbps modem	Internet, E-mail, fax, üzenetrögzítő
10/100 Mbps hálózati kártya	Gyors adatcsere a többi számítógéppel
DEXXA Webkamera	Videókonferencia, videomail, képrögzítés
Microsoft Windows Millennium Edition operációs rendszer	A legkedveltebb multimédia támogatású operációs rendszer
Microsoft Office 2000 Small Business alkalmazáscsomag	MS Word, MS Excel, MS Outlook, MS Publisher, kisvállalati eszközök
Norton Antivírus és Norton Ghost	Gépének tökéletes védelméhez
ORCA ATX ház	Komponensek melyek tervezésénél találkozik a biztonság a kényelem és az elegáns külső
Cherry Multimédia billentyűzet	
Logitech görgős egér	

Ára: **319.900,-Ft+ÁFA**

Microsoft
Office 2000
Small Business

HERTA

Bp. VII., Dohány utca 37. (Számítástechnikai szaküzlet és szerviz) Tel./fax: 322-7846

www.orca.hu

herta@herta.hu

WINONCD 3.8 ÉS INSTANTCD/DVD

Két trónkövetelő

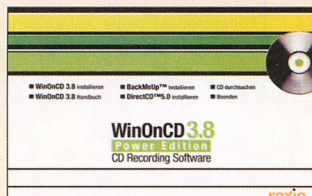
Hosszú csend után végre megint érezhető némi pezsgés a CD-író szoftverek háza táján.

A WinOnCD 3.8 és az InstantCD/DVD „személyében” mindjárt két trónkövetelő is feltűnt a porondon. De vajon melyikük fejére kerül a korona?

WinOnCD 3.8

A WinOnCD évek óta az egyik legjobb CD-író program a piacon. A fejlesztők most rukkoltak elő a grafikaiul teljesen felújított és néhány új funkcióval gazdagított 3.8-as verzióval. Ez alatt nem csupán a 3.7-es enyhén módosított változatát kell érteni, hiszen egy teljesen új programról van szó.

A telepítés egyszerű és problémamentes. A *telepítő varázsló* a telepítési folyamat egészen végigkalauzol bennünket. Ennek során a telepítési útvonalat és a méretet szabadon állíthatjuk. Valamennyi elem installálása esetén a WinOnCD 75 Mbájtnyi

Egyetlen kattintással kiválaszthatjuk a telepítésre szánt elemeket

helyet kanyarít ki a merevlemezünkéből. Különösen zavaró azonban, hogy a WinOnCD egy *ál CD-ROM*-ot és ezzel egy új meghajtót is telepít.

InstantCD/DVD 6.0

A *VOB* szoftvercég az InstantCD/DVD-vel akar a CD-író programok élére kerülni. Habár már az előző verzió is egészen tűrhető volt, azért nem vehette fel a versenyt az olyan top-programokkal, mint a WinOnCD vagy a Nero. Éppen ezért erősítették meg a 6.0-s verziót.

A telepítés az InstantCD/DVD 6.0 esetében is épp oly problémamentesen zajlik, mint a konkurensnél. Itt is egy telepítő varázsló segít minket a folyamat során. A telepítési útvonal és a

TELEPÍTÉS

A telepítési méretet egyéni kívánalmainkhoz igazíthatjuk. Minden egyes modul külön telepíthetünk és futtathatunk

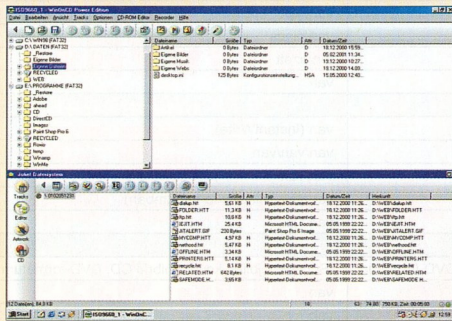
méret szintén befolyásolható. Az InstantCD/DVD *moduláris telepítésű*. Ez azt jelenti, hogy az egyes funkciókat, mint például az adat-CD, video-CD írását, vagy a CD-másolást nem egy

CD-író szoftverek

Ebben nem is annyira a rendszerbe való mélyreható beavatkozás az idegesítő, mint inkább az, hogy ez a virtuális meghajtó nem az első szabad meghajtónevet veszi fel, hanem a merevlemezek utáni első betűt. Ezzel a többi meghajtó eggyel hátrébb kerül. Különösen a telepített hálózati meghajtók esetében okoz ez problémát, hiszen ezzel az eljárással az elcsúsztatott meghajtó egyszerűen felülíródik, így azt újra telepíteniük kell.

FELHASZNÁLÓI FELÜLET

Itt mutatkozik meg az új WinOnCD első erőssége. Először azt kell meghatározni, hogy adat-, video- vagy audio-CD-t szeretnénk-e írni vagy másolni, a tényleges kezelőfelület csak ezután jelenik meg. A két részre osztott felület a *Windows Intéző* stílusát követi. Kiválasztjuk a felső részben a felírandó állományokat, és lehúzzuk az alsó részbe. Ha minden kívánt fájlt összeállítottunk, egyetlen kattintás a CD-ikonra, és máris kezdődhet az „égetés”. A felhasználói felület ikonjain keresztül egy egész halom opció elérhető.

A WinOnCD 3.8 kezelői felülete egyszerű, áttekinthető, rendezett

Aki valaha is dolgozott az Intézővel, hamar ki fog igazodni a WinOnCD-n is. A különböző opciók maguktól érthetőek, s a felhasználó szinte csalogtatják az ikonok, hogy kattintson rájuk, és próbálja ki, mi történik. Mindent egybevetve a kezelő felület nagyon el lett találva és nagy piros pontot érdemel.

programba foglalták, hanem külön modulokat képeznek, amelyeket egy kiválasztó menüből indíthatunk. Az egyes programokat külön-külön is elérhetjük a *Start* menűn keresztül.

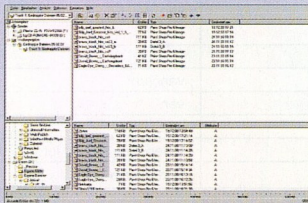
Ha minden modul telepítettünk, az Instant CD/DVD mintegy 115 Mbájtnyi helyet foglal el. Megtalálható egy körülbelül 40 Mbájt méretű CD-adatbank is, amely 1,5 millió zenészcímeket tartalmaz. Így a program csak akkor veszi igénybe az internetes adatbankokat, ha egy szám címét nem találja meg a sajátjában.

Az InstantCD/DVD indításakor is először egy választóablak nyílik meg, ahol megadhatjuk, hogy milyen célra szeretnénk használni a programot.

A kiválasztó ablakban megadhatjuk, hogy milyen CD-t szeretnénk írni

Az adat- és zenei CD-k írására szolgáló felhasználói felület két részből áll. Az alsó rész voltaképpen az *Intéző*, amelyről a felírt kivánt adatokat *drag&drop* technikával húzhatjuk át a felső részbe. A jobb egérgombbal megnyithatunk a fájlokhoz egy helyi menüt, amelyben különféle jellemzőket állíthatunk. Akárcsak a WinOnCD-nél, a kezelés itt sem jelenthet problémát a Windows Intézőt ismerők számára. Kinézetre a felület egy kicsit egyhangúbb és gyakorlatiasabb, és nem is annyira magától értetődő, mint a konkurensé.

A Windows közsőn vissza rák az InstantCD/DVD felhasználói felületéről

SZOLGÁLTATÁSOK

A Direct-CD szoftver tartalmaz egy *Packet-Writing* (csomag írás) szoftvert. Ez azt jelenti, hogy a CD-újraírót hétköznapi meghajtóként, illetve merevlemezként használhatjuk, és arra fájlokat másolhatunk az *Intéző*vel. Telepítés után a Direct CD gépünk minden startjánál automatikusan elindul. Ismeri a szokásos funkciókat, mint az image-fájl létrehozása, és a különböző írási módszereket: Track-at-Once (TAO), Disc-at-Once (DAO), vagy a Session-at-Once (SAO).

Az írás során előforduló hibák elkerülése érdekében lehetőség kínálkozik arra, hogy az írás először csak szimuláljuk. A

A VOB Packet-Writing szoftvert *Instant Write*-nak hívják. A háttérben dolgozik, és bár ugyanazokat a funkciókat kínálja, mint a DirectCD, mégsem annyira feltűnő. A WinOnCD-vel szemben egyszerre több írást is támogat, ezáltal lehetővé teszi több CD párhuzamos írását.

A különböző írási módokat (TAO, DAO, SAO) szintén ismeri, s túlírást és a hosszú nyers CD-k kezelésére is alkalmas. Az InstantCD/DVD az 1:1 másolás területén mutatja meg igazán az oroszlánkarmait. Ezeket a feladatokat az *Instant-Copy* modul végzi. Az igazi szenzáció, hogy a különféle

WinOnCD lehetővé teszi a túlírást (akár 99 percig) és az extra hosszú nyers CD-k használatát.

A *CD-Copy* funkcióval az eredeti CD-k 1:1-es másolását is gond nélkül elintézhjük, és a sima adat-CD-k másolását is egyetlen gombnyomással letudhatjuk. Még nyers adatok (RAW-másolatok) is olvashatók és írhatók vele.

eredeti CD-knek – adat-CD, zenei CD – megfelelő beállítási profilok vannak beépítve a programba. Ha egy ilyen CD-t szeretnénk másolni, csak ki kell választanunk a megfelelő profilt, amely automatikusan elvégzi az optimális beállításokat. Még a különböző írásvédelmi módszerekről és a PSX-lemezekről készíthetünk RAW-másolatokat.

	WinOnCD	Instant CD-DVD
Verziószám	3.8	6
Fejlesztő	Roxio	VOB
Telepítés		
Telepítő varázsló	van	van
Tárolóhelyigény	75 Mbájt	115 Mbájt
Memóriaigény	32 Mbájt	32 Mbájt
Operációs rendszer	Windows 98, ME, NT 4, 2000	Windows 95, 98, ME, 2000
Súgó		
Online-súgó/varázsló	van/van	van/van
Kéziköny nyomtatott/PDF	van/van	van/nincs
Tippek az interneten	vannak	tervezett
Meghajtó-update-ek	van	van
Szolgáltatások		
Packet Writing	van (DirectCD)	van (InstantWrite)
TAO/DAO/SAO	van/van/van	van/van/van
Túlírás/nagy méretű nyers CD	van/van	van/van
1:1 másolás/RAW másolat	van/van	van/van (minden formátumban)
Buffer-underrun védelem	van	van
Adat-CD		
Formátumok	ISO 9660, joliet, kevert, hibrid CD, DVD-formátum	ISO 9660, joliet, kevert, hibrid CD, DVD-formátum
Multisession	van	van
Boot CD	van	van
Multimédia CD		
MP3/playlist	van/van	van/van
CDDB-adatbázis	van	van (helyi 1,5 millió címmel)
CD-text	van	van
Videoformátumok	Video-CD, SVCD, fotó CD	Video-CD, SVCD, fotó CD
Különlegességek	Fotó/zenealbum	víruskereső

Összegzés

Ritkán ilyen nehéz egy viadalban győztest hirdetni. Igazság szerint egyik versenyző sem érdemli meg, hogy második helyre szoruljon. Mindenesetre ez a megmérettetés igazi bajnokok között zajlott. De mint minden küzdelemben, itt is ki kell hirdetni a győztest, de persze árnyaljuk egy kicsit a képet. Ha olyan CD-író programot keresünk, amellyel első sorban zenei vagy video-CD-ket akarunk készíteni, a választás csakis a WinOnCD 3.8-ra eshet. Azt is be kell ismernünk, hogy a WinOnCD ke-

zelői felülete élvezetesebb, és a gyakorlatlan felhasználó első lépéseit is megkönnyíti. Azért annak is vannak okai, hogy az InstantCD/DVD sem marad el konkurense mögött. Az adat- és zenei lemezek frásához szükséges alapszolgáltatások rendelkezésre állnak, könnyen kezelhetők és megbízhatóan működnek. A zenei állományok szerkesztésének a funkciói persze nem olyan kifinomultak, mint a WinOnCD-nél, azért a mindennapos használatra tökéletesen megfelelnek. Az 1:1 másolás pedig egyenesen páriát ritkítja. Egyetlen piacon lévő CD-író program sem támogat

annyi formátumot, mint az InstantCD/DVD *InstantCopy* modulja, és mindezt egyszerű kezelhetőséggel társítja. Csak a tisztán másoló program, a *CloneCD* tartja vele a lépést. Mindez persze nem repítene az élre az InstantCD/DVD-t, csak előbbre lendíti. Aprócska előnyét maga a konkurens, a WinOnCD teremti meg. A CD-meghajtó emulátorával a WinOnCD mélyen belepiszkál a rendszerbe, összekutyulja a meghajtók elnevezéseit, sőt, szerencsétlen esetben még el is tüntet hálózati meghajtókat. Ez zavaró, idegesítő, és ez teszi az e havi győztesé az InstantCD/DVD 6.0-t.

céltudatos kalandvágó férfiak magazinja

CKM

2001. július IV/7. szám [33.]

545 Ft

Szalontai Szilvia

SYL

Hangok a hálószobából

SIKITS DRÁGÁM!

Dermesztő hidegháború

VEGYI FEGYVEREK

Skandallum

55 BOTRÁNYHÖS

PEEP SHOW!

PLUSZ:

SAMUEL L. JACKSON

FRÁTER VIKI

RIPPEL FIVÉREK

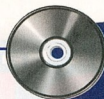
HOFFER DANI

HOGYAN

jussunk a mennybe? ...szurkoljunk kulturáltan? ...kövesd a csomagod?

Keresse az újságárusoknál!

**Lotus SmartSuite
Millennium Edition
(3.)**

A programot a 2. CD gyökérkönyvtárban találhatják.

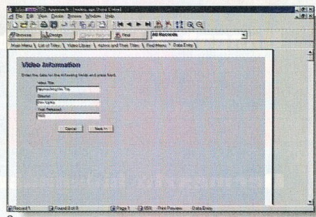
LOTUS SMARTSUITE MILLENNIUM EDITION (3. RÉSZ)

Approach és FastSite

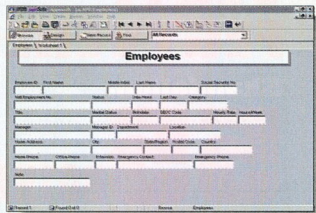
A Lotus SmartSuite csomagjából már csak két nagy alkalmazás maradt hátra. Mindkettő olyan, amelyet általában a standard irodai szoftver készletek nem tartalmaznak. Ezek az Approach adatbázis-kezelő és a FastSite, amellyel írásos dokumentumainkat publikálhatjuk az interneten.

sos adatbázis mezőtípusok (szöveg, szám, emlékeztető, logikai, dátum, számított) mellett képeket is tárolhatunk. Ezek segítségével azután olyan képernyőterveket, kimutatásokat is készíthetünk, ahol például a személyek, termékek vagy a CD-borítók képe is megjelenik.

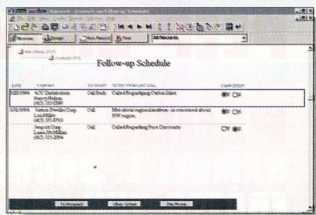
Az Approach adatbázisban (APT) tárolt adatokat az interneten, egy FTP szerverre

3

4

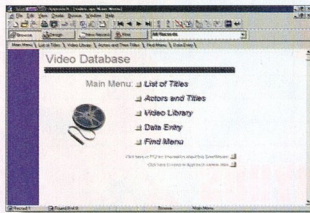

5

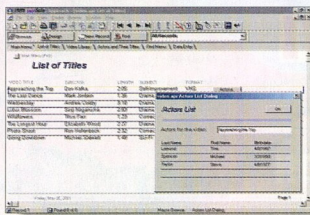
Egy kis foltozás

Már a múlt hónapban is foglalkoztunk vele, hogy számos olvasónk jelezte: bizonyos környezetekben a WordPro szövegszerkesztő nem hajlandó működni. Ezt a hibát az operációs rendszer területi beállításainak angolra változtatásával meg lehetett szüntetni. Volt azonban egy másik hibajelenség is. Amikor olyan Word 2000 dokumentumokat nyitottunk meg, amelyek magyar területi beállítású rendszer alatt készültek, a WordPro hibaüzenettel állt le. Szerencsére a javítócsomag ezekre a gondokra gyorsan elkészült, s a CD-mellékletünkön **C36RUM.L**.exe néven található program sok más javítás mellett, a magyar beállítások okozta hibákat is megszünteti.

A SmartSuite telepítése után nincs más dolgunk, mint elindítani ezt a programot. Az automatikus kicsomagolás és végrehajtás után még újraindításra sincs szükség. A patch alkalmazásával megszűnnek a programlefényképek, még akkor is, ha visszaállítjuk magyarra a területi beállításokat. Természetesen a magyar rendszer alatt készült Word dokumentumok sem fognak már hibát okozni.

1

2

Approach

Adatbázis-kezelés, felsőfokon. Röviden így jellemezhetnénk az Approach programot. Akár egyéni igényekre szabjuk, akár a félkész sablonokat (template) használjuk, pillanatok alatt elkészíthetjük a szükséges adatbázist és a a kezelését végző eljárásokat. A SmartMaster elnevezésű eljárás gyors megoldásokat kínál a leggyakrabban előforduló feladatokra, így a találkozók időbeosztásának a kezelésére, a rendelési-raktározási nyilvántartásokra, a könyv-CD-vidéó katalógusok elkészítésére. A szoká-

1 Az Approach programmal pillanatok alatt készíthetünk katalógus videókezzettáinkről
2 Választhatunk a lista vagy a szerkesztett képernyő nézet közül

3 Az adatbázis feltöltéséhez kényelmes bevitteli képernyőket készíthetünk

4 A félkész személyzeti nyilvántartáshoz csak a mezőneveket kell átírti

5 Találkozóinkat, megbeszéléseinket is tárolhatjuk, követhetjük az Approach adatbázisban

közvetlenül elmenthetjük (Save to Internet) az alkalmazásból. Ha még szélesebb körben szeretnénk az adatokat nyilvánosságra hozni, akkor választhatjuk a **HTML formátumra konvertálást**. Az így internetre kerü-

lő állományokat már minden böngésző-program kezeli.

Ha a hálózaton található adatbázist szeretnénk felhasználni, akkor az *Open from Internet* utasítással közvetlenül megnyithatunk egy FTP kiszolgálón található Approach állományt.

Az Approach sok újdonsága közül feltétlenül meg kell említeni a *Find Assistant*-ot, amellyel grafikusan, az egér segítségével állíthatjuk össze a keresési feltételeket.

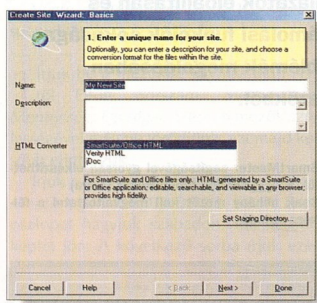
A csoportos munka segítségére szolgál a *TeamSecurity*. Ezzel beállíthatjuk, hogy a hálózatban ki és milyen jogokkal férhet hozzá egy adott adatbázishoz. Ezek a jogosultságok vonatkozhatnak az adatbázis kezelésére (írás-olvasás-módosítás), vagy arra, ki, milyen adatokat nézhet meg. A munkacsoportok életét könnyíti meg a *TeamMail* is, amelyen keresztül elektronikus levél formájában küldhetjük el az adatainkat.

Más platformok, más adatbázis-kezelővel könnyen kapcsolatot teremthetünk, mert az Approach képes beolvasni többek között az Excel, a FoxPro, a Lotus 1-2-3, a Paradox, a Query és a dBase állományokat is. Az exportálási lehetőségek is hasonlóan sokoldalúak. Az alapértelmezett Approach mellett választhatunk a dBase, az Excel, a Lotus 1-2-3, a Paradox vagy az egyszerű szöveges formátum közül.

FastSite

Mint láthattuk, a Lotus SmartSuite csomagjának az alkalmazásai elkényeztetik azokat a felhasználókat, akik a *dokumentumait, táblázataikat, bemutatóikat, adatbázisaikat* az interneten is publikálni szeretnék. A csomag azonban még egy önálló programot is tartalmaz, amellyel a dokumentumok internetes közzétételét automatizálhatjuk. A *FastSite* mindent elvégz helyettünk, csupán a publikálni kívánt dokumentumokat kell kijelölni. Ezek lehetnek *WordPro*, 1-2-3, *Approach* vagy *Freelance* állományok. A fejlesztők arról sem feledkeztek meg, hogy nagyon sok szöveges információ *Microsoft Word* formátumban áll rendelkezésre. Ezeket is beilleszthetjük a *FastSite*-tal létrehozott webhelybe. Ehhez nincs szükség semmilyen előzetes konvertálásra.

Az egyes fájlok hozzáadásakor meghatározhatunk egy többszintes menürendszert, amelyben azután a webhely látogatója könnyen el tud majd igazodni. Ezt a menürendszert a program automatikusan generálja, és az elkészült weboldalak bal

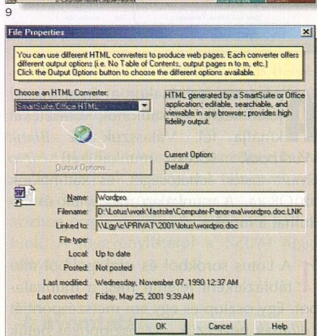
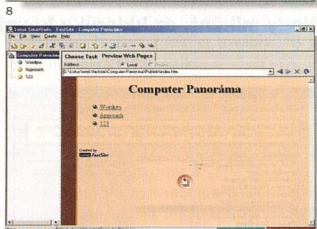
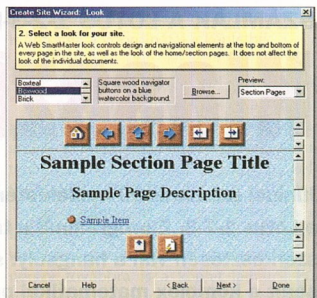

6 A FastSite lépésről-lépésre végigvezet az internetes publikáció menétén
 7 A SmartSuite és Word dokumentumokat közvetlenül szerkeszthetjük ebből az alkalmazásból
 8 Több minta közül választhatjuk ki, hogyan nézzen ki a weboldal
 9 A dokumentumokat jól áttekinthető menüszerkezetbe rendezhetjük
 10 A program automatikusan követi, ha valamit változtatunk az eredeti dokumentumon

szélén mindig megjeleníti azt. A dokumentumok mellett belső vagy külső hivatkozásokat is beilleszthetünk. A *FastSite* gondoskodik az oldalak közötti könnyű mozgásról is. Minden elkészült lapon megtalálhatjuk az előre, hátra léptető nyilakat, illetve egy olyan hivatkozást, amely visszavisz a főoldalra.

Annak érdekében, hogy az elkészült oldalak ne legyenek egyhangúak, a *SmartMaster* használatával különböző hangulatu stablonok közül válogathatunk.

Az elkészült weboldalak közvetlenül a *FastSite* programmal tölthetjük fel egy FTP szerverre, természetesen a hozzáféréshoz szükséges beállítások elvégzése után. Az oldalak látogatói választhatnak, hogy a böngészőprogramból nézik-e meg a dokumentumokat, vagy az oldalakon megjelenő gombra kattintva letöltik azokat eredeti formájukban. Így közvetlenül hozzáférnek a *WordPro*, az *Approach*, a *Freelance*, az 1-2-3 vagy akár a *Microsoft Word* állományokhoz is.

10

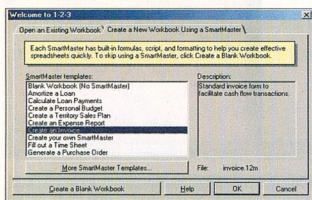
Ha a dokumentumok internetes publikálása után valamit változtatni szeretnénk az eredeti állományban, akkor a *FastSite*-on belül ki kell választani a megfelelő dokumentumot, majd kiadni az *Edit Document* utasítást. Ekkor automatikusan elindul a fájlhoz rendelt *SmartSuite* alkalmazás. Miután elvégztük a szükséges módosításokat, visszatérhetünk a *FastSite*-hoz. Itt már megkülönböztetett színnel láthatjuk a megváltozott dokumentumra mutató hivatkozást. Ha mindent kijavítottunk, akkor választhatjuk a frissítési utasítást. Ekkor a program a megváltozott dokumentumot és a kapcsolódó hivatkozásokat, weboldalakot automatikusan frissíti az FTP szerveren.

G.Y.L.

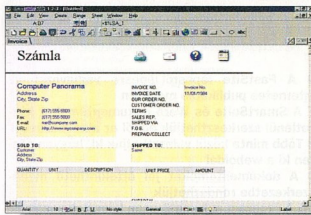
SZÁMLÁK A LOTUS 1-2-3-MAL

Klasszikus darab

Júniusi számunk CD-mellékletének egyik „klasszikus darabja” a Lotus 1-2-3. E programnál a táblázatok előállításán és szerkesztésén van a hangsúly: számolási funkciók sokasága segít a komplex matematikai problémák megoldásában. Hogy miként, az kiderül a következőkből.

SmartMaster segítségével gyorsan elkészíthetjük a leggyakoribb táblázatokat (balra) Csak néhány mezőt kell megváltoztatni a felkész számlán

A program indításakor a SmartMaster jelentkezik, és sablonok választékát kínálja fel. Válasszuk az *Blank Workbook* (Üres munkafüzet) (*No SmartMaster*) lehetőséget, és kattintsunk az OK-ra. A munkalap megnyílik és indulhat a munka.

1 A Lotus sorokból és oszlopokból álló táblázatként jelenti meg a munkalapot. Egy oszlop és egy sor metszéspontját *cellának* nevezzük. Az oszlopokat betűk (A, B, C ...), a sorokat számok (1, 2, 3 ...) jelölik. Mivel egy cella mindig egy oszlop és egy sor metszéspontjában van, egyszerűen koordinátái vannak, például A1, B1, B2. A Lotus1-2-3 egy munkafüzete 256 oszlopból és 65536 sorból, tehát 16777216 cellából áll.

2 Egy cellába írhatunk például szöveget vagy számokat. Egy-egy cella legfeljebb 255 karaktert tartalmazhat. Írjunk szöveget az A1 cellába, mondjuk a számla kiállítójának a címet: *Mintacég *Minta u. 1. *1111 Mintaháza*. Zárjuk az adatbevitelt *Enter*rel.

3 A menüsor alatt látható a szerkesztőléc. A bal oldalán a cellakijelzőt talál-

juk: A:A1-et mutat. Ez azt jelenti, hogy az A munkalap A1-es cellájában vagyunk. Figyeljük a szerkesztőléc jobb oldali területét: ott látjuk az általunk beírt szöveget a *tartalommezőben*. A *tartalommezőbe* kattintva, utólag szerkeszthetjük a tartalmat.

4 Válasszuk a státuszlécen az *Arial* betűtípust és a *10-es* betűméretet. Kattintsunk még az *U* betűre az aláhúzás-hoz. Így már készre formáztuk a feladót.

Mozgás a munkalapon

A továbbiakban még egy kicsi ideig foglalkozunk, hogy a számla címetétjét is megadhatjuk.

1 Vigyük a kurzort az A3-as cellába, és írjuk be a nevet: választott nevünk legyen például *Minta Péter*. Az A4-es cellába írjuk be a megszólítást: *úr*. Menjünk tovább az utcanévvel, az A5-ös cellára: *Számla u. 31*.

GYORSTIPP

Mozgás odébb!

A cellák közötti mozgásra több lehetőség is van. Vagy az egérrel kattintunk a kívánt cellába vagy a nyílbillentyűkkel (fel, le, balra, jobbra) megyünk oda. A **Ctrl + jobbra nyíl** billentyűkombinációval jobbra megyünk egy képernyőméretnyit; ennek megfelelően a **Ctrl + balra** nyíllal balra. Képernyőméretnyit lefelé vagy felfelé a **Page Up** vagy a **Page Down** gombbal lehet menni. A **Home** gombbal bármely pozícióból a táblázat elejére, tehát az A1-es cellába jutunk.

INFO

Helymeghatározás

Ha egy cellát a nyílbillentyűvel vagy a kurzorral elhagyunk, és egy másik cellára megyünk, akkor a szerkesztőléc cellakijelzője az új cella koordinátáit mutatja. Így mindig tudhatjuk, hol is vagyunk éppen a munkalapon.

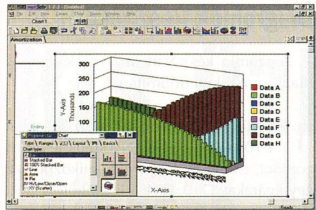
INFO

Egy további munkalap

Ha egy munkalap nem elegendő, további munkalapot fűzhetünk hozzá. Kattintsunk a *Create* (Létrehozás) pontra a menüben, és válasszuk a következő ablakban a munkalapot.

Megjelenik a *Munkalap létrehozása* ablak. Adjuk meg a kiegészítő munkalapok számát (maximum 255 lehet). Adjuk meg még, hogy az új munkalapok az aktuális munkalap elé vagy mögé kerüljenek-e. Egy kattintás az OK gombra, és már rendelkezésre is állnak az új munkalapok.

Táblázatkezelő

Számós grafiktípus közül választhatunk

2 Az utcanév és a helység között egy sort ki kell hagyni. Írjuk tehát az A7-es cellába: *1145 Budapest*.

3 A címet már megadtuk. Ragadjuk meg az alkalmat a munkalap átnevezésére, mivel az A elnevezés nem túl sokatmondó. Ehhez kattintsunk duplán az A1-cséterfültre. Erre az *beviteli mezővé* változik. Írjuk be: *Számla*, és üssük le az **Enter** billentyűt. A munkalapunk neve most már *Számla* lesz.

Az első függvény

Egy számlához dátum is tartozik, a dátumhoz pedig esedékesség, amikor a számlát ki kell egyenlíteni. A rendszerrel mindkettőt automatikusan kiszámoltathatjuk, tekintve, hogy egy táblázatkezelő programban vagyunk.

1 Kattintsunk a D3 cellába, és írjuk be: *Dátum*; majd menjünk a D4-es cellába és írjuk be: *Esedékesség*.

2 Kattintsunk az E3-as cellába és a szerkesztőlánc a függvényeket beillesztését szolgáló @ gombra. A Lotus 1-2-3 erre felsorakoztatja a képernyőn a függvények listáját. Válasszuk a *TODAY* (MA) függvényt. Üssük le az **Enter** gombot.

3 Az eredmény először zavaró lesz: egy szám jelenik meg. A cellát most át kell állítanunk dátumformátumra. Ehhez kattintsunk az állapotlécen a standard gombra, és válasszuk a listából a *2001.07.26.* formátumot. Ezzel a cellát dátummezőnek formáztuk, és az aktuális dátumot mutatja.

4 Kattintsunk az E4-es cellába és a @ gombra. Válasszuk a függvények listájáról a *TODAY* bejegyzést, és írjuk a cellába a *TODAY* után hogy *+7* vagyis *@TODAY+7*. Üssük le az **Enter** billentyűt.

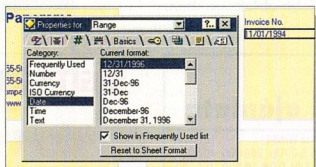
5 Kattintsunk ismét az állapotlécen a standard gombra és válasszuk a listáról a *2001.07.25.-ot*. A cellát dátummezőnek formáztuk, a mai dátum plusz 7 napot számítjuk ki benne, és táblázatunk fizetési határidőként a kiszámított napot mutatja.

Számolás a Lotus 1-2-3-mal

Végre eljutottunk a Lotus 1-2-3 igazi specialitásáig, a számolásig.

1 Írjuk be a mezőkbe egymás után A9-től E9-ig: *Sorszám*, *Megnevezés*, *Mennyiség*, *Egységár*, *Érték*. A mezők lességességét még ne törődjünk, azt majd később elintézzük.

Írjuk a következő sor mezőibe: *1*, *üveg Margitszigeti Kristályvíz*, *12*, *99*. A *Érték* oszlopot hagyjuk szabadon, ide később képlet jön. A következő sorba írjuk ezeket: *2*, *üveg vörösbőr*, *6*, *239*. A D14 cellába írjuk be, hogy *Számlaösszeg*: a D15-be *25 % áfa* és a D17-be *Fizetendő*:

A dátum formátumának megadása

2 Az oszlopok nem elég szélesek, hogy megmutassák a teljes tartalmat. Hogy szélesebbre vegyük őket, menjünk a kurzorral az oszlopfejek, mint például a B és C, közé, míg egy zöld duplantyit meg nem jelenik. Most kattintsunk duplán erre az oszlopválasztóra. Az alatta álló bal oldali oszlop optimális szélességet vesz fel. A Lotus 1-2-3 a teljes oszlopot átnezi, és a leghosszabb bejegyzésnek megfelelően optimizálja az oszlopszélességet. A többi oszloppal is ugyanígy járjunk el. Az A oszlopot ne optimalizáljuk, mert ebben van a feladó, és az oszlop szükségtelenül széles lenne.

3 Az E10-es cellában (az első *Érték* mező) számolni kell. Kezdjük a képletet egy pluszjellel (+). Most megadhatjuk az első cella koordinátáit, amelyeket fel akarunk használni a képletben. De ez eleágansabban is megy: kattintsunk egyszer-

en a *Mennyiség* cellára (C10), és már be is kerültek a koordinátái a képletbe.

4 A mennyiséget meg kell szoroznunk az egységárral. Ezért írjuk be a szorzás jelét (*), és kattintsunk a koordinátára, amely a mennyiség értékét tartalmazza, tehát a D10-re. A képletnek most így kell kinéznie: *+C10*D10*.

Egy kattintás az *Enter* gombra, és a Lotus 1-2-3 az E10-es cellában megmutatja a végeredményt. A szerkesztőlánc persze továbbra is a képlet látható. Ha most megváltoztatjuk a mennyiséget vagy az egységárat, rögtön újraszámolódik az eredmény, hiszen a képlet továbbra is a koordinátákra hivatkozik.

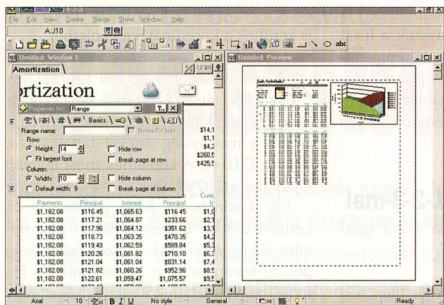
5 A következő tétel kiszámításához nem kell újra megadnunk a képletet. Helyette kattintsunk az előző képletre (E10), és menjünk a kurzorral a cella jobb alsó sarkára. A Lotus 1-2-3 már másolja is a cellát, méghozzá *relatív cellahivatkozással*. Ez azt jelenti, hogy az eredmény itt is helyes lesz. Ezen a módon az egyszerű előállított képleteket újra és újra felhasználhatjuk.

6 Az E14 *Számlaösszeg*: mezőben kell a két tételünk összegének állnia. Itt egy előre definiált képletet használunk, miközben erre a mezőre és a @ jelle kattintunk. A függvénylistáról a *SZUM* függvényt választjuk.

A nyomtatás

Mielőtt kinyomtatjuk a munkalapot, célszerű még egy pillantást vetni a nyomtatási képre és esetleg még igazítani a lapon. Válasszuk a *File* (Fájl) menüparancsot, és az almenüből a *Preview & Page Setup* (Nyomtatási kép & Oldalbeállítás) parancsot. A Lotus 1-2-3 megmutatja a nyomtatási előképet az oldalbeállítás beállítóablakával, amelyben optimálisan beállíthatjuk az oldalt. Figyeljünk arra, hogy a papíroformátumot A4-re állítsuk, mert ez alapbeállításban *Letter*.

Ha minden beállítás rendben van, semmi nem állhat a nyomtatás útjában. Egy kattintás a *Print* smartikonra átvevte a nyomtatás ablakba.

Megoszthatjuk úgy a képernyőt, hogy egyszerre lássuk a táblázatot és a nyomtatási képet

A mezőben most ezt áll: @SUM(argumentumlista). Argumentumlista alatt az a terület értendő, amellyel számolunk. Például, hogy az E10-től E11-ig terület kerüljön az argumentumlistára, jelöljük ki ezt a területet az egérrel. Egy kattintás az Enter gombra, és megjelenik az eredmény.

z el már sikerült is pontosan meghatározniunk a fizetendő összeget

9 Hogy a számla forintban legyen kiállítva, jelöljük ki az (E10:E17) területet, kattintsunk a menüben a *területre*, és az almenüben a terület tulajdonságaira. Válasszuk a *Számformátum* regisztert. A pénznemet HUF-nak állítsuk be. Zárjuk le az ablakot egy kattintással a kis „x”-re a jobb ablaksarokban.

7 A következő lépésben az E15-ös mezőben a *forgalmi adót* kell kiszámolni. Ehhez legelőször adjuk meg a +E14*0,25 képletet, majd üssük le az Enter billentyűt.

8 Végül a fizetendő összeg kiszámításához adjuk össze az E14 és E15 mezőben szereplő értékeket. (+E14+E15). Mindezt

Diagramok készítése

A számla kész van, már csak egy kis diagrammal kell finomítani.

1 Jelöljük ki a *Megvezetés* mezőket, tehát a B10-et és a B11-et. Nyomjuk le a Ctrl gombot, és tartsuk lenyomva, miközben az egységárat, D10, D11 is kijelöljük.

2 Aktiváljuk a *Create a chart* (Diagramkészítés) smartikont, és húzzuk a kurzort a munkalapra. A diagram ikon engedelmesen velünk jön. Kattintsunk vele a munkalapnak arra a pontjára, ahol a diagramot el akarjuk helyezni.

3 A diagram mint objektum a munkalapra kerül. Ha most egységárat vagy megnevezéseket változtatunk a munkalapon, a Lotus 1-2-3 automatikusan automatizálja a diagramot.

4 Finomíthatunk a diagramon, ha duplán kattintunk rá, ekkor ugyanis megjelenik a hozzá tartozó párbeszédablak.

A KIMSOFT júliusi ajánlata

Akció (amíg a készlet tart)

Adobe Design Collection 3.0	429 900,-
CorelDRAW 10 Spec. (8 + 10 Uprgr.)	112 900,-
Corel Photo CD Super (10 csomag)	11 900,-
MS Office 2000 Prof. magyar	154 900,-
MS Visual Studio 6.0 Prof.	107 900,-
Norton Antivirus 2001 magyar	14 900,-
Novell NetWare 5.1 for SBS (5 users)	198 900,-
Nyelvészo angol/német (1 + 2 + 3 együtti) 5.348.	
Recognita Plus 5.0 + MoBiMouse angol	39 900,-

Szoftver újdonságaink

Adobe Acrobat 5.0 Uprgrade	113 400,-/47 500,-
Adobe Photoshop Elements	42 900,-
Director Shockwave Studio 8.5	419 900,-
Easy CD Creator 5.0 Platinum Ed.	27 900,-
Freehand 10.0/Uprgrade	149 900,-/65 700,-
MS Office XP for Win32 /Upr. 158 400,-/98 900,-	
MS Publisher 2002 for Win32	42 300,-
Norton Internet Security 2001 v3.0	22 400,-
Norton pcANYWHERE 10 Win32 /Upr.	64 900,-
SUSE LINUX 7.1 Prof. (magyar)	16 900,-
Vision 2002 Std. Uprgrade	64 900,-/32 600,-

CD-ROM-ok, játékok

BibliaTka /Hango Biblia	4 455,-/3 562,-
Magyarország nemzeti parkjai II.	3 562,-
ManóQ /Manó Olvasás 1.	4 455,-/4 455,-
MiniManó Tavasz /Mini Téli	4 277,-/4 277,-
Mountain Bike (CD túraajánlatokkal)	4 455,-
Tudományos horoszkóp	5 795,-
Várak, kastélyok, legendák 1.	4 902,-
Angol-magyar Országig nagyszótár	15 170,-
Német-magyar Hálász-nagyszótár	15 170,-
Setters 4 magyar (játékok)	9 892,-

ACDSee 32 v3.1 for Win32	21 900,-
Adobe Photoshop 6.0 /Up. 269 900,-/97 900,-	
ARJ 2.75 /PKZIP 2.04 DOS 1.900,-/17 400,-	
AutoCAD LT 2000i /Upr. 204 900,-/59 900,-	
Borland C++ Builder 5.0 Prof. Upr. 109 600,-	
Borland Delphi 5.0 Prof. Uprgrade	123 900,-
Corel Gallery 1,3 millió	34 900,-
Crystal Reports 8.5 Std /Prof. 82 900,-/159 900,-	
Dataviz Mac Opener 2000 /Upr.	25 900,-
DesignCAD /Pro 2000 (Akció)	72 900,-
F-PROT Prof. 5.22 Antivirus progr.	Hívjoni!
Küics-Sófti Készlet és Számja progr.	48 000,-
Macromedia DreamWeaver 4.0	124 200,-
Macromedia Flash 5.0	139 500,-
McAfee VirusScan 5.0 Std.	10 400,-
MoBiMouse 3.0 Prof. (240 000 szó)	15 900,-
MS Office XP Developer (UJ)	252 900,-
MS Proofing Tools 2000 Multilingual	26 200,-
MS Visual FoxPro 6.0 Prof.	175 900,-
MS Visual BASIC 6.0 Pro.	175 900,-
MS Visual C++ 6.0 Prof. Upr.	87 600,-
MS Visual Studio 6.0 Enterpr. Uprg.	339 900,-
Norton Antivirus 2001/Uprg.	14 900,-/8 400,-
Norton SystemWorks 2001 Prof. Spec 28 900,-	
PaintShop Pro 7.0 for Win32	38 900,-
QuarkXPress 4.1 Win32 Intern. Spec.	419 900,-
reVOLUTION Win32a Numero 1.	9 920,-
Veritas Backup Exec v4.5 Desktop	18 400,-
Veritas Backup Exec v4.5 Desktop Pro	29 900,-
WinFax Pro 10.0 Win32 /Upr. 24 400,-/14 600,-	
Windows Millennium /Uprg.	64 900,-/33 900,-
Windows 98 /Millennium OEM 30 400,-/30 400,-	
Windows 2000 Pro /Uprgrade 101 500,-/47 900,-	
WinZip 8.0 Single user	12 400,-

DIGITÁLIS JÖVŐ(KÉP) CASIO

Ú!!!

QV-3500

- 3,34 megapixel színes CCD
- CANON F2.0 3x optikai, 4x digitális zoom
- JPEG/TIFF
- IBM microdrive lehetőség (340 Mb-1 Gb)
- USB és sörös csatlakozás
- Folyamatos felvétel 3 kép./0,5 mp
- Mozgóképek felvétel
- Panorámakép
- Éjszakai felvétel
- Macro felvétel
- 64 előre beállított program
- 4 sajtó program hely
- Kikapcsolható monitor, optikai kereső
- Video kimenet

QV-2800

- 2,11 megapixel
- 28 előre beállított program
- 4 sajtó program hely
- panorámakép
- mozgókép
- USB és sörös csatlakozás
- 270° fokban elforgatható objektív
- macro 1 cm-től
- 8x optikai és 4x digitális zoom
- IBM microdrive kompatibilitás

QV-2300

- 2,11 megapixel
- 28 előre beállított program
- 4 sajtó program hely
- panorámakép
- mozgókép
- USB és sörös csatlakozás
- 270° fokban elforgatható objektív
- macro 1 cm-től
- 3x optikai és 4x digitális zoom
- IBM microdrive kompatibilitás

IMPORTRÓR:

SKK Trade Kft

www.ekstrade.hu
e-mail: info@ekstrade.hu

VISZONTALODÓK:

MediaMarkt
valamint országos
viszontalodói hálózat

A közötti árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.
KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.
1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

MICROSOFT SMALL BUSINESS SERVER 2000

Kis üzlet, nagy lehetőségek

A Microsoft Windows 2000 operációs rendszere egyre nagyobb népszerűségnek örvend a vállalatok körében. Sokan még csak most jutnak el az átállásra, ám a késedelemnek ezúttal lehet, hogy lesznek előnyei, hiszen éppen most jött ki a Microsoft kisvállalatok számára készült szervercsomagjának magyar verziója.

Valószínűleg nem kell esetelni, milyen előnyei vannak egy honosított szoftvernek a piacon, hiszen itt nemcsak a magyar menürendszerek és üzenetek lényegesek – bár felhasználói oldalról ez sem elhanyagolható –, hanem a különböző „nemzetspecifikus” jellemzők (megfelelő ékezetek, dátumkezelés stb.) is fontos szerepet kapnak.

A csomag részei

A Windows 2000 alapokra épült szoftvercsomag a Microsoft .NET Enterprise szervercsaládjának néhány kiemelt elemét tartalmazza, így az Outlook 2000 elektronikus levelezőt és határidő-nyilvántartót, a Microsoft SQL Server 2000 adatbázis-kezelőt, az Exchange 2000 Server elektronikus levelezőt és csoportmunka szoftvert, a Microsoft Internet Security and Acceleration Server 2000 webes gyorsító- és tűzfalrendszert, valamint a Microsoft Health Monitor 2.1 felügyeleti alkalmazást, magyar nyelvi támogatással. Ráadásként megtaláljuk még a Microsoft Shared Fax Service és Shared Modem Service szolgáltatást is. Ezek segítségével már korrekten módon lefedhetjük egy vállalat teljes működését, beleértve a csoportmunkát, a vállalati intranetet, a cég saját internetes honlapját és a cég munkatársai közötti „önfelelt” csevegést, az egyik korábbi számunkban már ismertetett Microsoft Messenger segítségével.

A Small Business Server modem megosztásával lehetővé válik, hogy a vállalat munkatársai közös modemen keresztül jussanak ki az internetre. Arra is van lehetőség, hogy az internet terhelését több modemre osszuk el, de ehhez internetszolgáltatónkkal is tisztázni kell a részleteket.

Kommunikáció és biztonság

Egy cégen belül persze fontos kérdés a *papíralapú kommunikáció is*, így a nyomtatógéposztás mellett egy faxmodem segítségével akár egy faxszervert is felállíthatunk. A vállalatot belüli és a világháló levelezés is megoldott, hiszen az Exchange 2000 Server minden ezzel kapcsolatos kérdésre megoldást adhat. Ráadásul az Outlook és az Exchange arra is tökéletes megoldást nyújtanak, hogy az alkalmazottak on-line ütemezhessék az értekezleteket, és valós idejű internetes értekezleteken vehetnek részt. A Microsoft Internet Security and Acceleration Server 2000 a Microsoft egyik új terméke, amely az egykori Proxy szervert váltja fel. Hatékony gyorsítótár, amely teljesen testre szabható és emellett még tűzfalként is remekül használható. A Microsoft Management Console központosított monitoringot tesz lehetővé, valamint a tűzfalként és a felhasználók egyszerű menedzseléséről is gondoskodik. A Health Monitor különösen fontos része a

Mi kell hozzá?

A Microsoft legalább 256 Mb-ot RAM-ot és 4 Gb-ot merevlemez-kapacitást javasol a tökéletes telepítéshez. A telepítést segítő varázsló összefoglalja az Small Business Server 2000 különböző részeit, így egyszerűbben telepíthető, mint elődje. A felhasználók létrehozása és a kliensgépek hálózatra történő csatlakoztatása, a jogosultságok kiosztása már nem megterhelő feladat, különösen egy ékes magyarságú rendszeren. A csomag maximum ötven vagy ennél kevesebb PC-t használó kis- és közepes vállalatok számára ajánlható, de az alapcsomag *öt licenccel* foglal magában. A továbbiakat kedvező feltételekkel lehet megvásárolni a Microsofttól. Az asztali gépeken Windows 2000 Professional, Windows Me, Windows NT Workstation 4.0, Windows 98 vagy Windows 95 operációs rendszerek szükségesek, lehetőleg Pentium processzorokkal és 32 Mb-otnyi RAM-mal.

csomagnak, hiszen időben figyelmeztet a hálózat problémáira, elkerülve ezáltal a rendszerleállás által előidézhető károkat.

NÁKOVICS LÁSZLÓ

ÖSSZEĞZÉS

A májustól immár magyar nyelven is kapható Microsoft Small Business Server az ötven vagy ennél kevesebb PC-t használó kis- és közepes vállalatok számára nyit új távlatokat. A szervercsomag biztosítja a gazdálkodó szervezeteknek, hogy megfelelő esélyt kapjanak a talpon maradáshoz és fejlődéshez, az e-business rohanó világában.

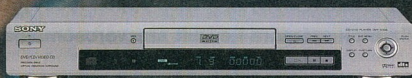
Hogyan lesz a filmből DVD?

Az InterCommal közös decemberig tartó játékunkban filmekkel kapcsolatos kérdéseket kell megválaszolni ahhoz, hogy az évvégi sorsoláson egy szerencsés olvasó megnyerjen egy DVD-lejátszót.

A helyes választ beküldők között minden hónapban három InterCom és három Computer Panoráma ajándéksomagot sorsolunk ki. Azok pedig, akik az év végéig velünk játszanak, részt vesznek a nagy sorsoláson!

Fődíj:

Sony DVP-S335 DVD-lejátszó

Ebben a hónapban a **A 6. NAPON** című film jelenik meg egy különleges DVD-n, ehhez kapcsolódik kérdésünk.

Mely filmben játszott Arnold Schwarzenegger:

1. Az utolsó cserkész
2. Az utolsó akcióhős
3. Az utolsó mohikán

A megfejtéseket „6. NAPON” jellegre a beküldő nevével és címével 2001. július 20. éjfélig várjuk a Computer Panoráma Kiadói Kft. 1091, Budapest, Üllői út 25. vagy a jatek@filmszemle.com címre.

Ilyen egyszerűen lesz tehát a filmből DVD: aki látta a filmet, és beküldi a helyes választ, megnyerheti a DVD lejátszót!

Computer
PANORÁMA

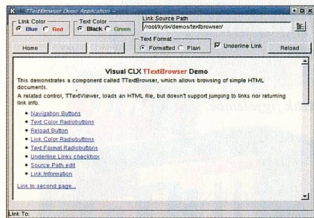
www.intercom.hu

BORLAND KYLIX 1.0

A professzionális fejlesztőkészlet

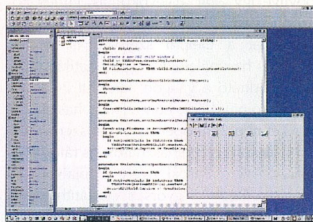
A Windows-Linux versenyben az utóbbi fél egyik „lépeshát-rányát” eddig a nehézkes programfejlesztési lehetőségek jelentették. Ez azonban most változni látszik, hála a Borland által kiadott Kylixnak.

Persze joggal hívjuk most fel minden profi C++ és Java programozó, hiszen számukra gyakorlatilag minden eszköz adott ahhoz, hogy Linux alá fejlesszék a programjaikat. Olyanok is akadnak azonban, akik a Windows alatt nem a parancssoros C fordítókhoz, hanem az intelligens RAD eszközökhöz szoktak, és inkább az egyszerűben megtanulható Microsoft Visual Basic vagy a Borland Delphi „személyében” látják a hatékony és gyors programfejlesztés eszközeit. Úgy tűnik, sokan vannak. Legalábbis elég sokan ahhoz,

A Kylixben gyorsan megtervezhetjük alkalmazásunkat

hogy a Borland érdemesnek találja Delphi fejlesztőrendszerét Linux alá is elkészíteni. A elkészült rendszert a Kylix 1.0 névre keresztelték, és valószínűleg minden eddigénél jobb eszközt sikerült a kezdő és a hala-

Áttekinthető kód, könnyen szerkeszthető objektumjelmzők, és egyszerű munkalaptervezés

dó Linux fejlesztők kezébe adni. Sajnos azonban nem minden fenéig tejfel, hiszen az ingyenes Linux alatti fejlesztéshez komoly összeget kell otthagyni a boltban, ha a Kylix dobozos, kereskedelmi változatával szeretnénk dolgozni. Am ezért cserébe megnyílnak a következő lehetőségek:

- vizuális tervezőkörnyezet
- Apache webserververfejlesztés
- nyitott adatbázis architektúra
- natívan fordított alkalmazások
- komponens könyvtár a keresztplatformos fordításhoz (CLX)
- Delphi fejlesztés Linux alatt
- integrált hibakereső
- szerzőjogdíj-mentes alkalmazáshasználat.

Hatékony és gyors

A vizuális tervezőkörnyezet leegyszerűsíti a programok munkafüzetekének, ablakainak megtervezését és a különböző objektumokhoz tartozó kódok beírását. Egyszerűen a *fogd és vidd* technikára alapozva helyezhetjük el a vezérlőelemeket a munkalapban.

Minden objektumnak van egy *Properties* lapja, amelyen számtalan beállítást tehetünk (méret, felirat, adatbázis kapcsolatok stb.). A beírt kód a kódszerkesztőben for-

Kylix ingyen?

Azt a szomorú tényt, hogy a Kylix bizony nem olcsó jószág, a Borland egy ingyenes verzió kiadásával próbálja a későbbiekben ellensúlyozni. Ez természetesen komoly megszorításokat tartalmaz, vagyis sok hasznos funkciótól kell majd megválni annak, aki nem kíván pénzt adni a Linux alatti fejlesztésre.

mázva jelenik meg, így könnyen eligazodhatunk rajta.

A parancsok szintaxisát is folyamatosan nyomon követhetjük, így ritkán van szükség a felhasználói kézikönyv bogarászására.

A Borland weboldalán kiegészítőket is találunk a Kylixhoz

A Kylix segítségével szerver és kliens oldali programokat egyaránt fejleszthetünk. A komponenskészletben találunk a webes fejlesztéshez is eszközöket: HTTP, FTP, SMTP és NNTP megoldásokat alkalmazhatunk programjainkban. A komponenskészlet egyébként 65 használatra kész al-

Rendszerigény

A Kylix rendszerigénye a mostani számítástechnikában – fejlesztés téren – már nem számít különösebben nagyak: – Intel Pentium 200 MHz (PII 400 MHz ajánlott)
– 64 Mb-ot RAM (128 Mb-ot RAM ajánlott)
– 175 Mb-ot szabad merevlemez hely.

Támogatott disztribúciók

- RedHat 6.2 vagy újabb
- Mandrake 7.2 vagy újabb
- SuSE 7.0 vagy újabb

Mint hogy ezek a legerjedtebb disztribúciók, valószínűleg nagy népszerűsége számíthat a Borland új fejlesztőrendszerre.

köteleméből áll. A NetCLX-szel Apache Web Szerver alkalmazásokat is készíthetünk. Adatbáziskezelésben mindig is jeleskedett a Delphi, így nem meglepő, hogy e téren a Kylix is ütőképes megoldásokat kínál, s még Oracle, DB2, InterBase és MySQL adatbázis-meghajtókat is használhatunk.

A Kylix teljesen a Delphi nyelvre épül, így keresztplatformos alkalmazásokat is fejleszthetünk. A programjainkat egyszerűen ültethetjük át Windows alól Linuxra, bővítve így akár a vevőkört is. Ennek köszönhetően a Kylix komoly piaci részedést szerezhet a Delphi számára is, hiszen együttes használatukkal gyakorlatilag teljesen lefedhető a világon használt PC-k felhasználóinak köre, bármelyiket használják is a két népszerű operációs rendszer közül.

A Visual Basic felhasználók kis ráfordítással – csak a Pascal nyelv alapjaival kell megismerkedni – gyorsan elsajátíthatják a Delphi használatát, és így a Kylixon keresztül akár előtűnik a megnyílik a Linux platformra fejlesztés lehetősége. Ráadásul a

Kylix magasan optimalizált natív fordítójával a C/C++ programok sebességével vetekedve lehet alkalmazásokat készíteni. A fejlesztés pedig nem kerül plusz pénzbe, legálábbis a Borland felé, hiszen jogdíjmentesen terjeszthetjük az alkalmazásainkat.

Az integrált hibakeresővel már a kód beírásakor „kibuknak” a hibák, ráadásul általában a javításra is kapunk ötletet. A CodeSight technológia segítségével pedig szinte biztos, hogy hibamentes kódot sikerül létrehozni, hiszen gépelés közben automatikusan megjelennek az eljárássok és a metódusok.

BILBO

ÖSSZEĞEZÉS

A Kylix 1.0 a kezdő és a haladó Linux fejlesztőknek készült. Bár a hatékony és gyors rendszer, szemben a Linux-szal, pénzbe kerül, a szolgáltatásait nézve mégis úgy tűnik, hogy megéri a befektetés.

Olvassa a Computer Panorámát, írjon SMS-t, nyerjen Domino-t!

Computer
PANORAMA

Ahhoz, hogy megnyerje a Westel Domino csomagját vagy a három Domino kártya egyikét, nem kell mást tennie, csak egy SMS-t küldeni.

Ahhoz, hogy megtudja milyen számra kell küldeni az SMS-t, nem kell mást tennie, csak végigolvasni a Computer Panorámát.

A telefonszám kezdete: 06-30-

A további hét számjegyet elrejtettük újságunk egy-egy izgalmas írásában. Ha megtalálja a telefongombokat, billentyűzze be a rajtuk látható számjegyeket az előfordulásuk sorrendjében.

Az SMS-ben adja meg nevét és címét. Egy telefonszámról csak az elsőnek beérkezett üzenetet vesszük figyelembe.

Az üzenetek beérkezésének határideje:

2001. augusztus 23. éjfélig

A beküldők között három Westel Domino kártyát és fődíjként egy Alcatel telefont tartalmazó Westel Domino csomagot sorsolunk ki.

Olvassa át a szokásosnál is tüzetesebben a Computer Panorámát! Mire az utolsó oldalra ér, naprakész számítástechnikai információkkal és talán egy Domino csomaggal is gazdagabb lesz.

Tudjuk, hogy manapság még a vízcsapból is e-business folyik...

...de ez valami más.

computer.bolt.hu

HŰSÍTŐ AJÁNLAT a forró napokra!

64Kb/s bérelt vonali internet
35 900 Ft/hó + áfa.

Internet megoldások kis- és középvállalatoknak!

Nagyobb sávszélességre vonatkozó akciós ajánlatért kérjük, hívja irodánkat.

Interware

További információ: 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Telefon: (06-40) 200-166, www.interware.hu

CASH FLOW CASH FLOW CASH FLOW CASH FLOW CASH FLOW

Előzetes júliusi számunkból:

E havi számunkban megszólal:

- Dudits Dénes
- Papp Lajos
- Gótzti Attila

Tanácsot adunk:

- Online piackutatáshoz
- Virtuális pszichoterápiákhoz
- A testreszabott sportokhoz

Szó esik:

- A kaszinópiacról
- A gyógyvízturizmusról
- A kisegyházakról

Keresse július elején az újságárusnál!

Magyar sarok

TARTALOM

Magyar sarok	76
Gyöngyhalászat	78
Hálózihírek	80
Terror a világhálón	82

Képes Autó Expo

A Képes Autó Expo egy új, hetente megjelenő, színes autós magazin, amely főleg használt autó hirdetéseket közöl, valamint tudósít az autós világ aktuális híreiről. Az új hetilap célja, hogy a magyar piacon eddig szokatlanul magas minőségben nyújtson teret eladóknak és vásárlóknak, s mindezt alacsony áron. A hetilappal párhuzamosan elindult a www.autoxpo.hu internetes honlap is.

A Képes Autó Expo célja, hogy egy-két éven belül a magyar használtautó-kereskedelem 20-25 százalékáa a hetilap és internetes honlapján keresztül bonyolódjon.

A Képes Autó Expo hirdetéseivel digitális fényképezőgépekkel szerelték fel. Így egységes, kiváló minőségű fényképeket

közöl a lap. Az internetes honlapon igen részletes adatok találhatóak az újságban kiválasztott járművekről. Egy hirdetés háromszor jelenik meg a hetilapban, és korlátlan ideig látható az internetes honlapon. A hirdetés 24 órán belül megjelenhet az interneten, illetve a következő lapszámban.

A honlapon megtalálható minden eladásra kínál autót, amelynek a hirdetése megjelenik a Képes Autó Expóban. Itt lényegesen több információt adnak a hirdető autokról. Az olyan alapadatokról kezd-

ve, mint a gépkocsi származása vagy a lóerő, az autó múltján át (törött volt-e) az olyan részleteket, hogy hány légszék van a kocsiában, sokféle pluszinformációt közölnek, ami a nyomtatott hirdetési újságokban vagy más internetes autókereskedelmi honlapokon nem található meg. Meg kell

említeni még, hogy minden hirdetés járműről öt fénykép készült, fotók minden oldalról és belülről is.

A hirdetések mellett a honlapon az autós világ legfrissebb híreit is olvashatják az internetezők. Különböző szempontok (márka, ár) alapján böngészhetnek a hirdetések között, így megkönnyítve a kívánt autó megtalálását. Az interaktív fórumok célja, hogy tanácsokat adjanak a használtautó-vásárlóknak. Használt gépkocsit venni kockázattal jár. A Képes Autó Expo szakértőinek a segítségével összeállítottak egy listát azokról a legfontosabb jellemzőkről, amelyeknek az ellenőrzése elengedhetetlen minden használtautó-vásárlónak, mielőtt kifizeti autójáért a vételárát.

Persze a fórumaikat nem pusztán a saját szakértői tudására alapozzák. Egy olyan online közösséget kívánnak kialakítani, amelyben az internetezők megosztják egymással a tapasztalataikat, tanácsokat adnak egymásnak, hogy mire kell figyelni az autó kiválasztásakor. Aki pedig ingyen kíván hirdetni a honlapon, a fórumban azt is megteheti.

chello eredmények – tervek

A chello Broadband Magyarország saját-tájékoztatóján beszámolt magyarországi működésének első féléves eredményeiről és további céljairól. A hazánkban 2000 novemberében indult chello dinamikus fejlesztése a szolgáltatási területét, és má-

ra Budapesten hat kerületben és Miskolc egész területén elérhető. A chello az elmúlt hat hónapban jelentősen növelte előfizetői bázisát. A tervek szerint, legalábbis a fejlődés jelenlegi ütemével, év végéig a szélessávú internetezést nyújtó cégek között piacvezetővé válnak Magyarországon.

A szélessávú internet előnyeit egy roadshow keretében ismerhetik meg a leendő előfizetők. A chello busz, amely nemcsak azokat az országokat járta be Európában, ahol a chello jelen van, hanem szinte mindenütt megfordult a kontinensen, végigjárja Budapest érintett kerületeit és Miskolcot. Ezen a nagyvívű buszon több internetes munkállomás található, amelyeken az érdeklődők kipróbálhatják, mit is jelent a másodpercenkénti 512 kbit/s átvitel.

A chello előfizetői egy zárt portálhoz is hozzáférnek, amely magas színvonalú információs csatornák teljes skáláját kínálja, a hírekről kezdve a szórakozáson, kommunikáción keresztül az interaktív játékokig. A magyar chello portál tartalomszolgáltatói többek között az Ament, a Port, a Netforum, a MediaStorm, a SPORT 1, a

chello™

Supergamez, a WembleyTV, a Global Fashion Village, a Yack.com és az Atom-Films.

A chello világvizonylatban jelentős, Európában pedig egyedülálló technológiai háttérrel rendelkezik. Az AORTA – a chello saját globális IP gerinchálózata, amelynek adatátviteli sebessége másodpercenként 2,5 Gbit – garantálja a hatalmas távolságok között az információ gyors és biztos áramlását.

EQNet webstúdió

Az EQNet Telekomunikációs és Informatikai Rt. 1999-ben alakult, országos internetszolgáltatóként.

A cég a térség első virtuális internet-szolgáltatója, a világ egyik legkorszerűbb és legmegbízhatóbb internetes műszaki

Hazai tükrök

háttérrel rendelkezik, lefedve az ország egész területét. Az internetszolgáltatóban az EQNet Rt. partnere az amerikai PSINet, amelynek speciális internetre kidolgozott infrastruktúrája behálózza az egész világot. Tekintettel a kiterjedt és szélesávú hálózatra, az ügyfelek földrajzi helyzetétől függetlenül is biztosítani tudja a gyors internetelérést. A közelmúltban történt beruházásokkal a nemzetközi internetbelé-pési pont Budapestre került, ezáltal garantált a nagy nemzetközi sávszélesség.

Az ügyfelek igényei alapján indították el önálló webstúdióikat. Tervezők, programozók és marketing-szakemberek együttműködése teszi lehetővé az esztétikus és hatékony weboldal kialakítását.

Koko új honlapja

Koko az összesített világranglistán pályasílyában az elsőkel negyedik helyet foglalja el. Ő az egyetlen olyan ökölvívó, aki mind az amatőrök, mind a profik között minden elképzelhető címet begyűjtö-

tött, súlycsoporttól függetlenül. A következő kötelező kihívója, Juan Pablo Chacon argentin bokszoló lenne, a mérkőzés helyszíné és időpontja még nem ismert. De, mint Koko honlapjáról megtudhatjuk, az ellenfél sem biztos még. Kovács István a január 27-i címmérkőzése óta phen, de

már elkezdte a könnyített futóedzéseket. Két hétig még hasonló tréningeket tart, ezután viszont következnek a komolyabb edzések.

www.ko-ko.hu

Skandináv lottó az interneten

Április végétől már interneten is játszható a skandináv lottó a Szerencsejáték Rt. honlapján. A skandináv lottó 1999 október-

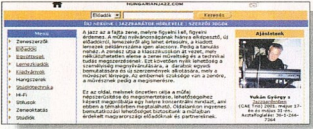

ri indulása óta rendszerint nagy népszerűséget örvend a fogadók körében. Jelenleg az ötöslottó után ez a Szerencsejáték Rt. legkedveltebb játéka, a részesedése 2000-ben az összforgalomból mintegy 17,9 százalék volt.

www.szerencsejatek.hu

Hungarian Jazz

Ez az oldal azoknak készült, akik fontosnak tartják a zenét. Azt a zenét, amely nem futószalagon készül, amit nem lehet

play-backról játszani. A zenét, mely igazi hangulatát többnyire a kis klubok közvetlensége jelenti.

Az embernek szüksége van a zenére, a művészeknek pedig a megismerésre. Programok, lemezbemutatók, bemutatókosi lehetőség, on-line rádióhallgatás. www.hungarianjazz.com

Kifőzde a Neten

A Kifőzde a hagyományos, régi magyar konyha receptjeit ötvözi a mai magyar ízekkel. Az oldal készítői gondoltak a külföldön élőkre is, és olyan recepteket is szerepeltettek, amelyek a külföldön kapható alapanyagokból varázsolnak magyar ézekek. Kizárólag a szerző által elkészített és jónak talált ételek receptjei találhatóak itt. Sok étel fényképe is szerepel a lapon. Van receptküldő szolgálat, vendégkönyv és levelezőlista is. www.extra.hu/kifozde

Magyar E-Könyvkiadó és Áruház

A MEKKA azzal a céllal jött létre, hogy népszerűsítse a hazánkat jelenleg kiala-

kuló e-könyvkultúrát, és megjelenési felületet adjon az elektronikus könyvkiadás számára. www.mekka.hu/

Kodak

A HIVATALOS
MAGYARORSZÁGI
KODAK ÉS
DATAFAB
DISZTRIBÚTOR

DIGITALTECHNIKA Kft.

Budapest, 1149 Egressy út 5.

T.f.: 221-6779, 221-6772

Győr, 9024 Nagy I. u. 35.

T.f.: 96517-500, Fax: 517-501

www.kodakdigital.hu kodak@dit.hu

ÁFA nélküli árak!

DIGITÁLIS
FÉNYKÉPEZŐGÉP

FOTÓNYOMTATÓ
SZÍNES LCD-VEL

MEMÓRIAKÁRTYA

ARZUHANÁS!

NYOMTATÁS PC NÉLKÜL IS KÁRTYÁBÓL
TÖBB ÉVTIZEDES NYOMAT ÉLETTARTAM!

NYÁRI AKCIÓ!

DC3400+PPM200 173.992 Ft

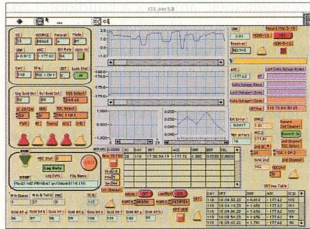
KÁRTYAOLVASÓK

CompactFlash, SmartMedia, Memory
Stick, MultiMedia, PC kártyákhoz
sokféle interfésszel

Gyöngyhalászat

Az elveszett űrszonda

Már azt hitték, hogy eltűnt. Most azonban ismét lehetett fogni a Pioneer 10 űrszonda gyenge rádiójelét 11,74 milliárd kilométer távolságból, ami csaknem 22 fényórárt jelent. Ez az első űreszköz, amelyet a Jupiter vizsgálatára bocsátottak útnak. A tervek szerint a most csillagközi űr-

ben lévő szonda 29 évig fog tudományos adatokat továbbítani. Az adataival már felfedezték a gravitációs elhajlás segítségével egy Kuiper övet. Arra is használják, hogy a kódszámot felhasználásával gyenge jeleket is érzékeljen. Az oldalon a legérdekesebb, 35 éves Pioneer űrhajóról is olvashatunk. spaceprojects.arc.nasa.gov/Space_Projects/pioneer/PNStat.html

Űrkabin árverése

Elárverezik a *Szozjuz TM 26* kabinját, amelyet 1997-ben bocsátottak újtárra, hogy megjavítsák a *Mir* űrállomást. A kabin közel 197 napot volt fent. A remények szerint legalább kétfélmilli dollárt hoz majd az aukció. A kínálathoz tartozik egy űrhajós szék és egy orosz űrebédre szóló meghívó is. A címen aprólékos képeket nézgethetünk az űrkabinról.

www.superiorgalleries.com/upcoming/1SP01highlights.html

Díjnyertes oldalak

Ötödik éve adják át ezt a díjat azon oldalak alkotóinak, akik a zsurí megítélése szerint a legjobb műveket készítették el kategóriáikban. Idén 27 csoportban jelölték az oldalakat. Az eredményhirdetés július-

ban lesz *San Francisco*-ban. Webkamerák segítségével követhetjük majd az eseményeket. Idén egy új kategóriát is indítottak, a *Legjobb banner* címmel. A közönségdíjra online szavazatok lehet leadni.

www.webbyawards.com/
www.webbyawards.com/nominees/index.html

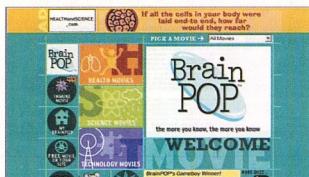
Bizarr aukciók

Mindent el lehet adni, csak a megfelelő vevőt kell megtalálni. Vajon ezt ki veszi meg? – kérdezhetjük, az oldalt nézgetve. A következő nap már más kínálattal találkozhatunk.

www.whowouldbuythat.com/

Tudományos ismertetők gyerekeknek

Persze más érdeklődők is ellátogathatnak a lenti címre. Oktatás és animáció. A gyerekek játszhatnak és filmet is nézhetnek, amelyek magyarázattal szolgálnak több tantárgyból is. Segítséget kaphatnak házi dolgozatokhoz és laborkísérletek is végezhetnek, így könnyebben megérthetnek

egyres jelenségeket a tudomány, az egészség vagy a technika világából. Amíg a film letöltésére várnak, találos kérdésekre lehet válaszolni. Ez az oldal nemcsak a gyerekeknek, hanem a szülőknél és a tanároknak is újat nyújthat. www.brainpop.com/

Orosz hackerek az FBI kezén

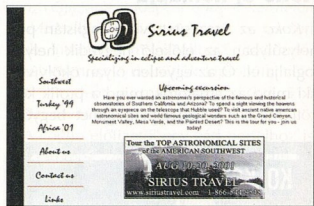
Az FBI nem tudta elérni, hogy az orosz kormány segítse őket azoknak a hackereknek az elfogásában, akik bejutottak a kereskedelmi bankrendszerébe. Emiatt

saját maguk fogtak hozzá, hogy felfedjék a hivatlan látogatók kilétét. Hosszas nyomozás után jutottak el két huszonéves orosz hackerhez. Az FBI fantasztikus állásajánlattal csalogatta magához a gyűlöttöket. Aztán leültették őket egy gép elé, hogy bizonyíthassák, mit tudnak. Néhány billentyű leütése után az FBI megszerezte azokat a jelszavakat, amelyekkel az oroszok a gépekhez csatlakoztak. Ezután letartóztatták őket. A történetről bővebben is olvashatunk az alábbi címen.

www.msnbc.com/news/563379.asp

Szíriusz utazások

Ehhez az űthoz csupán egy megfelelő távcsőre van szükség. Az utazások az égi

jelenségekhez kötődnek, például a nap- és holdfogyatkozáshoz. A legközelebbi csemege augusztusban várható a *Grand Canyon*, a *Navaho* és a *Hopi* rezervátumok területén, ahol a *Perseid* meteorit vizsgálhatjuk majd meg, 2002-ben pedig Ausztrália fölött láthatunk teljes napfogyatkozást. www.siriustravel.com/

Szélalmok

Cervantes *Don Quixote*-ja a romantikus irodalom mesterműve. A szélalmok egy hatalmas, mérges óriássá változik *Woeful Countenance* herceg képeletében. Az oldalon a szélmalom a régi idilli világ jelképe. Az eredetileg holland nyelven készült könyvet 1962-ben adták ki. A mostani fordítás a legteljesebb, a legjobban igazodik az eredeti szöveghez. A dokumentumok között olyanokat is találhatunk, amelyek részletesen foglalkoznak a holland szélalmok történelmével. A második címen a szélmalom világába csöppenhetünk, főleg angol szélalmok bemutatásával. www.tem.nhl.nl/~smits/windmill.htm
www.windmillworld.com/

NAGY EMESE

Az öt különszám egy csomagban 25 % kedvezménnyel mindössze 1995 Ft

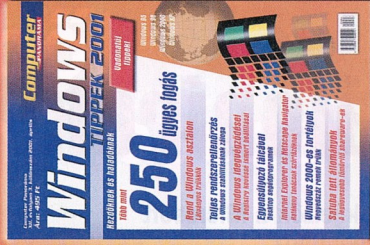
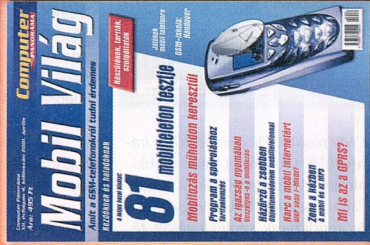
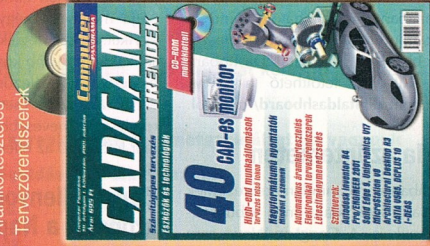
101 háló-lipp haladóknak
 Hazai internetszolgáltatók
 Internet éjjel-nappal
 Gyorsabb internet
 Internetiskola kezdőknek

40 CAD-es monitor
 High-end munkaalomások
 Nagyformátumú nyomtatók
 Áramkörtesztelés
 Tervezőrendszer

81 mobiltelefon tesztje
 Vészélyes-e a mobilozás?
 WAP vagy i-Mode?
 A mobil és az MP3
 Mi is az a GPRS?

A legjobb ötletek, úrmutatók
 PC-s részletsmeretek
 BIOS-update
 Vásárlási kiskaté
 Az optimális PC

Több mint 250 ügyes fogás
 Teljes rendszerellenőrzés
 A Registry beállításai
 Windows 2000-es fortélyok
 Desktop segédprogramok

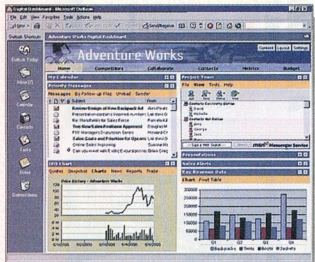
Megrendelhető: Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6963, fax: 456-6970, Internet: www.computerpanorama.hu, E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Hálójárok

Új webkijelzők a Microsoft irányítópulthoz

Megjelent a Microsoft webes irányítópuljának legújabb fejlesztői eszközkészlete, a *Digital Dashboard Resource Kit 3.0*. A fejlesztőeszköz-készlet szorosan integrálódik a Microsoft *SharePoint Portal Server*

2001 és a Microsoft SQL Server 2000 irányítópuljával. A több mint száz webkijelző tartalmazó *Web Part Gallery*, amely a vállalat által használt külső vagy belső információk rendszerek szolgáltatásait teszi elérhetővé webes felületen, szintén része az eszközkészletnek. A fejlesztőeszköz-csomagban megtalálhatók mind a Microsoft, mind független szoftverfejlesztő cégek webkijelzői. A *Digital Dashboard Resource Kit 3.0* letölthető a www.microsoft.com/digitaldashboard/ oldalról.

A maffia az interneten

Amerikában szinte minden szervezetnek van már saját weboldala, még a bünszövetkezetek is. A *GangLandNews.com*

weboldalán az érdeklődők és a maffiatagok egyaránt fontos információkat találhatnak a New York-i alvilág életéről és a leg-

frissebb eseményekről. A weboldalt 1996-ban hozták létre a *New York-i Daily News* volt bűnügyi újságírói, *Jerry Capaci* és *Gene Mustain*, akik három könyvet írtak a szervezett bűnözésről. Az oldalak nem csak a naiv érdeklődők számára lehetnek érdekesek. Nagy segítséget nyújtottak például a gyilkossággal gyanúsított *Bonanno* maffiacsalád főnökének is. Miközben *Galante* megpróbált eltűnni a hatóságok szeme elől, folyamatosan követni tudta a New York-i bűnözői körökben zajló eseményeket.

Terjedőben a Homepage e-mail féreg

A *VBSWG.X*-nek keresztelt, de *Homepage* néven is ismert, titkosított e-mailes féregt 2001. május 9-én észlelték először. A féregt a *VBSWG (Visual Basic Script Worm Generator)* nevű eszközzel készítették. A terjedéshez az Outlook levelezőprogramot használja, ez a vírus „Homepage” tárgyú, *You've got to see this page! It's really cool ;O)* tartalmú üzeneteket küld. Amikor a mellékletben szereplő fájl lefuttatják, a féreg elküldi magát a címjegyzék minden címére. Ezután megpróbálja megnyitni négy pornográf webcím egyikét. A kód levélküldő része azonban sokkal komolyabb következményekkel jár, beletérve a levelezőszerver túlterhelését, és az áldozatult esett cég hírnevének a romlását. A nevesebb vírusadatbázisokból már letölthető az ellenszer.

Zenei ujjlenyomat alapján azonosít a Napster

A Napster cserélő hálózata immár tartalmazza azt a technológiát, amelynek alapján az MP3-zenék nemcsak a fájlneveik, hanem a hangkarakterisztikájuk, digitális „ujjlenyomatuk” alapján is azonosíthatók. A sokat támadott cég a bejelentése szerint azért alkalmazza ezt az eljárást, hogy hatékonyabban tehessen eleget a korábbi bírósági döntésnek. Eszerint a Napsternek ki kell szűrnie a cserélhető dalok közül a nagy lemezkiadók tulajdonában lévő, szerzői jog által védett zeneszámokat. A

Napster a közleményében azt is tudatta, hogy további jellemzők alapján is szűr majd, de ezeket nem részletezte. A márciusi bírósági ítélet óta a Napster fájlnevek alapján próbált szűrni, de ez nem volt sikeres, mert a név csekély változtatásával az MP3-fájlok átbújták a szűrőt. Az elmúlt napokban olyan vizsgálati eredményt tettek közzé, amely szerint a Napster használata 41 százalékkal esett, mióta a dal-szűrési technológiát bevezették.

IQ-bajnokok kereszatala

Aki nem fél a megmérettetéstől, van egy üres félórája és angolul is tud, töltsön ki egy IQ-tesztet. A „mensa” az asztal latin megfelelője, és ebben az esetben olyan társasági kereszatala utal, ahol nem számít a nemzetiség, a politikai beállítottság,

a kor és a képzettség vagy a szociális háttér. A Mensa nemzetközi társaság, ahol egyetlen dolog lényeges: az intelligenciahányados. Jelenleg százezer magas IQ-val rendelkező tagja van a világ száz országában, és negyven országban működnek aktív szervezetei, köztük Magyarországon is.

Weboldal 5 Kbájtna

Ezen a helyen weboldalakat versenyeztetnek. Különleges megkötés, hogy a benevezett alkalmazások fájlméretének 5 Kbájtnalattinak kell lennie. A műveket egy bizottság elemzi, s a nyertesek jutalma a megtiszteltetés, hogy egy ilyen nívós szakmai oldalon sikert értek el. A honlapon meg lehet tekinteni a nevezők és a tavalyi nyertesek munkáit, és lehetőség van vélemény nyilvánításra is. Minden érdeklődő figyelembe ajánljuk, az 5 Kbájtnos *Tetris* és sakkprogramokat.

www.the5k.org

A *rovatunkban* az *MTI*, a *WebConsult*, a *Port Communications*, a *Kürt Computers*, a *Dotkom Internet Consulting*, az *MSNC*, az *USA Today* és a *Wired hírei* közül válogattunk.

SMS-JÁTEK

Mindenből a csúcsmínőséget...

...internetből is

Aki megszokta már, hogy mindenből mindig a csúcsmínőséget választja, az az internet esetében sem dönthet másképp. Az ő dolgukat könnyíti meg cégünk, a PSINet, mert...

- a világ legnagyobb független kereskedelmi internetszolgáltatója vagyunk
- a legkorszerűbb technikai megoldásokat alkalmazzuk
- az üzleti szférára fókuszálunk
- az egész világon jelen vagyunk
- innovatív termékeket és szolgáltatásokat kínálunk
- képzett szakembergárdával állunk ügyfeleink rendelkezésére
- több mint 10 éves piaci tapasztalattal rendelkezünk

Az eddig sem volt kérdés, hogy legyen-e internet elérhetősége. Most már az sem, hogy kitől...
....ha mindenből a csúcsmínőséget szeretné.

PSINet A világon minden elérhető.

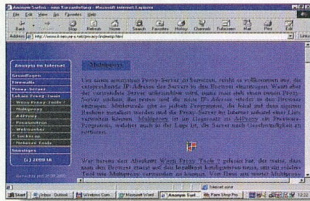
Terror a világhálón

Mit sem sejtve ülünk otthon a PC-nk előtt, miközben valaki már egy ideje online sétál a postafiókunkban vagy személyes ügyeink kikutatásával foglalkozik. Lehetetlen? Egyáltalán nem. A kémek és a hobbi-pszichopáták már meglehetősen régen hétköznapiak számítanak a neten.

Az adatautópálya felhasználóinak a száma robbanásszerűen nőtt. Nem meglepő tehát, hogy itt, ugyanúgy mint az igazi autópályán, sokan tolszának, dudálnak, esetleg veszélyeztetik, megsértik „közlekedő” társaikat. Hiszen virtuálisan is csak a „teljesen szokványos” emberekkel találkozunk, ugyanazokkal, akik mások postaládájában kutnak, és egy drótkerítés miatt beperelik a szomszédjukat, még akkor is, ha nincsen igazuk.

Az internetes terroristák két fajtáját lehet megkülönböztetni. Az egyikbe azok tartoznak, akik kizárólag online ágnálnak, más ellenük egyszerű a védekezés: kikapcsoljuk a PC-t, és ismét nyugalomra lelünk. A második fajta azonban már átépíti a virtualitás és a valós világ közötti határt.

Sokan megkérdézhetik, hogyan tudhat bárki is kárt okozni nekik, hiszen névtelenül, biztonságban és kényelemben ülnek otthon a négy fal között, és csupán egy ká-

Névtelenül az Interneten – tippkel és utasításokkal téli útmutató a www.it-secure-x.net/privacy/indexmp.html címen

belen keresztül állnak kapcsolatban a világ többi részével, ráadásul ellenőrzik azt, ami a monitoron zajlik.

Pszichoterror modemen keresztül

Nézzünk most egy – sajnos megtörtént – példát. A bochumi titkáró egyedül élt és a szabadideje jelentős részét internetes chatelével tölti, szeret flörtölni is. Így néha előfordul, hogy valamelyik tisztelője félreérti természetes lezszerűséget, és többet akarna, mint amit titkárónk elképzel. Ilyenkor rendszerint elég, ha tárgyilagosan és határozottan elutasítótá válik. Egyik partnerénél azonban ez nem hatott, a férfi fenyegetni kezdte, sőt a következő este egy e-mail küldött neki, amelyben pontosan leírta, hogy éppen milyen ruha van a hölgyön, sőt azt is írta, hogy a laptopjával a titkáró erkélyén áll a sötétben... A hölgy azonnal kirohant a lakásából és a szomszédját hívta segítségül, akivel együtt mindent felkutattak, de senkit sem találtak. Még az erkélyen sem, ahol állítólag az idegen megbújt. Hősnőnk máig sem tudja, hogyan jutott hozzá a címéhez az idegen. Feltehetően, hogy egy lehetett a korábban már elutasított tisztelői közül, aki egy másik, feltehetőleg női név alatt férközött a

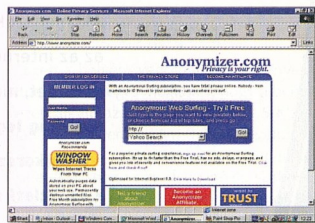
bizalmába. Valószínűleg régóta várt az alkalomra, hogy rájesszen.

A következő sokk akkor érte a titkárót, amikor másnap, az igen konkrét fenyegetés miatt, feljelentést akart tenni. Az illetékes rendőrtiszt nagy nyugalommal elővette egy mechanikus írógépet a szekrényre való polcáról és beletett egy indigós papírt. Számítógépet csak hírből ismert, és így az online terrorral szembeni megértése is nagyon korlátozott volt. Mindenekelőtt arra volt kíváncsi, hogy a hölgy miért nem tartja magát távol az internettől, ha ott ilyen alakba ütközhet...

Hősnőnk mindenesetre levonta a következtetéseket, és internetes jogállítót és mail-címet változtatott. A flörtöléstől elment a kedve.

Kétes ötletgazdagság

A hálózati kommunikáció egyik oldalán a tárgyias technika áll. A másikon az ember, vagyival, agresszióival és kiszámíthatatlan reakcióival. Az emberek zavartalanul és elfogulatlanul ismerkedhetnek virtuálisan – annál fájdalommalosabb lehet egy visszautasítás. Szinte az összes komoly zaklatásnak nő az áldozata. Azokat, akik másokat zaklat-

www.anonymizer.com/index.html. Itt lehet névtelenül szörfölni. A szolgáltató titkosságot váltalt

nak, felkutattak és fenyegettek, *Stalker*-nek nevezik, az angol „to stalk” (becserkészés) igéből. A *Stalkerek* inspirációja részben a számtalan játékfilméből ered, amelyekben a kétes hősök áldozataikat megfélemlítve, terrornak vetik alá, miközben növekvő kreativitásról tesznek tanúbizonyoságot. Az ilyen útmutatók alapján már 15 évesek is

Mit tegyünk, ha...

Bánjunk visszafogottan a személyes adatainkkal, lehetőleg maradjunk névtelenek. Ne használjunk ismeretlen forrásból származó szoftvert. Ha valaki e-mailen fenyeget vagy zaklat, ne késekedjünk, és jelezzük a mail-szolgáltatóknak vagy a chat üzemeltetőnek az incidentst. Gyakran elég, ha még röptében feltartóztatjuk a tettest. Nem kell minden új ismerősre árgus szemekkel tekintenünk, de jobb óvatosnak lenni. Ha pedig tényleg olyan pechünk van, hogy egy cyber-pszichopata akaszkozik ránk, akkor gondoljunk a régi közmondásra, miszerint az ugatócs kutyá nem harap. És húzzuk ki a modemet, nem árt egy kis szünet.

Internet különszám

Ha további érdekeségekre is kíváncsi az Internet világából, tippeket, trükköket akar olvasni, amelyeknek a segítségével gyorsabban és hatékonyabban szűrőfözhetsz, akkor ne habozzon, vásárolja meg nemrég megjelent *Internet* című különszámunkat. Ebben az újságban a kezdők is találnak olvasnivalót: a hálózattal ismerkedőket Internet-iskola várja, tanácsokat kaphatnak az internetszolgáltató kiválasztásához, s remek ötletekkel segítjük azokat is, akik maguk készítik el a honlapjukat.

Az *Internet* különszám mindössze 495 forintért megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970), illetve e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu).

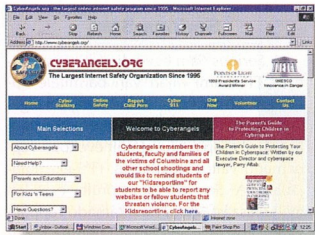
pszicho-terroristáká válhatnak, akik ügyesen játszanak az emberek ősi félelmeivel, vagy legalábbis megpróbálják.

Koporsókat és koszorúkat rendelnek (és szállítanak) idegenek nevében, gyászjelentést adnak fel élőkre online médiákban, szisztematikusan rágalmaznak fórumokon és newsgroupokban. Hetente tízezerszám érkeznek SMS-ek, névtelenül, ingyenes internetes szolgáltatással kiküldve. Tolakodó e-mailek és faxok, egyértelműen kértelmű katalógusok érkeznek a postával, azzal a megjegyzéssel, hogy a szomszédnál is leadható. Néhány áldozat annyira elbizonytalanodik, hogy ki sem mer mozdulni a lakásából, s már az e-mailek elolvasásakor is összeszorul a gyomruk.

Óvatosság, gondosság, anonimitás

De vajon hogyan jutnak ezek a megszállottak az adatainkhoz? És mindenekelőtt, hogyan védhetjük meg magunkat mint felhasználókat?

Az első és legfontosabb óvintézkedés: *óvjuk személyes adatainkat*. Ez nemcsak azt jelenti, hogy óvatosak legyünk, amikor

A www.cyberangels.org címen az internetes büncözés ellen kívánnak védelmet nyújtani

a banki adatainkat a fizetéshez megadjuk – hiszen ez amúgy is természetes, hanem azt is, hogy vizsgáljuk meg az adott honlapot, egyértelműen kiderül-e, hogy mire használják az adatokat. A címünket is csak akkor adjuk meg, ha biztosak vagyunk benne, hogy biztonságos a szerverkapcsolatunk.

A saját honlap is nagy divattá vált, még ha csak online névjegykártyáról is van szó. Viszonylag olcsón vásárolható csinos domain-cím .hu végződéssel. Ettől kezdve azonban bárki megnézheti a címünket a hivatalos regisztrációban. Saját honlap szeretnénk? A társület nem jelent gondot, ez ingyenes és névtelen. Domainként viszont csak akkor regisztráltassuk magunkat, ha nincs kifogásunk ellene, hogy ezen az úton meg is találhatunk mintek.

Névvél vagy inkább névtelenül?

Ha a szabadidőnk egy részét a chaten, a mail-listákban vagy a vitaforumokon és hírlevelek előfizetésével töltjük, akkor egy ingyenes, névtelen mail-címre van szükségünk, amely mindig működik, függetlenül attól, hogy melyik internet-hozzáférésem, és hogy a hírt egy mail-programmal vagy egy böngészővel hívjuk-e le. Egy ilyen „freemailer”-re már csak azért is szükségünk van, hogy ezt a címet adott esetben veszteség nélkül törölni is lehessen, ha netán rossz kezekbe jutna. Az anonimitásról májusi számunkban, illetve *Internet* különszámunkban is olvashatnak.

Az internet rovat elkészítésekor a széles-sávú szolgáltatósról a *chello* gondoskodott. A mobil interneteléshez a *WesTel* hálózatát és egy *Ericsson R320* telefont használtunk. Az összeállítást készítette:

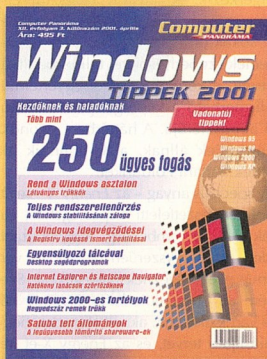
GYARMATI LÁSZLÓ

- 81 mobiltelefon tesztje
- Mi is az a GPRS?
- WAP vagy i-Mode?
- GSM-iskola
- A mobil és az MP3
- Veszélyes-e a mobilozás?

Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

- 250 ügyes fogás
- Windows szelídítés
- Trükkök a Registry-vel
- Segédprogramok
- Desktop segédprogramok
- Tömörítés és kicsomagolás

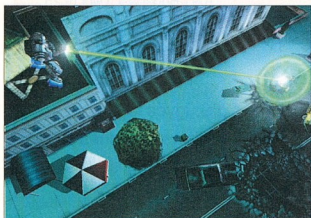
Megrendelhető:
Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6963, fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

TARTALOM

Freedom Force	84
Serious Sam	84
Operation Flashpoint	85

Freedom Force

A *Freedom Force* igazi különlegességnek ígérkezik. A játékon keresztül egy kultikus rangúvá nőtt világba csöppenünk: sokak öröme a 60-as évek képregényeinek szuperhősökkel teli birodalmába jutunk. A kerettörténetből egyértelműen felismerhető a képregények kissé bugyuta atmoszférája. A háttérben a gonosz földönkívüliek állnak, akik uralmuk alá szeretnék hajtani Földünket.

Egy speciális anyag – az *Energy X* – segítségével természetfeletti képességekkel ruházzák fel az emberiség leggonoszabb egyedeit, majd egyszerűen hátraadólva várnak, míg ezek végeznek fajtársaikkal. Szerencsére az elvetemült földönkívüliek között is van jóakarónk, aki elhatározza, hogy megküldi a tervet, és az *Energy X*-et néhány jó emberhez is eljuttatja, akik így méltó ellenfeleivé válhatnak a gonosz bagázsának. Sajnos a történet meglehetősen kellemtelen fordulatot vesz, amikor kedves idegenünk űrhajóját lelövik, és az *Energy X* szétszóródik New York City utcáin. Mostan-

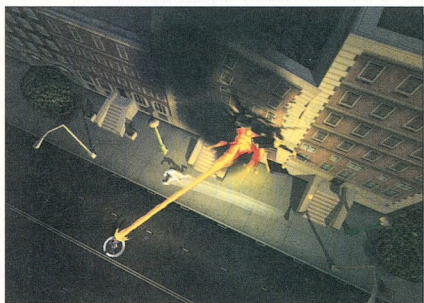
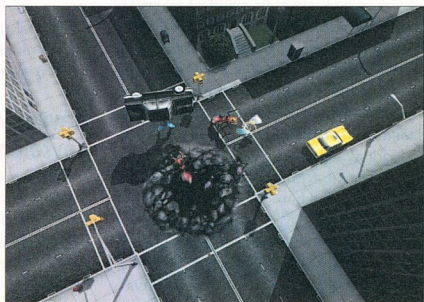
Serious Sam

A *Serious Sam* egy teljesen hagyományos FPS, ami híján van bármiféle épkezláb sztorinak, karakterfejlesztetésnek vagy kalandelemnek. Gyakorlatilag arcul csapása az elmúlt években végbemenő változásoknak az FPS-ek műfajában. A *Serious Sam* örült, esztelen gyilkolását ígér a ránk támadó roppant változatos és nagyszámú ellenség sorában. A játék mottója akár az is lehetne: ne gondolkodj, csak nyomkodd a ravszt! Miért kerül akkor mégis említésre a neve az előzetesek sorában? Talán azért, mert hosszú évek után itt egy program, amely valamilyen szinten visszahozza a *Doom* és a *Doom2* varázsát. Ez az a játék, amely mellett lazításképpen eltölthetünk egy félórát úgy, hogy nem kell semmire visszaemlékeznünk, és nem is fogunk, kivéve azt, hogy remekül szórakoztunk – ugyanazt a hamisítatlan élményt hozza vissza, amit egyesek már csak a kandalló mellett emlegettek. A *Serious Sam* gyors, a külső és belső terek

szépen kidolgozottak és textúrázottak, a motor hatalmas számú ellenséges egyedet képes egyszerre kezelni, a szintek profin vannak felépítve, de mindenkéfelett – már aki szereti a stílust – tömény élvezet. A *Serious Sam 15* szintre fog tagolódni, amelyek mindegyike az ősi Egyiptom világát idézi meg. Bár a *Doom3* még meg sem jelent, máris méltó ellenfele akadt egy horvát gárda, a *Croteam* csapatának munkájában. Mit is mondhatnánk: a játék egy színtiszta adrenalin-injekcióval fog felérni!

tól az a feladata, hogy megtalálja azokat, akikre hatással volt az anyag, és a jó oldalra állítsa őket. A játékban számos szuperemberrel akadunk össze, jóérzésekkel és kevésbé arany szívűekkel is. A célunk, hogy a segítségükkel felvegyük a harcot a gonosz erőkkkel és megmentsük a Földet. A játékmenet a taktikai stratégia és az RPG keveréke lesz. A játék helyszíne New York City, de ez nem jelenti, hogy egyhangú vagy unalmas lenne a terep, hiszen az egyik küldetésben az *Empire State Building* tetején vívjuk harcunkat, míg a következőben a fagyos New York-i kikötőben, aztán ki tudja – talán a föld alatt. Bár a játék még csak félkész állapotban van, a grafikára már most sem lehet panasz. Talán ennyiből is nyilvánvaló, hogy káprázatos szórakozást fog nyújtani a System Shock II készítőinek 2001 telére ígért játéka.

Operation Flashpoint

A Codemasters gondozásában egy izgalmas katonai szimulátor van készülőkben. A játék az 1985-ös évbe kalauzol minket, amikor is egy orosz tábornok, aki meglehetősen ellenérzéssel viseltetik a Szovjetunióban tapasztalható reformterekvésekkel szemben, elhatározza, hogy a saját kezébe veszi a dolgok irányítását, és visszaállítja az anyaország régi dicsőségét.

Első lépésként elfoglal egy szigetcsoportot. Itt csöppenünk a képbe, NATO közlegényként, akit a többi katonával a helyszínre küldenek.

A játékban a saját szemszögünkön keresztül követhetjük az eseményeket – a megvalósítás a *Rogue Spear*hez hasonlít. Lesz szabadtéri, illetve „fedettpályás” akció, és a játék egyik nagy vonzereje minden bizonnyal az a tulajdonsága lesz, hogy számos katonai járművet irányíthatunk. Beülhetünk tankba, személyautóba, tehergépjárműbe, helikopterbe, sőt akár hajóba is. A szigetek tele lesznek városkával, kato-

nai bázisokkal, járművekkel és ellenséges katonákkal.

A készítő persze arra is ügyelnek, hogy a játéknak erőssége legyen a játszhatóság, így az irányítás semmiképp sem lesz túlbonyolítva: ugyanazokkal a gombokkal irányíthatjuk a járműveket, mint amelyekkel a gyalogos katonánkat. Persze lesz egy-két speciális gomb is, például az újratöltéshez vagy a kúszáshoz.

Az Operation Flashpoint lebilincselő kalandokat ígér egy-személyes üzemmódban, de a legélvezetesebb minden bizonnyal többen játszva lesz – mert hogy erre is lehetőség kínálkozik majd helyi hálózaton vagy az interneten keresztül.

A játék fontos része lesz még egy *mesteri küldetészerkesztő* is, hogy csak a fantáziánk szabhasson határt a katonai akcióknak.

CASH-FLOW

IGEN, szeretném a Magyarországi CASH FLOW előfizetésének előnyeit élvezni, ezért üzton

◆ 12 füzetet (egy évre) 6384,- forintért

rendelek a havonta megjelenő gazdasági magazinnal (csomagolással és postaköltséggel számolva). Igényelt példányszám számonként darab.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg ezen előfizetésem, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejártá előtt hat héttel írásban közlöm. (Az előfizetési periódus az első füzet kiküldésével veszi kezdetét.)

Név/Cég neve:

Cím (irányítószámmal):

Dátum, aláírás (közületnél bélyegzővel)

Kérjük kitöltve a kiadó címére elfaxolni, vagy borítékban elküldeni.

CASH FLOW Kiadó Kft. Budapest, Özgida utca 15. Telefon: 325-5049, Fax: 325-5029

Mozizzon velünk!

**Computer Panoráma előfizetés
+ LG DRD 8120B DVD-lejátszó =
= 24990 forint**
Fizessen elő, mert ...

az elsők között, az otthonában
kapja meg az újságot,

naprakész információkhoz juthat
a számítástechnika világából

megajándékozunk Önt
egy DVD-lejátszóval

Rendelje meg most:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6963, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Még több információ: www.computerpanorama.hu

**LG DRD 8120B
DVD-lejátszó**

gyors
megbízható
nélkülözhetetlen

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Eladási toplisták

Kossuth Kiadó

1. Építőművészet Magyarországon
2. Kontinensről kontinensre – Ausztrália
3. Szótárak – Angol–magyar, Magyar–angol
4. Szótárak – Francia–magyar, Magyar–francia
5. Szótárak – Német–magyar, Magyar–német
6. Másképp sorozat – Szex-tett
7. Másképp-sorozat – Mi a pálya?
8. Kontinensről kontinensre – Dél-Amerika
9. Utazás a Naprendszerben 2.
10. Comenius Logo 3.0

Kontinensről kontinensre sorozat – Dél-Amerika

Amazónia, Antillák, Patagónia, Altiplano, Galápagos. Dallamosan csengő, titokzatosan hangzó különös nevek. 1492. október 2-án az emberiség történetének talán legnagyobb tévedése vezetett az Újvilág felfedezéséhez, s ezzel megkezdődhetett a „legek” számbavétele is. El Dorado után kutatva az európaiak rátaláltak bolygónk legnagyobb folyamára, legnagyobb óceánjára, legmagasabb vízesésére és a legfurcsább, egyszer egyik, másszor másik irányba tartó folyójára. Sokan vannak, akik jártak már itt és visszavágyának, és még többen, akik csak álmodoznak arról, hogy közelebb kerüljenek e távoli, izgalmas, egzotikus világhoz.

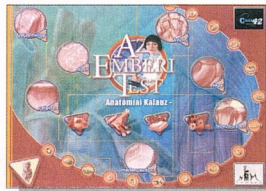
INFO Kossuth Kiadó
1043 Budapest, Csányi L. u. 34.
Tel.: 370-0609

Automex

1. Hupikék törpikék + ÓZ videokazetta
2. Emberi test
3. Tell me more francia 1.
4. Extra Pakk
5. Jubileum Pakk
6. Játszóház
7. Süni Suli - Német
8. Süni Suli - Tanulj franciául Sünivel
9. Révai Nagy Lexikona
10. Sissi hercegnő csodálatos kalandjai

Emberi test

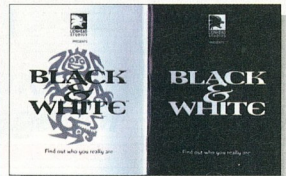
A CD-ROM teljes igényességgel ismerteti meg az érdeklődőt az anatómia rejtelmeivel. Prof. Dr. Donáth Tibor világszerte elismert anatómus egyetemeken is alkalmazott műveiből maga válogatta össze a szöveganyagot, mely minden felhasználó számára érthetően tárgyalja a teljes emberi testet. Az ábrákhoz kapcsolódó kétnyelvű regiszter útján mind a magyar, mind a latin szakfogalmak könnyen azonosíthatók. A CD-ROM a mindennapi életben is eligazítást nyújthat, de a pszichológia, testnevelés-tudomány, képzőművészet és pedagógia területén dolgozó szakembereknek és a tanulóknak is hasznos segítsége lehet. Az egyszerű és logikus kezelőfelület nem okoz gondot még a számítástechnikában kevésbé jártas felhasználóknak sem.

INFO Automex
1077 Budapest, Wesselényi u. 21.
Tel.: 461-5700
www.automex.hu

Ecobit Multimédia

1. Black & White
2. NBA Live 2001
3. Clive Barker's Undying
4. The Sims
5. Aliens vs Predator
6. Need for Speed Road Challenge
7. No One Lives Forever
8. C & C Red Alert 2
9. US Air Force
10. C & C Red Alert

Black & White

A már nagyon régóta várt játék kiindulópontja az Éden. Ez egy boldog kis föld, ahol a kisemberek élik életüket, ha hisznek valamiben, akkor bőszen imádkoznak hozzá, és majd kicsattanak a boldogságtól. Ebbe a világba születik a játékos, mint kezdő isten. Nem sokkal ezután megmenjtjük egy kisfiú életét, és egy piciny törzs rajon, hogy a játékos az, akiről az ősi próféciák szólnak, és eldöntik, hogy ezek után őt fogják imádni. Eközben feltűnik két segéd, akik a jó és a gonosz oldalt fogják megszemélyesíteni. Az ő segítségével egyre mélyebbre jutunk a történetben, mely jó pár szigeten keresztül vezet a végkifejletig. A közben hozott döntések befolyásolják a világot, és annak hangulatát. Végössz jutalmunk egy csodás, szikrázóan fényes vagy egy sötét, borongós világ lesz.

INFO Ecobit Multimédia
1077 Budapest, Wesselényi u. 25.
Tel.: 351-3078
www.ecobit.hu

Szerdán 23 óra után,

PONTHU

az RTL Klub műsorán!

ability
OFFICE 2000

**JOGTISZTA IDORAI
PROGRAMCSOMAG**

csak 38.000,- Ft

MS Office 2000 kompatibilis

**SZÖVEGSZERKESZTŐ ADATBÁZIS-KEZELŐ
TÁBLÁZATKEZELŐ**

+ PhotoShop kompatibilis fotó szerkesztő!

1054 Budapest

Zoltán u. 13

T: 353-1898

T/F: 332-9923

Multimédia
Europress Hungary

www.cdmultimedia.hu

www.ability.hu

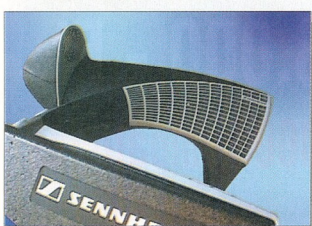
Sennheiser Surround Pro

TARTALOM

Bemutatjuk:	
Sennheiser Surround Pro	90
DVD-lemezajánló:	
A hónap lemeze	92
További jelöltek	92

Nem tudtuk igazán eldönteni, kinek készült a *Sennheiser Surround Pro* hangrendszer: nekünk vagy a szomszédoknak. Mindenesetre mi kapunk egy kellemes, térhatású fejhallgatót, a szomszédok pedig ettől kezdve nem fogják tudni, melyik filmet vetítjük.

Meglehetősen nagy méretű dobozban található a nyakba akasztható hangszórórendszer, a vezérlő és surround dekóder egységet, a számos összekötő vezetékét és a két tápegységet. A berendezés két fő egységből áll. A nagy méretű „nyakhallgató”

A futurisztikus fejhallgatót a nyakunk körül kell elhelyezni

csak az első pillantásra rettent el a használóját. Megemelve már eloszlanak kétségeink, hogy vajon ezután már csak lejahatót fejfel fogunk-e tudni zenét hallgatni. A mindössze 970 grammos, műanyaghabból öntött készülékbe úgy helyezték el a négy hangszórót, hogy ideális térhatású hangot kapjunk. Ehhez persze szükség van a *DSP Pro* hangprocesszorra.

A fejhallgatót két gombot találunk. Az

egyikkel a hangerőt, a másikkal a mélyhangokat szabályozhatjuk. Ez utóbbival nem árt vigyázni, mert nagyobb hangerőnél még a hajunkat is meglobogtathatja a hangszórókból érkező légnóvás. A fejhallgatóba egy speciális csatlakozót kell még illeszteni, ami összeköti a dekóderrel, és ide kell kötni az egyik tápegységet is.

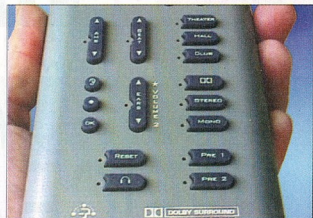
A *Dolby Surround Sound Processor* egy kis szürke, távirányítóra hasonlító dobozban kapott helyet. Az egyik végéhez kell csatlakoztatni a fejhallgatót, a másikba pedig a hangfórrástól jön a vezeték. A sztereó jelből a dekóder állítja elő a térhatású hangot. Ez lehet már eredetileg is *ProLogic* kódolás, de egyszerű két csatornából is képes a készülék térbeli hanghatásokat varázsolni. A *Toltec 3D* technológiával 6csatornás hangot tudunk virtuálisan létrehozni. A műsorforrásnak megfelelően azt is beállíthatjuk, hogy milyen hangteret utánozzon a berendezés. Koncertterem, stadion, kamara előadás, filmszínház szerepel többek között a választékban.

A hangprocesszor vezérlőegységével természetesen kedvünkre állíthatjuk a hangerőt, a magas és mélyhangok arányát. Még fülünk elhelyezkedését is szabályozhatjuk a képzeletbeli térben. Sajnos ez az egység külön tápellátást igényel, így egy speciális csatlakozót kell használnunk a hangfórrással való összeköttetéshez, amibe a második tápegységet is be kell kötni. A berendezés teljes összeállítása után komoly kábelrengeteget kapunk.

A tesztelés során egy DVD-lejátszó analóg hangkimenetét kötöttük rá a fejhallgatóra és néhány etalonnak számító filmben néztünk, pontosabban ezekbe hallgattunk bele. Általános észrevételünk, hogy bár nem zavaró a Sennheiser súlya, a mérete meglehetősen gátolja a filmnézés közbeni teljes ellazulást. Amíg egyenes derékkal ülünk, mint hajdanán az iskolapadban, nincs baj. Amint azonban lejjebb csúszunk a fotelben vagy félredőlünk, már nyomja a nyakunkat a keret, esetenként még le is csúszik.

A teszt első lemeze a *Desperado* volt. A

lemezen található 5.1-es és surround hang között igazából csak erősségbeli különbség volt. Az aláfestő zenék szépen szóltak, azonban a fegyverropogások, tölténykoppanások térhatása nem volt meggyőző. Hasonló volt a helyzet a *Gladiátorral* is. Aki már hallotta 5.1 hangszórós rendszeren a kezdeti csatajelenetet, annak csalódást fog okozni a keresztül-kasul repkedő nyilak hangjának a hiánya. A surround térhatástól természetesen nem várhatjuk, hogy felveszi a versenyt a hat önálló hangcsatornával, de a közvetlen fejünk körül

A DSP Pro vezérlőegységgel szabályozhatjuk a hangerőt, amit a készülék állít elő

szóló párbeszédok is sokszor zavaróak, amikor tőlünk jó néhány méterre láthatjuk a szereplőket.

A harmadik lemez egy koncertfelvétel volt, *Roy Orbison Black and White*-ja. Ennél semmi kifogásunk sem lehetett, hiszen a DVD hangja akár csukott szemmel is lenyűgöző. A térhatás pont annyira volt elegendő, hogy visszaadja a terem hangulatát és akusztikáját, ahol a felvétel készült.

Véleményünk szerint a Sennheiser Surround Pro legnagyobb előnye, hogy mások zavarása nélkül, teljes hangerővel nézhetjük kedvenc filmjeinket, hallgathatjuk lemezeinket vagy játszhatunk számítógépes játékokat. A térhatású hang azonban gyakran zavaró (főleg személnél), és természetesen csak egyetlen felvétel hallhatja azt.

INFO BaSys Magyarországi Kft.
www.basys.hu

84 Gloria VTCD 2001 DVD
88 92 MC

82

MC -, CD-, DVD gyártás...

...együtt a VTCD-vel az új évezredben is!

www.vtcd.hu

H-8001 Székesfehérvár, Pf.:175. Tel.: +36-22-533-571,
Fax: +36-22-533-599; +36-22-533-077 E-mail: info@vtcd.hu

DVD-lemezejajánló

A HÓNAP LEMEZE:

Bruce Willis: A kölyök (The Kid)

(InterCom)

Szereplők: Bruce Willis, Spencer Breslin, Emily Mortimer, Lily Tomlin, Chi McBride

Írta: Audrey Wells

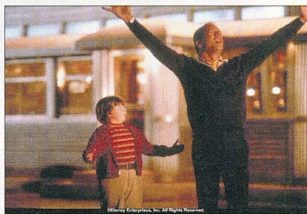
Fényképezte: Peter Menzies Jr.

Rendezte: Jon Turteltaub

Gyártó: Walt Disney Pictures

A közelgő születésnap megfelelő alkalom arra, hogy *Russ Duritz* összegezze eddig elért eredményeit. Remek állása van, háza, kocsija. Foglalkozása miatt (arculattervező) mindig kimondhatja, ami a szívében van, sőt még hallgatnak is rá. Szóval elégedett. Csak egy piros repülőgép zavarja meg nyugalomát. Majd hozzacsapódik egy kisfiú, aki szemére veti, hogy rossz életet él: se kutyá, se család. Kiderül, hogy a gyerek sok olyat tud, ami az ő életével kapcsolatos, és amit ő már elfelejtett. A gyerek, annyira terhére van, hogy segít neki hazatalálnia. Közben ő is rátalál emlékeire és otthonára.

Sok vígjátéki elem található a filmben, örült viccek, amiket elsősorban a gyerekek értenek, de van egy olyan szint is, ami a felnőtteknek lehet elsősorban érdekes. A film végére ráeszmélünk, tanulhatunk valamit gyerekkori önmagunktól, a bennünk élő gyerek pedig tőlünk, a felnőtől.

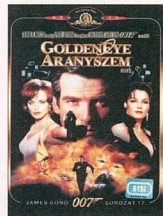

A film DVD-változatán az angol mellett magyar hangot is találunk. Ez azonban nem 5.1-es, csak surround, ennél a filmnél azonban nincs szükség az erőteljes térfatásokra. Az extrák között is sok érdekes rejlik. Az audió kommentár mellett egy beszélgetést is megnézhetünk, amely a rendezővel készült. Igazi csemege a *Hogyan lett egy kölyökből a Kölyök?* című kisfilm, amely a gyermekszereplő kiválasztásának kulisszatitkaiba vezet be. Ezen kívül az elmaradhatatlan mozielőzetes is megtalálható a lemezen, amely kellemes szórakozás lehet az egész családnak.

TOVÁBBI JELÖLTEK

Aranyszem – GoldenEye

(InterCom)

A *James Bond* DVD-sorozatnak legújabb darabjában egy új Bond-ot ismerhetünk meg, *Pierce Brosnan* személyében. Egyénisége, alakítása, leleményessége, mindent túlélő képessége azonban a régi. Minderről már az első percek is mindenkit meggyőznek, a már-már klasszikusnak számító gumikötéses legrási jelenettel.

James Bond mostani ellenfelét tényleg kemény fából faragták. Ez a mindenre elszánt bandita az orosz alvilággal is összeszűri a levelet, csak hogy megkaparintasson egy hétpecsés titokként kezelt katonai helikoptert, majd megszerezze a legfettebb és legveszélyesebb szovjet űrfegyvert is, az *Aranyszemet*. Ilyen arzenállal akár az egész nyugati civilizációt le lehet söpörni a Föld színéről. A 007-es ügynök éppen ezt akarja megakadályozni.

Ezen a lemezen, a magyar szinkron mellett, sok mindent találhatunk. A *007-es világa* című dokumentumfilmből megismerhetjük a technikai trükkök hátterét, láthatunk tévé- és mozielőzeteseket, és külön is meghallgathatjuk a *GoldenEye* videoklipet, *Tina Turner* előadásában. A Bond rajongók a lemez tokjában egy kis színes füzetet is találnak.

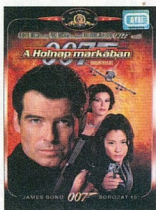
A Holnap markában – Tomorrow Never Dies

(InterCom)

James Bond új ellensége a tömegmédiá. Míg a szuperügynök eddig orosz fantom-

gazemberek és monomániás világpusztítók ellen indult csatába, a 18. folytatásban végre egy valóságos, hús-vér ellenféllel kell szembeszállnia.

A *Jonathán Pryce* által megszemélyesített médiacézar a modern idők üzletemberének prototípusa, jéghideg fejével manipuláló dörzsölt menedzser, aki nem áll nekiesni a világbékének sem, csak azért, hogy növelje eladott újságjainak számát. Fegyverként használja a híreket, és egész életét keresztes hadjáratként tünteti fel. Az eladott példányokért s a tetszési indexért vívott csatában az győz, aki a holttesteket

még azon melegében találni tudja. Így azután a hírek embere maga gondoskodik a katasztrófáról, hogy később legyen mit szétkürtölnie a világban.

Ezen a lemezen is van magyar surround szinkron, rendezői hangkommentár. Megnézhetünk egy beszélgetést a zeneszerzővel, és a zene külön hangszávon is megtalálható. A film főcím dalát, a *Tomorrow Never Dies*-t, *Sheryl Crow* előadásában külön videoklipen is megnézhetjük. Most is megismerhetjük a trükkök hátterét, megnézhetjük az előzeteseket, és ennek a lemeznek a tokjában is találhatunk egy kis füzetet.

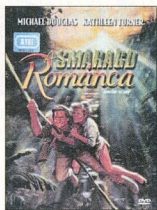
A smaragd románc – Romancing The Stone

(InterCom)

Joan Wilder (*Kathleen Turner*) élete csupán fantáziájában színes – sikeres kalandregényíró, akinek hétköznapi cseppet sem hasonlítanak kitalált hősnője hajmeresztő kalandjaihoz. Legalábbis addig a pillanatig, amíg kézbe nem vesz egy neki címzett, különös csomagot, amelyből egy mesés ékkő rejtékelyét dokumentáló térkép bukkan elő.

Nem sokkal később a hűga telefonál – kétségbeesetten számol be arról, hogy egy mindenre elszánt műkereskedő elrabolta és túszként tartja fogva mindaddig, amíg

Joan nem szállítja le a térképet a kereskedőnek, aki Kolumbiában vár rá. Az író nő felkerekedik és hamarosan a dél-amerikai őserdő kellős közepén találja magát, nyomában vadállatokkal, természeti csapásokkal, mérgekgyógyokkal, valamint egy korrupt ka-

tonatiszttal, aki szintén mindent elkövet, hogy megszerzeze a térképet. Még szerencse, hogy útjába akad egy jóképű szerencsevadász, *Jack* (*Michael Douglas*), aki tudja mi a teendő ilyen helyzetben...

Annie

(InterCom)

Annie eleven, nagyszájú kislány, valódi kisördög, aki mindezek ellenére imádnivaló. A tűzvörös hajú cserfes lány árvaházban él, és nagyon megnehezíti a kegyetlen igazgatónő, *Miss Hannigan* életét. Természetesen Annie sem érzi túl jól magát az intézetben, ezért egy napon kereked old. A kislány azonban nem sokáig bolyong egyedül az utcákon. Szerencséjére egy

milliárdos fogadja magához, de nem szívóságból, sokkal inkább reklámfogásból. Annie azonban csodákra képes. Még azt is el tudja érni, hogy felolvadjanak körülötte a jéggé fagyott szívek.

A később több folytatást és feldolgozást megért klasszikus, megható és vídám musical a filmtörténet legendás alakjának, *John Huston*-nak egyik utolsó filmje.

A „nagyon amerikai” film DVD-jén eredeti filmelőzetest és önálló zenei hangszávoval találunk.

Az ég is tévedhet – Chances Are

(InterCom)

Corinne szerető férje a hatvanas évek elején autóbalesetben meghal, magára hagyva terhes feleségét. Az asszony évtizedeken keresztül gyalogolja a férfit, és eszébe sem jut újra megházasodni. Bármennyire is hihetetlen, a halott férj élete ezzel még nem ért véget: a mennyben a felsőbb hatalmak éppen azon dolgoznak, hogy a dolgok rendes menete szerint visszaküldjék őt a földre, újrászületni. A folyamatban azonban egy kis hiba csúszik: a férfi a nagy utazás előtt nem kapja meg a szokásos „felejtő-szűrőmot”, így új életében mindenre emlékszik, ami előző életében történt vele. Természetesen a felesége is. Telnek az évek és az új testben lassan ismét felnőtté válik a férfi. A Yale-en tanul – ott, ahol *Corinne* gyönyörű nővé serdült lánya is. Apa és lánya egymásra találnak – de ez nem egy szokásos apa-lánya kapcsolat. Korábbi élete párjával való találkozása számos mulatságos bonyodalmat okoz.

A DVD-ajánlók elkészítését a Filmszemle (www.filmszemle.hu) segítette.

A 2001/5 számunkban meghirdetett InterCom játék nyertesei

InterCom ajándéksomagot nyert:

Jantik Béla, Budapest
Béli Norbert, Székesfehérvár
Marozs Krisztián, Nyíregyháza

Computer Panoráma ajándéksomagot nyert:

Erdélyi István, Budapest
S. Bella Zsuzsa, Érd
Bense Zoltán, Kiskunfélegyháza

A világ nagyvárosai

A 2001. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Világ nagyvárosaihoz.

Hány szkennert vizsgált tesztelőnk ebben a hónapban?

1. 18
2. 20
3. 21

Körülbelül hány dokumentumot néznek át naponta az AltaVista keresőrobotjai?

1. 12 millió
2. 24 millió
3. 50 millió

Történelme során milyen neveken volt még ismert Isztambul?

1. Bizánc és Konstantinápoly
2. Bizánc és Karthágó
3. Konstantinápoly és Alba Regia

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve -feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

Májusi nyerteseink:

Román Jenő, Kecskemét
Pinter Andrea, Biatorbágy
Szemeskő János, Budapest
Pataki Péter, Beregsurány
Busai Ottó, Patak
Hegyi Zoltán, Érd

Európa CD-ROM
Ausztrália CD-ROM
Dél-Amerika CD-ROM
Afrika CD-ROM
Ázsia CD-ROM
Észak-Amerika CD-ROM

Nyerteseinket postán értesítjük.

Ausztrália

Észak-Amerika

Európa

Ázsia

Dél-Amerika

Afrika

Név:

Cím:

Telefon:

E-mail:

A világ nagyvárosai

I.

II.

III.

A helyes választ beküldők között minden hónapban 6 db multimédiás CD-ROM-ot sorsolunk ki, a Kossuth Kiadó Kontinensről kontinensre sorozatából.

**Beküldési határidő:
2001. július 23.**

JÚLIUS

RTL KLUB

Virtuális stúdió

A miniatürizálás jóvoltából a már nem is nagyon távoli jövőben a recepció, büfé és az öltözők foglalják majd el a legnagyobb helyet a tévé épületében. Valamennyi műsor a 80 négyzetméteres stúdióban készül majd, mégpedig nagyrészt virtuálisan. Az RTL Klubnál már működik is egy ilyen „virtuális stúdió”.

Január eleje óta az RTL Klub kereskedelmi televízió virtuális stúdiójában készül a csatorna híradója, de rövidesen innen jelentkeznek a Fókusz újjászülető változata, majd több más műsor is. Az RTL Klub a norvég-izraeli illetőségű vizjrt cég rendszerét vásárolta meg, amelynek titkába Szentpéteri Gábor műszaki vezető segítségével pillanthatunk be.

Meglepődnének, ha a számítógép generálta háttér nélkül látnák a híreket

A virtuális stúdió feladata a háromdimenziós, valóságghú tér létrehozása az élő szereplők köré, mégpedig valós időben, ugyanazon a helyszínen, gyakorlatilag nulla áttállási idővel a műsorok között.

A virtuális stúdió a kamerákból érkező adatok alapján perspektivikusan helyes háttérképet generál, amely az élő videójellet összekeverve a televízió képernyőjén megszokott látványt nyújtja.

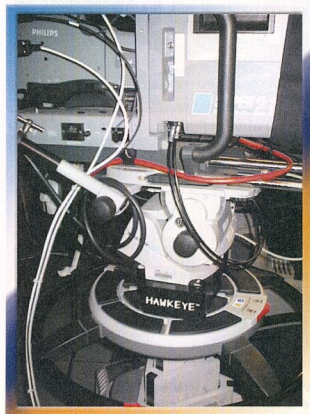
Az RTL Klub virtuális stúdiója egy kék háttérű és padlójú úgynevezett Blue Box műteremből, két technikai helyiségből („vezérlőből”, illetve grafikus munkaszobából) és a számítógépes rendszerből (jeladókából, számítógépekből, videotechnikából) áll.

A kereskedelemben kapható multimédiás rendszerek többféle technikai eljárás kínálhatnak az itteni feladatok megoldására. Az egyik rendszerben a stúdió kék háttér-

re egy világosabb, de szintén kék színű rácsos hálót festenek, és a komputer ennek a segítségével számítja ki a kamerák helyzetét, majd generálja hozzá a háttérképet.

Egy másik megoldás lényege, hogy a számítógépet folyamatosan „tájékoztatják” a kamerák helyzetéről, mozgásáról (például infrás, mechanikus tracking). Bonyolítja a helyzetet, hogy a kamerának nagy mozgásszabadsága lehet: gurul, emelkedik-süllyed, csuklóban dönt-emel, fordul, ráközelít és kinyit, viszont egyszerűsíthetik a feladatot, ha rögzítik a kamera pozícióját.

Az RTL Klubnál is ezt a megoldást választották: három kamerát helyeztek el fix helyen, amelyekbe egy-egy Hawkeye típusú mechanikus tracking rendszert építettek, s ez továbbítja a kamerák adatait (fókusz, zoom, vízszintes-függőleges mozgás) a virtuális stúdiórendszer magját jelentő Silicon Graphics Onyx2 számítógép-

A kamerákba Hawkeye típusú mechanikus tracking rendszert építenek

KISLEXIKON

blue box technika: az egyik legöregebb mozgóképes trükk. A jeleneteket kék háttér előtt veszik fel, majd a kék háttérrel úgymond átlátszóvá téve (kivágva-kilyukasztva) a szereplők mögé egy szabadon választott új háttérrel kevernek. Manapság már nemcsak kék színnel működik, így az eljárás elnevezése is „chroma keying”-re változott.

newsroom: tükörfordítással „hírszoba”, az a hely, ahol a hírek felkerülnek a szerkesztőségi rendszerre.

picture box: ez a berendezés egy digitális „állóképtár”, amelynek a memóriájában előre felvett grafikai elemeket tárolnak, azonnal előhívható módon.

renderelés, rendering: Adott háromdimenziós modellből kétdimenziós kép generálása (leképezése) egy virtuális kamera nézőpontjából. Jelen esetben a program a valós kamerák tracking rendszerétől kapja a virtuális kamera tulajdonságaira vonatkozó adatokat.

tracking (motion-tracking): mozgáskövetés – egy adott eszköz vagy akár élőlény mozgásának a követése (digitalizálása), annak meghatározott pontjaira szerelt érzékelők segítségével. Az adott pontokon elhelyezett szenzorok adatait többféleképpen (infrá, kábel stb.) juthatnak el az őket feldolgozó számítógéphez.

valós idejű (real time): azonnali, kivárás – jelen esetben renderelési idő – nélkül

videomixer: a videotechnikában használatos berendezés, amellyel különböző forrásokból származó videójeleket keverhetünk egymás(ba)ra valós idejű effektek alkalmazásával.

virtuális karakter (pl. avatar, actor): a virtuális valóságban szereplő entitás. Lehet teljesen kitalált személy (lény) is, mint például Lara Croft, a Tomb Raider nevű játék hősnője, de lehet valamilyen valós személy kibertérben létező alteregója is. Amennyiben a virtuális karaktert mint grafikai elemet tekintjük, nem más, mint egy digitális színeszt, az a számítógép mozgat „motion tracking” információk vagy a saját programja alapján.

A cikk témájához kapcsolódó linkek

- RTL Klub Online: www.rtl.hu
- Dogfish: www.dogfish.hu
- Virtuális stúdió rendszerek**
- Az RTL Klub Online által használt rendszer: www.rtset.com
- További virtuális stúdiórendszerek**
- www.orad-ny.com/
- www.visviz.gmd.de/
- www.brainstorm.es/
- www.es.com/
- www.aki.cz/virtual/virtual_en.html
- Virtuális színészek, karakterek**
- www.televirtual.com

hez. Az *Onyx2* a kapott információk alapján rendereli a hátteret.

A renderelés (a háttér leképezése) persze időbe telik, s ez némi eltéréshez vezet a kamerakép és a háttérkép megjelenése között. Az eltérés gyakorlatilag elhanyagolható, hiszen egyetlen képkockáról (1/25 másodperc) van szó, de az élőképkel összehasonlítva még így is zavaró a hatása. Ennek a kiküszöbölésére a kamerák képét egy speciális berendezés segítségével pontosan egy képkockával késleltetik, és utána

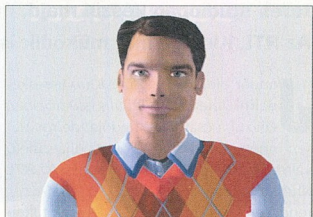

A szerverszoba minden 3D grafikus álma

keverik össze a két képet a *blue box* technika segítségével a videomixerben.

A virtuális stúdióban az *Onyxon* kívül még két *Silicon Graphics O2*, valamint két speciális PC alapú *Inca* munkaállomás is dolgozik, amelyeket speciális grafikus alrendszerrel szereltek fel. A grafikus rendszert egy másik PC-alapú szerver köti össze az adás tartalmi részéért felelős „newsroommal” (lásd kiselőadónkat). A munkaállomások és a szerverek külön gépteremben kaptak helyet, ahol optimálisak a körülmények.

De vajon mi történik, ha minden óvín-

tézkedés ellenére „elszáll” a rendszer valamelyik része? Erre az eshetőségre az összes háttérelemet egy *picture box* nevű berendezésben is eltárolták; a számítógépek hibája esetén akár a teljes adást is – igaz, kompromisszumok árán – elkészíthetik a „vezérlő” helyiségből.

A híradóban látható háttereket a *Dogfish*

A vezérlőhelyiség akár egy jobbjajta sci-fi diszerte is lehetne. Innen vezérik az adást a szakemberek (felső kép)

Képernyő képernyő hátán. Ha valaki hibázna, az egész országot látná... (alsó kép)

A *Televirtual* cég honlapján több virtuális karakter is találkozhatunk

grafikai stúdió készítette. A *vi|z|rt* rendszerben az előre elkészített grafikai elemeket úgynevezett *library*-k (könyvtárak) tárolják. A háromdimenziós elemek egy szoftver (az *Everest*) segítségével kész virtuális terékké szerkeszthetők.

A *vi|z|rt* rendszereivel az Egyesült Államokban nagyon komoly, futurisztikus showműsorokat készítenek: többek közt a jövő vetélkedői használják az itt bemutatott technológiát.

A látványelemek terén további lehetőségeket nyújtanak az úgynevezett *virtuális karakter* generálására alkalmas programok, amelyek a több tucat jeladó adatainak feldolgozásával egy ember (például táncos mozgásáról) nyert *motion tracking* információ segítségével virtuális lényeket varázsolnak a televízió képernyőjére.

JULIA BALOGH, SIPOS TAMÁS

ÖSSZEGRÉS

Amikor a kereskedelmi televíziók, így például az RTL Klub műsorait nézzük, nem is gondolunk arra, hogy a háttérben a legkorszerűbb technika dolgozik. Nagyteljesítményű számítógépek varázsolják a szereplők köré a valódira megtévesztésig hasonló, háromdimenziós környezetet.

WEBKAMERÁVAL A HÁTTÉRBE

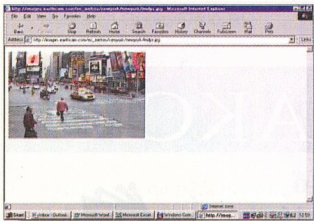
Szép kilátások

Írásunkban lépésről lépésre megmutatjuk, hogyan készíthetünk igen különleges, azaz a világ legszebb tájaival díszített háttérképet számítógépünkbe.

Egy webkamera felvételének a segítségével vágyakozásteli pillantást vehetünk a Rapallo melletti Tengerpartra: (www.topin.ch/TopinMainData/MediumSizePics/RAP.JPG) vagy a zsigibongó Time Square-re New Yorkban (images.earthcam.com/ec_metros/newyork/newyork/lindys.jpg). Ráadásul úgy választhatjuk meg a számítógépünkön a háttérképet, hogy az állandóan frissüljön.

Vágyakozás a Linux-szal

A Linux alatt a *Wget* programmal tölthetjük be a fájlt a világhálóról, és az *xv*-vel iktathatjuk be az aktuális szerver háttérképéket. Mindkét program a parancssoron keresztül, komplett módon vezérelhető. Ez a „csomag” valamennyi disztribúció melléklete – elképzelhető, hogy CD-ről kell installálnia.

Akár a zsigibongó Time Square képét is választhatjuk számítógépünk háttérképének

Telepítsünk először egy */home/kamera* könyvtárat. Egy szerkesztő segítségével megírhatjuk az alapskriptet:

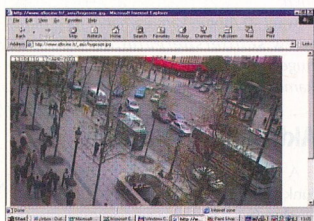
```
wget -O /home/kamera/háttér.jpg -root -max /home/kamera/háttér.jpg
```

Mentsük el a skriptet a *root* könyvtárba: *root/háttér*.

Mielőtt elindítjuk, tegyük végrehajthatóvá: `chmod 755 /root/háttér`

A *Wget* a weben és az FTP-n keresztül

bölti a hálóról a kívánt dokumentumot. Szükség esetén egy komplett webmegjelentést tárol, és követi annak hivatkozását.

A neves francia sugárútról készült felvétel állandóan frissül az interneten

Az *O* beállítás azt a fájlnévet jelöli, amely alatt a *Wget* a képet tárolja.

Az *Xv* egy bővített képfényelő, amely a puszta megjelenítés kiegészítéseképpen megszerkeszti a képeket vagy megjeleníti a képernyőképeket. Ehhez egy dokumentáció található az */usr/doc/xv* alatt, postscript-formátumban, amelyet a *gv* programmal olvashatunk.

Az *xv* beállításnak maximális méretben (*-max*) háttérként kell beállítania (*-root*) a képet, és azután búcsút kell vennie (*-quit*). Míután az *X*-et elindítottuk, létrehoztunk egy online összeköttetést és futtattuk a skriptet, látjuk a számítógépén, hogy megéri-e Schlier tóhoz utazni.

A *Windows Manager*-ben háttérképéket rögzítjük a */home/kamera/háttér.jpg* parancsot, egyébként a következő indításkor betölti az előzőt.

Rendszeres frissítés

A Champs Elysées képét (www.allocine.fr/_axis/hugesize.jpg) automatikusan frissítik, így minden egyes alkalommal, amikor a világhálón vagyunk, az aktuális hely-

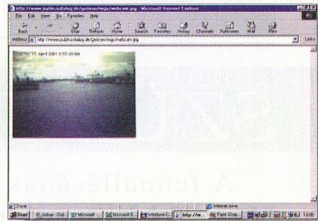
Feltételek

A bemutatott módszerek feltétele, hogy a kamera szervere mindig ugyanolyan név alatt helyezze el a képet. Azok a webkamerák sem működnek, amelyeket a Javán vagy a Plug-in-en keresztül lehet futtatni. A kamera többnyire rendszeres időközönként vesz fel egy képet, megnyit egy FTP-összeköttetést, és az új képet elhelyezi a honlap könyvtárában.

GVORSTIPP

Ha nem akarjuk, hogy a Windows a képet automatikusan aktualizálja, akkor hagyjuk el a meta-tag-et a HTML-oldalon, és újítsuk meg, miközben a jobb egérgombbal a háttérre kattintva az *aktív Desktop/aktualizálás most parancsot* választjuk.

zetet látjuk. Valamennyi modem és ISDN PPP-program lehetővé teszi, hogy az indítás után egy vagy több skriptet futtassunk. Nyissuk ki a *Kppp*-nél a hozzáférésünk beállításait, és állítsuk be a skriptet a *Program-futtatás összeköttetés esetén* mezőben. Ha a nyüzsgő hamburgi kikötő látéképét ([www. publicisdialog.de/erman/](http://www.publicisdialog.de/erman/))

A nyüzsgő hamburgi kikötő látéképét is frissíthetjük a megfelelő utasításokkal

ims/webcam.jp) bizonyos időközönként fel akarjuk frissíteni, akkor vessük be a *Cron* domjt, amely rendszeres feladatokat hajt végre. Hívjuk fel a *Cron-dot: crontab -e*, hogy megbízást adhassunk egy szolgáltatásra. A skript fájlt */etc/crontab*. mappáit a standard szerkesztőben szerkeszthetjük. Egy mappa öt időinformációból és egy parancsból tevődik össze pl: `01 *** */root/háttér`

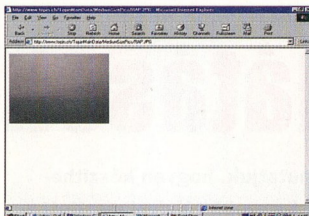
Az első érték a perc (0-59), a második az óra (0-23), a harmadik a napok száma havi bontásban (1-31), a negyedik a hónapok száma (1-12), az ötödik a napok száma heti bontásban (0-7, 0 és 7 a vasárnapot jelöli).

A fenti példa alapján minden egyes nap minden órájának első percében fog futni a kamera-script. Ha ezt tíz percenként akarja futtatni, akkor válasszuk a következőt:

```
00,100,20,30,40,50 **** /root/háttér
vagy ha félóránként de hétvégén egyáltalán nem, akkor állítsuk be:
01,31 *** (1-5)
```

A script elején látható, hogy a Crond olyan saját kiterjesztéseket kap, mint a PATH és a SHELL. Gondoskodjunk az elérési útvonalakról a wgt-hez és az xv-hez, és illesszük be ehhez a DISPLAY=:0 parancsot. Az Xv-nek szüksége van erre a változóra, ami jelzi, hogy az X fut a számítógépen. Ha elmentjük a script-et, a crontab parancs ellenőrzi és továbbítja azt.

Az internetszolgáltatását beállíthatjuk úgy, hogy egy lekérdezés, mint például a Crond/Wgwt, automatikusan létrehozzon egy kapcsolatot a hálóval (deal on demand). Persze ez meglehetősen drága szórakozás, ha nincs általánydíjas előfizetésünk. A hangtalan ISDN-nél gyakran nem is lehet észrevenni, hogy létrejött-e a kapcsolat. Ha nem a deal on demand parancsot állítottuk be, akkor a Crond hibát jelez, mivel nem tudja futtatni a Wget-et. Ahhoz, hogy ezt elkerüljük, ellenőrizzük a

Egyetlen pillantás a képre, s eldönthetjük: nem valami szivderítő az idő a tengerparton

script-ben, hogy elérhető-e a webkamera szerverre:

```
#!/bin/sh
if ping -c 1 www.schliersbergalm.de;
then
wget -O /home/kamera/háttér.jpeg http://
www.schliersbergalm.de/webcam/
hugesizel.jpg xv -quit -root -max /home/
kamera/háttér.jpeg
```

Aktívan a Desktoppal

A Windowsnál is hasonló hatást érhetünk el. Írjunk egy egyszerű weboldalt:

```
<html>
<head>< cím>aktiv Webcam</ cím>
<meta http-equiv="frissítés"tartalom="
"300"; URL="kamera.html">
</head>
<body>

</body>
</html>
```

A metatag-ben lévő tartalom határozza meg, hogy a Windows milyen gyakran frissíti az oldalt – a példánkban 300 másodpercenként. A kép méretéhez megadott adatoknak meg kell felelniük a monitor felbontásának.

Mentsük el ezt az oldalt a D:\kamera\kamera.html alatt. Rögzítsük az oldalt mint aktív hátteret: kattintsunk a jobb egérgombbal a *Desktopra*, és nyissuk ki az *Aktiv desktop/desktop beillesztés* menüt. Aktiváljuk az aktív desktop-ot mint weboldal-megjelenítést.

Az új paranccsal rögzítsünk egy weboldalt. A következő dialógus a *Microsoft* honlapra vezet. Szakítsuk félbe! A *Visszakeresés* paranccsal megtaláljuk a D meghajtóban a HTML-fájlt. Miután OK-val megerősítettük, megtaláljuk háttérképként az oldalt. A nagyságát, mint egy Windows ablaknál, felfele-lefele tologatással változtathatjuk meg.

ÖSSZEGRÉS

Ha meguntuk a Windows háttérképeit, a világ legszebb tájait varázsolhatjuk a számítógépünkre. S minthogy ezeket webkamerákkal rögzítik a világhálón, az aktuális állapotnak megfelelően háttérképünk is változik.

SZÜLETÉSNAPI AKCIÓ!

A fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Műszaki Könyvruház születésnapj délutánján, minden 25. Vevő ajándékosmagot kap.

A csomagban a Computer Panoráma, a Lira és Lant Rt., valamint az Axelero Internet Rt. értékes meglepetéseit találja.

További figyelmességekkel is várjuk
2001. június 28-án, csütörtökön, 16 órakor
a Műszaki Könyvruházban
(Budapest, VI. Liszt Ferenc tér 9.)

Ünnepelje velünk a 25 éves Műszaki Könyvruházát, ahol a legszeleesebb szakkönyvválaszték várja!

Lira és Lant Rt.

axelero
internet

Gondolt-e már rá,

hogy csapatát is tuningolnia kell,
nem csak a számítógépet?

- * Csapatépítés
- * A változások kezelése
- * Ügyfélszolgálatosok képzése
- * Vállalati célrendszer kialakítása
- * Vezetési stílusok, szervezeti kultúra
- * Stratégiai tervezés, stratégiahangolás
- * Humánerőforrás-rendszerek kialakítása
- * Vezetői csapatmunka-fejlesztő tréningek
- * Minőségbiztosítási rendszerek kialakítása
- * Célorientált vezetés, teljesítményértékelés

**Euromenedzser Tanácsadó és
Képzési Központ Rt.**

6720 Szeged,
Tisza Lajos krt. 2-4.
Telefon: 06 (62) 482-822
Fax: 06 (62) 482-155
E-mail:
euro@euromenedzser.hu
Web:
www.euromenedzser.hu

Zöldszám:
06 (80) 822-228 / 8282

Érdeklődjön ingyenesen zöldszámunkon!

A siker (velünk) tanulható!

Harkányi Gyógyfürdő Rt.
7815 Harkány
Kossuth Lajos u. 7.
Tel.: 72/480-251,
Fax: 72/480-435

A gyógyító víz az év minden napján...

A Pécs-től 23 km-re található Harkányi Strand- és Gyógyfürdő gyógymedencékkel, uszodával, hideg és melegvízes strandmedencékkel és lubickolóval várja a családokat.

A harkányi gyógyvíz közel 200 éve segíti a gyógyulásban a betegeket. A magas szulfidion tartalmú gyógyvíz különösen alkalmas a reuma, ízületi gyulladások, törések és műtétek utáni kezelésekre, és idült bőrbántalmak gyógyítására.

A betegek szakszerű gyógyításáról reumatológus szakorvosok, terápiás kezelések, frissítő és gyógyszolgáltatások gondoskodnak.

A gyógy és strandfürdő az év minden napján várja Önt.

Minden korosztálynak kényelmes üdülést és kellemes kikapcsolódást kínálunk.

Nyitva tartás:	Gyógyfürdő:	8.00-17.00	
	Strandfürdő:	9.00-22.00	
	máj.18.-szept.16.	H.-Cs.:	9.00-17.00
	Szept.17.-máj.17.	P.-V.:	9.00-22.00

E-mail: harkanyfurdo@matavnet.hu • **Internet:** <http://www.harkanyfurdo.hu>

Szállás foglalás: Hotel Balkon • 7815 Harkány, Bajcsy Zsiliszky út 3. • Tel.: 06-72-480-049 • Fax: 06-72-580-833

KERESŐTECHNIKÁK A WEBEN

Buta és intelligens robotok

Az internetes keresőprogramok egyre csak küzdenek a folyamatosan növekvő adatfolyammal. A legmodernebb eljárások ma a mesterséges intelligencia és a Napster-elv.

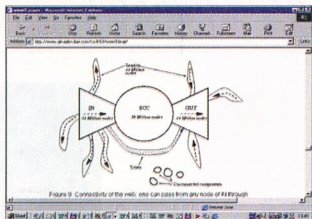
A keresőrobotok korlátai

A keresőrobotok időnként olyan akadályokba ütköznek, amelyeket nem tudnak átlépni. A modern robotok rendelkeznek SSL-lel, frame-ekkel és imagemap-ekkel, ám nem tudják kezelni a Java/JavaScript hivatkozásokat vagy a felhasználók bevitelére történő kiegészítő dinamikusan tartalmakat. A webes szerzőknek érdemes *noscript* tag-et alkalmazniuk, amely kikerüli a Java-navigációt. Ennek azok a felhasználók is örülni fognak, akik biztonsági okokból deaktiválták a Javát.

A Napster és a keresők

Gene Kan, a *Gnutella* zenei börze fejlesztője felismerte, hogy a *Napster* vagy a *Gnutella* peer-to-peer-technikája keresésre is alkalmas. A Gnosilent projekt (www.gnosilent.com) a Napsterhez hasonlóan egy központi szerverrel működik, amely a felajánlásokat közvetíti. Az ajánlattevőknek fizetniük kell. A felhasználók számára előnyös, hogy a felsorolt információk aktuálisak, és – a keresőkkel ellentétben – nem azon a szinten vannak, amelyben a robot utóljára látta őket.

A weben tárolt dokumentumok száma körülbelül másfél milliárd, és ez a szám egyre csak nő. Ha abból indulunk ki, hogy egy Computer Panoráma 160 oldalas, egy webdokumentum pedig egy fűzetoldalt foglal el, akkor a web tartalma közelítőleg 9 millió Computer Panoráma magazinba férne bele. Ha feltételezzük, hogy egy magazin vastagsága 0,7 cm, a fűzetekből 63 km magas tornyot építhetnénk! Képzeljük el, hogy ezt kellene végiglapoznunk ahhoz, hogy például egy ke-

Ábrákkal szemlélteti a web felépítését az IBM, az AltaVista és a Compaq 1999-es tanulmánya

resőről szóló cikket megtaláljunk. Nos, ilyen egy kereső mindennapja.

Minden oldalt állapot, szóról-szóra végigböngészve. Minél több dokumentumot tartalmaz a web, annál nagyobb lesz ez a szóhalmoz, a keresés eredményeként kapott találati listák pedig egyre végtelenebbé válnak. A kereső nem ismeri fel a kérdező szándékát, sem a dokumentumok tartalmát. Nem tudja eldönteni, hogy az adott eredmény megfelel-e a kérdező elképzeléseinek, hiszen nincsen intelligenciája. Ezen azonban változtatni kell!

Az egyetemek és cégek kutatólaboratóriumaiiban a tudósok tanulni tanítják a robotokat: a mesterséges intelligencia gépi folyamatként definiálható, amely komplex problémákkal foglalkozik, olyanokkal, amelyek megoldásához intelligenciára van szükség.

Egyeszerűbben fogalmazva: *mesterséges intelligenciáról* akkor beszélhetünk, ha a felhasználó nem tudja megállapítani, hogy géppel vagy emberrel kommunikál.

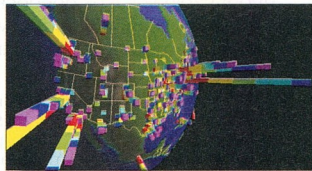
Buta robotok

Persze amíg a mesterséges intelligencia programok nem „nőnek fel”, addig meg kell elégednünk a hagyományos keresőkkel, amelyek tulajdonképpen a bekérdező ablakot ismerik, amely fogadja a lekérdezést, és elindítja a keresést az adatbázisban. Ismerik az eredményoldalakat, s gyakran hosszú találatlistákat kínálnak. Ez a keresők nyilvános része: a webszerver és az adatbázis.

A háttérben két további eszköz működik: a *keresőrobot* és az *indexelő*. Ezek rendezik az adatállományt egy központi számítógépen.

Az *AltaVista* keresőrobotjai naponta 24 millió dokumentumot vizsgálnak át, ami 800 A/4-es oldalnak felel meg másodpercenként. A robot egy olyan weboldallal kezdi a keresést, ami jó kiindulópont. Kiveszi ezt az oldalt és egy index-adatbázisba helyezi el, majd az oldal linkjeit egy URL-adatbázisban tárolja. Az URL-eket az alábbi séma alapján dolgozza fel: tárolja az oldalt, megjegyzi a linket és azzal keres tovább. Így jön létre az URL-adatbázisban a hiperlinkek hálója, a web térképe.

Az URL-adatbázisban nemcsak egy oldal lehet a kezdőpont, hanem katalógu-

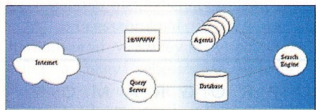

Modelleket készítenek a web forgalmáról

sok, webalapú hírszerverek, privát honlapok gyűjteményei és a webmesterek által a keresőknek bejelentett címek is. Így számtalan új jön létre a weben. Sok kerestezi egymást, ezért a robotok gyakran azonos oldalakra jutnak. Az okos adatbázissal azonban ez elérhető lenne. Nehezebb a helyzet, ha egy oldalnak két címe is van, mint például a www.daimler-benz.de és a www.daimlerchrysler.de esetében. Ezeket a kereső külön oldalaként értelmezi, nem ismeri fel az egyezést.

Örökre felfedezetlenül

A legtöbb robot csak a honlap első három oldalát vizsgálja. Ami emögött rejlik, az örök homályban marad a háló mélyén. A webes tervezőknek ezért – már csak a felhasználóbarát kezelés miatt is – ügyelniük kell arra, hogy ne ássák túl mélyre az információkat, mert ezzel igencsak meghosszabbítják az izgatott érdeklődő keresésének az útját.

A keresőprogramok szoftverkomponensei

Ugyancsak rejtve maradnak azok a weboldalak, amelyekre nem utalnak linkek. Ezek csak akkor találhatók meg, ha azokat egy hírcsoport tagja megemlíti, vagy ha a szerzője bejelentette, akkor ugyanis a robot következő körútján felkeresi őket. Rengeteg információ marad azonban rejtve. Az *IBM*, az *AltaVista* és a *Compaq* 1999-es vizsgálata (www.almaden.ibm.com/cs/k53/1999_v.final) négy kategóriába sorolja a webet:

- a belépési pontok hivatkoznak más oldalakra, ezeket azonban nem linkelik: klasszikus linkgyűjtemények
- a végpontokat linkelik, azonban nem linkelnek kifelé, ilyenek például a céges weboldalak
- középen van a web szíve: azok az oldalak, amelyek keresztül kasul, kölcsönösen össze vannak kapcsolva
- a web negyedik kategóriájába tartoznak azok az oldalak, amelyek nincsenek összekötve a szívvvel.

A felmérés meglepő eredménye, hogy *mind a négy kategória nagyjából azonos nagyságú*. A szív így furcsa módon kicsi, és

a sötét részek meglepően nagyok. Ha a keresők csak a központi területeken keresnek, a webnek csak mintegy 50%-át találják meg: a szívet és a végpontokat. A többi mindaddig kint reked, míg az oldalakat sajátkezőleg be nem jelentik, vagy a keresők kézzel talál fel nem keresik azokat.

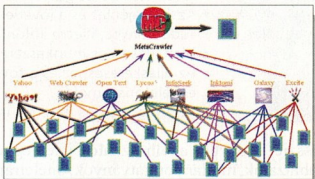
Ennek tükrében kell néznünk a számokat is, amelyekkel a web méretét próbálják meghatározni. A *Google*, az *Inktoni* és az *AltaVista* keresőinek üzemeltetői és készítői egybehangzóan kb. 1,5 milliárd dokumentumról beszélnek.

Írány az index!

Ha az oldalak bekerültek az index-adatbázisba, kezdődhet a második lépés: az *indexelés*. A legtöbb program a teljes szövegben keres, azaz a weboldal teljes szövegét indexeli. Az *AltaVista*nál ez például szavanként egymás mögé rendezve található az adatbázisban, folyamatos számозással. Egy Gbájtnyi összegyűjtött oldal kb. 300-500 Májtnyi indexet ad ki. A nagybetűs szavakat az indexelő kétszer tárolja, így a felhasználó kis- és nagybetűs formában is megtalálja azokat.

Az index további információkat tárol egy-egy dokumentumról, amelyek később a keresésnél, az értékelésnél és a találati lista elkészítésénél lehetnek fontosak. Ilyen információ például, hogy hol kezdődik, illetve fejeződik be egy dokumentum, milyen webcímen található meg azt a robot, az utolsó mentés dátuma, a cím, a felirat, a média, a linkelemzés stb.

Sok kereső saját, külön indexelést ad a médiumoknak vagy a híreknek. Az indexelő először kiveszi a dokumentum szövegét. Egy HTML-oldalnál ez nem nehéz, bár már a keresők őse, a *Harvest* is egészen előtér fájlformátumokat használt (Word, Excel, PDF stb.), amelyeket az üzemeltető modullokként kezel. A legtöbb kereső azonban nem hozza be ezeket a dokumentumokat, csak a *Google* hirdette meg,

Metakeresők és egyszerű társaik az interneten

Szavak a weben

De mi is egy szó? A definíció szerint: minden, ami egy üres hely és egy írásjel között van, így például az *AS/400* két szónak számít. Ha valaki ezt a fogalmat keresi, a keresőszoftvernek ismét össze kell kapcsolnia ezt a két részt.

Köztes tárolás

A kereső portál köztesen is tárol eredményeket, így eleve készen áll mintegy 10 ezer vagy még több gyakran előforduló lekérdezéssel. Minél nagyobb a cache, annál gyorsabban érkeznek a válaszok. A kerestet fogalmak tízes listája viszonylag állandó, ezt biztosítja a *Metacrawler* statisztikája is:

**216.15.219.46:8080/suchstatisti
k/suchstatistik.shtml.**

hogy a PDF-ek tartalmát is beszkennelei és indexeli.

A kereső meghatározott időközönként, általában havonta keres és indexel. A *Lycos Fast Search* keresője folyamatosan aktualizálja az indexet, a *Google* és az *AltaVista* havonta tölti újra az adatbázisát és egyben indexel is. Ha a kereső személy feltesz egy kérdést, a keresőszoftver ehhez a szöveggyűjteményhez nyúl, átvizsgálja ezeket és minden megfelelő eredményt kiemel belőle. Ez néhány százmillió dokumentumnál meglehetősen időigényes, de van néhány trükk, amellyel lerövidíthetjük ezt az időt.

Még az olyan aktuális témák, mint pl. a kergemarhakaró sem képesek bejutni az első tíz közé, legalábbis az üzemeltetők tájékoztatása szerint. A köztes tárolás (lásd kereset írástudat) sikeres módja annak, hogy a keresési lekérdezéseket hatékonyan meggyorsítsuk. Ha az eredmény nincs a cache-ben, a webszerver továbbítja a kérdést az adatbázisnak. Mivel sok kereső úgy működik, mint egy adatbázis, a *gateway* megosztja a terheket. Ha egy számítógépet lefoglal egy nehéz kérdés, a következő kérdés egy másik számítógéppel kapja. A gyakran látogatott oldalak az adatbázis-struktúra tetején foglalnak helyet, vagy ha a számítógépek megoszlanak, akkor a felhasználó közelében.

Fontos a tartalom

Ha azt akarjuk, hogy a dokumentumunkat mindenképp megtalálják, azt leginkább a **tartalommal** érhetjük el. Ha valaki általánosságokról ír, akkor csak egy marad a sok közül, és feltehetően a találati listák aljára kerül. Aki speciális témákról ír, és nagyon pontosan fogalmazza meg a címet és a feliratokat, annak sokkal több esélye van arra, hogy a találatok sorában az elsők között legyen.

A gyorsítás további eszközei jelentősen befolyásolják az adatbázis optimális működését. Így az nem szavakat tárol, hanem számokat, amelyeket sokkal könnyebb végigkutatni. A nagyon ritkán feltett kérdéseknél (például az egészen ritka betegségekre vonatkozóknál) a teljes indexet végig kell kérdezni. A keresők ilyenkor egy idő után ideiglenesen megszakítják a keresést, ha

már megfelelő számú találatuk van. A *gyorsaság fontosabb, mint a teljesség*. Ilyen esetekben a kereső személynek érdemes több gépet vagy egy *metakeresőt* megkérdezni.

Telitalálat

Miután a kereső megtalálta az indexben a keresett dokumentumokat, akár 17345-öt is, olyan sorrendbe teszi ezeket, amelyről azt gondolja, hogy a legjobban megfelel a kereső személy igényeinek. A keresett szó megjelenése a szövegben, pontosabban a keresett szó és a többi szó közötti viszony is fontos szerepet játszik. Ha több keresendő szót adunk meg, akkor az indexben kevesebbszer előforduló szót tekintti a gép elsőrangúnak: ha a felhasználó a „*Louvre és/vagy Párizs*” szavakat adja meg, akkor a kereső azokat az oldalakat fogja többre értékelni, amelyekben a *Louvre* szerepel előkelő helyen. A gép – a mennyiség helyett a minőség elvét követve – abból indul ki, hogy a kereső

SMS-JÁTÉK

személynek a *Louvre* fontosabb, mivel ez kevesebbszer fordul elő az indexben.

Sok webmester megpróbálja a dokumentumokat mesterségesen „felújítani”, hogy ezzel is javítsa az esélyét annak, hogy azok jó helyre kerüljenek. Továbbra is kedvelt megoldás, hogy a vonzó kifejezéseket fehér betűkkel fehér felületre írják. Az oldalra látogatók ezt nem látják, a robotok számára fontos forráskódban azonban megjelennek. Az ilyen módszerek ellen a gépek ma már fel vannak vértézve, és specifikus statisztikai és lingvisztikai elemzéseket folytatnak, amelyekkel a dokumentumok nyelvét vizsgálják.

ÖSSZEĞÉS

Nem kis feladat az interneten felhalmozott óriási információhalmazból kikeresni a felhasználót érdekelt adatokat. A keresőprogramok éppen erre szakosodtak, ki így, ki úgy oldja meg az eligazodást.

Prof-Média

A MINŐSÉGI PROGRAMOK GYÁRTÓJA

HOGYAN CSINÁLJUNK KARRIERT?

JÓ TANÁCSOK ÁLLÁSVADÁSZOKNAK

Az állásvadászat és a karrierépítés az élet nagy sakkjátzmája. Ahogy a sakknak megvannak a pontos szabályai, jó tudni, milyen szabályok között kell játszunk a munkaerő piacon. **Pintér Zoltán** fejvadász és karrierszakértő több mint egy évtizednyi karrier-tanácsadói tapasztalata alapján sok hasznos gyakorlati tudnivalót gyűjtött össze, mely most multimédia CD-n feldolgozva kerül a jelenlegi és eljövendő állásvadászok kezébe.

Menni vagy maradni?

Mikor van érdemes elgondolkozni?
 Ha nem éred el a céljaidkal.
 Ha nem kapsz elég munkát.
 Ha korán kell kelned, és nem szeretted.
 Ha nem elég cínos a tiltakod.

Már 30 éve vagy alosztályvezető.

Melyik az a munkahely, ahol a legkevésbé meghatározhatja a munkád?
 A munkaadó.
 A munkahelyi vezetőség.
 A munkahelyi kollégák.

Tavaly 5 forint fizetésemelést kaptam.

5 éves munkahelyi tapasztalatod van.

5 éves munkahelyi tapasztalatod van.

5 éves munkahelyi tapasztalatod van.

- A feldolgozott témák:
- Mikor nem szabad és mikor célszerű új állást keresni?
 - Hogyan ismerjük fel az elbocsátás jeleit?
 - Milyen az Ön számára ideális munkakör?
 - Önismereti gyakorlatok: milyen állás betöltésére alkalmas?
 - A sikeres szakmai önéletrajz
 - Angol, német, francia, olasz önéletrajz-minták, kísérőlevelek
 - A rejtett álláslehetőségek megismerése
 - Jelentkezés álláshirdetésre
 - A felvételi beszélgetés
 - Az állásajánlat és a jövedelemalku
 - Tudományos, illetve különleges kiválasztási módszerek
 - Menedzser- és munkaszervezős-minták
 - Az álláskereséshez és a továbbképzéshez szükséges címek és telefonszámok
 - ... és még számos hasznos információ

A program értékes része az interaktív dosszié, amelyben a felhasználó a jelenlegi és jövőbeli állásával kapcsolatosan gyűjtheti össze az információkat, tesztek, táblázatok, mintanyomtatványok, önéletrajzok kitöltésén keresztül.

AZ INTEL ÚJ TECHNOLÓGIÁI

Kiút a válságból?

A világ legnagyobb processzorgyártója különböző új CPU-kat is bemutatott az IDF-en. A korábbi fórumokkal ellentétben ez a bemutatás nem volt látványos, a 2 GHz órajelű Pentium 4-et csak egy Windows XP prezentáció keretében mutatták be. Pedig a Pentium 4-nek már ebben az évben meg kell hódítania a tömegpiacot is.

Az alacsony költség csapásirányát továbbra is az Egyesült Államokban rendkívül népszerű Celeron szolgálja. A Pentium III lassan kifut, és mobil változatban, a notebookokban él tovább. A mobil P III egy működőképes 0,13 mikronos verzióját már meg lehetett csodálni.

A processzoroknál a csúcsot az Itanium-utód McKinley képviselte. Tekintet a nagy sebességre, amelyet a Pentium 4 nyújt, azt várják, hogy a második 64 bites processzor kereskedelmi szinten is sikeres lesz. Az Itaniumnak még rövidebb termékciklust lenne szabad

Dual McKinley rendszer 19 collos változatban. A merevlemezhez hasonlítva figyelemre méltó a hatalmas hűtést (ezüst színű). A kék-piros töcsér szellőzőfelületként szolgál

megérnie, mint az első Pentium 4 processzornak, amit hamarosan egy (mechanikusan nem kompatibilis) 478-Pin-CPU vált le. A bemutatott McKinley-Alpha-Steppings órajeléről az Intel még nem akart nyilatkozni. Csak annyit árultak el, hogy már a minimális sebesség, amellyel a McKinley működik, is nagyon magas. Az Intel szerint a 160 millió tranzistorral felszerelt első McKinley processzor bizonyos alkalmazásoknál ötször-nyolcszor gyorsabb, mint az aktuális Xeon processzor.

Ennek ellenére az Intel tovább viszi a Xeon sorozatot. Egy Pentium III alapú,

Az új forgalom- és nyereségrekordok ellenére az Intel, az IT ipar többi szereplőjéhez hasonlóan, a recesszió közepén látja magát. San Joséban, az Intel Fejlesztői Fórumon (az IDF-en) a cég új termékeket mutatott be, amelyektől most a piac fellendülését várják.

100 MHz front side busszal futó 900 MHz-es verzió kerül ki legközelebb a piacra, és csak 2 Mb-át cache-sel lesz kapható. Az év végéig egyévként a Foster kódneven ismert Pentium 4 Xeonnal fogják folytatni a sort.

A Rambus él

Aki azt gondolta, hogy az Intel az IDF-en a DDR mellett fog kiállni és a Rambust hivatalosan a „hiba” kategóriába sorolja, az csalódott. Az Intel továbbra is a Rambust tartja az *elsődleges memóriarendszernek* a desktop területen. Az elvárásoknak csak az a bejelentés felelt meg, hogy a Pentium 4-hez DDR RAM-ot, sőt SDRAM-ot is használnak.

Újabbon behatárolt sávzélessége miatt az úgynevezett *value* piacra (a *low end* megnevezést az Intel kikéri magának) a Pentium 4 rendszerekbe a Brookdale

chipsettel építik be. A hagyománynak megfelelően persze inkább az lett volna elvárható, hogy az SDRAM-ot már csak a Celeron rendszerekhez használják. Ezen a területen a chipsetek és a CPU-k már régen tervszerűen a technika aktuális állása mögött kullognak.

USB és Ethernet

A portok és a hálózati technika területén is újdonságokat ígér az Intel, így például az – Intel szerint – első *single chip* megoldást a Gigabit-Ethernet kártyára.

A chip mellett a gyártó már egy kártyát is tudott mutatni, ami azért még nem volt beépítve működőképes számítógépbe. A konkurencia termékével ellentétben a kártya nemcsak második chip, hanem hűtéstet nélkül készül.

A 82544EI-vel szerelt hálózati kártya első pillantásra alig különböztethető meg a szokásos LAN adapterektől. Az árnak is a megfizethető tartományban kell mozognia; a végfelhasználóknak már az első modelleket 200 dollár alatt kell megkapniuk.

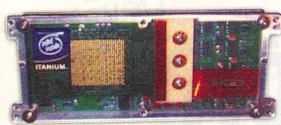
Úgy tűnik, lassan a USB 2.0 is a startvonal mögé áll. A jelenlegi USB 1.1-et követő 480 MBit/s-os, kb. 40-szer gyorsabb szabvány *lefelé kompatibilis*, és hamarosan kapható – legalábbis mint adapterkártya – PCI buszhoz. Épp ideje, hiszen a specifikációt már vagy másfél éve a nyilvánosság elé tárták.

Néhány gyártó már kész USB 2.0-s készülékeket is be tud mutatni, így a Microtec egy ilyen szkennelőrúkkolt elő, míg a NEC külső CD-RW-meghajtóval készül a piacra.

Az persze kérdéses, miként hat majd az USB új formája a FireWire-ra, bár e két

Milliárdok fejlesztésre

Craig Barrett Intel vezér az Intel Fejlesztői Fórumot (IDF) a nemzetközi tőzsdék helyzetéről szólva nyitotta meg. S bár az Intel aggódik a technológiai részvények helyzete miatt, van már kilátás a megoldásra, s ezt az *internet* jelenti. Mindenekelőtt az ázsiai térség várható növekedésének (az Intel az internetre csatlakozó felhasználók számát 2004-re 400 millióra becsüli) kell új fizető keresletet teremtenie, és kivezetnie az IT ipart a válságból. Ezenfelül az Intel, hogy felélénkítse a piacot, ebben az évben összesen **12 milliárd dollárt** szándékozik befektetni, s ebből csupán kutatásra és fejlesztésre **4,3 milliárdot** szán.

Az Itanium beceneve – Itanic – találonak bizonyul. Bár az Intel az IDF-en bemutatta a 64 bites változatot, a McKinley vélhetően nagyon gyorsan le fogja váltani

szabványnak tulajdonképpen ki kellene egészíteniük egymást.

Bye, bye, PCI?

Az Intel a rendezvény utolsó napjára is tartogatott meglepetést: bejelentette, hogy hamarosan leváltják a PCI buszt. Az utóbbi években érkezett buszt ugyanis gyorsabbra kell cserélni. Az Intel csak annyit tett közzé, hogy az új szabványt ideiglenesen *Third Generation I/O* megnevezés alatt jegyzik.

Az Intel szerint a párhuzamos buszrendszerek ideje lejárt. A következő generációnak soros pont-pont kapcsolatra kell

épülnie, és legalább a következő tíz évre elég tartalékot kell kínálnia: rézbázison 12 GHz-ig kell, hogy terjedjen a lehetséges határa.

Egy soros buszra történő átállás már az optikai buszok irányában is egyengeti az utat. A kutatások ezen a területen igazán messzire jutottak, és már az elektronikai és optikai részek közti kapcsolatok is egészen jól működnek, legalábbis a laboratóriumokban.

Az optikai buszok bevezetésével azonban csak a következő négy-hét évben számolhatunk, úgyhogy egy PCI utód éppen jó időben jön ki. A kritikusoknak viszont az a véleményük, hogy a bejelentést az AMD *HyperTransportja* elleni sakkhúzásnak szánták, mivel néhány nappal ezelőtt az ágazat olyan óriásai, mint a Cisco és az nVidia közzétették, hogy a *HyperTransport* támogatják. Emellett szól, hogy az Intel, a tőle eddig megszokottól teljesen eltérően, kész konkurens termékekkel szemben homályos bejelentéseket vonultat fel, amelyek minden mást elavultnak mutatnak.

Drasztikus árcsökkenés

A DDR-SDRAM-ot 2002-től a szerverrendszerekhez szánják, míg a Rambust meglehetősen magas a közép- és magas kategóriájú desktop területre tervezik. A Rambus árainak – amelyek eddig jelentős okai voltak az ügyfelek vonakodásának, akik a legtöbb esetben alig profitálnak a gyorsabb memóriából – az Intel szerint hamarosan drasztikusan esniük kell. Ennek az alapfeltétele, azaz a megfelelő volumenű gyártás, teljesítettnek tűnik.

ÖSSZEJÉS

A San José-beli IDF-et, azaz az Intel Fejlesztői Fórumát mindig felfokozott érdeklődéssel várja a számítástechnikai szakma. Mindez érthető, hiszen a cégóriás ezeken a konferenciákon rukkol ki legújabb termékeivel, amelyek az iparág jövőjére is hatással vannak.

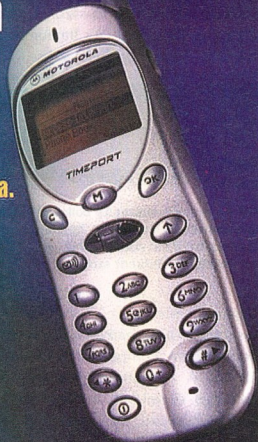
Fizessen elő a Computer Panoráma ...lapra egyetlen telefonhívással OTP bankkártyával!

**Önnek nem szükséges csekket kitöltésével, postázásával fáradoznia.
Lapunkat telefonon is megrendelheti és azt OTP bankkártyája
segítségével egyúttal ki is fizetheti.**

Az InterTicket bankkártyás telefonos ügyfélszolgálatára a

(06-1) 266-0000

számon hétfőtől szombatlig, 9-20 óráig hívható.

Computer PANORÁMA

**Computer Panoráma Kladói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, 456-6963**

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Az InterTicket bankkártyás szolgáltatásai:
Színház-, koncertjegy vásárlás, hírlap-előfizetés, hajójegy megrendelés

WINDOWS

ÚJABB TIPPEK

A tökéletes Windows felé

Önök is szeretnék, ha a Windowsuk gyorsabb, jobb volna, mint barátaitk, kollégáik operációs rendszere? Ha a válaszuk igen, olvassák el alábbi tippeinket.

A betöltési adatsor megváltoztatása

A számítógép bekapcsolásakor majdnem minden PC kísérlet tesz arra, hogy a floppylemezről töltsön be. Az ok: a betöltési adatsorrend először a lemezre és csak azután van a merevlemezre beállítva.

Ez azonban időt vesz igénybe a betöltésnél, és persze fölösleges folyamat. Abban az esetben is, amikor a számítógép már nem a merevlemezről tölt be, gyorsan átállíthatjuk a betöltés sorrendjét, és azután ismét a lemezről indíthatunk. Ez még mindig gyorsabb, mintha minden egyes indításnál fölöslegesen várunk kellene.

Award-BIOS: Váltunk a BIOS FEATURES SETUP-ra és állítjuk át a betöltést (Boot Sequence) a C,A sorrend szerint. Kiegészítésként bekapcsolhatjuk a CD-ROM-meghajtót is.

AMI-BIOS: Az Advanced CMOS Setup-ban változtassuk át az előre beállított System Boot Up Sequence beállítást C:,A:ra.

Phoenix-BIOS: A Boot alatti Sequence-nél a hajlékonylemez- és a merevlemez-

meghajtók mellett a cserélhető lemez és CD-ROM-meghajtók is rendelkezésre állnak. A + és a - gombok segítségével állítsuk be a betöltési sorrendet.

A lemez-cache beállítása

A lemez-cache korrekt beállítására van szükség ahhoz, hogy elérhessük az optimális adathozzáférést a merevlemezben. A megoldás a *system.ini* fájlban lévő két bejegyzés, amelyek a gyári beállításban nem érhetőek el.

1 Kattintsunk a Start menüben a Run (Futtat) menüpontra, és írjuk be az *mconfig* parancsot.

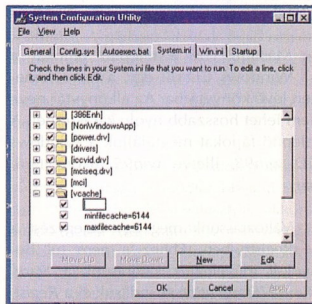
2 Kattintsunk a *System.ini* Registry pontjára, és keressük meg a *[vcache]* bejegyzést.

3 Jelöljük ki a bejegyzést, és kattintsunk a New-ra (Új). Vigyük be a *MiniFileCache=1024* és második bejegyzésünként a *MaxiFileCache=10240* bejegyzést.

Windows tippek 2001.

Ha megtetszettek a cikkünkben szereplő különféle windowsos tippek, ötletek és fortélyok, vásárolja meg *Windows Típek 2001.* különszámunkat. Ebben ugyanis további ügyes fogásokról olvashat, amellyel az eddigieknél is gyorsabbá, kényelmesebbé teheti operációs rendszerét.

A *Windows Típek 2001.* különszám mindössze 495 forintért megvásárolható az újságárusoknál vagy a kiadóban (1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.), megrendelhető telefonon (456-6963), faxon (456-6970), illetve e-mailben (terjesztes@cpanorama.hu).

Egyszerűen rendbe tehetjük a lemez-cache-t

Windows CD nélkül

Ha a Windows-t CD-ről installáltuk, akkor minden egyes alkalommal, amikor a hardvert vagy utólagosan Windows elemeket telepítünk, használnunk kell az installációs CD-t. Ez terhes és időigényes lehet.

INFO

A FAT rendszer

FAT a *File Allocation Table* kifejezés rövidítése. Az MS-DOS a fájlrendszer kezeléséhez használja, és az adathordozó tartalomjegyzékét jeleníti meg. Ha a táblázatot károsodás éri, akkor az akár az összes adat teljes elvesztéséhez vezethet.

A Windows 95 B verziója óta a FAT 32 használatos. Ez 2 Tbájtit terjedően támogatja a merevlemezeket.

INFO

Cluster

A cluster a mágneses adathordozók, például a merevlemezben lévő adatokhoz rendelt legkisebb egység. Nagysága a fájlrendszertől függ, a Windows 98 alatt egy cluster a FAT32 fájlrendszerben és 10 Gbájtos merevlemez mellett 8 Kbájit.

Egy egyszerű trükkal viszont hatékony segítséghez juthat.

1 Másoljuk be a telepítő fájlokat a Windows CD-ről egy, a merevlemezben lévő könyvtárba. Az alkönyvtár neve nem lehet hosszabb nyolc karakternél. A telepítő fájlokat megtaláljuk a Windows CD *win98*, illetve *win95* alkönyvtárban.

2 Változtassunk meg egy bejegyzést a Registry-ben. Ehhez a nem túl bonyolult művelethez kattintsunk a *Start/Run-ran* (Start/Futtat) és indítsuk el a *Registry szerkesztőt*, azaz gépeljük be a *regedit*-et, és kattintsunk az OK-ra.

3 Válasszuk ki az *Edit* (Szerkesztés) menüt és ott a *Find* (Keresés) menüpontot. Vigyük be a forrás útvonalat, és adjuk meg azt a könyvtárat, amelyikbe az installációs fájlokat másoltuk (pl. *c:\Win98*). Ezek után a Windows nem kéri többé a CD-ROM-ot.

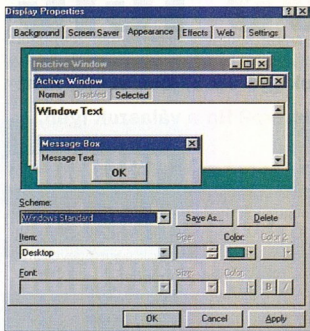
Háttérképek kikapcsolása

Ha a számítógépünkben még régebbi processzor van, akkor a háttérképek és az animált egérkurzor negatívan befolyásolhatja komputerünk teljesítményét.

1 Kattintsunk a jobb egérgombbal egy szabad helyre a Windows asztalon. A *Properties* helyi menüben kattintsunk a *Properties* (Tulajdonságok) bejegyzésre.

2 A *Display Properties* (A képernyő tulajdonságai) ablakban válasszuk a *Background* (Háttér) opciót. Itt látjuk a háttérképek listáját. Válasszuk a listán a *(None)* (Nincs) beírást.

3 Menjünk ezután az *Appearance* (Megjelenés) menüpontra. A Windows gyári alapbeállításának a legcsekélyebb forrása

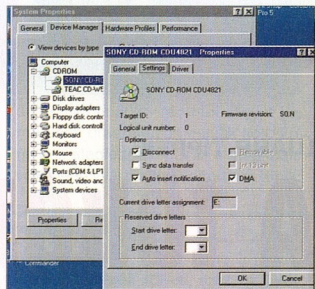
Ha a *Windows Standard* pontot választjuk, a *Windowsunk* a lehető legkevesebb erőforrást használja majd

van szükségére. Ezt úgy állíthatjuk be, hogy a *Scheme* (Séma) mezőben a *Windows Standard*-ot (*Windows szabvány*) választjuk. Ténykedésünket egy OK-val erősítsük meg.

Meghajtók felgyorsítása

Valamennyi újabb alaplap támogatja a DMA opciót (Direct Memory Access=DMA). Ilyenkor az adatok közvetlenül csatlakoznak a készülékek és a munkatároló között, anélkül hogy a processzorhoz mennek vissza. Ez tehermentesíti a processzort és felgyorsítja az adatátvitelt. A DMA működtetése érdekében a következőképpen járhatunk el.

1 Kattintsunk kétszer az *Eszközkezelőben* (*Device Manager/System Properties*) a *CD-ROM* bejegyzésre, és jelöljük ki a *CD-meghajtót*. Válasszuk a *Properties* (Tulajdonságok) kapcsolót.

A DMA működtetésével felgyorsíthatjuk a meghajtókat

2 Váltunk a *Settings* (Beállítások) menüpontra, és jelöljük be a *DMA* bejegyzést.

3 Bizonyos körülmények között kaphatunk egy figyelmeztetést, amelyet az OK-val közömbösíthetünk. Erősítsük meg a változtatást a *Close*-zal (*Bezárás*), és a számítógép újraindításával.

4 Ismételjünk meg a fenti lépéseket a számítógépünkbe épített összes CD-meghajtónál. Ha a gépünk a DMA telepítése után nem működik, akkor valószínűleg az alaplapunk nem támogatja a DMA-t. A Windowsunk ebben az esetben rendszerint automatikusan el is távolítja a kis jelölő pipát a következő indításnál.

Autostart CD-cserénél

A gyári alapbeállításban a CD-ROM-meghajtóknál az *Auto insert notification* (*Automatikus lejtászás*) beállítás aktív. A CD-k ilyenkor automatikusan indulnak, miután betettük azokat a meghajtóba. Ez gyakran zavaró, különösen ha nem a programot akarjuk elindítani, hanem például fájlokat szeretnénk másolni. Az automatikus indítás megszüntetéséhez a következőképpen járhatunk el.

1 Nyissuk meg a jobb egérgombbal a Windows asztalon a helyi menüt, és válasszuk ki abban a *Properties* (Tulajdonságok) beállítást.

Ötletek, fogások

2 Hívjuk meg a *Device Manager* (Eszközkezelő) opciót. Ha a CD-ROM beírásra kattintunk, láthatjuk, hogy milyen meghajtók vannak a számítógépünkbe építve.

3 Nyissuk ki a meghajtó helyi menüjét, és itt is kattintsunk a *Properties* (Tulajdonságok) pontra. Válasszuk ki a *Settings* (Beállítások) opciót.

4 Távolítsuk el a jelölő pipát az *Auto insert notification* (Automatikus lejtás) bejegyzés elől. A PC újraindítása után a CD-k csak akkor indulnak, amikor mi is akarjuk.

A merevlemez töredezettségének megszüntetése

A töredezettség megszüntetésekor a Windows töredezettségmentesítője felkutatja a szabad clustereket, és úgy tolja el a fájlokat, hogy a cluster-lyukak megszűnjenek.

1 Zárunk be minden futó programot. Menjünk a *Start/Programs/Accessories/System Tools* (Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök) menüpontokon keresztül a *Disk Defragmenter* (Lemeztöredezettség-mentesítő) opcióhoz.

2 Válasszuk ki azt a meghajtót, amelyiken meg akarja szüntetni a töredezettséget, és erősítsük meg döntésünket egy OK-val. A folyamat a mindenkor merevlemez és a lefoglalt tárhely nagyságától függően néhány perctől akár több óráig is eltarthat.

3 A számítógépünk merevlemezén csak akkor lehet megszüntetni a töredezettséget, ha nem fordul elő hiba. Ha a segédprogram hibát találna, erre felhívja a figyelmet.

Az adathordozó megtisztítása

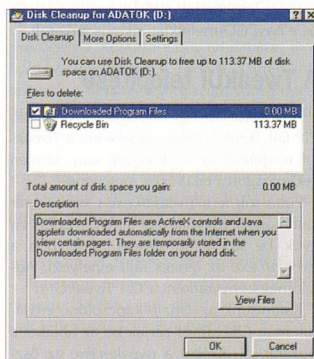
Ha gyakran dolgozunk a számítógépünkkel (és ki ne tenné azt), akkor nagy mennyiségű fölösleges adat gyűlik össze a merevlemezén. Még jobban megnő a fölösleges adatok halmaza, ha sokat szörfözünk az interneten és gyakran installálunk új szoftvereket, majd töröljük ezeket. Ez nemcsak terhessé válik, hanem csökkenti a rendszerünk stabilitását, és lelassítja a számítógépet.

Ebben az esetben segít a Windows rendszerprogramja, az „adathordozó megtisztítása”, azaz a *DiskCleaner*. Az elnevezés mögött egy segédprogram rejlik, amellyel megbízhatóan lomtalaníthatjuk a merevlemezünket.

1 Az adathordozót megtisztíthatjuk, ha a *Start/Programs/Accessories* útvonalon után kiválasztjuk a *System Tools* pontot, majd a *Disk Cleanup* bejegyzésre kattintunk.

2 A következő párbeszédablakban válasszuk ki azt a meghajtót, amelyiket lomtalanítani szeretnénk. Ez többnyire a „C” merevlemez. Normál körülmények között ezen installálják a Windowst. Kattintsunk ebben a párbeszédablakban az OK-ra, és a program ellenőrzi, hogy mely fájlokak kell törölnie.

3 A merevlemez elemzése után az adathordozó lomtalanítása a fölösleges adatok különböző kategóriáit jelzi ki. Ide tartoznak az ideiglenes internet fájlok, az

Időnként szükség lehet az adathordozóknak lomtalanítására is

internetből átvett programfájlok, valamint a lomtárból származó állományok. Kattintsunk a *View Files* kapcsológombra, hogy biztosak lehessünk abban, hogy egyetlen olyan adatot sem törölünk, amelyre még szükségünk lehet.

4 Töröljük ezeket a fájlokat a megfelelő bejegyzések előtti jelölő négyzetben egy egérkattintással. Ezután megadjuk, hogy mennyi tárolóhely szabadult fel. Kattintsunk az OK-ra, és máris eltávolíthatjuk az adatokat a merevlemezről.

INFO

Hiba esetén

Ha a töredezettségmentesítéskor hibára figyelmeztet a program, kövessük a figyelmeztetés utasításait, és kattintsunk a *Súgó*-ra. Lehet, hogy a Windows sügő azt ajánlja, hogy vizsgáljuk át a merevlemez a *ScanDisk*-kel, majd folytathatjuk a töredezettség megszüntetését. A *ScanDisk* megszünteti a kisebb hibákat.

A merevlemez ellenőrzése a ScanDiskkel

ScanDisk ellenőrzi a meghajtókat és megszünteti a hibákat, például a meghibásodott vagy elvesztett clustereket, valamint a téves bejegyzéseket és utalásokat a FAT-rendszerben.

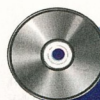
1 Indítsuk el a *ScanDisk* a rendszereszközök (*System Tools*) közül. A *ScanDisk*ket úgy is megnyithatjuk, hogy kinyitjuk az átvizsgálandó meghajtó tulajdonságainak az ablakát az *Explorer*ben. Ehhez jelöljük ki a szóban forgó meghajtót, és kattintsunk rá a jobb egérgombbal. Válasszuk ki a helyi menüből a *Properties* (Tulajdonságok) pontot. Hozzuk működésbe a *Tools* (Eszközök) beállítást. A párbeszédablak felső részén látjuk, hogy mikor volt utoljára átvizsgálva a meghajtó. A *ScanDisk* elindításához kattintsunk a *Check Now* (Ellenőrzés) kapcsológombra.

2 A *ScanDisk* programablakban állítsuk be az átvizsgálás módját. Ha itt a *Standard* (Normál) beállítást választjuk, akkor a program csak a fájlokat és az alkönyvtárakat vizsgálja át. Ez azt jelenti, hogy csak a téves fájlhozzárendeléseket fogja megtalálni. A fizikailag meghibásodott szektorok kimaradnak a vizsgálatból.

3 Működtessük a *Thorough* (Teljes) beállítást, hogy ezeket a hibákat is megtaláljuk. Feltétlenül válasszuk ezt a beállítást, ha a merevlemez már régóta nem vizsgáltuk át. Ha a *ScanDisk* meghibásodott szektorokat talál, akkor zárolja ezeket, és a benne talált adatokat más szektorokba viszi.

TWEAKUI

Változtassunk Windowsunkon!

TweakUI

A programot CD-mellékletünk Cikkek/TweakUI könyvtárában találhatják.

A CD-mellékletünkön is megtalálható TweakUI segédprogram néhány nagyon hasznos információval szolgál, amelyek a hagyományos Windows felületen letiltottak vagy csak a Registrybe történő körülményes beavatkozásokon keresztül érhetők el. A TweakUI segítségével effektusokat kapcsolhatunk ki és be, változtathatunk a menük sebességén.

GVORSTIPP A TweakUI indítása

Váltsunk a *Start/Beállítások* (Start/Settings) menüponton keresztül a *Vezérlőpult* (Control Panel), hogy elindíthassuk a TweakUI-t. Ott találjuk ugyanis meg ezt az eszközt egy saját ikonnal.

GVORSTIPP El a nyilakkal!

A *Shortcut overlay* opció alatt el-tüntethetjük a számítógépről az ikonok összekapcsoló nyilait, ha kijelöljük a *None* (nincs) beállítást, és megerősítjük elhatározásunkat.

INFO Hol rejtőzik?

Miközben a TweakUI a Windows 98-as verziójában – még ha jól el-rejtve is – megtalálható, addig a Windows 98 SE CD-jén már nincsen rajta. Szerencsére ezt a gondot könnyen orvosolhatjuk, hiszen a segédprogramot pillanatok alatt telepíthetjük a számítógépünkre.

A TweakUI nem önálló program, hanem a Windows *Vezérlőpultjának* (Control Panel) a kibővítése. Ezt az eszközt letölthetjük fájlként az internetről, de e havi CD-mellékletünkre is felkerült.

A TweakUI telepítése

A *tweakui.exe* egy önmagát kicsomagoló ZIP fájl. Azok a fájlok, amelyekre a TweakUI telepítéséhez szükségünk van, szintén becsomagolva találhatók meg benne.

Futtassuk le a *tweakui.exe*-t kétszeri rákattintással. Kinyílik egy ablak, s ebbe vigyük be azt a könyvtárat, amelyben a *tweakui.exe* az összes fájl elhelyezi. Adjuk meg könyvtárként a *C:\TweakUI*-t.

Kattintsunk az *Unzip* kapcsolóra, erősítsük meg *OK*-val, és zárjuk be az ablakot a *Bezárás*-sal. Ezáltal a *tweakui.exe* az összes fájl a megadott könyvtárba helyezi el.

Nézzük meg ezután néhány példán, mire is használható TweakUI.

A menü sebességének szabályozása

Zavar bennünket az idő, amíg a kiválasztott menü kinyílik? Vagy túl gyorsan történik mindez?

Nos, a TweakUI-ban a *Mouse* (egér) beállítás alatt találunk egy menüsebesség-szabályozót (Menu Speed).

1 Húzzuk a párbeszédablakot teljesen balra, és vizsgáljuk meg a menü sebes-

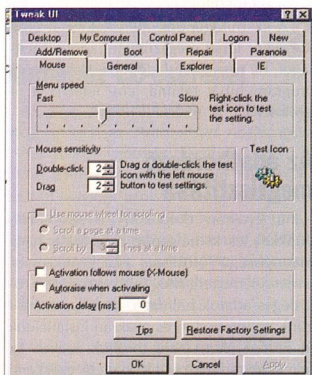
Telepítés után a TweakUI a Vezérlőpult

kerül ségét úgy, hogy a jobb egérgombbal a *Test Icon*-ra (tesztikon), azaz a két különböző színű fogaskerékre kattintunk.

2 Próbáljunk ki különböző beállításokat! Amikor a menü sebességével elégedettek vagyunk, akkor kattintsunk a *Change*, illetve az *OK* kapcsolóra, és ezután az összes Windows menü a kiválasztott sebességgel fog indulni.

Ablakok működtetése az X-egérrrel

A *Mouse* beállítás alatt jelölő négyzetet is találunk: *Activation Follows mouse* (X-mouse) (a működtetés követi az egeret – X-

Szabályozhatjuk a menük kinyitásának a sebességét

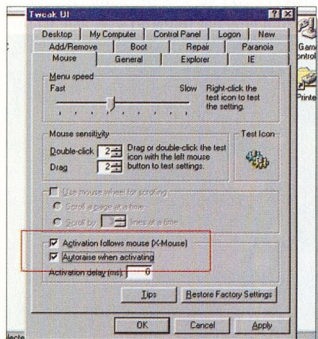
egér) és *Autoraise when activating* (automatikus beállítás működtetéskor).

1 Tegyük mindkét jelölőnégyzetbe egy pipát, és erősítsük meg a bevitelt. Ha a Windows alatt több ablakot is kinyitotunk, akkor mindig az az ablak működik és áll az előtérben, amelyiket az egér mutatója megerint. Többé tehát nem kell rákattintanunk egy ablakra, hogy működésbe hozzuk azt.

2 Az *Activation delay (ms)* (működés késleltetése (ms)) menüpontnál beállíthatjuk azt az időtartamot, hogy mennyi ideig maradjon az egér mutatója egy ablakon ahhoz, hogy az aktív legyen.

Kapcsolatok

Ha egy fájl vagy egy program között kapcsolatot akarunk létrehozni, akkor a Windows automatikusan elhelyezi a „kapcsolatval” szakaszt az ikon alá. Ezt az *Explorer* beállításainál megszűntethetjük.

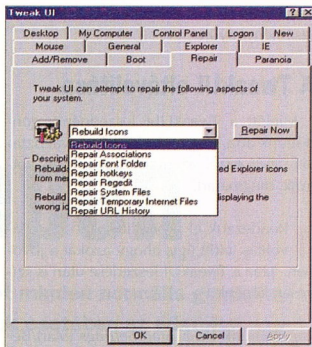
Egy apró beállítás hatására egyszerűbbé válik az aktív és passzív ablakok kezelése

1 A *Settings* (beállítások) alatt távolítsuk el a pipát a *Prefix „Shortcut to” on new shortcut* opció elől, és kattintson az OK-ra.

2 Ezt követően újra kell indítanunk a számítógépet – a TweakUI majd felhívja erre a figyelmeztetést.

Gyorsjavítások

Olykor a Windows 98 alapbeállításai megváltoznak, például ha új programokat telepítünk vagy a törélsi kísérleteink félre-

Elijött az ideje egy gyorsjavításnak...

sikerülnek. Ezután előfordulhat, hogy a számítógépünkön helytelenül jelennek meg a szimbólumok, illetve az ikonok, vagy csak a Windows standard ikonok kerülnek elő. Ez a probléma a TweakUI-val gyorsan megoldható.

1 Váltunk a *Repair* (javítás) beállításra. Ügyeljünk arra, hogy a fehér szövegmezőben a *Rebuild Icons* (átalakított ikonok) opciót válasszuk, és csak azután kattintsunk a *Repair Now* (javítás most) opcióra. A TweakUI újrain minden ikont és kijavítja a hibákat.

2 A *Repair Font Folder* (betűtípus mappa javítása) beállítással kijavíthatjuk a betűtípus alkönyvtárait.

3 A *Repair System Files* (rendszerfájlok javítása) parancs kijavíthatja a felülírt rendszerfájlokat, úgy, hogy azokat az eredeti rendszerfájlokkal helyettesíti.

A speciális effektusok kikapcsolása

A legtöbb Windows effektus ugyan szemet gyönyörködtető, azonban meglehetősen negatíván hat a munka sebességére. Ráadásul, ha gyakran dolgozunk ablakokkal és menükkel, akkor az effektusok hamar az idegeinkre mehetnek, arról nem is beszélve, hogy a kedves kis animációk – éppen a régebbi számítógépeken – roppan nagy teljesítményt emésztnek fel.

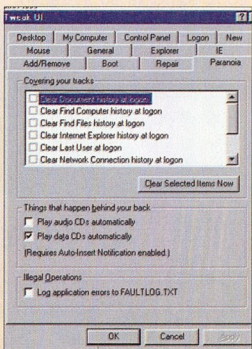
1 A *General* (általános) bejegyzés alatt találjuk az *effektusok* (Effects) listát, amelyet ki- és bekapcsolhatunk.

GVORSTIPP Ha meguntuk...

Ha az aktív és passzív ablakok üzemeltetésének új fajtája már nem felel meg nekünk, akkor egyszerűen eltávolítjuk a két pipát az „X-egér” ablak megfelelő opciói elől, és megerősítjük a döntésünket.

GVORSTIPP A kis titkolódzó

Nem akarjuk, hogy valaki bele nézhessen, mit is csináltunk a számítógépünkön? Nos, a TweakUI *Paranoia* menüpontja alatt kitorölhetjük azokat a nyomokat, amelyeket egy normál munkavégzéskor a merevlemezén hátrahagyunk.

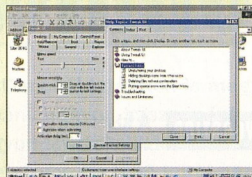
Nyomtalanul a komputerben...

Hozzuk működésbe a *Covering your tracks* (nyomok eltakarása) listán a *Clear Document History at Logon* (a dokumentum történetének törlése belépéskor) beállítást, így a „dokumentumok” alkönyvtár minden újraindítás előtt törölődik a Windows *Start* menüben. Ezután mások már nem tudják megnézni, hogy melyik dokumentumokon dolgoztunk.

INFO

TweakUI
súgó

Valamennyi beállítás részletes leírását megtaláljuk az *Egér* opciónál a *Tippek* kapcsoló alatt. A leírások, akárcsak a program feliratai, angol nyelvűek.

A TweakUI-nak még súgója is van

2 A Windows 98-nál a *menüanimáció* menüpont ennek a megfelelője. A Windows minden gond nélkül lemond e

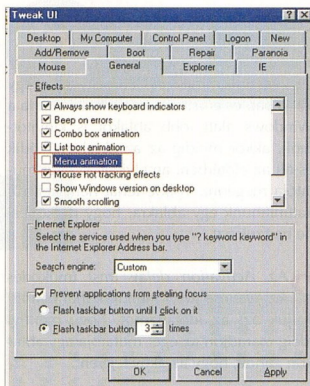
kis eleganciáról, és ennek fejében jobb teljesítményt nyújt.

A TweakUI eltávolítása

Mielőtt a TweakUI-t leszednénk, gondoljunk arra, hogy minden olyan változtatás, amit ezzel az eszközzel végrehajtottunk, megmarad.

1 Rendezzük el a beállításokat az eltávolítás előtt úgy, ahogy azokat a jövőben, azaz a TweakUI leszedése után is szívesen látnánk.

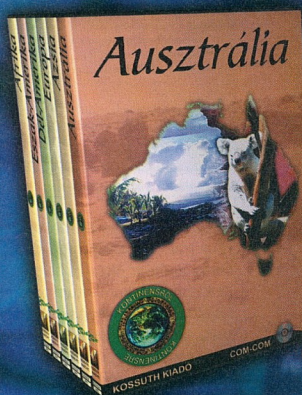
2 Menjünk be a *Start/Settings* (Start/Beállítások) menüponton keresztül a *Control Panel*-ra (Vezérlőpult), és válasszuk az *Add/Remove Programs* (programok hozzáadása és eltávolítása) ikont kétszeri rákattintással. Most az *Add/Remove Programs Properties*, azaz a szoftver tulajdonságai ablak ugrik elő. Keressük meg a listán a *TweakUI* bejegyzést, és jelöljük ki.

Ha meguntuk az animációkat, kapcsoljuk ki őket!

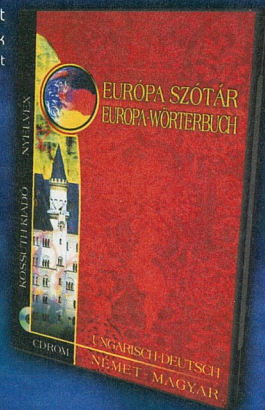
3 Erősítsük meg az *Add/Remove...* (hozzáadás/eltávolítás) kapcsolót, és zárjuk be az ablakot *OK*-val. Ezzel leszedtük a TweakUI-t. ■

Európa szótár sorozat
kétnyelvű hangosszótárak
Ára lemezenként 3990 Ft

KOSSUTH KIADÓ
MINŐSÉG ÉS TUDÁS A MULTIMÉDIÁBAN

Kontinensről kontinensre
a szárazföldek természetrajza
Ára lemezenként 5990 Ft

Megrendelhető, megvásárolható: 1043 Budapest, Csányi L. u. 34.; 1061 Budapest, Andrásy út 13. E-mail: rt@kossuthed.hu

www.kossuth.hu

CD-ROM

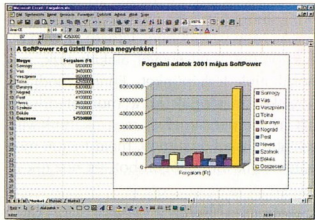
EXCEL

Adatok a térképen

A száraz adathalmaz riasztóan hat minden normális gondolkodású emberre. Az Excel táblázatok esetében az adatokat szerencsére áttekinthetőbb – és közérthetőbb – formában is megjeleníthetjük. Erre valók például a térképdíagramok. Alább bemutatjuk, hogy mindez távolról sem ördögösség.

Sokszor előfordult már, hogy sok egyéb teendőnk mellett munkatársaink vagy főnökünk számára kellett fontos adatokat bemutatnunk, lehetőleg áttekinthető formában? Nos, az *Excel*t éppen erre találták ki: a program seregnyi funkciót tartalmaz, amelyekkel látványos táblázatban tarthatjuk a nyilvánosság elé adatainkat. A különféle adatokat többek között *térképen* is megjeleníthetjük, amely az adatokkal együtt aktualizálható. Nézzük most a példa kedvéért, miként jeleníthetjük meg egy képzetelbeli cég, a *SoftPower Kft.* üzleti adatait térképdíagramon.

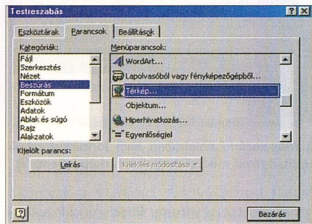
Az Excel-táblázat a cég forgalmi adatait tartalmazza megynkénti és havonkénti

Az adatokat szokványos oszlopdíagramon is megjeleníthetjük

összesítésben. Az adatokat természetesen szokványos oszlopdíagramon is megjeleníthetjük, így kevésbé irritálják a bemutatott hallgatóságát. De ennél többet is tehetünk: az adatokat térkép segítségével mutatjuk be, még inkább fokozva a hatást.

1 Első lépésben töltünk fel adatokkal a adatbázist. Az első oszlopba gépeljük be a megyéket, a másodikba a forgalmi adatokat, forintban. Adjunk címet is a táblázatnak, majd mentjük el, például *Forgalom.xls* néven.

Az Excel eszköztárait tetszésünk szerint testreszabhatjuk

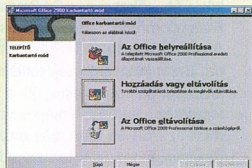
2 Miután begépeljük a megyéket és a forgalmi adatokat, számítsuk ki az összeforgalmat. Az összesítéshez jelöljük ki a forgalmi adatok alatti első üres cellát, majd kattintsunk az eszközsorban az *AutoSzum* gombra. Az Excel már ennyiből is megéri, hogy mit akarunk, és egy kék vonallal körülkeríti az összegzésre érdemes tartományt. Nekünk már csak annyit dolgnunk van, hogy az *Enter* gombot leütve helyben hagyjuk a program javaslatát.

3 Az így begépelte adatokat néhány kattintással diagramon is ábrázolhatjuk. Erről sok újat nem mondhatunk: kijelöljük a megfelelő táblázatrészt, majd rákattin-

INFO

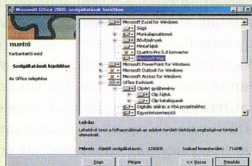
Microsoft Map

Az *Office 2000* csomag telepítésekor általában nem szokás valamennyi komponenst kiválasztani. A térképdíagram készítéséhez nélkülözhetetlen *Microsoft Map* program például általában kimarad a telepítésre kijelölt programrészek közül, így azután később az Excelben sem áll rendelkezésünkre. A hiányt a következőképpen pótolhatjuk.

A térkép komponenseket az *Office 2000* karbantartó telepítésével adhatjuk hozzá a rendszerhez

Helyezzük be az *Office 2000* telepítőlemezét (természetesen a magyar verziót, hiszen csak ez tartalmazza Magyarország térképét). A telepítőprogram elindítása után (amely általában automatikusan történik, amint beh-

Az Excel komponensei között szerepel a *Microsoft Map* program is

lyezzük a lemezt), kattintsunk a *Hozzáadás vagy eltávolítás* gombra. A *Microsoft Office 2000: szolgáltatások frissítése* ablakban nyissuk meg a *Microsoft Excel for Windows* ágat, ezen belül találjuk a *Microsoft Map* alpontot. Jelöljük ki a szokásos módon, majd kattintsunk a *Frissítés* gombra. Ezzel meg is volnánk, a többi a telepítőprogramra bízhatjuk.

GVORSTIPP

Térkép-másolás

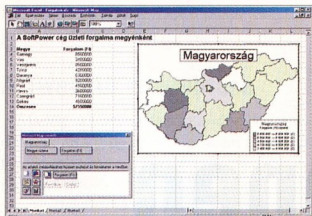
Az Office 2000 magyar verziójának térképkészlete meglehetősen szegényes. Sokkal több térképet tartalmaz az Office 97. Ezeket szerencsére egyszerű másolással átvehetjük. Vegyük elő régi Office 97 CD-nket, s helyezzük be a CD-meghajtóba. Keresjük meg rajta a hiányzó .dat, .gst, .id, .ind, .map és .tab kiterjesztésű állományokat, s másoljuk át őket a C:\Program Files\Common Files\Microsoft Shared\Datamap\Data könyvtárba. Ezzel Magyarország térképén kívül rendelkezésünkre áll a világtérkép, Európa térképe, valamint az USA és több más ország térképe, a hozzájuk tartozó adatbázisokkal – például úthálózat, városokkal – együtt. Ezeket a térképeket egyébként a MapInfo szoftvercég készítette, s további komponenseket is beszerezhetünk hozzájuk – természetesen nem ingyen.

tunk a DiagramVarázsló ikonjára, és követjük az utasításokat. Pár pillanat múlva készen áll a már jól ismert oszlop-, vonalvagy tortadiagram.

Most azonban nem oszlop- vagy tortadiagramot akarunk készíteni, hanem az adatokat területi térképen akarjuk megjeleníteni. Ehhez a Microsoft Map programra, illetve Magyarország térképére van szükségünk.

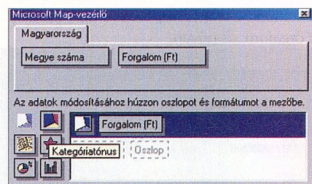
A Térkép funkció immár az eszköztárból is elérhető

4 Miután gondoskodtunk a hiányzó Office komponensek pótlásáról, még egy kis kozmetikai műtetet kell végrehajtaniuk. A Térkép funkciót – a könnyebb el-

A térképpel együtt új funkciókészlet jelenik meg az Excel eszköztárban

érhetőség kedvéért – tegyük ki az eszköztárra. Ehhez kattintsunk az Eszközök menüben a Testreszabásra. Lapozzunk a Parancsok paneloldalra, s a Kategóriák között keressük meg a Beszúrás. A jobb oldalon látható listában keressük meg a Térképet, majd „fogjuk” meg az egérrel, és húzzuk rá valamelyik eszközsorra. Ezzel a Térkép funkciógomb ugyanúgy elérhető az Excel eszköztárban, mint mondjuk a DiagramVarázsló.

A Map-vezérlő ablakában lévő formázógombok segítségével módosíthatjuk a térkép jellemzőit

5 A térkép ugyanúgy kapcsolódik a táblázathoz, mint bármilyen diagram. Most, hogy rendelkezésünkre állnak a szükséges forgalmi adatok, és a Térkép funkció is működőképes, hozzáláthatunk a területi térkép elkészítéséhez. Jelöljük ki az A3 cellától a B13 celláig terjedő tartományt, tehát a teljes táblázatot a cím és az utolsó sor kivételével. Most kattintsunk a Térkép gombra az eszközsorban, és a kereszt formájú egérkurzonnal húzzunk egy négyszöget a táblázat szabad részén. Az Excel egy keretben megjeleníti Magyarország térképét, amelyen szerkesztési színmintákat jelöljük a forgalmi adatokat, megyénként. Minél nagyobb a forgalom egy adott megyében, annál sötétebb színt használ a program, ahol pedig a forgalom nulla, a terület zöld színű marad. Hogy melyik színmintát mit jelent, a Jelmagyarázattól tudhatjuk meg.

SMS-JÁTÉK

6 A térképpel együtt egy második párbeszédablak is megjelenik a képernyőn, amelyben további funkciók sorakoznak. Ezek segítségével tovább tökéletesíthetjük térképünket. Ha a panel nem látható, kattintsunk a Microsoft Map-vezérlő mutatója/eltérítője gombra. A térképet keret meghúzása után még egy változtatást vehetünk észre: a térképet aktiválva a Microsoft Map eszközkészlete jelenik meg az Excel eszközsorban. Ha a térképen kívüli területre kattintunk, visszatérünk az Excel alapbeállításához. Nézzük most, mire jók az említett eszközök.

7 A Microsoft Map-vezérlő párbeszédablakban láthatjuk a térkép módosításhoz szükséges funkciógombokat. Ezekre kell rákattintani, ha a térkép valamely jellemzőjét módosítani akarjuk.

Előfordulhat például, hogy meg kell változtatnunk a táblázat tartalmát: megyéket kell felvennünk, módosítanunk kell egyikben-másikban a forgalmi adatokat. Mi sem természetesebb, mint hogy a térképet is frissítsenünk kell. Erre szolgál a párbeszédablak felső részén látható két gomb: a Megye száma és a Forgalom (Ft). Ha bármit megváltoztattunk a táblázatban, csak kattintsunk rá a megfelelő gombra, s a térképen máris a friss adatok szerepelnek. Az Excel egy figyelmeztető üzenetet küld, amelyből meg tudhatjuk, amit már eddig is tudtunk, hogy az adatok megváltoztak, és felkínálja a jóváhagyás vagy az elvetés alternatíváját. A térkép aktualizálásához kattintsunk az OK gombra.

8 A Map-vezérlőben látható formázógombok segítségével alakíthatjuk, csinosíthatjuk térképünket. Ennek módja a következő: jelöljük ki a munkatérületen azt az elemet, amelyet meg akarunk változtatni (itt a Forgalmat), majd fogjuk meg valamelyik formázógombot, és húzzuk át

A kategoriatónusos megjelenítésben más-más szín jelöli a sávokat

Ötletek, fogások

Pontsűrűséggel is személtethetjük a forgalom megyénkénti nagyságát

erre az elemre. A térkép azonnal átveszi az új beállításokat.

Láthatjuk, hogy az alapbeállítás itt az *Értéktónusos* megjelenítés (mindjárt az első). Ez azt jelenti, hogy az adatokat nagyság szerint színárnyalatok (itt szürke) jelölik. Ha úgy ítéljük meg, hogy a térkép ebben a formában meglehetősen unalmas, válaszszuk a *Kategóriátónust*. kattintsunk rá az egérral (láthatjuk, amint az egérmouse foga-nyú formát ölt), majd húzzuk rá a *Forgalom* elemre a párbeszédpanel munkaterületén. A kategóriátónusos megjelenítés esetén a különböző forgalmi adatokhoz különböző színeket rendel a program. Itt például a piros szín jelöli a legkisebb forgalmat, a sötétzöld pedig a legnagyobbat.

A forgalom nagyságát *pontsűrűséggel* is ábrázolhatjuk, ehhez a következő formázógombot kell használnunk, ugyancsak *drag* and *drop* módon. Láthatjuk, hogy minél több a pont az adott megyében, annál nagyobb a forgalom.

Használhatunk még úgynevezett *fokozatjeleket* is. Ebben a megjelenítésben a pont nagyságából következtethetünk a forgalom nagyságára. Értelmezésűen: minél nagyobb a pont az adott megyében, annál nagyobb volt ott a forgalom.

A térképen *kör- és oszlopdiagramot* is elhelyezhetünk. Vagy egyiket, vagy másikat, egyszerre mindkettőt nem. Húzzuk például a *Kördiagram* formázóikont a párbeszédpanel jobb alsó sarkában lévő területre, majd húzzuk rá egy oszlopfejlec-gombot (például a *Forgalmat*). A térképen az eddigi formátumhoz képest új elemként jelenik meg minden megyében egy kördiagram, amelynek nagysága a forgalommal arányos, valamint egy további jelmagyarzat az értelmezés megkönnyítésére.

Hasonlóképpen *oszlopdiagrammal* is ki-gépezhetjük a térképet. Húzzuk át a gombot a panel jobb oldalára, majd húzzuk rá a *Forgalom* fejlécet. A térképen valameny-

nyi megyében egy oszlop jelenik meg, amelynek a nagysága arányos a forgalommal.

9 Nemcsak a *Map-vezérlővel* avatkozhatunk be a térkép kinézetébe, hanem a *Microsoft Map* eszköztárban, illetve a térképhez kapcsolódó helyi menüben szereplő eszközökkel is.

A *Microsoft Map* eszköztár *Nagyítás* mezőjében például százalékos pontossággal állíthatjuk be a nagyítás/kicsinyítés mértékét.

A *Markoló* eszköz segítségével a térkép saját keretén belül tetszés szerint áthelyezhetjük.

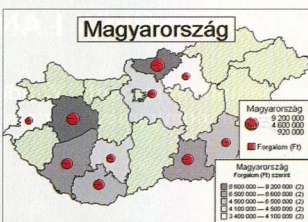
A térkép külső széleire vezetve az egérmouse-vel az egész térképet a munkalap más helyére húzhatjuk, a fogópontokra kattintva pedig megváltoztathatjuk a méreteit.

Minél nagyobb a pont, annál nagyobb a forgalom

A *Térkép középpontja* eszköz ugyancsak a térkép pozicionálására szolgál, rákattintva ez kerül a keret középpontjába.

A térképet feliratokkal is elláthatjuk. Kattintsunk a *Térképéllíratok* gombra az eszközsorban, majd döntünk el, hogy a térképelemek nevéből avagy értékeiből akarjuk-e elkészíteni a feliratokat. Ha a nevet választjuk, s kiválasztunk egy megyét, a program egyetlen kattintásra kirítja a térképre a szóban forgó megye nevét. Ezt a

A térképet kördiagrammal is kiegészíthetjük

INFO Névadó

Ügyeljünk a megyék nevére: például *Szolnok* helyett a megye mai hivatalos neve *Jász-Nagykun-Szolnok*. A térkép adatbázisában is így szerepel. Ha valmit mégis elrontottunk, a térkép megrajzolásakor egy párbeszédpanel jelenik meg, amelyben megadhatjuk, hogyan értelmezze a program a kérdéses adatokat.

INFO Adatsorok egymás után

A térképen természetesen nemcsak egy, hanem több adatsort is ábrázolhatunk. Ilyenkor a kör- vagy oszlopdiagramra hanem több oszlopfejlecet is ráhúzhatunk, hogy valamennyi kívánt adat a térképre kerüljön. Ennél az ábrázolásmódnál legfeljebb nyolc oszlopnevet használhatunk.

művelet akárhányszor megismételhetjük, míg nem valamennyi bennünket érdeklő megye neve felkerül a térképre.

A *Szöveg felvétele* eszköz segítségével különböző feliratokat helyezhetünk el a térkép bármely részén.

Felhasználói tűzőtérképet is készíthetünk. Ezzel az eszközzel különféle megjegyzéseket fűzhetünk a térkép bármely részéhez. Előtte azonban nevet is kell adnunk a tűzőtérképnek.

A térkép frissítését, illetve újrajzolását is egyetlen kattintással megoldhatjuk az eszközsorban.

10 Közvetlenül a térképen is szerkeszthetünk. A kétszer rákattintva például a térkép címére, átszerkeszthetjük a szöveget. Ismételt rákattintva a szövegre a jobb egérgombbal, beállíthatjuk a betűtípust, a -méretet és a -stílust.

Ugyancsak a jobb egérgombbal előlívható gyorsmenüből érthetjük el – rákattintva a térkép bármely pontjára – a *Térképelemek* funkciót, amelynek a segítségével beállíthatjuk a nekünk megfelelő kitöltőszínt, új térképelemeket vehetünk fel, illetve elmenthetjük a térképsablont.

Intel, the Intel logo and Pentium III are a trademark or registered trademark of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

Nem kerül sokba, intelligens és utálja a pórázt

Találkozzon a számítógép használók legjobb barátjával!

A Toshiba **Satellite Pro 4600 sorozat** „minden az egyben” funkcionalitással rendelkezik garantáltan megfizethető áron.

Most a beépített **vezeték nélküli LAN**-nal ezek a csúcsmínőségű notebookok az árukat meghaladó értéket képviselnek – miközben Ön mindörökké megszabadul a vezetékes hálózattól.

A Toshiba **SPANworks™** egyedi szoftverével minden rendelkezésre áll

a vezeték nélküli hálózat létrehozásához, adatbázisok cseréjéhez, előadások megosztásához, perifériák eléréséhez.

Még több rugalmasságot kíván? Használja a **Bluetooth™** PC kártyát! Az Intel® SpeedStep™ technológiát

alkalmazó mobile Intel® Pentium® III 800 MHz-es processzor biztosítja az erőforrást, mely egy formatervezett, ezüstös, sérülésekkel szemben ellenálló házban működik.

A 800 MHz-es modell extra sokoldalúságát egy CD-RW/DVD-ROM biztosítja.

Póráz nélkül a szabadság minden területén!

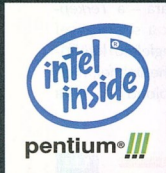
A Toshiba a Windows® 2000 Professional operációs rendszert ajánlja notebookjához.

A Satellite Pro 4600 sorozat beépített vezeték nélküli LAN-nal.

Toshiba PCs use genuine Microsoft® Windows®
<http://www.microsoft.com/piracy/howtotell>

Satellite Pro 4600 sorozat

További információ:

Disztribútor és márkaszerviz:
TECHNOTRADE INFORMATIKAI RT.
1154 Budapest, Szerencs u. 202.

Telefon: 410-5250 • Fax: 410-6691
<http://www.technotrade.hu> • e-mail: info@technotrade.hu
Toshiba Hot Line: 06-40-404-404

Choose freedom.

TOSHIBA

POWERPOINT

Billentyűs bemutató

A PowerPoint méltán tartozik a legnépszerűbb bemutató-készítő programok közé.

E szoftver képességeit még jobban kiaknázhathatjuk egyes billentyűparancsok segítségével.

A fontosabbakat táblázatba foglaltuk össze.

Billentyűparancs	Művelet
Szöveg és ábra törlése vagy másolása	
BACKSPACE	Egy karakter törlése balra
CTRL+BACKSPACE	Egy szó törlése balra
DELETE	Egy karakter törlése jobbra
CTRL+DELETE	Egy szó törlése jobbra
CTRL+X	Kijelölt ábra kivágása
CTRL+C	Kijelölt ábra másolása
CTRL+V	Kivágott vagy másolt ábra beillesztése
CTRL+Z	Utolsó művelet visszavonása
Beszúrási pont áthelyezése a szövegben	
BALRA	Egy karakterrel balra
JOBBRA	Egy karakterrel jobbra
FEL	Egy sorral feljebb
LE	Egy sorral lejjebb
CTRL+BALRA	Egy szóval balra
CTRL+JOBBRA	Egy szóval jobbra
END	A sor végére
HOME	A sor elejére
CTRL+FEL	Egy bekezdéssel feljebb
CTRL+LE	Egy bekezdéssel lejjebb
CTRL+END	A szövegdoboz végére
CTRL+HOME	A szövegdoboz elejére
CTRL+ENTER	A következő cím vagy szövegtörzs helyőrzőjére (lásd a megjegyzést)
SHIFT+F4	Az utolsó keresési művelet megismétlése
Szöveg vagy ábra kijelölése	
SHIFT+JOBBRA	Egy karakterrel jobbra
SHIFT+BALRA	Egy karakterrel balra
CTRL+SHIFT+JOBBRA	A szó végéig
CTRL+SHIFT+BALRA	A szó elejéig
SHIFT+FEL	Egy sornyt felfelé
SHIFT+LE	Egy sornyt lefelé
ESC	Objektum (kijelölt szöveg az objektumon belül)
TAB vagy SHIFT+TAB a kívánt objektum kijelöléséigbelül	Objektum (kijelölt objektum az objektumon ismételt megnyomásá)
ENTER	Szöveg az objektumon belül
CTRL+M (a vázlat ablaktáblán)	Minden objektum
CTRL+M (Diarendező nézetben)	Minden dia
CTRL+M (a vázlat ablaktáblán)	Minden szöveg

Billentyűparancs	Művelet
A betűtípus megváltoztatása vagy átméretezése	
CTRL+SHIFT+F	A betűtípus megváltoztatása
CTRL+SHIFT+P	A betűtípus méretének megváltoztatása
CTRL+SHIFT+>	A betűtípus méretének növelése
CTRL+SHIFT+<	A betűtípus méretének csökkentése
Karakterformátumok alkalmazása	
CTRL+T	A karakterek formázásának megváltoztatása (Formátum menü, Betűtípus parancs)
SHIFT+F3	Kis és nagybetűk közötti váltás
CTRL+F	Félkövér formázás alkalmazása
CTRL+A	Aláhúzás alkalmazása
CTRL+D	Dőlt formázás alkalmazása
CTRL+	Alsó index alkalmazása
EGYENLŐSÉGJEL	(a távolság igazítása automatikus)
CTRL+SHIFT+	Felső index alkalmazása
EGYENLŐSÉGJEL	(a távolság igazítása automatikus)
CTRL+SZÓKÖZ	Kézi karakterformázás eltávolítása
Szövegformátumok másolása	
CTRL+SHIFT+C	Formátumok másolása
CTRL+SHIFT+V	Formátumok beillesztése
Bekezdések igazítása	
CTRL+E	Bekezdés középre igazítása
CTRL+J	Sorkizárás alkalmazása bekezdésre
CTRL+L	Bekezdés balra zárása
CTRL+R	Bekezdés jobbra zárása
Műveletek Vázlat nézetben	
ALT+SHIFT+BALRA	Bekezdés előléptetése
ALT+SHIFT+JOBBRA	Bekezdés lefokozása
ALT+SHIFT+FEL	Kijelölt bekezdések előléptetése
ALT+SHIFT+LE	Kijelölt bekezdések lefokozása
ALT+SHIFT+1	Az összes Címsor 1 stílussal formázott címsor megjelenítése
ALT+SHIFT+PLUSZJEL	Szöveg kibontása egy címsor alatt
ALT+SHIFT+MINUSZJEL	Szöveg összefűzése egy címsor alatt
ALT+SHIFT+A	Az összes szöveg vagy címsor megjelenítése
OSZTÁSJEL	Karakterformázások megjelenítése vagy elrejtése (/) a számbillentyűzeten
Műveletek ablakban	
ALT+TAB	Váltás a következő programra
ALT+SHIFT+TAB	Váltás az előző programra
CTRL+ESC	A Windows Start menü megjelenítése
CTRL+W	Az aktív bemutatóablak bezárása
CTRL+F5	Az aktív bemutatóablak visszaállítása

Billentyűparancs	Művelet
Műveletek ablakban	
CTRL+F6	Váltás a következő bemutatóablakra
CTRL+SHIFT+F6	Váltás az előző bemutatóablakra
F6	Váltás a következő ablaktáblára az óramutató járásával egyező irányban
SHIFT+F6	Váltás a következő ablaktáblára az óramutató járásával ellentétes irányban
ALT, BALRA, LE, majd F az osztósávok kijelöléséhez, nyilbillentyűk az osztósávok áthelyezéséhez, majd ENTER	Az ablaktábla osztósávjának mozgatása a nagy méretű bemutatóablakban
ALT, KÖTŐJEL, majd F az osztósávok kijelöléséhez, nyilbillentyűk az osztósáv áthelyezéséhez, majd ENTER	Az ablaktábla osztósávjának mozgatása kis méretű bemutatóablakban
CTRL+F7	Az Áthelyezés parancs végrehajtása (Bemutatóikon menüje, menüsor)
CTRL+F8	A Méret parancs végrehajtása (Bemutatóikon menüje, menüsor)
CTRL+F9	A bemutatóablak kis méretűre állítása
CTRL+F10	A bemutatóablak kis méretűre állítása
ALT+szám (1 a bal szélső gombhoz, 2 a következőhöz és így tovább)	Eszközgomb kijelölése a Megnyitás vagy a Mentés másként párbeszédpanelen (Fájl menü)
F5	Látható fájlok frissítése a Megnyitás vagy a Mentés másként párbeszédpanelen (Fájl menü)
Művelet párbeszédpanelen	
CTRL+TAB	Váltás egy párbeszédpanel következő lapjára
CTRL+SHIFT+TAB	Váltás egy párbeszédpanel előző lapjára
TAB	Ugrás a következő beállításra vagy választókapcsoló-csoportra
SHIFT+TAB	Ugrás az előző beállításra vagy választókapcsoló-csoportra
Nyilbillentyűk	Ugrás a beállítások között egy kijelölt legördülő listában vagy beállítások között választókapcsoló-csoportban
SZÓKÓZ	A kijelölt gombhoz hozzárendelt művelet végrehajtása; jelölőnégyzet bejelölése vagy törlése
A listaelem nevének első betűje	Ugrás a kijelölt legördülő lista adott elemére
ALT+a beállítás nevében szereplő aláhúzott betű	Beállítás kiválasztása; jelölőnégyzet bejelölése vagy törlése
ALT+LE	Kijelölt legördülő lista megnyitása
ESC	Kijelölt legördülő menü bezárása; parancs megszakítása és a párbeszédpanel bezárása
ENTER	Alapértelmezett gombhoz hozzárendelt művelet végrehajtása párbeszédpanelen
Művelet bevitteli mezőben	
HOME	Ugrás a bejegyzés elejére
END	Ugrás a bejegyzés végére
BALRA	Ugrás egy karakterrel balra
JOBBRA	Ugrás egy karakterrel jobbra
CTRL+BALRA	Ugrás egy szóval balra

Billentyűparancs	Művelet
Művelet bevitteli mezőben	
CTRL+JOBBRA	Ugrás egy szóval jobbra
SHIFT+HOME	Kijelölés a kurzortól a bejegyzés elejéig
SHIFT+END	Kijelölés a kurzortól a bejegyzés végéig
SHIFT+BALRA	Kijelölés vagy kijelölés megszüntetése egy karakterrel balra
SHIFT+JOBBRA	Kijelölés vagy kijelölés megszüntetése egy karakterrel jobbra
CTRL+SHIFT+BALRA	Kijelölés vagy kijelölés megszüntetése egy szóval balra
CTRL+SHIFT+JOBBRA	Kijelölés vagy kijelölés megszüntetése egy szóval jobbra
Műveletek a Megnyitás és a Mentés másként párbeszédpanelen	
ALT+1	Ugrás az előző mappára (Vissza gomb)
ALT+2	A nyitott mappához képest az egy szinttel feljebbi mappa megnyitása (Egy szinttel feljebb gomb)
ALT+3	A World Wide Web keresőlap megnyitása (Keresés a Weben gomb)
ALT+4	A kijelölt mappa vagy fájl törlése (Törés gomb)
ALT+5	A nyitott mappában új almappa létrehozása (Új mappa létrehozása gomb)
ALT+6	Váltás a Lista , a Részletek , a Tulajdonságok és a Minta nézetek között (kattintás a Nézetek ikon mellett nyíllra)
ALT+7	Az Eszközők menü megjelenítése (Eszközők gomb)
Menük használata	
SHIFT+F10	A kijelölt ábrára vonatkozó parancsokat tartalmazó helyi menü megjelenítése
ALT+SZÓKÓZ	A program vezérlő menüjének megjelenítése
LE vagy FEL	A következő vagy az előző menüparancs kiválasztása
BALRA vagy JOBBRA	A balra vagy a jobbra eső menü kiválasztása vagy váltás az almenü és a főmenü között
Eszköztárak	
F10	A menüsor aktiválása
CTRL+TAB	A következő eszköztár kijelölése
CTRL+SHIFT+TAB	Előző eszköztár kijelölése
TAB vagy SHIFT+TAB	A következő vagy az előző gomb vagy menü kijelölése az aktív eszköztáron
ENTER	A kiválasztott menü megnyitása; a kijelölt gombhoz hozzárendelt művelet elvégzése; szöveg bevitele a kijelölt szövegdobozba; legördülő lista vagy menü elemének kiválasztása
ENTER	A kijelölt bevitteli mezőbe beírt szöveg jóváhagyása
Nyilbillentyűk	Mozgás a legördülő lista vagy menü elemek között.
Diavetítés vezérlése	
N, ENTER, PAGE DOWN, JOBBRA, LE vagy SZÓKÓZ (vagy kattintás az egérral)	A következő animáció végrehajtása vagy lépés a következő diaképre
P, PAGE UP, BALRA, FEL vagy BACKSPACE	Az előző animáció végrehajtása vagy lépés az előző diaképre
<szám>+ENTER	Ugrás a <szám>-áttal jelzett diára

Billentyűparancsok

Billentyűparancs	Művelet
Diavetítés vezérése	
B vagy pont	Fekete képernyő megjelenítése, majd a diavetítés folytatása
W vagy vessző	Fehér képernyő megjelenítése, majd a diavetítés folytatása
S vagy pluszjel	Automatikus diavetítés leállítás vagy újraindítása
ESC, CTRL+BREAK vagy kötőjel	Diavetítés befejezése
E	Képernyőn megjelenő megjegyzések törlése
H	Ugrás a következő rejtett diára
T	Új időzítések beállítása próba során
O	Eredeti időzítések használata próba során
M	Egérkattintás használata a továbbhaladáshoz próba során
Mindkét egérgomb lenyomása 2 másodpercig	Visszatérés az első diához
CTRL+SHIFT+T	A rejtett egérmutató megjelenítése és/vagy a mutató tollá változtatása
CTRL+SHIFT+N	A rejtett egérmutató megjelenítése és/vagy a mutató nyílra változtatása
A	A mutató és gomb azonnali elrejtése
CTRL+U	A mutató és gomb elrejtése 15 másodperc múlva
SHIFT+F10 (vagy kattintás az egér jobb gombjával)	A helyi menü megjelenítése
TAB	Lépés a diakép első vagy következő hiperhivatkozására
SHIFT+TAB	Lépés a diakép utolsó vagy előző hiperhivatkozására
ENTER, miközben egy hiperhivatkozás van kijelölve	A kijelölt hiperhivatkozás „kattintásra” tulajdonságának végrehajtása
SHIFT+ENTER, miközben egy hiperhivatkozás van kijelölve	A kijelölt hiperhivatkozás „áthaladáskor” tulajdonságának végrehajtása
Diavetítéseken előforduló hiperhivatkozások közötti tallózás	
TAB	Ugrás az első vagy a következő hiperhivatkozásra
SHIFT+TAB	Ugrás az utolsó vagy az előző hiperhivatkozásra
ENTER mialatt a hiperhivatkozás ki van jelölve	Ugyanaz történik, mint amikor a kijelölt hiperhivatkozásra kattintunk
SHIFT+ENTER mialatt a hiperhivatkozás ki van jelölve	Ugyanaz történik, mint amikor a kiválasztott hiperhivatkozás fölé visszük az egeret
Webes bemutatók tallózása	
TAB	A webes bemutató hiperhivatkozásai, a Címsáv és a Hivatkozások között mozoghatunk előre
SHIFT+TAB	A webes bemutató hiperhivatkozásai, a Címsáv és a Hivatkozások között mozoghatunk visszafelé
ENTER	A kijelölt hiperhivatkozáson az egérkattintással megegyező műveletet hajt végre
SZÓKÖZ	Ugrás a következő diára
VISSZA	Ugrás az előző diára
Bemutatók	
CTRL+N	Új bemutató készítése
CTRL+U	Új dia beszúrása

Billentyűparancs	Művelet
Bemutatók	
CTRL+G	Másolat készítése a kijelölt diáról
CTRL+O	Bemutató megnyitása
CTRL+W	Bemutató bezárása
CTRL+P	Bemutató nyomtatása
CTRL+S	Bemutató mentése
F5	Bemutató vetítése
ALT+F4	Kilépés a PowerPoint programból
CTRL+K	Szöveg, formázás, és különleges elemek keresése
CTRL+H	Szöveg, adott formázás és különleges elemek lecserélése
CTRL+I	Hiperhivatkozás beszúrása
F7	Helyesírás-ellenőrzés
ESC	Művelet megszakítása
CTRL+Z	Művelet visszavonása
CTRL+Y	Művelet visszaállítás vagy megismétlése
F6	Váltás a következő ablaktáblára (az óramutató járásával egyező irányban)
SHIFT+F6	Váltás az előző ablaktáblára (az óramutató járásával ellentétes irányban)
E-mail üzenetek küldése	
ALT+S	A jelenlegi bemutatót e-mail üzenetként küldi el
CTRL+SHIFT+B	Megnyitja a címjegyzéket
ALT+K	A Címezett, Másolat és a Titkolt mezőbe beírt neveket hasonlítja össze a Címjegyzékben található nevekkel
TAB	Az e-mail előfejeének következő mezőjét jelöli ki, vagy ha az e-mail előfeje utolsó mezője az aktív, akkor az e-mail szövegmezőjét jelöli ki
SHIFT+TAB	Az e-mail előfejeének előző mezőjét vagy gombját jelöli ki
Funkcióbillentyűk	
F1	A Súlyó vagy az Office Segéd megjelenítése
SHIFT+F1	A környezetfüggő Súlyó elindítása
F2	Kijelölt szöveget vagy objektumot tartalmazó szövegdoboz vagy kijelölt szövegdobozban lévő szöveg kijelölése
ALT+F2	A Mentés másként parancs végrehajtása
ALT+SHIFT+F2	A Mentés parancs végrehajtása (Fájl menü)
SHIFT+F3	Kis és nagybetűk közötti váltás
F4	Az utolsó művelet megismétlése
SHIFT+F4	Az utolsó Keresés megismétlése (Következő)
CTRL+F4	Az ablak bezárása
ALT+F4	Kilépés a PowerPoint programból
ALT+SHIFT+F4	Kilépés a PowerPoint programból
F5	A Diavetítés parancs végrehajtása (Nézet menü)
CTRL+F5	A bemutatóablak méretének visszaállítása
ALT+F5	A programablak méretének visszaállítása
F6	Ugrás a következő ablaktáblára
SHIFT+F6	Ugrás az előző ablaktáblára
CTRL+F6	Ugrás a következő bemutatóablakra
CTRL+SHIFT+F6	Ugrás az előző bemutatóablakra
F7	A Helyesírás parancs végrehajtása (Eszközök menü)
CTRL+F7	Az Áthelyezés parancs végrehajtása (bemutató Vezérlő menüje)

FAX

MEGRENDELŐLAP

Címzett: **Computer Panoráma**
1091 Budapest,
Üllői út 25.
Terjesztési osztály:
Tel.: 456-69-64
Fax: 456-69-70

- Igen, megrendelem a **Computer Panorámát** egy évre 9999 Ft-ért és választok egyet az alábbi három CD közül (lásd bővebben az 1. oldalon)
- 3D KERTTERVEZÉS
EGYSZERŰEN
- HEINEMANN TOEFL
haladó angol nyelvvoktató
- EURÓPA ATLASZ
- A lapot 2001.havi számtól kérem.

- Igen, megrendelem a **Computer Panorámát** egy évre és a hozzá járó ajándék **LG DRD 8120B DVD-lejátszót** 24 990 Ft-ért
- Igen, megrendelem a **Computer Panoráma külön-számok csomagot** (CAD/CAM, PC-tuningolás, Windows Típek, Mobil Világ, Internet) közel 25%-os kedvezménnyel 1990 Ft-ért

- Igen, megrendelem a **CAD/CAM** című kiadványt (695 Ft).
- Igen, megrendelem a **PC-tuningolás** című kiadványt (495 Ft)

- Igen, megrendelem a **Windows Típek** című kiadványt (495 Ft)
- Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)
- Igen, megrendelem az **Internet** című kiadványt (495 Ft)

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvétellel postázzuk.

Számlázási cím:

Cégnév (név):

.....

Kapcsolattartó neve/beosztása:

.....

Telefon:

Fax:

E-mail:

Cím: □□□□ helység:

.....

út/utca/tér:

h.sz.: em./ajtó:

Postacím:

Név:

Cím: □□□□ helység:

.....

út/utca/tér:

h.sz.: em./ajtó:

Telefon:

Az előfizetést csekken

átutalással rendezem.

.....

dátum

.....

alíráás

FAX: 456-69-70

Business

Üzlet és informatika

A karrier szép dolog, de mit tegyen az, aki mostanában végzett, és még sehol sem kapott munkát? Esetleg megszűnt a vállalat, ahol húsz évig dolgozott, és ötlete sincs, hogy mit fog csinálni ezután? És mit tegyen az, aki úgy érzi, többre hivatott, mint amit most csinál? Az internet ma már egy lehetőség a sok közül, ahol érdemes megfordulni akár egy jobb munkáért-munkahelyért, akár azért, hogy szakképzettséget szerezzünk. Az online állásközvetítők immár tízezres adatbázisokkal dolgoznak, kár hogy többnyire olyanoknak kínálnak munkalehetőséget, akik amúgy is könnyen találnak maguknak munkát. Elég csak beütöni egy-két kulcsszót, mindjárt kiderül, hogy szinte két kézzel kapnak manapság a mendszerek után, de tanárok vagy mérnökök után szinte senki. Még kevesebben kétkezi alkalmazottak után. Mondhatnánk persze, hogy ezeknek nincs is internet-elérésük, kár hirdetni nekik, úgysem olvassák el a hirdetéseket. De aligha lesz ez mindig így. Az internet hozzáférés előbb-utóbb nemcsak a munkához jutásban segít majd, hanem - mint összeállításunkból is kiderül - a továbbtanulásban is. A távoktatásban résztvevők száma évről évre növekszik, s ez a tanulási forma a tanulási költségek tekintetében is állja a versenyt.

Cégvilág

Fúziók

Karrier

Sikersztori

Fókuszban:

Karrier a neten

MUNKAVÁLLALÁS IDEGENBEN

Hogyan (ne) helyezkedjünk el külföldön?

Önéletrajz

Milyen legyen az önéletrajzunk? Csakis a nyugaton megszokott stílusú. A Magyarországon korábban szokásos esszé formájú önéletrajz manapság már nem divat. Ne taglaljuk a magánéletünket. Ellenben legyen benne a nevünk, az elérhetőségünk, a családi állapotunk (egy bekezdés), végzettségünk (időrendi sorrendben, a legkorábbival kezdve), a munkahelyeink (itt is az előbb említett sorrendet használjuk), szakmai tapasztalataink, nyelvtudásunk. És természetesen az egész ne legyen hosszabb egy (maximum két) oldalnál.

A CV-k mellé mindig mellékeljünk kísérőlevelet. Míg a CV „egyenymotatvány”, a kísérőlevéllel tehetjük jelentkezésünket „személyre szabottá”. A kísérőlevél csupán néhány mondatot legyen. A megszólításban, ha tehetjük, a névén szólítsuk meg azt, aki a levelet majd olvasni fogja. A levélben térjünk ki arra, hogy milyen állást pályázunk meg (vannak cégek, ahol egyszerre 10-20 különböző helyet is meghírdetnek, így ez a kívánt állás beazonosításában segít). A levél legyen szolid, udvarias. A végén ajánljuk fel a személyes találkozás lehetőségét.

Ha a cég fényképet, diplomamásolatot vagy bármilyen mást is kérne a jelentkezés mellé, akkor küldjük el a szükséges iratokat, és ne kérjük vissza ezeket. Ha mégis így cselekszünk, mellékeljük egy felbélyegzett, megcímezett válaszelevelet.

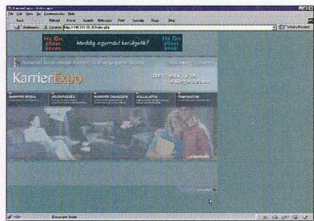
Ha meghallgatásra megyünk, adjunk magunkra, ügyeljünk a megjelenésünkre. Ne felejtsük el, hogy ott mi magunk vagyunk az áru, amit el akarunk adni.

Cikkünk azoknak az informatikusoknak szól, akik külföldön szeretnének munkát vállalni. Tanácsokat szeretnénk adni nekik, és el szeretnénk oszlatni néhány mítoszt.

Ldővel, a sokadik magyarországi állás után, informatikai szakemberünk gondol egyet és megpróbál külföldön elhelyezkedni. Hisz köztudomású, hogy az egykori vasfüggöny másik oldalán jóval magasabbak a fizetések...

Ma a világban bárhol jó informatikusoknak lenni, mivel ez hiányszakma, s kevesen tudják (jól) művelni ezt a szakterületet. Így azután megbecsülik és jól megfizetik az arra alkalmasakat. Nem véletlen, hogy kevés informatikust találni, aki rettegne a munkanélküliségtől, ám annál többen panaszkodnak arra, hogy alacsony a fizetésük, rosszak a munkakörülményeik, kicsi a – nem feltétlenül anyagi – megbecsülésük.

Mi az, ami *mindenképpen kell* egy *külföldi informatikai munkavállaláshoz*? A legfontosabb a *többéves gyakorlat*. Enélkül minimális a siker esélye. Hisz a holland, az Egyesült Államok-beli vagy akár a finn munkáltatók kétszer is meggondolják, hogy kire költsek a tízszeres fizetéseket. Tehát akinek nincs egy-egy – keresett – szakterületen 3-5 éves gyakorlata, az ne is próbálkozzon. Új technológiák esetén ez az idő 1-2 évre szűkül. Egyetlen kivétel van csak az előbbiektől: ha valaki friss diplomás (esetleg néhány év tanulás közbeni szakmai gyakorlattal) és felső fokon beszél angolul. De ezzel rá is térünk második pontra. A szakmai háttér második legfontosabb eleme az *angol* – német nyelvtudás eset-

Magyarországi állásbörzék

leg a *német* – nyelv társalgási szintű ismerete. Itt nem számít, hogy kinek milyen papírja van, csupán az, hogy rendelkezik-e a szükséges, illetve elvárt beszédkészséggel. Ezt azután természetesen a meghallgatáskor tesztelik is.

Szintén nagyon fontos a *felsőfokú szakirányú diploma* megléte. Egyes államokban e nélkül szinte esélye sincs senkinek informatikai munkát vállalni, illetve az országba munkavállalási céllal belépni. Igen jó pont, ha a jelentkező egyéb informatikai tanfolyamok elvégzését is bizonyítani tudja.

Szakember kerestetik

Kik a keresett szakemberek? A legkeresettebbek vitathatatlanul a *C++ programozók*. Aki alaposan ismeri ezt a nyelvet, arra a világon mindenhol tárt karokkal várnak. Java programozókra is folyamatosan van igény, főleg ha a C++ -

Mesés fizetések?

Mekkora a reális kezdőkereset külföldi munkavállalás esetén? A legrosszabb esetben is kérjünk 600 ezer forintnak megfelelő összeget. A bátrabb nyugodtan kérjenek 800 ezret. Soha ne felejtjük: bizonyított tény, hogy ha keveset kérünk, azzal nem járjuk a felvételi esélyeinket, csak a későbbi rosszhangulatunkat alapozzuk meg. Ha szükségük van ránk, akkor vagy kifizetik az általunk kért összeget, vagy egy újabb fordulót javasolnak, általában magasabb fizetést ajánlva. Ha az igényelt összeg nagyon eltér a felajánlottól, akkor még mindig meggondolhatjuk (hatják) magunkat.

Arról sem szabad elfeledkezni, hogy a Magyarországon mesésnek tűnő fizetés a kinti körülmények között éppen csak átlagosnak fog tetszeni, mivel külföldön jóval magasabbak a megkérthető költségek. Például nem ritka a 150–200 ezer forintos lakásbérleti díj. Az étkezésre költött összeg kiszámolásánál legalább négy-szeres szorzót alkalmazunk.

Esetleg azt is megkérdezhetik a meghallgatás, hogy milyen egyéb szolgáltatást igényelünk (például mobiltelefon, szolgálati autó). Jó erre is felkészülni. De ennek a kérdésnek a megválaszolásánál nem árt a realitások talaján maradni.

Idei magyarországi állásbörzék

A Gábor Dénes Főiskolán legutóbb 2001. április 25-én volt állásbörze. Webcím, amelyet érdemes meglátogatni:

www.gdf.hu/dkk/Allasborze/Default.htm

A Közgáz KarrierExpo 2001 rendezvényét 2001. április 18-19-én tartották a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen. Webcím: www.karrierexpo.bkae.hu

Mindkét helyen rendszeresen vannak állásbörzék, de a cikk írásának idején még nem lehet pontosan tudni, hogy mikor lesz a következő. Akiért érdekel ez a lehetőség, azok keressék fel az említett weboldalakat.

A siker kapujában? – Eurotech Career Forum (fent)
Trade-Gate Oktatóközpont (jobbra)

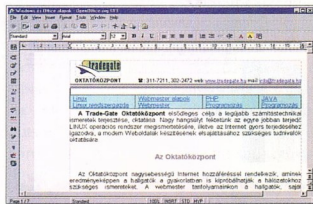
ban is van némi gyakorlatuk. Esélyesek még a *webfejlesztők*. Itt a kulcsszavak a *HTML*, a *JavaScript*, a *DHTML*, a *PHP*, sőt a *Java* is. Aki eddig még csak vizuális webfejlesztő segítségével hozott létre HTML oldalakat, esélytelen.

Mostanában a *mobil internetes szakemberekre* is egyre nagyobb szükség van. A WAP mellett WML, WMLScript, JavaME, cHTML és C++ gyakorlat is erősen ajánlott. Kik azok, akik valószínűleg hiába próbálkoznak? Azok, akik nem rendelkeznek korszerű, mondhatni naprakész tudással. A *Pascal* és a *Basic* (Logo, Prolog stb.) gyakorlat ma már a programozásban elavult tudásnak számít. E két nyelv legfeljebb csak színesíti az önéletrajzt, az *Assembly* ismeret viszont jó pont lehet.

Nem említtük eddig, viszont alapvető a *Windows 9X / NT / 2000* (esetenként már a *Linux*) legalább felhasználói szintű ismerete, és persze a *Word* és az *Excel* profi használata.

Gyakorlati tanácsok

Mit tegyünk, a külföldön szeretnénk állást kapni? Ha fent említett tudási dolgokban vagyunk, akkor szinte semmi birtok. Elegendő, ha figyeljük az állásajánlatokat, és minél több külföldi cégnek eljuttatjuk az önéletrajzunkat. Azok számára pedig, akik tudatában vannak hiányos-

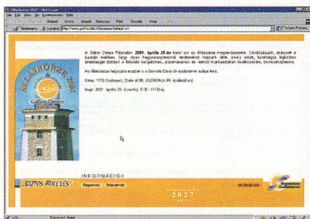
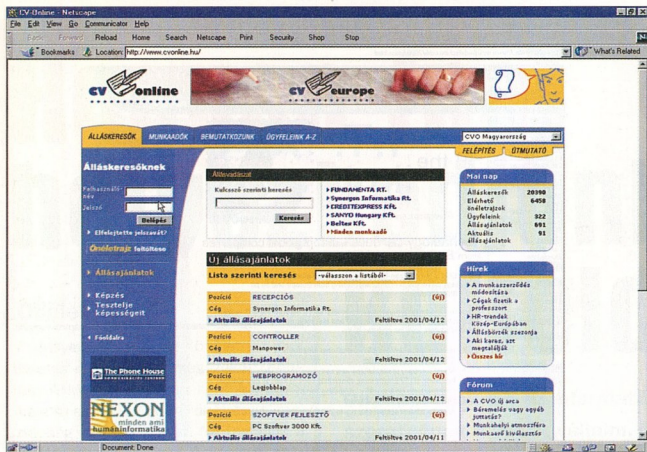

ságaiknak – vagy azok menet közben kerülnek – arany szabályként a régi mondást idézhetjük: *Tanulni, tanulni, tanulni*.

Aki külföldre akar menni, az legalább egy *szakirányú ífiskolát* végezzon el. E mellett csiszolja verbális nyelvtudását. – Tucatnyi nyelviskola létezik, melyekben a legkülönbözőbb konstrukciókban (és áron) lehet nyelvet tanulni. A külföldre vágyó szakember járjon *informatikai tanfolyamokra*.

Ez utóbbival kapcsolatban annyit meg kell jegyezni, hogy sok cég nem áll naponta 30 ezer forintot elkérni bemutatkozó jellegű (és szintű) oktatásért. Ha azonban találmunk megbízható oktatási intézményt, akkor gondoljunk arra, hogy az a nem kevés pénz, melyet tanulásra költünk, kamatosztul megtérülhet. Aki ezen az úton akar elindulni, azoknak a *Trade-Gate Kft.* (www.tradegate.hu) felkeresése javasolható.

Ha nincsenk tizezreink ilyen tanfolyamokra, akkor végünk meg minél több és minél színvonalasabb, profilunkba vágó szakirodalmat. Természetesen ez sem lesz olcsó mulatság, de így van esélyünk néhány ezer forinttal megúszni a dolgot.

CV-Online (fent)
Magyarországi állásbörzék (balra)

További lehetőség, amivel még többet takaríthatunk meg, hogy az internetről töltjük le a számunkra érdekes leírásokat, dokumentációkat, oktatási anyagokat, amelyek azonban jobbára angol nyelvűek.

Fontos, hogy abba az irányba képezzük magunkat, amely érdekel bennünket. És ha nincs többéves gyakorlatunk, akkor legalább a tudásunk legyen korszerű.

Állásbörzék itthon és külföldön

Vannak állásbörzék, amelyek informaticusoknak rendeznek évről-évre. Rendszeresen tartanak ilyet Budapesten is, ám aki külföldön akar elhelyezkedni, annak inkább a berlini börze – *Eurotech Career Forum* – javasolható, amelyet tavaly például november 10-én és 11-én rendeztek, de az idén is lesz ilyen. Webcímek: www.disointer.co.uk, www.worldwidetechies.com/2000/index.html.

Az állásbörzéken való részvételhez „kötelező” a folyékony angol nyelvtudás,

a magabiztos fellépés, és máris a siker kapujában lehetünk. Ami miatt viszont érdemes erősen megfontolni a részvételt: egy-egy ilyen állásbörzén csupán a szakembereket kereső cégek ilyen kis hányada vesz részt. Ha mindenképp el akarunk helyezkedni, akkor lehet ugyan próbálkozni, de aki nem siet annyira, az jobban jár, ha más utat követ. A kulcsszó ez utóbbi esetben a „bizonyítás”. Bizonyítsuk a tudásunkat. Készítsünk referenciát, írjunk olyan programokat, alkalmazásokat, amelyek bizonyítják a speciális szak tudásunkat. Ennek a módszernek az a nagy előnye az előzőhöz képest, hogy nem egy szűk cégréteg felé kell eladnunk magunkat, hanem a vágyainknak és a tudásunknak is megfelelő cégeket lehet keresni. Sőt, szerencsés esetben maguk a cégek keresnek meg minket állásajánlatokkal.

Internetes közvetítők

Tengermély, főleg internetes közvetítő cég létezik. Ezek többsége nem túl komoly, és sajnos nehéz kiszűrni az igazságot. Mivel azonban ezek – általában – ingyenes lehetőségek, próbálkozhathatunk velük. A komolyabb cégek közé sorolható például a CV-Online (www.cvonline.hu). Ez természetesen nem azt jelenti, hogy ez az egyedüli ilyen. Ha a komoly cég látókörébe kerülünk, akkor szükségünk lesz a következőkre:

önéletrajz több példányban – minden oldal aláírva; fényképek (írjuk a hátoldalára a nevünket, hogy ha elkevernek, akkor is be tudják azonosítani); – útlevelet és diplomák fénymásolata; orvosi igazolás (arról, hogy egészséges vagyunk); erkölcsi bizonyítvány (a postán lehet beszerezni az ehhez szükséges formanyomtatványt); némi készpénz stb.

Különböző színvonalú közvetítő cégeket tucatjával találai az interneten. Ha valaki az „offline” médiát részesíti előnyben a böngészéssel szemben, annak a *Heti Világgazdaság* lapozgatása javasolható. Itt ugyanis számos – köztük sok neves és színvonalas – informatikai cég teszi közzé az álláshirdetéseit.

Manapság igen nagy a kereslet a *telekommunikációs szakemberek* iránt. Mivel az érintett cégek szinte mind Finnországban vannak, aki szereti a telet és a hideget, az próbálkozhathat velük. Egyengethették utunkat a rénszarvasok és a télapó földjére, ha elhelyezkedünk egy-egy magyarországi, de külföldi tulajdonú telekommunikációs cégnél (*Ericsson, Nokia*). Ezeknél a cégeknél amúgy is szinte állandóan van munkaerőfelvétel. Ha jól megfelelőnek azoknak az elvárásoknak, amelyet ezek a cégek támasztanak munkatársaikkal szemben, nagyobb eséllyel indulhatunk Finnországba. FORGÁCS PÉTER

Jó, ha felkészülünk

Várható kérdések, kérdések, amire jó, ha előre felkészülünk: Beszéljen magáról! Beszéljen az iskolai végzettségéről! Beszéljen a munkatapasztalatairól! Mik az erősségei? Miben gyengye? Mit szeretne csinálni? Milyen az Ön számára az ideális munkahely? Mit nem szeretne csinálni? – Erre válaszoljunk pozitív felhanggal. Például egy informatikai szakembernél senki sem várja el, hogy eladással foglalkozzon.

Miért akarunk eljönni előző munkahelyünkről? Csak jól mondjunk rák. Például növelni szeretnénk a szakmai tudásunkat, új kihívásokra vágyunk.

Van-e egyéb kérdése? Legyünk figyelmesek! Ha lehet, tegyünk fel kérdéseket. Ha valamit nem értünk, kérdezzünk. Inkább most derüljenek ki a dolgok, mint később.

Nagyon fontos! Se a CV-ben, se a meghallgatáson ne szépségtű a valósságot!

Flag: eredményes negyedév

A *Flag Informatikai Rt.* 2000-ben számítástechnikai eszközök, rendszerek és szolgáltatások értékesítéséből származó árbevétele meghaladta az 1,48 milliárd forintot. Ez az adat a tervezetthez (1,2 milliárd forint) képest 20%-os, az előző évihez (1 milliárd forint) képest közel 50%-os árbevétel növekedést jelent.

Az *rt.* ügyfelei elsősorban a közép- és nagyvállalatok, továbbá a kis- és nagyvállalkozások köréből kerülnek ki. Megoldásai kiterjednek az egyedi szervervásárlásoktól a nagyobb méretű, bonyolult és integrált informatikai probléma- és rendszer megoldásokig. Említhet érdemel a sok éven keresztül kialakított, széles körű Compaq, HP, OKI, Microsoft, Novell, Cisco, 3Com és Avaya szakértelem, hiszen ez képezi jelenleg az alapját minden szolgáltatásnak, megoldásnak és rendszernek.

Ami az idei évet illeti: a cég 51%-kal teljesítette túl első negyedéves bevételi tervét. Az 548 millió forint forgalommal zárt első három hónap után hasonló eredményeket várnak a további negyedévekben is. Az árbevétel 79%-át a hardver, 6%-át a szoftver, 15%-át pedig a szolgáltatások értékesítése tette ki. A cég 2001-ben tovább kívánja növelni a szoftverekből és a szolgáltatásokból származó árbevételét.

Online reklámpiac

Az *IDC „A magyar online reklámpiac”* címet viselő tanulmánya a 2001. évi eleji magyar online reklámpiac helyzetét elemzi, beleértve a felhasznált eszközöket, a piac méretét, s 2005-ig előrejelzést is nyújt a jövőbeni online reklámpiaci trendekről és módszerekről.

A tavalyi évben Magyarországon az online reklámpiacból származó bevétel *valamivel másfél milliárd forint fölött* tehető. Az online reklámozás igen rövid hazai történetében mindaddig robbanásszerű a növekedés. A növekedés üteme ugyan folyamatosan csökken, ám az évenkénti bővülés így is számottevő. Az összképzési piaci tórtából jelenleg 1%-ot kihasználó online reklámpiacból származó bevétel 2000 végén *1,59 milliárd forint* volt, s ez a szám az elkövetkező két évben várhatóan megkétszereződik, s a 2002-2005-ös periódusban a duplájára növekszik.

Az állandóan növekvő internet-ellátottság és az elektronikus kereskedelem bővülésének következtében egyre többen használják majd a világháló, ami az online hirdetések és befektetők táborának növekedéséhez vezet – az online reklámpiac tehát növekedésben van, és a közeljövőben is hasonló tendenciát fog mutatni.

Portocom az élen

A *Portocom Rt.*, a magyar hordozható-számítógép-piac immár hatodik éve meghatározó szereplője, az előkelő 3. piaci helyezés megőrzését és a piaci részesedés növelését tűzte ki céljává.

Az első negyedév értékelése után, az év elején történt cégátvezetés befejeztével, a *Portocom Rt.* rendkívül bizakodva tekint az év hátralevő időszakára. A tavalyi eladott hordozható számítógépek darabszámát a gyorsan növekvő magyar piacon 30-40%-kal tervezi növelni. Ezzel a tavaly elért 11,9%-os piaci részesedését 13-14%-ra pozicionálja.

A cég a termékpaletta bővítésével, a kedvezőbb beszerzési források, ügyesebb anyaggyártással, a promóciós lehetőségek minél szélesebb és hatékonyabb kiaknázásával és új, eddig kihasználatlan értékesítési csatornák megnyitásával igyekszik megvalósítani a terveit.

A fennállása alatt 12 ezer notebookot összeszerelő és értékesítő cég a megszertt márkajellemzők mellett most, a forgalom növelése érdekében új, a piaci szereplők sajátosságait hatékonyabban kiaknázó értékesítési formát dolgozott ki. Eddig az értékesítési struktúra a *Portocom* budapesti központjában tevékenykedő értékesítőkből, vevőszolgálatosokból, és a forgalom 80%-át produkáló országos viszonteladói hálózatról állt. Most a *Portocom* központban tevékenykedő üzletkötők, az eddig megszokott minőségű kiszolgálás mellett, telemarketinges feladatokkal, a célcsoportok hatékony telefonos megkeresésével, folyamatos kapcsolattartással is foglalkoznak.

A területi képviselő személyesen is meglátogatják a kiemelt partnereket, a potenciális, notebookokat használó vállalkozásokat, s a viszonteladói hálózaton belül a *Portocom* bolti megjelenését, jelenlétét, a viszonteladó eladását segítő szolgáltatásokkal (vitrin, demo gép, szórólap) szaktanácsadással segítik.

ICON-arany

Az *ICON Számítástechnikai Kft.* – professzionális referenciái és több mint egy évtizedes rendszrintegrátori tapasztalata alapján – elnyerte a *Microsoft* legmagasabb szintű szakmai minősítését, a *Microsoft Gold Certified Partner for Support Services* címet.

A *Certified Gold Partner „védjegy”* elnyeréséhez a pályázó cégnek legalább hét vizsgázott *Microsoft*-szakembert kell kiállítania, működő megoldások – és elégedett ügyfelek – sora kell hogy igazolja a *Microsoft* szerver-termékeinek területén szerzett szakutadást és tapasztalatot, valamint rendelkeznie kell a magas szintű terméktámogatási szolgáltatások biztosításához elengedhetetlen infrastruktúrával (helpdesk, jól képzett ügyfélszolgálati szervezet, megfelelő háttérrendszer az egyedi szolgáltatások folyamatos üzemeltetéséhez).

A ma 120 fős *ICON* magas szintű ismeretekre tett szert a *Microsoft*-s és *UNIX*-alapú rendszerek integrálása terén. Az *ICON 1998.* közepétől kínál outsourcingot, valamint – *ASP* formájában – *Microsoft* alkalmazás-funkciókat ügyfeleinek.

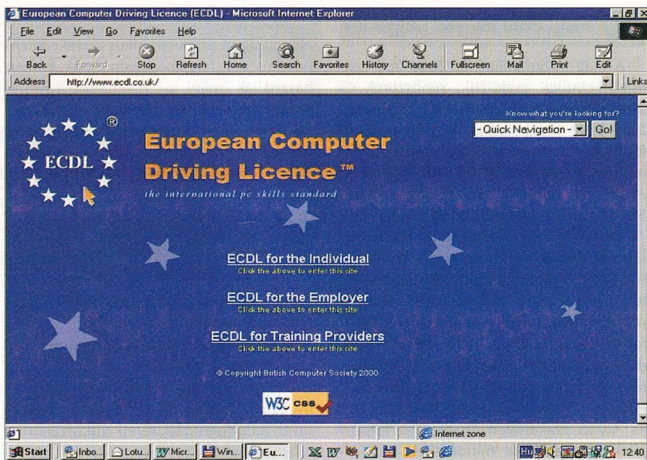
Lehner a 3Com élén

2001. június 1-től *Lehner Tamás* vezeti a *3Com Hungary Kft.-t.* A *Bartucz László* örökébe lépő új ügyvezető eddig a vállalat műszaki és fejlesztési igazgatójaként tevékenykedett. A *Lehner* vezette *3Com* a jövőben is arra törekszik, hogy megőrizze vezető pozícióit a LAN/Switching piacon. A magyar leányvállalat célja az, hogy a jövőben még inkább felhasználóbarát, sokoldalú és teljes körű LAN megoldásokat nyújtson ügyfeleinek.

A NEXON Herenden

A *Nexon Kft.* teljes humáninformatikai szolgáltatást vezet be a *Herendi Porcelánmanufaktúra Rt.-nél.* A bevezetés első lépéseként a *BERENC* bérügyviteli szoftvert állították rendszerbe, ezt követte a *BERENC* Beléptető- és munkaidő nyilvántartó rendszer integrálása. A következő lépés a *Best!HR* humán erőforrás-gazdálkodási szoftver bevezetése.

Az Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft. már régóta végez kutatásokat az informatika és a telekommunikáció területén. Az egyik legperspektivikusabbnak tűnő alkalmazás véleményük szerint a távoktatás, már csak azért is mert ez a terület ma a felnőttképzés egyik legjelentősebben fejlődő oktatási formája.

A TÁVOKTATÁSRÓL

Másképp is lehet

Nyelvoktatás

A távoktatás egyik legrégebbi területe a nyelvoktatás. Ez a terület az elmúlt években, a kínálatát tekintve, jelentősen bővült. Egyre szélesebb azon intézmények köre, akik távoktatás keretében nyelvi képzéseket ajánlanak.

A 91-es években a piacvezető intézmény ezen a területen az *ELO Kft.* volt, amely több nyelven és különböző tudásszinteken kínálta a képzését.

A távoktatás formájának kibővülésével ma már az interneten keresztül is lehet nyelvet tanulni. Erre a képzési formára egy jó példának tűnik a *TV-Net Kft.* és a *Lingua School of English* nyelviskola angol nyelvoktató tanfolyama. A szervezet a képzés újdonságát abban látja, hogy a „tankönyve” egy multimédiás CD-ROM-sorozat, valamint abban, hogy a hallgatók a tanfolyami központtal és a tanárokkal az interneten keresztül tartják a kapcsolatot, elektronikus levelezés formájában.

A távoktatás olyan oktatási forma, amelyben lehetőség van arra, hogy az oktató és a hallgató (térben és időben) aszinkron módon kerüljön kapcsolatba. A közöttük zajló kommunikációs folyamat segédeszközök felhasználásával történik. Az a kérdés, hogy mi tartozik a távoktatási képzések közé, még a mai napig sem pontosan meghatározott, hiszen egyesek szerint a levelező képzés is távoktatásnak minősül, míg mások szerint ez a képzési forma nem nevezhető távoktatásnak.

Az oktatási intézmények mindig aszerint döntenek a képzési formáról, hogy a képzéshez feltétlenül szükséges-e a tanár jelenléte vagy elég csak a felügyelete, és a képzés önálló tanulással is megoldható.

A távoktatás előnye a hagyományos oktatáshoz képest a következők:

- ◆ nagyobb hallgatószámot lehet egyszerre elérni,
- ◆ a hallgató a saját időbeosztása szerinti ütemben haladhat,
- ◆ jóval olcsóbb a képzés,
- ◆ a legújabb tudásanyag is hamar a képzési anyag része lehet,
- ◆ hallgatói és oktatói oldalról egyaránt folyamatos visszacsatolásra van lehetőség.

A távoktatás módszertana három fő tényezőben tér el a hagyományos oktatásától:

- ◆ a képzés sokkal inkább résztvevő központú,
- ◆ az egész képzés egyetlen rendszert alkot, folyamatos és viszonylag gyors visszacsatolással,
- ◆ a képzés előtt komoly kutatás folyik, hogy felmérjék a célcsoport pontos igényeit.

A szakértők szerint egy képzés sikeressége részben a tananyagtól függ, amelynek a kidolgozása mindig csoportban történik, és a csoport tagjai általában az oktatott területnek, a távoktatás módszertanának, az aktuális távoktatási formának (könyv esetén szerkesztő, PC esetén programozó stb.) a szakemberei.

Legalább ennyire fontos a *támogatási rendszer*, amely a hallgatókat segíti a képzés során (személyes konzultáció, telefon, e-mail, videokonferencia stb.)

A távoktatás Magyarországon

A távoktatási formákat vizsgálva, Magyarországon a nemzetközi trendekkel ellentétben még mindig a „papíralapú meg-

oldások" teszik ki a távoktatási képzések 95%-át. Ez az arány az Egyesült Államokban kb. 40-50%, míg Nyugat-Európában kb. 60-65%.

A távoktatásban résztvevő hallgatók száma 2000-ben – a levelező képzésben résztvevőkkel együtt – több mint 200 ezer volt, s ennek nagy részét éppen a levelező hallgatók adták.

A magyar távoktatás mintegy 10 éves múltra tekint vissza. 1990 környékén főleg a kapacitáshiányok, illetve a földrajzi korlátok miatt több felsőoktatási intézmény is megjelent a távoktatási piacon. A távoktatás bevezetését kezdeményező felsőoktatási intézmények mellett ma már szinte minden ilyen intézmény kínál távoktatási programot.

A távoktatási kurzusokat nyújtó intézmények legjelentősebb hányada ma még **állami felsőoktatási intézmény**. Egyre nagyobb azonban a **magántőke** szerepe a távoktatásban is. A távoktatásban is megjelentek a **külföldi érdekeltségű cégek**, amelyek közül azonban többnek nem sikerült a piacra lépés, mert a külföldi mintákat a helyi sajátosságok figyelembevétele nélkül próbálták alkalmazni. Magyarországon csak azok a cégek sikeresek, akik alkalmazkodtak a helyi igényekhez és környezethez.

A felsőoktatási intézmények közül is kiemelkednek azok, ahol távoktatási központok is működnek. Ma a legtöbb távoktatási program országszerte az informatikával kapcsolatos. A leggyakoribb az **ECDL (European Computer Driving Licence)** képzés, amely a magyar számítógépkészítő és szoftverüzemeltető képzéshez áll a legközelebb. Ez a képzés **nemzetközileg elismert diplomát** ad a hallgatók kezébe, így Európában bárhol elfogadják ezt a képzését.

A távoktatási központtal is rendelkező **Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem** képzési palettája is ennek megfelelően néz ki. E szerint a hallgatók a

következő csoportokba sorolt távoktatási képzések közül választhatnak:

- ◆ informatikai képzések,
- ◆ menedzserképzések és
- ◆ szakképzések.

A képzések közül a legnagyobb érdeklődés egyelőre az **informatikai képzések** iránt mutatkozik, de napjainkban a menedzser- és a szakképzés iránt is nő az érdeklődés.

Persze az informatikán kívül is létezik felsőoktatási diplomát adó képzés is, ilyen például az **Gödöllői Agrártudományi Egyetem**en folyó távoktatási program is, amelynek a keretében **emberi erőforrás-gazdálkodási szakembereket** képeznek ki. A szak hallgatói **államilag elismert diplomát** kapnak. A magas színvonalra jellemző, hogy az elmúlt években a jelentkezők száma a többszörösére emelkedett, és 2000-ben már nyolcszoros volt a túljelentkezés.

Sajnos a hazai távoktatási képzések színvonalra a legtöbb esetben nem megfelelő. A kurzusokon résztvevők megszerzett tudása elmarad a nemzetközi színvonalról, s ez a távoktatás egyik legnagyobb problémája. A másik pedig az, hogy a képzések nem egységes színvonalúak, illetve a minőségbiztosítás, minőségellenőrzés sem megoldott. Ma még nincs erre vonatkozóan sem állami, sem szakmai szabályozás, bár a szakma már komoly erőket mozgósított a minőségbiztosítási probléma megoldására, s az állami szabályozást is sürgeti. Jelenleg a távoktatásban több szakmai szervezet is tevékenykedik. A legjelentősebbek a **Nemzeti Távoktatási Tanács**, az **Apertus Közalapítvány** és a **Nyitott Szakképzésért Közalapítvány**.

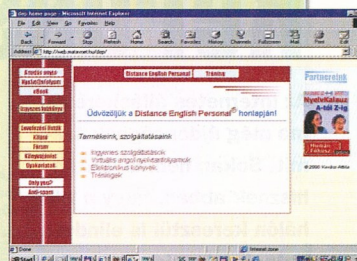
A hazai jövő

A távoktatás hazai jövőjét illetően optimisták lehetünk, hiszen több területen is előrelépés várható. A hallgatók számára a tananyag eljuttatásában is komoly fejlődés lesz, hiszen míg ez ma még postai úton történik a legtöbb esetben, addig az elkövetkező években minden valószínűség szerint a PC-n keresztül zajlik majd.

A távoktatás iránt érdeklődők száma folyamatosan emelkedik, ám az ugrásszerű növekedés előreláthatóan 1-2 éven belül következik be.

Arra a kérdésre, **hogy kiket érdekelhet a távoktatás**, nagyon egyszerű: a válasz szinte mindenkit. Ennek az az oka, hogy a mai gyors technológiai fejlődés hatására

Distance English Personal – nyelvtanulóknak

2001. február eleje óta ingyen letölthető a **dep.hu** oldalról egy angol nyelvi kvízkönyv. A könyvet bárki offline olvashatja, csupán a szokásos böngészőprogramok egyike szükséges hozzá. Az anyag 15 fejezetre oszlik, s egy-nyelvű alfabetikus és kétnyelvű, az előfordulási sorrendet alapul vevő szójegyzék tartozik hozzá. 2001. március 18-án indult az **eXam prePana**, mely a **dep** program nyelvtanulási programról szóló **levelezési listák** fogja egybe. Hat ingyenes levelezési lista tartozik ide. Az indulás óta eltelt néhány hétben az összpeldányszám meghaladta a heti másfélszerét.

Az olvasók 7%-a még nem tanult angolul, 28% kezdő, 45% középfeladós, 20% haladó. Feliratkozni a **oldali Levelezési listák** rovatában lehet, s a levelek bármikor lemondhatók.

mindenkinek folyamatosan képeznie kell magát. Úgy tűnik, hogy az EU csatlakozás hatására főleg az államigazgatásban, a vállalkozói szférában, a non profit régióban és a felsőoktatásban tevékenykedők számára lesz fontos a távoktatási keretek közötti „önképzés”.

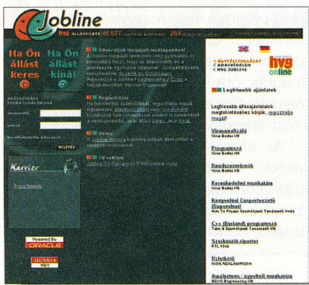
A jövőben várhatóan a **nappali képzésben** is egyre fontosabb szerep jut majd a távoktatási formák használatának. Már ma is több képzési intézmény használ egyelőre kísérleti szinten – távoktatási formákat, amelyek segíthetik a hallgatókat a jelentkezési lehetőségek bővülésével, az előadásvezérlék előrelérésével, a konzultációk új formáival.

ILYÉS MIHÁLY, SZEGŐ KÁROLY
(Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft.)

JOBLINE

Keress

Az internetes álláskeresés ma még újdonságnak számít. Sokan nem is igazán hisznek abban, hogy a világ-hálón keresztül is elindulhatnak a karrier útján. Ennek ellenére mára tucatnyi állásközvetítő cég telepelt meg a magyar cybertérben. Ezek közül is az egyik legjelentősebb a Jobline.

Az online álláskeresés előnyei és hátrányai

Előnyei:

- gyors eredmény, jelentkezők akár órákon belül,
- nagyfokú költséghatékonyság,
- a keresőszoftverek által irányított hirdetés.

Hátrányai:

- egyelőre még kevesen férnek az internethez, míg az újság bárkinek elérhető,
- és ennek következtében bizonyos állásokra nincs értelme az interneten hirdetni

jobban!

Előnyök:
 - Magyarországi cégvezető
 - Jól ismert a vállalatok között (2000 óta)
 - Hálójában nagyvállalatok
 - Szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek (2000 óta)
 - Magyarországi vállalatok között
 - Magyarországi vállalatok között
 - Magyarországi vállalatok között

1. A Jobline főoldala (balra)
2. A regisztrált álláskereső önéletrajzi kérdőívet is kitöltő, amelyhez tetszőleges szövegű motívációs levelet is fényképet is csatolhat

Tavaly márciusban lépett az internetes állásközvetítő piacra a HVG Online Rt. (a népszerűségi hetilap leányvállalata) által működtetett **Jobline** (www.jobline.hu). „Mókuserékben érzed magad? Ideje továbblépni!”- hirdeti a Jobline reklámjának a szövege. Már az angol elnevezés is sejteti, kiket céloz meg ez a szolgáltatás, amely 2001 áprilisa óta továbbfejlesztett szoftverrel és szolgáltatásokkal működik: elsősorban magasan kvalifikált, munkahelyi tapasztalattal és idegennyelv-ismerettel rendelkező munkacsoportot közvetít jól jövedelmező állásokba.

A hagyományos, offline állásközvetítő módszereknél – a klasszikus újsághirdetésnél, a fejadvaszok által előzúrt „személyzeti tanácsadásnál”, az adatbázisokra építő „önéletrajz-disztribúciónál” – időben és pénzben is hatékonyabbak az internetes állásbörzék (*online recruitment*): előrejelzések szerint a módszer 2-3 éven belül meghatározóvá válhat a munkaerőpiacon. Hogy milyen ígéretes piacról van szó, abból is kitűnik, hogy jelenleg tizenkét ko-

Út a felemelkedésre

Míg az Európai Unióban és az Egyesült Államokban az internetes állásközvetítő cégek piaca már megállapodott, addig például nálunk – egy-két év késéssel – most kezdődik a küzdelem a piac felosztásáért.

A Németországban 1995-ben alakult **Jobpilot**, amelynek regisztrált látogatói mára meghaladják az egymilliót, 1999-ben erőteljes terjeszkedésbe kezdett. Megjelent és sok helyen a legnagyobb egyikévé vált, s nemcsak az EU-ban, hanem az Egyesült Államokban és Ázsiában is. Az immár nemzetközi szereplőként működő **Jobpilot áprilistól Magyarországon is** hódító útjára indult. Ez pedig nemcsak az álláskeresők és a cégek, hanem – az Európai Unió csatlakozási folyamatok miatt – Magyarországon is kedvező.

Míg a nemzetközi Jobpilot életében a tavalyi év a bevezetés és terjeszkedés időszaka volt, addig az új évezred első évében már a haszon elérése vált az elsőrendű szemponttá. Szerencsére a „dotcom”-os cégek általános recessziója nem érinti a munkaerőközvetítéssel foglalkozó online cégeket.

Az önéletrajzok felhelyezése minden munkavállaló számára ingyenes, csak az állást ajánló cégeknek kell fizetniük a szolgáltatás igénybevételéért. A Jobpilot munkatársai a cégeknek az állás hirdetések elhelyezésében is segítenek.

A Jobpilot előnye, hogy 12 hetente frissülő adatbázissal dolgozik. Így nem maradhatnak az adatbázisban már „lejárthatóságú” önéletrajzok.

Jó hír az álláskeresőknek, hogy a Jobpilot több egyedi szolgáltatást is nyújt számukra. Ilyen az SMS-ben történő értesítés vagy a WAP-os keresés lehetőség is.

A Jobpilot 2001 áprilisában elindította a **Fizetési felmérési projekt**-et is, amely alapján bárki megtudhatja, hogy a saját szakmájában mekkorák a magyarországi és az európai keresetek.

További információk, illetve webcím: www.jobpilot.com, www.jobpilot.hu.

FORGÁCS PÉTER

molyabb online állásközvetítő versenyek egyúttal Magyarországon.

Hogyan is működik az áprilisban munkába állított *Jobline 2.0* verziója? A teljesen automatikus szoftver adatbázisa két irányból töltődik, interaktív módon. Egyfelől az állást ajánló cégek hirdetéseket adhatnak fel, másfelől az álláskereső regisztrált felhasználók elhelyezhetik a rendszerben önéletrajzukat. A nem regisztrált álláskereső a rendszer által felkínált *kate-*

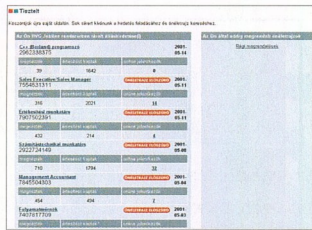
góriak szerinti bontásban tekinthetik meg az álláshirdetésben megjelölt betöltendő munkakörök megnevezését.

Ahhoz, hogy a teljes hirdetés szövegét elolvashassuk, *regisztrálnunk* kell magunknak. Ennek során meg kell adnunk a teljes nevünket és az e-mail-címünket is. Továbbá lehetőségünk nyílik egy önéletrajzot készíteni a rendszer által felkínált kérdőív formában, amelyhez akár egy fényképet és szabadszöveges *motivációs levelet* is csatolhatunk.

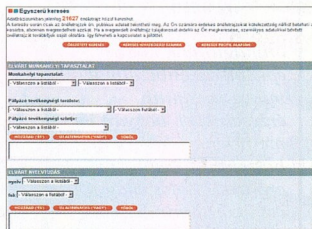
Az álláskereső részére az összes szolgáltatás ingyenes. Valamennyi bekerült adatot először korrekttúrazzák, majd egy-egy önálló weboldalra helyezik el azokat. Ha már regisztrálva vagyunk, akkor különböző *kategorizált keresések* segítenek minket az állások közötti keresésben. Az online vásárláshoz hasonlóan egy virtuális kosárba tehetjük a minket érdeklő ajánlatokat, amelyeket külön-külön nyithatunk, részletes tanulmányozhathatunk. Ha valamelyik felkeltette az érdeklődésünket, a rendszer segítségével elküldhetjük a jelentkezésünket. A választ a rendszerben és e-mailben is olvashatjuk, és az is beállítástól függ, hogy diszkrét levélben értesítenek-e.

Az álláskínáló cég is válogathat az önéletrajzok adatbázisában, a keresést itt is különböző *kategorizált szűrők* beállításával segítheti, de ekkor még nem láthatja a személyes adatokat (név, elérhetőség, lakcím). Az egyedi „*önéletrajz előszűrő*” funkció könnyebbé teszi az online jelentkezők kezelését. Többek között a rendszer automatikusan kiválogatja a hirdetésnek megfelelő jelentkezőket, illetve jelzi, hogy a jelentkező miben felel meg az elvárásoknak. A kiválasztott embereknek egy gombnyomással elküldheti az ajánlatát.

A jelentkezőket az álláshirdetésben megadott feltételeknek való megegyezés alapján a következő csoportokba osztják: az „*A*” kategóriában a jelentkező önéletrajza az álláshirdetés minden szempontjának megfelel, a „*B*”, „*E*” kategóriákban egy-egy szempont nem egyezik (például: preferált pozíció szintje, mobilitás, a pozíció területe, nyelvismeret), az utolsó, „*F*” kategóriában már egy-nél több feltétel nem egyezik meg az elvárattal. Miután értékelte a cég a jelentkezőket, lehetőség van köszönő, elutasító és egyedi levelek küldésére, ami teljesen kiváltja a papíralapú kommunikációt. Jelenleg csak a

Az álláshirdető cég online feladhatja a hirdetését, és a jelentkezők között önéletrajz előszűrők segítségével válogathat

Az adatbázisban lévő önéletrajzok közül a álláskínáló egyszerű vagy összetett kereséssel választhat

hirdető cég és a Jobline közötti állástörzsdét kell postai úton elküldeni.

A Jobline-t igénybe vevő cégek számára egy-egy önéletrajz megvásárlása 9000 forintba kerül, ezt azonban csak akkor számlázza ki a program, ha az önéletrajz feladója válaszol is a megkeresésre.

A Jobline 250-nél több hirdetője között nemzetközi cégek is szerepelnek, ezért az új fejlesztésű 2.0-s verzió már angol és német nyelvű oldalak kezelését is lehetővé teszi.

A Jobline adatbázisában jelenleg közel 48 ezer regisztrált felhasználó szerepel, közülük mintegy 25 ezren töltötték fel önéletrajzukat a rendszerbe. A látogatók egy része nézelődni, kíváncsiskodni, esetleg magát megméretetni téved ezekre a weboldalakra, de egy igazán jó ajánlat esetén valószínűleg nehezen állnának ellen a csábításnak.

A Jobline oldalait hetente 22-23 ezren látogatják, és havonta közel 4 ezer fővel nő az adatbázis. A Jobline mögött álló technológia lehetővé teszi, hogy egyetlen, valaha regisztrált felhasználó se kelljen törölni az adatbázisból; ha azonban valaki hat hónapig nem használja a Jobline szolgáltatásait, akkor passzív állapotba kerülnek az adatai – viszont bármikor újra aktiválhatja a regisztrációját.

VAJDA PÉTER

Hogy fizet az IT szektor?

(A Jobplotot fizetési felmérés magyarországi eredményei)

A Jobplotot komparatív fizetési felmérése szerint a bank és az IT (informatíciotechnológiai) szektorban munkát vállalók számíthatnak a legmagasabb jövedelmekre. Az eddigi feldolgozásra került adatok szerint az IT szektorban beosztottként egyes szélsőséges esetekben akár 800 ezer forint havi bruttó fizetés is előfordulhat, de nem ez a jellemző. Projektvezetői vagy csoportvezetői beosztásban átlagosan havi bruttó 370 ezer forint körül lehet keresni, de előfordulnak félmillió körüli havi összegek is. A felmérésből az is kitudt, hogy az ezen a piacon tevékenykedők elsősorban mérnöki, informatikai, illetve közgazdasági alapvettséggel rendelkeznek, de jelentős hányaduk egyéb posztgraduális képzésben is részt vett. Érdekességként megemlítendő, hogy az ezen a területen munkát vállalók kiemelten nagy szárákban (86%) kapnak a cégüktől gépkocsit. A felsővezetők az IT cégeknél körülbelül bruttó 730 ezer forintot keresnek egy hónapban, de természetesen vannak, akik ennél jelentősen nagyobb összegért vállalnak munkát.

Általánosságban elmondható, hogy a hat hónapnál hosszabb külföldi szakmai tapasztalat és az adott szakterülethez kapcsolódó posztgraduális képzések elvégzése szinte alapfeltételnek tekinthető a vezető beosztásba kerüléshez.

A visszajelzések alapján az anonim felmérésben részt vevők nagyon tanulságosnak találták a kapott végeredményt: többen közülük komolyan fontolóra veszik a munkahely-változtatás lehetőségét is.

*Hogyan találjuk meg önmagunkat, hogyan építjük az önbizalmat, mibez kezdjük érzéseinkkel, hogyan ismerjük meg és basználjuk belső erőnket? Zajos világ vesz körül mindenkit. Kíméletlen taposómalom a fennmaradásért folytatott küzdelem a szó valóságos és átvitt értelmében is. Ha akarod megtalálni belyedet ebben a korszakban, csak magadra számíthatsz. **A magad uraként.** (Nyilatkozik Beck Szilvia)*

Sok van, mi csodálatos – mert a szükség csodákat teremt. Az embernek ritkán jut eszébe, hogy a világ, amely körülveszi, csupa olyan dologgal van tele, amit másra találtak ki. Láttam már háziasszonyt körömrészelővel srótot húzni, cipósarokkal képszoget beverni, szájrúzs-szal üzenetet írni. Mindenre van megoldás, de azt magadnak kell megtalálnod. Mindenkinek a saját problémája a legnagyobb, ám úrrá lenni rajta csak az tud, aki nem vár mások segítségére. Az adott pillanat úgyszólván a kiutat,

Gondolatok egy karriertanácsadótól

ha egyáltalán keresni kell azt, és ha nyitott szemmel jársz, meg fogod lelni a magad csodáját. Általános iskolában volt egy osztálytársam, akinek szülei soha sem adtak zsebpénzt. Mégis ő volt az egyetlen, aki – bárhová mentünk kirándulni – mindig megtalálta a módját annak, honnan szerezzünk gyufát tűzgyújtáshoz, hol lehet vizet venni, és hogyan kell bekönyörögni

az neked is jól álljon. Hamis gondolat, ha azt gondolod, hogy a világ tele van rossz emberekkel, és csak félvezetnek, de az is óriási buka, ha számításba veszed a segítségüket. Magad uram, mert szolgád, az nincs! Valós támogatást saját szípkádból meríts, emlékezz egykori esetekre, latold az életművészek, a sikeres emberek sztorijait. Önts magadba önbizalmat. Hidd el ma-

nézik majd tétlenül, akik nem rád figyelnek. Maradj minden körülmények között higgadt, és előbb-utóbb megtapasztalod, hogy ellenlábasod akkor fog a legjobban kiakadni, ha téged nyugodtnak lát.

Ne feledd, az érzéseket soha sem mások váltják ki belőled! Egy sikertelen mozdulat akkor válik hibává, ha teret engedsz önsajnálatoznak, és nem a korrekcióra koncentrálsz. Saját eredménytelenségédért egyetlen embert vonhatsz felelősségre: magadat. Óriási kárt okozhatsz közvetlen környezetednek, ha másokat hibáztatasz, és ha körötted a hangulat negatív, a csoda várat magára. Ha és amennyiben (ahogyan a jogászok mondogatják maguknak) meglátod a tanksapdád, és tudod is, ki állította oda, a leghatékonyabban akkor kezeled a felelőtlenek ostobaságát, ha tisztában vagy önmagaddal. Ne akard szeretni a fagyit, ha torokgyulladásod kapsz tőle. Ne állj bosszút saját magadon mások hülyesége miatt. A verem előtt meg lehet állni, csak fogd vissza a rohanást, mert a cél akkor is ott lesz még, amikor már senki sem figyel rád. És végül a **magad uraként** örvendhatsz. (X)

Ez a világ szerintem olyan, amilyenné formáljuk, de nem könnyű helytállnunk a mindennapok forgatagában, megőrizve egyéniségünket, A MAGUNK URAKÉNT!

magunkat fedél alá, ha éppen szakadt az eső. Csodáltam, s mikor megkérdeztem, hogyan csinálja, csak vigyorgott a képeembe. Annyit mondott azért, hogy „...jóban vagyok magammal...”.

Tehát a hiány szülő a zseni? Nem gondolom. Az igények hihetetlen mértékig leszállíthatók, azonban ha valamit el akarsz érni, ahhoz megtalálad az odavezető utat. A szomszéd, a jó barát az ellenség úgyszólván csak olyan tanácsot fog adni, amellyel a padlás már tele van. Hagyatkozz a józan paraszti gondolataidra, mert a hiányzó kapcsolóelemet csak te tudod beilleszteni úgy, hogy

gadról, hogy te is képes vagy egyszerre két lépcsőfokot venni, de vedd észre, ha a padlót frissen mosták.

Ha kevésre vállalkozol, semmit sem érsz el, ha sokat akarsz, valaki utadat állja. Nem hangzik balgán, ha megbeszéled belső éneddel, mit is akarsz, és azt mennyire feltétlenül kell elérned. Kiből fogsz ellenreakciót provokálni, lesz-e pártfogód, ha segíteni kell, mekkora közönség fog bámulni a partvonalról. Abban biztos lehetsz, hogy előrejutásodat csak azok

Megújultunk!

Újságunk rendszeres olvasói bizonyára észreveszik, hogy megújult a ComPass, a Computer Panoráma piaci melléklete.

Főbb újdonságaink, hogy az eddigi egyben lévő „CD és DVD” táblázatot a jobb áttekinthetőség érdekében három részre bontottuk. Az első részben kapnak helyet a *CD-ROM-meghajtó eszközök*, a másodikban a *CD-írók és -újraírók*, a harmadikban pedig a *DVD eszközöket* lehet megtalálni.

Az is biztos fel tűnik, hogy sok új táblázattal bővítettük a kínálatunkat. Ezek sorban: *Billentyűzetek, Egerek, Joystickok és kormányok, Hangszórók, Házak, Cserélhető háttértárak, Ethernet kártyák, Születmentes tápegységek, Digitális fényképezőgépek*. Erre szintén az áttekinthetőség növelése érdekében volt szükség, akárcsak arra, hogy mostantól már nem a gyártók szerint csoportosítjuk a termékeket, hanem – növekvő sorrendben – az árak alapján.

Tudjuk, hogy a Computer Panoráma olvasói kedvelik és megbecsülik piaci rovatunkat, és bízunk benne, hogy a mostani változásokat is kedvezően fogadják majd. S azt is reméljük, hogy vásárlás előtt álló olvasóink ComPass rovatunk segítségével könnyebben kapnak majd áttekintést ezután az aktuális piaci helyzetről.

Szerelési tanácsok

Hosszabb-rövidebb idő után minden számítógépet fejleszteni kell. Hogy ez minél zökkenőmentesebb legyen, nem árt megszívlelni néhány tanácsot.

1. Alaplapot és processzort egyszerre, egy helyen érdemes vásárolni. Ha a meglévő memóriánk nem passzol az új alaplapba, akkor a memóriát is az előzőekkel együtt vegyük meg.

2. Ha fejlesztjük a „belsősegeket” (alaplap, processzor, memória), akkor illik a videokártyát (esetleg a merevlemezét és a CD-ROM meghajtót) is fejleszteni, ez azonban ráér, amíg újra pénzünk lesz.

3. többi egységtől függetlenül lehet fejleszteni a monitort, a nyomtatót, a szkennert és a házat. Azonban a házcsere nem árt összekötni az alaplap cseréjével. A hangkártyát és a hangszórót is egyszerre érdemes megújítani.

4. Ma már meg lehet kockáztatni, hogy egy-egy új gépbe nem veszünk, illetve nem rakunk

flopijegységet. Ez a - valljuk be eléggé elavult - hardver remélhetően hamarosan eltűnik a gépeinkből. A flopi ragyogóan kiváltható (újra)írható CD-kkel, merevlemezekkel vagy cserélhető háttértárakkal. Egyedül csak a visszafelé kompatibilitás miatt lehet szükségünk ezekre az egységekre.

5. Ha szeretjük időnként megpiszkálni, szerelni a gépünket, akkor ne pakoljunk a komputerünkre, illetve köréje. Az asztalunkon mindig legyen annyi hely, hogy kényelmesen el tudjuk távolítani a számítógép burkolatát. Ha álló házuk van, akkor arra is ügyeljünk, hogy azt könnyen el lehessen dönteni oldalra.

Vannak olyan fekvő házak, amelyeknek a fedele előre nyílik, tehát nem kell hátul (!) csavarozni azt. Sokan erre a megoldásra esküsznek.

A profi jól tesz ki, ha a ház burkolatát egyáltalán rá sem teszik a házra.

6. A kábeleket nem kell a gépbe rögzíteni, csavarozni. Egyetlen kivétel a monitorkábel legyen, ez ugyanis könnyen kicsúszhat a gépünkbelül. Persze ha kicsúszik, akkor sem okoz tragédiát, nem lesz tőle a gépünk műszaki hibás, csak kényelmetlen a gép hátuljánál hajlongani.

A monitorkábel kicsúszását abból vehetjük észre, hogy elmennek (az egyes) színek, esetleg vibrálni kezd a kép.

Ha a számítógép olyan emberhez kerül, aki nagyon nem ért hozzá, akkor jó, ha minden kábelt megfelelően rögzítünk. Murphy törvénye szerint ha máshol nem is, a laikusoknál biztos, hogy szét fognak jönni a kábelek.

FORGÁCS PÉTER

ComPass WAP-pal

A CPWap szolgáltatás keretében Önök nemcsak a ComPass adatbázist érhetik el WAP-telefonjukról, hanem több ezer egyéb számítástechnikai termék adatait is megtudhatják, és – különféle szempontok megadásával – keresgélhetnek is közöttük.

A táblázatokban szereplő Ú., A. és D. oszlopok jelentése rendre: az adott termék újdonság, akció, illetve a forgalmazó a hivatalos disztribútora. A termékeket árak szerint csoportosítottuk.

Iránytű a vásárláshoz

Cserélhető háttértár

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Maximális tároló kapacitás? [Mb/ájt]	Külső vagy belső? [k / b]	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
NEC	ZIP	LAP Stúdió	100	b		1	11 980
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	100	k	USB	1	19 980
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	100	k	párhuzamos port	1	20 640
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	250	b		1	22 640
Seagate	GBU5	Pilot-Comp Kft.	10.2	IDE	5 400	1	22 700
Quantum	LD	Pilot-Comp Kft.	20-Apr	IDE	5 400	1	24 700
Quantum	LD	Pilot-Comp Kft.	30-Apr	IDE	5 400	1	28 900
Quantum	LM	Pilot-Comp Kft.	20.4	IDE	7 200	1	30 400
Quantum	LD	Pilot-Comp Kft.	40	IDE	5 400	1	33 100
Quantum	LM	Pilot-Comp Kft.	30.4	IDE	7 200	1	36 600
Quantum	LM	Pilot-Comp Kft.	40	IDE	7 200	1	40 500
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	250	k	párhuzamos port	1	44 280
Iomega	ZIP	LAP Stúdió	250	k	SCSI	1	44 620
Quantum	Atlas V U160	Pilot-Comp Kft.	9.1	SCSI	7 200	1	54 300
Quantum	Atlas 10k2 U160 8MB	Pilot-Comp Kft.	9.1	SCSI	10 000	1	63 200
Seagate	Cheetah U160 4MB	Pilot-Comp Kft.	9	SCSI		1	69 990
Quantum	Atlas V U160	Pilot-Comp Kft.	18.2	SCSI	7 200	1	77 900
Quantum	Atlas 10k2 U160 8MB	Pilot-Comp Kft.	18.2	SCSI	10 000	1	82 400
IBM	U160	Pilot-Comp Kft.	18	SCSI	10 000	1	96 800
Seagate	Cheetah U160 4MB	Pilot-Comp Kft.	18	SCSI		1	96 900
Quantum	Atlas 10k2 U160 8MB	Pilot-Comp Kft.	36.4	SCSI	10 000	1	135 500
IBM	U160	Pilot-Comp Kft.	36	SCSI	10 000	1	159 800

Billentyűzet

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Nyelve [pl.: magyar]	Csatlakozója	Multi-médiás-e?	Vezeték nélküli-e?	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Kolink	KB1002P	LAP Stúdió	magyar	PS/2	nem	nem	ergonomikus	1	2 240
Standard	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	nem	nem		n. a.	2 400
Samsung	n. a.	Pilot-Comp Kft.	HUN	AT	nem	nem		1	2 500
Samsung	n. a.	Pilot-Comp Kft.	HUN	PS2	nem	nem		1	2 500
BTC	n. a.	Pilot-Comp Kft.	n. a.	PS2	nem	nem		1	2 500
Mitsumi	WRU	LAP Stúdió	orosz	AT	nem	nem		1	2 600
Mitsumi	WGE	LAP Stúdió	német	AT	nem	nem		1	2 600
Mitsumi	WFR	LAP Stúdió	francia	AT	nem	nem		1	2 600
Mitsumi	WARAB	LAP Stúdió	arab	AT	nem	nem	angol kiosztás	1	2 600
Mitsumi	WJAP	LAP Stúdió	japán	AT	nem	nem		1	2 600
Acer	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	igen	nem		n. a.	2 700
BTC	Multimédia	Pilot-Comp Kft.	n. a.	PS2	igen	nem		1	2 900
Logitech	Dexxa Standard	Pilot-Comp Kft.	US	PS2,AT	nem	nem		1	3 200
Logitech	Deluxe Access	LAP Stúdió	magyar	PS/2	nem	nem	OEM	1	3 220
Acer	6512MP	LAP Stúdió	magyar	PS/2	nem	nem	10 millió leütés, vízálló	2	3 400
Acer	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	nem	nem		n. a.	3 800
BTC	Multimédia extra	Pilot-Comp Kft.	n. a.	PS2	igen	nem		1	3 900
Acer	6512UP	LAP Stúdió	magyar	PS/2	igen	nem	Hangerőszabályzóval, Magic Player CD-hez, VCD-hez, MP3-hoz, 13 gomb, 5 programozható. Csuklótámasszal.	2	4 260
Logitech	Dexxa Internet Keyboard/US	Pilot-Comp Kft.	US	PS2,AT	nem	nem		1	4 300
Logitech	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	nem	nem	Internet	n. a.	4 400
Samsung	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	igen	nem		n. a.	4 600
Acer	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	PS2	igen	nem		n. a.	4 900
Genius	Multimédia	LAP Stúdió	magyar	PS/2	igen	nem		1	5 440
Logitech	Deluxe Access™ Keyboard	Pilot-Comp Kft.	US	PS2,AT	nem	nem		3	6 400
Logitech	Internet Keyboard/US layout	Pilot-Comp Kft.	US	PS2,AT	nem	nem		3	7 400
ACER	Wireless	Pilot-Comp Kft.	HUN	PS2	nem	igen		1	9 200
Acer	Airkey III	LAP Stúdió	magyar	PS/2	igen	igen		2	11 100

Billentyűzet

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Nyelve [pl: magyar]	Csatlakozója	Multi-médiás-e?	Vezeték nélküli-e?	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Logitech	Cordless Desktop	LAP Stúdió	magyar	PS/2	igen	igen	Cordless WheelMouse is	5	21 700
Logitech	n. a.	FEFO Kft.	Magyar	n. a.	nem	igen		n. a.	24 600
Logitech	Cordless Desktop iTouch	Pilot-Comp Kft.	US	PS2,AT	nem	igen	Mouse 2g/1 PS2/Serial	5	28 900
Logitech	Cordless Desktop	Pilot-Comp Kft.	magyar	PS2,AT	nem	igen	Mouse 2g/1 PS2/Serial	3	29 400
Logitech	Cordless Desktop iTouch	LAP Stúdió	magyar	PS/2	igen	igen	Cordless MouseMan Wheel is	5	29 780
Logitech	Cordless Desktop Pro	LAP Stúdió	magyar	PS/2	igen	igen	Cordless MouseMan Wheel is	5	30 200
Logitech	Cordless Desktop Pro	Pilot-Comp Kft.	US	PS2,AT	nem	igen	Mouse 2g/1 PS2/Serial	5	31 000

CD-író és -újríró

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozó	Sebesség [pl: 50x]	Belső v. külső?	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
LG		Atom Computer Kft.	IDE	4x,4x,32x	b		1	22 400
LG		Atom Computer Kft.	IDE	8x,4x,32x	b		1	23 800
LG		Pilot-Comp Kft.	IDE	4 , 4 , 32x	b	CD újríró OEM	1	23 900
LG		FEFO Kft.	EIDE	32x, 8x, 4x	b		n. a.	25 990
LG	8080B	Pilot-Comp Kft.	IDE	8 , 4 , 32x	b	CD újríró OEM	1	26 800
Teac		Atom Computer Kft.	IDE	8x,8x,32x	b		1	27 900
TEAC	CDR-W 58E	LAP Stúdió	IDE	8x, 8x, 32x	b	OEM	1	28 640
NEC	NR7500	Pilot-Comp Kft.	IDE	8 , 4 , 32x	b	CD újríró OEM	1	28 700
TEAC	58E	FEFO Kft.	EIDE	32x, 8x, 8x	b		n. a.	28 990
Teac	58E	Pilot-Comp Kft.	IDE	8 , 8 , 32x	b	CD újríró OEM	1	29 300
NEC	NR7700	Pilot-Comp Kft.	IDE	12 , 8 , 32x	b	CD újríró OEM	1	32 700
Sony	CRX-140E	LAP Stúdió	IDE	8x, 4x, 32x	b		1	32 960
Sony	CRX-160E	LAP Stúdió	IDE	12x, 8x, 32x	b	OEM	1	33 640
Sony	CRX160E	Pilot-Comp Kft.	IDE	12 , 8 , 32x	b	CD újríró KIT	1	36 800
Hewlett Packard	HP9150I	LAP Stúdió	IDE	8x, 4x, 32x	b		1	38 520
Sony	CRX140	Pilot-Comp Kft.	IDE	8 , 4 , 32x	b	CD újríró KIT	1	39 700
TEAC	CDR-W 512E	LAP Stúdió	IDE	12x, 10x, 32x	b	OEM	1	39 840
Yamaha	8824S	Pilot-Comp Kft.	SCSI	8 , 8 , 24x	b	CD újríró OEM	1	39 900
TEAC	512E	FEFO Kft.	EIDE	32x, 12x, 10x	b		n. a.	43 990
Plextor		Atom Computer Kft.	IDE	12x,10x,40x	b		1	47 800
Yamaha	CDW2100E	LAP Stúdió	IDE	16x, 10x, 40x	b	OEM	1	48 280
Sony	CRX145E	Pilot-Comp Kft.	IDE	10 , 4 , 32x	b	CD újríró KIT	1	49 900
HP	9510i	FEFO Kft.	EIDE	32x, 12x, 8x	b		n. a.	50 990
Yamaha	2100E	Pilot-Comp Kft.	IDE	16 , 10 , 40x	b	CD újríró OEM	1	53 300
Hewlett Packard	HP9510I	LAP Stúdió	IDE	12x, 8x, 32x	b		1	53 400
Plextor		Atom Computer Kft.	IDE	16x,10x,40x	b		1	53 600
Plextor	PXW1210TA	FEFO Kft.	EIDE	32x, 12x, 10x	b		n. a.	55 990
Plextor	PXW1210TA	LAP Stúdió	IDE	12x, 10x, 32x	b		1	57 160
Plextor	121032	Pilot-Comp Kft.	IDE	12 , 10 , 32x	b	CD újríró KIT	1	59 500
Yamaha	CDW2100S	LAP Stúdió	SCSI	16x, 10x, 40x	b		1	59 940
Plextor	1610TA	Pilot-Comp Kft.	IDE	16 , 10 , 40x	b	CD újríró OEM	1	63 200
Plextor	PXW1610TA	LAP Stúdió	IDE	16x, 10x, 32x	b		1	63 600
Plextor	PXW1610TA	FEFO Kft.	EIDE	32x, 16x, 10x	b		n. a.	66 990
Plextor	1610TA	Pilot-Comp Kft.	IDE	16 , 10 , 40x	b	CD újríró KIT	1	67 200
HP	8230e	FEFO Kft.	USB	6x, 4x, 4x	k		n. a.	71 990
Yamaha	2100S	Pilot-Comp Kft.	SCSI	16 , 10 , 40x	b	CD újríró KIT	1	75 300
HP	9600si	FEFO Kft.	SCSI	32x, 8x, 10x	b		n. a.	77 990
Plextor	PXW1210TS	FEFO Kft.	SCSI	32x, 12x, 10x, SCSI2	b		n. a.	77 990
Hewlett Packard	HP9600SI	LAP Stúdió	SCSI	12x, 8x, 32x	b		1	78 260
Plextor	121032	Pilot-Comp Kft.	SCSI	12 , 10 , 32x	b	CD újríró KIT	1	86 900
Hewlett Packard	HP9600SE	LAP Stúdió	SCSI	12x, 8x, 32x	k		1	89 920

CD-olvasó

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Csatlakozó	Sabes-ség	Belső v. külső?	Megjegyzés	Garan-cia [év]	Ár [Ft, net-tó, kisker.]
Delta		Atom Computer Kft.	IDE	52x	b		1	7 900
Artec	CHA-50	LAP Stúdió	IDE	50x	b		1	8 220
LG	52x ATAPI	FEFO Kft.	IDE	52	b		n. a.	8 490
Sony	CDU5211	LAP Stúdió	IDE	52x	b		1	9 380
LG		Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b	CD-ROM-meghajtó	1	9 800
Sony		Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b	CD-ROM-meghajtó	1	9 900
Creative		Pilot-Comp Kft.	IDE	52x	b	CD-ROM-meghajtó	1	10 900
Asus	S500/A	LAP Stúdió	IDE	50x	b		1	12 380
Asus		Atom Computer Kft.	IDE	50x	b		1	12 500
Asus		Pilot-Comp Kft.	IDE	50x	b	CD-ROM-meghajtó	1	12 700
Teac		Pilot-Comp Kft.	IDE	40x	b	CD-ROM-meghajtó	1	13 600
NEC		Pilot-Comp Kft.	SCSI	40x	b	CD-ROM-meghajtó	1	20 900
PLEXTOR	40x SCSI	FEFO Kft.	Ultra SCSI-2	40	b		n. a.	21 890
Plextor		Pilot-Comp Kft.	SCSI	40x	b	CD-ROM-meghajtó	1	22 500
Formac	M1010-2 (TeacCDW58E)	HDSys Kft.	FireWire (IEE1394)	8/8/32	Külső	CD-RW	1	86 700

Ethernet kártya

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Főbb paraméterek	Ü.	Garan-cia [év]	Ár [Ft, net-tó, kisker.]
KTI	KE-PCI/T	LAP Stúdió	PCI 32-bit nem busmaster, STP	x	2	2 580
n. a.	10Mbit NIC	FEFO Kft.	32bit, UTP/BNC, PCI		n. a.	2 900
n. a.	Axle 10/100 Realtek	Pilot-Comp Kft.			1	2 990
n. a.	100Mbit NIC	FEFO Kft.	32bit, UTP, PCI		n. a.	3 100
n. a.	Acorn 10/100 Mbps PCI UTP	Pilot-Comp Kft.			1	3 100
KTI	KE-PCI	LAP Stúdió	PCI 32-bit nem busmaster, BNC és STP	x	2	3 120
n. a.	KE-PCI Plug&Play kártya BNC+UTP	Pilot-Comp Kft.			1	3 400
KTI	KF310L	LAP Stúdió	10/100 base-tx PCI realtek chip	x	2	3 660
n. a.	KF-310L 10/100 kártya	Pilot-Comp Kft.	Realtek 8139 Chip		1	3 900
KTI	KF310	LAP Stúdió	10/100 base-tx PCI realtek chip, acpi-wol támogatás	x	2	4 100
KTI networks	KF310	FEFO Kft.	TP, 10/100, PCI, Realtek chip, WO		n. a.	4 200
n. a.	KTI ET16/P-D2 ISA BNC+UTP 16 bit	Pilot-Comp Kft.			1	4 200
n. a.	KF-310 10/100 Base TX PCI kártya	Pilot-Comp Kft.			1	4 400
SMC	EZ1211TXW	FEFO Kft.	TP, 10/100, 32bit, PCI, WOL		n. a.	4 900
n. a.	100Mbit NIC	FEFO Kft.	32bit, UTP, PCI, WO		n. a.	6 600
3Com	3CS0H0100TX	FEFO Kft.	FEL XL 10/100BaseTX PCI TP		n. a.	8 500
KTI	KF320	LAP Stúdió	10/100 base-tx PCI intel chip, acpi-wol támogatás	x	2	9 120
KTI	DH-5T	LAP Stúdió	5-STP 10base-t HUB, műanyag házban		2	9 340
KTI	KE-5T	LAP Stúdió	5-STP 10base-t HUB, műanyag házban	x	2	9 340
KTI	KU-200	LAP Stúdió	10/100 base-tx USB adapter		2	9 780
KTI	KE-5TB	LAP Stúdió	4-STP, 1-BNC HUB műanyag házban	x	2	9 860
n. a.	KE-5T HUB	Pilot-Comp Kft.	10Mbps 5 UTP port		1	10 200
KTI	KE-8T	LAP Stúdió	8-STP HUB, műanyag házban	x	2	10 320
KTI	KE-9TB	LAP Stúdió	8-STP, 1-BNC HUB műanyag házban	x	2	10 760
Intel	PIA8460B	FEFO Kft.	EE-PRO/100+ manag., PCI TP, OEM		n. a.	11 000
KTI	KH-5M	LAP Stúdió	5-STP 10base-t HUB, fém házban		2	11 860
n. a.	KU-200 USB 10/100 Lan Adapter	Pilot-Comp Kft.			1	12 100
n. a.	KE-9TB HUB	Pilot-Comp Kft.	10Mbps 8UTP+1BNC port		1	12 100
KTI	PF-16	LAP Stúdió	10/100 base-tx pcmcia ii. adapter, STP		2	12 660
SMC	EZ1211BTXWL	FEFO Kft.	TP/BNC, 10/100, 32bit, PCI, WOL		n. a.	13 100
3Com	3C905B-TX-NM	FEFO Kft.	FEL XL 10/100BaseTX PCI TP men.		n. a.	13 100
n. a.	PF-16 Fast Eth. PCMCIA II. TX	Pilot-Comp Kft.	10 / 100 Mbps PCMCIA		1	13 200
KTI	DF-150	LAP Stúdió	5-portos 100base mini HUB		2	14 300
KTI networks	DF-150	FEFO Kft.	Soho HUB 100, 5xTP		n. a.	14 800
n. a.	100Mbit PCMCII	FEFO Kft.	32bit, UTP, PCMCIA		n. a.	16 300
n. a.	PE-300C Eth. Pocket adap.	Pilot-Comp Kft.	UTP + BNC		1	16 800
KTI	DF-180	LAP Stúdió	8-portos 100base mini HUB		2	18 220
KTI	KS-SOHO-5	LAP Stúdió	5-port 10/100 base-tx nway soho switch		2	18 220
KTI	KE-17TB	LAP Stúdió	16-STP, 1-BNC HUB műanyag házban	x	2	18 660

Ethernet kártya

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Főbb paraméterek	Ü.	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
KTI networks	KS-105	FEFO Kft.	Soho Switch 10/100, 5xTP		n. a.	20 800
KTI	KH-10M	LAP Stúdió	8-STP, 1-BNC, 1-AUI HUB, fém házban		2	20 960
KTI	KS-SOHO-8	LAP Stúdió	8-port 10/100 base-tx nway soho switch	x	2	22 200
Intel	PILA8460C3	FEFO Kft.	EE-PRO/100S, PCI, 3DES (128bit)		n. a.	24 200
KTI networks	KS-180	FEFO Kft.	Soho Switch 10/100, 8xTP		n. a.	25 400
Intel	PILA8470C3	FEFO Kft.	PRO/100S SERVER, 3DES (128bit)		n. a.	26 400
3Com	3C980C-TX-M	FEFO Kft.	Fast EtherLink Server, PCI		n. a.	28 100
Intel	PILA8464B	FEFO Kft.	EE-PRO/100S manag., PCI, DES64b		n. a.	29 600
Intel	PILA8470B	FEFO Kft.	PRO/100+ SERVER		n. a.	30 000
KTI	KR-5M	LAP Stúdió	2-BNC, 2-STP, 1-AUI port repeater, fém házban		2	30 860
KTI	KH-18MV2	LAP Stúdió	16-STP, 1-BNC, 1-AUI HUB, 19" fém házban, dupla winbond		2	31 980
KTI	KH-9MF	LAP Stúdió	8-STP, 1-optikai HUB, fém házban		2	35 300
3Com	3C905B-Combo	FEFO Kft.	FEL 10/100BaseTX PCI TP/BNC		n. a.	36 800
Intel	PILA8474B	FEFO Kft.	PRO/100S SERVER, DES enc.		n. a.	37 000
Intel	SW-SS101TX8	FEFO Kft.	InBusiness Switch 10/100, 8xTP		n. a.	39 700
KTI	KS-SOHO-16	LAP Stúdió	16-port 10/100 base-tx nway soho switch	x	2	43 160
Intel	PILA8490T	FEFO Kft.	PRO/100+ SERVER adapter		n. a.	52 100
KTI	KS-616	LAP Stúdió	16-port 10/100 base-tx switch, trunking funkcióval, max. 2 optikai modul fogadására alkalmas, 19"		2	65 940
KTI	KS-624	LAP Stúdió	24-port 10/100 base-tx switch, trunking funkcióval, max. 2 optikai modul fogadására alkalmas, 19"		2	101 460

Joystick és kormány

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Gombok száma	Erővisszacsatolásos?	Főbb paraméterek	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Genius	MaxFire G-08	LAP Stúdió	8	nem	a gombok és az üzemmódok programozhatóak, 8 irányú, hüvelykujra szabott minikapcsoló	1	2 100
Genius	F-16	LAP Stúdió	4	nem	game portra csatlakozó analóg joystick, tolérszabályzó, turbófunkció-kapcsoló	1	2 760
Gravis	Destroyer Gamepad	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Gamepad	1	2 790
Genius	F-22X	LAP Stúdió	4	nem	kényelmes fogású analóg joystick, 4 tengely (2+2), hüvelykujjal könnyen kezelhető 4 irányú „nézőke” (panoráma gomb)	1	3 120
Gravis	Eliminator Gamepad Pro	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Gamepad	1	5 100
Gravis	Destroyer Extreme	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Botkormány	1	5 200
Genius	F-23	LAP Stúdió	8 programozható	nem	formatervezett, kényelmes fogású digitális joystick, 4 tengely, 8 irányú panoráma gomb	1	5 560
Genius	Power Station	LAP Stúdió	6	nem	nagyméretű, robusztus game pad, 6 órásgombbal, átkapcsolható turbó- és gyorsítéző üzemmódok	1	6 760
Genius	MaxFire G-09D	LAP Stúdió	10	igen	három az egyben: game pad, joystick, kormány; 8 irányú, hüvelykujra szabott minikapcsoló kormánykarkával, mini-botkormány	1	6 880
Gravis	Eliminator Precision	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Botkormány	1	7 900
Gravis	Destroyer Tiltpad	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Gamepad	1	7 900
Genius	F-31D	LAP Stúdió	10 programozható	nem	ergonomikus, nagypontosságú digitális joystick, 4 tengely (1 digitális!), 8 irányú programozható panoráma gomb	1	9 400
Logitech	Wingman Extreme 3D	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Botkormány	1	10 944
Genius	Speed Wheel	LAP Stúdió	2	nem	formatervezett kormánykerék programozható gombokkal	1	12 200
Logitech	Wingman Formula	Pilot-Comp Kft.	n. a.	n. a.	Kormány és pedál	1	17 880
Genius	F-33D	LAP Stúdió	10 programozható	igen	16 bites Immersion I-Force 2.0 Force Feedback technológia, 4 digitális tengely, 8 irányú programozható panoráma gomb	1	24 740
Logitech	Wingman FormulaForce	Pilot-Comp Kft.	n. a.	igen	kormány+pedál	1	28 000
Logitech	Wingman Force	Pilot-Comp Kft.	n. a.	igen	Erővisszacsatolás	1	29 316
Genius	Speed Wheel Force Feedback	LAP Stúdió	2	igen	16 bites Immersion I-Force 2.0 Force Feedback technológia	1	32 440

Ház

Gyártó	Típus	Forgalmazó	A ház kialakítása [pl.: fekvő ház, miditorony]	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
n. a.	Mobil rack AT	FEFO Kft.	3.5" U66/100, hűtővel		n. a.	3 190
n. a.	AT Minitorony	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	5 600
n. a.	ATX	FEFO Kft.	Miditorony		n. a.	8 400
n. a.	ATX Midi torony	Pilot-Comp Kft.	Silver		1	8 600
n. a.	Mobil rack AT	FEFO Kft.	3.5" U66/100, hűtővel, alu		n. a.	10 990
n. a.	ATX	FEFO Kft.	Nagytorony		n. a.	11 400
n. a.	ATX Nagy torony	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	12 900
n. a.	Külső SCSI ház	Pilot-Comp Kft.	HDD / CD - hez		1	14 800
n. a.	Külső IDE ház	Pilot-Comp Kft.	CD - hez, párhuzamos		1	16 800
Chieftec	TG-105	LAP Stúdió	miditorony	250 W-os táppal, ATX, 3/1/3, opcionálisan 8 cm-es és 9.2 cm-es ventilátorral, 44*18*46 cm	élettartam	20 420
n. a.	ATX EN7247	FEFO Kft.	Miditorony Pentium IV /300W-12V		n. a.	26 400
Chieftec	DX-01W	LAP Stúdió	miditorony	300 W-s táp, ATX, 3/2/6, opcionálisan 4*8cm-es és 1*9,2cm-es ventilátor, 47,5*20,5*52,2 cm	élettartam	30 740
Chieftec	DA-01W	LAP Stúdió	miditorony	300 W táppal, ATX, 3/2/6, opcionálisan 4*8cm-es és 1*9,2cm-es ventilátor, 47,5*20,5*67 cm	élettartam	36 860
Chieftec	JS-1500	LAP Stúdió	nagy torony	300 W-s redundáns táppal, 71*41*47 cm, 15*5,25", 4*9,2 cm, a hűtők működés közben is behelyezhető	élettartam	214 240

MT. azonosítás: azonosítások közzétételével

Szünetmentes tápegység

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Teljesít- mény [VA]	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
APC	BACK 300 MI	FEFO Kft.	300VA	négyszög	n. a.	21 600
APC	BK300MI	LAP Stúdió	300		2	21 880
APC	Back-UPS 300I	Pilot-Comp Kft.	300		3	22 655
APC	BK500MI	LAP Stúdió	500		2	27 200
APC	BACK 500 MI	FEFO Kft.	500VA	négyszög	n. a.	27 400
APC	Back-UPS 500I	Pilot-Comp Kft.	500		3	28 175
APC	BP500I	LAP Stúdió	500	automatikus fesz. szabályzással	2	34 640
APC	Back-UPS 500AVR	Pilot-Comp Kft.	500	szoftver nélkül	3	35 880
APC	BP280SI	LAP Stúdió	280	PC programok Windows 9x, NT, Agent NT és Novell alá	2	37 420
Merlin Gerin	Pulsar E11500D	FEFO Kft.	480VA	4,5perc, USB, telefon védő	n. a.	37 800
APC	Back-UPS Pro 280SI	Pilot-Comp Kft.	280	professzionális szoftverrel	3	38 800
Powerware	OneUPS 650-5	FEFO Kft.	650VA	5 perc, LanSafe III	n. a.	43 400
APC	BK650MI	LAP Stúdió	650		2	46 520
APC	Back-UPS 650MI	Pilot-Comp Kft.	650		3	48 185
APC	BP420SI	LAP Stúdió	420	PC programok Windows 9x, NT, Agent NT és Novell alá	2	49 080
APC	Back-UPS Pro 420SI	Pilot-Comp Kft.	420	professzionális szoftverrel	3	50 800
APC	SU420INET	LAP Stúdió	420		2	50 960
APC	SMART SU420 I	FEFO Kft.	420 VA	színusz, ValueServer sw	n. a.	52 700
APC	Smart-UPS 420INET	Pilot-Comp Kft.	420	Szerverekhez szoftverrel	3	52 700
APC	BP650SI	LAP Stúdió	650	PC programok Windows 9x, NT, Agent NT és Novell alá	2	65 280
APC	B.PRO 650SI	FEFO Kft.	650 VA		n. a.	65 800
APC	SU620INET	LAP Stúdió	620		2	66 500
APC	Back-UPS Pro 650SI	Pilot-Comp Kft.	650	professzionális szoftverrel	3	67 600
APC	Smart-UPS 620INET	Pilot-Comp Kft.	620	Szerverekhez szoftverrel	3	68 800
APC	SU700INET	LAP Stúdió	700	redundánssá tehető	2	74 260
APC	SMART SU700 I	FEFO Kft.	700 VA	színusz, ValueServer sw	n. a.	76 900
APC	Smart-UPS 700INET	Pilot-Comp Kft.	700	Szerverekhez szoftverrel	3	76 900
APC	BP1000I	LAP Stúdió	1000		2	96 920
APC	Back-UPS Pro 1000I	Pilot-Comp Kft.	1000	professzionális szoftverrel	3	100 400
APC	SU1000INET	LAP Stúdió	1000	redundánssá tehető	2	102 020
APC	SMART SU1000	FEFO Kft.	1000 VA	színusz, ValueServer sw	n. a.	105 600
APC	Smart-UPS 1000INET	Pilot-Comp Kft.	1000	Szerverekhez szoftverrel	3	105 600
APC	BP1400I	LAP Stúdió	1400		2	126 440
APC	SU1400INET	LAP Stúdió	1400	redundánssá tehető	2	130 880
APC	Back-UPS Pro 1400I	Pilot-Comp Kft.	1400	professzionális szoftverrel	3	130 900

Szünetmentes tápegység

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Teljesítmény [VA]	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
APC	Smart-UPS 1400INET	Pilot-Comp Kft.	1400	Szerverekhez szoftverrel	3	135 500
APC	SU2200INET	LAP Stúdió	2200	redundánsá tethető	2	202 360
APC	Smart-UPS 2200INET	Pilot-Comp Kft.	2200	Szerverekhez szoftverrel	3	209 600
APC	SU3000INET	LAP Stúdió	3000	redundánsá tethető	2	309 260
APC	Smart-UPS 3000INET	Pilot-Comp Kft.	3000	Szerverekhez szoftverrel	3	320 400
APC	SU5000INET	LAP Stúdió	5000		2	608 280
APC	Smart-UPS 5000INET	Pilot-Comp Kft.	5000	Szerverekhez szoftverrel	3	630 200

Hangszóró

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Teljesítmény [Watt]	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
	Hangfal aktív	FEFO Kft.	2*50 W		n. a.	1 280
Maxtro	P204	LAP Stúdió	50 W PMPO		1	1 540
Genius	Genius SP-205B	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	1 600
Maxtro	P202	LAP Stúdió	100 W PMPO		1	1 840
	Hangfal aktív	FEFO Kft.	2*100 W		n. a.	1 950
Maxtro	P205	LAP Stúdió	120 W PMPO		1	2 360
Genius	Genius G-06	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	2 400
Genius	G-06	LAP Stúdió	6 W RMS	perforált, fehér, fémlemez előlap, kezelőszervek: hangerő-szabályzó, hálózati kapcsoló	1	2 720
SAMSUNG	Samsung 7841	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	3 000
	Hangfal aktív	FEFO Kft.	2*200 W		n. a.	3 350
Maxtro	SPK322	LAP Stúdió	50 W PMPO	hordozható	1	3 380
TEAC	Teac Powermax	Pilot-Comp Kft.	80		1	3 400
Maxtro	SPK316	LAP Stúdió	120 W PMPO		1	3 500
Genius	Genius G-10	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	3 600
Genius	G-10	LAP Stúdió	10 W RMS	elegáns, szürke szövet borítású előlap, kezelőszervek: hangerő-szabályzó, hálózati kapcsoló, a térfhangzást (3D) aktiváló kapcsoló	1	3 760
PROVIEW	Proview AK-500	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	3 900
PROVIEW	Proview AR-550	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	3 900
Genius	Genius G-16	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	4 100
Genius	Genius G10 aktívhangfal	Pilot-Comp Kft.	200		1	4 200
Maxtro	PS2025	LAP Stúdió	160 W PMPO		1	4 360
Genius	Genius G16 aktívhangfal	Pilot-Comp Kft.	240		1	4 900
	Jazz 3106	FEFO Kft.	2, 350W, Malibu FlatPanel		n. a.	5 350
Maxtro	P901	LAP Stúdió	200 W PMPO		1	5 380
SAMSUNG	Samsung 7631	Pilot-Comp Kft.	n. a.		1	5 900
TEAC	Teac Powermax	Pilot-Comp Kft.	140		1	6 000
Genius	G-16	LAP Stúdió	16 W RMS	elegáns, szürke szövet borítású előlap, kezelőszervek: hangerő-szabályzó, hálózati kapcsoló, 3D térfhangzást aktiváló kapcsoló, hangszínszabályzó és fülhallgató -kimenet	1	6 240
ALTEC	AL ACS22	FEFO Kft.	2*5W (zenei telj.) hangfalpár		n. a.	6 350
Genius	SP-M06U	LAP Stúdió	600 W PMPO	multimédiás, USB csatlakozású hangszóró, elegáns, szürke szövet borítású előlap, kezelőszervek: digitális hangerő-szabályzó, elnémitás-kapcsoló	1	6 640
Genius	Genius SW-H062	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Sub-woofer-rel, szett	1	6 800
Genius	SW-H062	LAP Stúdió	240 W PMPO	2 magas/középsugárzó + 1 mélyszugárzó, elegáns, szürkés-lilás szövet borítású előlap, kezelőszervek: hangerő-szabályzó, mélyhang-szabályzó, hálózati kapcsoló	1	7 440
	Hangfal aktív	FEFO Kft.	2*240 W, 3D		n. a.	8 850
Maxtro	XCSP703	LAP Stúdió	240 W PMPO		1	9 360
Genius	Genius SW-G106	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Sub-woofer-rel, szett	1	11 500
SAMSUNG	Samsung SMS-5100	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Sub-woofer-rel, szett	1	11 700
	Hangfal aktív	FEFO Kft.	2*300 W, 3D, mélynyomó		n. a.	12 050
Genius	SW-G106	LAP Stúdió	280 W PMPOs	2 magas/középsugárzó + 1 mélyszugárzó, kezelőszervek: hangerő-szabályzó, hálózati kapcsoló, állapot jelző led	1	12 500

Hangszóró

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Teljesítmény [Watt]	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Maxxtró	SPK42Q	LAP Stúdió	300 W PMPO	mélynyomó is	1	13 100
Maxxtró	SPK41Q	LAP Stúdió	300 W PMPO	mélynyomó is	1	13 960
Creative	Creative PC Works	Pilot-Comp Kft.	n. a.	FPS 1000	1	14 300
ALTEC	AL ACS33	FEFO Kft.	2*5W + 15W szubb. (zenei telj.)		n. a.	14 750
Genius	Genius SW-4.1	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Sub-woofer-rel, szett	1	17 300
	Quadral SAM46	Pilot-Comp Kft.	300		1	17 500
Creative	CSW FPS1500	FEFO Kft.	4,1-5.5 hangszórós, 4*3,5W+10W		n. a.	18 750
Creative	Creative PC Works	Pilot-Comp Kft.	n. a.	FPS 1500	1	21 300
SonicFury		FEFO Kft.	CirrusL4630, 6 csat (5.1) csatorna		n. a.	22 450
ALTEC	AL TP3	FEFO Kft.	2*12W + 18W szubb. (zenei telj.)		n. a.	22 750
Genius	Genius SW-5.1	Pilot-Comp Kft.	n. a.	Sub-woofer-rel, szett	1	23 000
Creative	Creative Desktop Theatre	Pilot-Comp Kft.	n. a.	DDT 2200	1	23 800
Genius	SW-5.1	LAP Stúdió	1500 W PMPO	5+1 csatornás házimozi hangszóró-rendszer, szürkés-lilás szövet borítású előlap, kezelőszervek: hangerő-szabályzó (mély, közép, oldalsó), hálózati kapcsoló	1	25 000
Creative	CSW DDT2200	FEFO Kft.	5.1-6 hangszórós		n. a.	32 750
Creative	Creative Desktop Theatre	Pilot-Comp Kft.	n. a.	DDT 2500	1	59 850
ALTEC	AL ADA880	FEFO Kft.	80W, 4.1, DolbyProLogic, SPDIF ko.		n. a.	75 150
Digitheatre		FEFO Kft.	házimozi, AC3 dekóderrel		n. a.	76 550
Klipsch	QuintetMicro	FEFO Kft.	5 db-os 100/200W, 90db, tölcse		n. a.	117 650
Digitheatre		FEFO Kft.	házimozi, DTS, AC3 dekóderrel		n. a.	135 650

Komplett konfiguráció

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Processzor típusa	Memória mérete [Mbájt]	Merevlemez mérete [Gbájt]	Videókártya típusa, memóriájának mérete [Mbájt]
FEFO Kft.	Basic BE 810 chipset	FEFO Kft.	Celeron A 633 MHz	64	10 UDMA 100	Intel 752 4 Mbájt alaplap
Portocom	Portonet Mini PC	Portocom Rt.	Celeron 667 MHz	64	n. a.	Intel 810, 4 Mbájt
Portocom	Portonet Workstation	Portocom Rt.	Celeron 667 MHz	64	10	Intel 810, 4 Mbájt
Atom Computer Kft.	Atom-mag	Atom Computer Kft.	Celeron 566 MHz	64	10	Intel 810 alaplapra integrált 1-8 Mbájt
FEFO Kft.	Basic BX i815	FEFO Kft.	Celeron A 766 MHz	64	20 UDMA 100	16 Mbájt nVidia RIVA TNT
Pilot-Comp Kft.	Pilot Light	Pilot-Comp Kft.	AMD K6-2 500 MHz	64	7.5	S3 Trio 4 Mbájt, AGP
FEFO Kft.	Scenic SE Intel 815e chipset	FEFO Kft.	Celeron 800 MHz	64	10 UDMA 100	Intel 752 4 Mbájt grafika, Creative AC'97 alaplap
Pilot-Comp Kft.	Pilot Medium	Pilot-Comp Kft.	Intel Celeron 500 MHz PPGA	64	10	Savage 4 PRO 16 Mbájt, AGP
Atom Computer Kft.	Atom haladó	Atom Computer Kft.	Celeron 800 MHz	128	20	Riva TNT2 M64, 32 Mbájt
Portocom	Portonet Server	Portocom Rt.	PIII 650 MHz	256	20	Intel 810, 4 Mbájt
FEFO Kft.	Dexter DE 815EP	FEFO Kft.	Celeron 800 MHz FCPGA	128	20 UDMA 100 7200 rpm	nVidia RIVA TNT2, 4x AGP, 32 Mbájt
FEFO Kft.	Scenic SN Intel 815e chipset	FEFO Kft.	Intel PIII 1G	128	20 UDMA 66 7200rpm	nVidia RIVA TNT2, 4x AGP, 32 Mbájt, AC'97 hang alaplap, Intel 82559 LAN alaplap
Atom Computer Kft.	Atom-erőmű	Atom Computer Kft.	P-III 866 MHz	256	2x20	Sis 4Mbájt
Atom Computer Kft.	Atom brutál	Atom Computer Kft.	AMD Thunderbird 1000 MHz	256	40	Geforce2 MX, 32 Mbájt
Pilot-Comp Kft.	Pilot Heavy	Pilot-Comp Kft.	Pentium III 600/133 MHz	128	20.4	Creative GeForce 2 MX 32Mbájt
FEFO Kft.	Dexter DM 815EP	FEFO Kft.	Intel PIII 866E	128	30 UDMA 100 7200 rpm	GeForce 2 GTS 4xAGP, tévékimenet
FEFO Kft.	Netix LE Intel L440GX	FEFO Kft.	Intel PIII 667E (max. 2 db)	128 (max. 2 Gbájt)	20 Gbájt UDMA 66 7200 rpm	Cirrus Logic 5446, 2 Mbájt SGRAM
Apple	iMac	HDSys Kft.	Motorola PPC G3 400 MHz	64	10	ATI rage Pro 8 Mbájt
FEFO Kft.	Dexter 4M Intel 850	FEFO Kft.	Intel PIV 1.3G	128	30 UDMA 100 7200 rpm	GeForce 2 GTS 4xAGP, tévékimenet

Hangkártya

Gyártó	Típus	Forgalmazó	D.	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
Yamaha	SB 16 kompatibilis PCI	FEFO Kft.		S3 / ESS chip	1	2 550
	ALS-4000	Pilot-Comp Kft.		Direct Sound 3D	1	2 950
Genius	Sound Maker 32	LAP Stúdió		Chrystal 4280	1	3 320
Genius	Sound Maker 128 Value	LAP Stúdió		Chrystal CS4614	1	5 000
Creative Labs	SB PCI 128 Vibra PCI OEM	FEFO Kft.			1	5 050
Creative	Vibra SB 128	Pilot-Comp Kft.			1	5 200
Genius	Sound Maker 64	LAP Stúdió		A3D, Aureal	1	5 500
Genius	Sound Maker Live 4+1	LAP Stúdió		ForteMedia FM801	1	5 560
Creative Labs	Sound Blaster Vibra 128	Atom Computer Kft.			1	5 600
GM	Hi-Five5	FEFO Kft.	x	ESS Canyon 3D, 2-4, 1, 3D	1	8 450
Genius	Sound Maker Live 5+1 DVD	LAP Stúdió		ForteMedia FM801-AU	1	8 740
GM	Jazz J92	FEFO Kft.		6 csatornás hangkártya	1	10 150
Diamond	MX300	Pilot-Comp Kft.			1	10 500
Diamond	MX400	Pilot-Comp Kft.			1	12 100
Creative Labs	SoundBlaster Live Player 1024	LAP Stúdió		OEM	1	12 720
Creative Labs	SB Live	FEFO Kft.			1	12 950
Creative	SB Live!	Pilot-Comp Kft.			1	13 100
Creative Labs	Sound Blaster Live	Atom Computer Kft.			1	13 600
Creative Labs	SoundBlaster Live Player 5.1	LAP Stúdió		OEM	1	17 980
Creative Labs	Sound Blaster Live 5.1	Atom Computer Kft.			1	18 200
Creative	SB LIVE! 5.1	Pilot-Comp Kft.			1	18 300
Creative Labs	SB Live 5.1 OEM	FEFO Kft.			1	20 350
Creative Labs	SoundBlaster Live Platinum 5.1	LAP Stúdió			1	51 500
Creative	SB LIVE! Platinum	Pilot-Comp Kft.		RETAIL	1	52 900
Creative Labs	SB Live Platinum digital	FEFO Kft.			1	52 950

CD-ROM-meghajtó típusa és sebessége	Ú.	D.	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, net- tó, kisker.]
52x			Költségkímélő, jó minőségű alapszámítógép irodába, otthonra	3	99 900
n. a.	x		Vékony kliens számítógép	1	99 900
40x	x		Boot EPROM-mal HDD nélkül: 88 100 forint	1	108 000
Delta 52x			Olcsó konfiguráció, főleg irodai alkalmazásokhoz ajánljuk. Tartalmaz még: 14" monitor, Tomato I810 alaplap, AT midtorony ház, billentyűzet, egér	1	109 200
52x			Bővíthető, multimédiás számítógép irodába, otthonra VIA Apollo Pro chip kiegészítéssel	3	119 900
Delta 52x ATAPI			Jó minőségű alapgép otthoni és irodai célra, PCI hangkártyával, 15" monitorral	+2	133 900
52x			Megbízható, gyors, kiváló ár és teljesítmény arányú PC általános irodai munkákhoz. Az igények változásával kapacitása növelhető.	3	139 900
Sony 48x ATAPI			Jó minőségű gép otthoni és irodai célra, PCI hangkártyával, 3D játékokhoz is, 15" Belinea monitorral	+2	148 900
LG 52x			15" monitor, Abit VL6 alaplap integrált hangkártyával, ATX midtorony ház, billentyűzet, egér	1	149 800
40x	x		n. a.	1	159 000
52x			Megbízható, korszerű, optimális ár és teljesítmény arányú multimédiás PC otthonra, minden játékhoz, tanulásához, munkához, Internethez	3	189 000
52x			Nagy megbízhatóságú, nagy teljesítményű munkaállomás számítógépes gazdasági, mérnöki feladatokhoz ellátására	3	209 900
Asus 50x			Hálózati kiszolgáló, mely a megbízhatóságot ötvözi a gyorsasággal egy konszolidált árkategóriában. 14" monitor, Asus CUSL2 alaplap, 10/100 hálókártya, ATX nagytorony, billentyű, egér	1	217 800
DVD Pioneer 16/40x			15" monitor, Abit KT-7A alaplap, SB Live hangkártya, ATX midtorony ház, billentyűzet, egér	1	223 600
Panasonic 8/40x DVD			Jó minőségű multimédiás gép otthoni és irodai célra, 3D játékokhoz is, DVD lejátszásra, internet elérésére 56.6 K-s modemmel, 17"-os LG monitorral	+2	260 900
32/8/4 RW CD író			Nagy teljesítményű PC, minőségi audio/video rendszerrel, CD íróval. Teljesítmény igényes játékokhoz, zenei alkalmazásokhoz is ajánljuk	3	279 900
52x			Megbízható, költségkímélő szerver munkacsoportok számára. Ajánljuk klasszikus szerver funkciók ellátására úgy, mint file, nyomtató és belső kommunikációs szerver. A hibátűrő Intel® alaplap stabil üzemelést biztosít. Bővíthető.	3	299 900
24x	x		100 BT Ethernet, modem, USB, FireWire (IEEE1394), 15" monitor	1	321 100
32/8/4 RW CD író			Az új technológiákat képviselő Dexter a legerősebb multifunkciós számítógép. Ajánljuk otthoni, központi, . . . mindentudó gépek	3	379 000

Komplett konfiguráció

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Processzor típusa	Memória mérete [Mbájt]	Merevlemez mérete [Gbájt]	Videokártya típusa, memóriájának mérete [Mbájt]
Pilot-Comp Kft.	Pilot Monster	Pilot-Comp Kft.	Intel Pentium III 866/133 MHz	256	30.4	Asus V7700 GeForce2 32 Mbájt DDR, AGP
Apple	PowerMac G4 Cube	HDSys Kft.	Motorola PPC G4 450 MHz	64	20	ATI rage Pro 16 Mbájt
FEFO Kft.	Netix LM STL2	FEFO Kft.	Intel PIII 800E (max. 2 db)	512 (max. 2 Gbájt)	18GB Gbájt SCSI 7200 rpm	Cirrus Logic 5446, 2 Mbájt SGRAM
FEFO Kft.	IntiX M Intel ISP2150	FEFO Kft.	Intel PIII 800E (max. 2 db)	128 (max. 2 Gbájt)	9,1 GB U2W SCSI 7200 rpm	Cirrus Logic 5446, 2 Mbájt SGRAM
Apple	PowerMac G4	HDSys Kft.	Motorola PPC G4 466 MHz	128	30	NVIDIA GeForce2 32 Mbájt
FEFO Kft.	Netix LH Intel STL2	FEFO Kft.	Intel PIII 800E (max. 2 db)	1 Gbájt (max. 2 Gbájt)	4x18 Gbájt 10000 rpm	Cirrus Logic 5446, U160 SCSI
Apple	PowerMac G4	HDSys Kft.	Motorola PPC G4 733 MHz	256	60	NVIDIA GeForce2 32 Mbájt

Digitális fényképezőgép

Gyártó	Típus	Forgalmazó	Főbb paraméterek	Ü. D.	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft. net- tó, kisker.]
Compact	RAM olvasó	Pilot-Comp Kft.	LPT		Flash olvasó PC-hez	1	11 130
Compact	RAM olvasó	Pilot-Comp Kft.	USB		Flash olvasó PC-hez	1	11 500
CASIO	QV-3EX	Pilot-Comp Kft.	n.a			1	19 130
Kodak	E2200	Pilot-Comp Kft.	640*480; 4 Mbájt			1	34 200
AGFA	AECL18	LAP Stúdió	Webkamera és digitális fényképezőgép - felbontás: 640*480 (VGA), 1152*864 (BW szöveg mód), 2 Mbájt fix memória - nem bővíthető, (6-36 kép), optikai kereső, video out, többfunkciós vaku, f/2.8 - fix fókusz, önkioldó, energiaellátás elemről - opcióként tölthet			1	36 520
AGFA	AECL20	LAP Stúdió	Webkamera és digitális fényképezőgép - felbontás: 1280*960, beépített memória (6-30 kép), CompactFlash bővítheti lehetőség, optikai kereső, video out, többfunkciós vaku, f/2.8 - fix fókusz, önkioldó, energiaellátás elemről - opcióként tölthető akkumulátor				53 180
AGFA	AE780C	LAP Stúdió	maximum 1024*768 pixel, 2 Mbájt SMM kártya: 12-96 kép (max: 8 Mbájt), 1,8" LCD és optikai kereső, video out, többfunkciós vaku, 4 db Ni-Cd ceruza elem v. Ni-MH akkumulátor, 33 mm objektív, három helyzetű fókusz, manuálisan is: expozíció beállítás. Windows 95 / 98 / NT4.0			1	59 840
Kodak	DC 3200	Pilot-Comp Kft.	1 millió pixel			1	62 600
Kodak	DC215	Pilot-Comp Kft.	1 millió pixel			1	76 800
Fuji	MX-1300	Pilot-Comp Kft.	1,3 millió pixel; 1280x960			1	78 100
AGFA	AECL34	LAP Stúdió	Webkamera és digitális fényképezőgép - felbontás: 1280*960, 2 Mbájt beépített memória (4-36 kép), CompactFlash Type I bővítheti lehetőség, optikai kereső, 1,8" LCD kijelzővideo out, többfunkciós vaku, makro: 25-65 cm, önkioldó, energiaellátás elemről - opcióké				86 040
Epson	Photo PC650	R. A. Trade Kft.	1152x864 pixel	x x		1	87 000
AGFA	AECL30	LAP Stúdió	USB inf. maximum 1440*1080, 1,5 millió pixel, 4 Mbájt CompactFlash kártya*** (maximum 64 Mbájt), LCD és optikai kereső, video out, vaku, f/2.8-1/8.0+2x digitális zoom, Lithium III. NiMH akku, többfunkciós vaku, manuálisan: fókusz állítás (1m, 2m, 5m, végtelen, makro)			1	101 900
Kodak	DC3400	Pilot-Comp Kft.	2,1 millió pixel; 2xoptikai / 3xdigital Zoom			1	112 600
Kodak	DC3800	Pilot-Comp Kft.	2,1 millió pixel; 2xdigital Zoom			1	120 700
AGFA	AECL30Clikk	LAP Stúdió	USB inf., maximum 1440*1080 (PhotoGenie)/1152*864, 1,5 millió pixel, 40 Mbájt lomega Clikk! lemez (60-360 kép), LCD és optikai kereső, video out, vaku, f/2.8-1/8.0+2x digitális zoom, Lithium III. NiMH akku opció, többfunkciós vaku, manuálisan is: fókusz állítás			1	127 540
Fuji	MX-2400	Pilot-Comp Kft.	2,3 millió pixel; 1800x1200; 3x Zoom			1	137 100
Fuji	MX-1700	Pilot-Comp Kft.	1,5 millió pixel; 1280x1024; 3x Zoom			1	143 300

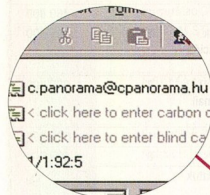
CD-ROM-meghajtó típusa és sebessége	Ú.	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kiskor.]
Pioneer 16/40x DVD			Jó minőségű multimédiás gép otthoni és irodai célra, SB LIVE PCI hangkártyával, 3D grafikai alkalmazásokhoz is, DVD lejátszásra MPEG2 kártyával, videoszerkesztéshez, internet elérésére 56.6 K-s modemmel, MAG 19"-os monitorral	1+2	445 500
DVD		x	100 BT Ethernet, modem, FireWire (IEE1394), USB	1	469 800
52x			Nagy megbízhatóság, folyamatos üzemelésre képes, költségkímélő szerver kisvállalatok számára. Ajánljuk teljesítmény igényes, nagy stabilitást igénylő szerver funkciók ellátására, mint pl. adatbázis és kommunikációs szerver. Bővíthető.	3	499 900
52x			Nagy teljesítményű és megbízhatóság, kis méretű (2U), rack szekrénybe szerelhető szerver, hotswap HDD biztonsági funkciókkal ellátva. Ajánljuk vállalati Internetes kiszolgáló feladatok ellátására mint pl. WEB és mail szerver. Kihelyezhető Internet szolgáltatóhoz.	3	625 900
CD-RW		x	1000 BT Ethernet, modem, FireWire (IEE1394), USB	1	626 100
52x			Nagy megbízhatóságú, folyamatos üzemelésre képes, duál processzoros, RAID vezérlővel ellátott szerver.	3	1 299 900
2 Mbájt SGRAM			Ajánljuk nagy adatbiztonságot, megbízhatóságot, rendelkezésre állást és teljesítményt igénylő szerver eladatok ellátására. Ilyenek pl. a vállalat ügyviteli, pénzügyi rendszereinek kiszolgálói, vagy fontos kommunikációs rendszerei.		
DVD-RW + CD-RW		x	1000 BT Ethernet, modem, FireWire (IEE1394), USB	1	1 320 000

Digitális fényképezőgép

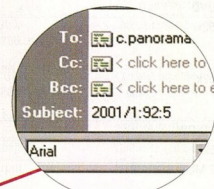
Gyártó	Típus	Forgalmazó	Főbb paraméterek	Ú.	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kiskor.]
SONY	DSC-S30	Pilot-Comp Kft.	n. a.				1	159 390
AGFA	AECL50	LAP Stúdió	maximum 1600*1200, 1.9 millió pixel, 8 Mbájt SMM kártya, LCD és optikai kereső, video out, vaku, 3x+2x ZOOM, 10 mp hangalámondás, dátum-idő, manuálisan: fókusz, expozíció, fénymérés, fehér-színkiegyenlítés, Windows 95 / 98 / NT4.0, Mac OS				1	163 740
CANON	S10	Pilot-Comp Kft.	n.a				1	167 400
Fuji	FR-40i	Pilot-Comp Kft.	4,3 millió pixel; 2400x1800; MP3-play.				1	171 400
CANON	IXUS	LAP Stúdió	2,1 mill. pixel, 1600x1200, 1/2,7" CCD, 2x optikai (8x digitális) zoom, optikai és 1,5" TFT kereső/kijelző, 8 Mbájt CF, Li-Ion akku, hálózati töltő, USB, Windows 98 / NT4 / 2000, Mac			a világ egyik első hitelkártya méretű digitális fényképezőgépe	1	171 940
CASIO	QV-2000UX	Pilot-Comp Kft.	n.a				1	175 400
SONY	DSC-S50	Pilot-Comp Kft.	n. a.				1	184 100
Kodak	DC4800	Pilot-Comp Kft.	3,3 millió pixel; 3xoptikai / 2xdigital Zoom				1	184 200
CANON	Digital Ixus	Pilot-Comp Kft.	n.a				1	184 800
Olympus	C-2040Z	FEFO Kft.	1600x1200, 3x oz, 8 Mbájt, 5.1 LCD				n. a.	184 950
Fuji	FP-4700	Pilot-Comp Kft.	4,3 millió pixel; 2400x1800; 3x Zoom				1	191 300
CASIO	QV-3000EX	Pilot-Comp Kft.	n.a				1	199 300
Kodak	DC5000	Pilot-Comp Kft.	vízálló; 3xdigital Zoom				1	205 800
CANON	PowerShot S20	LAP Stúdió	16 Mbájt CF kártya, 2048x1536, 3.34 millió pixel, 1/3"CCD, 2x optikai zoom (+4x digitális), USB írt., Vaku, True color, JPEG és CIFF formátumok, Optikai és 1,8" LCD kereső/kijelző, soros interface, NiMH akku / töltő				1	214 120
CANON	S20	Pilot-Comp Kft.	n.a				1	215 200
Olympus	C-2500L	FEFO Kft.	1712x1368, 3x oz, 8 Mbájt, 5.1 LCD				n. a.	216 950
SONY	DSC-505V	Pilot-Comp Kft.	n. a.				1	254 800
SONY	DSC-S70	Pilot-Comp Kft.	n. a.				1	255 100
Olympus	C-3040L	FEFO Kft.	3.3m pixel, 16 Mbájt				n. a.	260 950
Fuji	FP-4900	Pilot-Comp Kft.	4,3 millió pixel; 2400x1800; 6x Zoom				1	270 100
Epson	Photo PC3000Z	R. A. Trade Kft.	254x1904 pixel, 3x optikai zoom	x	x		1	289 900
CANON	PowerShot G1	LAP Stúdió	3,34 millió pixel, 2048x1536, 3x optikai (12x digitális) zoom, zársebesség: 8 mp - 1/1000 mp, optikai és 1,8" TFT kereső/kijelző, beépített vaku + külső vaku csatlakozás, mozgókép rögzítés				1	317 360
SONY	DCR-PC4	Pilot-Comp Kft.	n. a.			FireWire kártyával	1	404 100
SONY	DCR-PC5	Pilot-Comp Kft.	n. a.			FireWire kártyával	1	446 600
SONY	DCR-PC110	Pilot-Comp Kft.	n. a.			FireWire kártyával	1	599 900
CANON	EOS D30	LAP Stúdió	3,25 millió pixel, 2160x1440, minden EF objektívvel kompatibilis, zársebesség: 1/4000 mp - 30 mp, 35 zónás SPC és TTL, 3 kép/mp sorozatkép, pentaprizmás optikai kereső és 1,8" TFT kereső/kijelző				1	776 900

Osztályozzon bennünket!

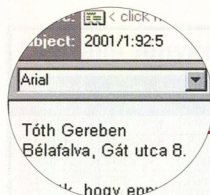
Elyverte a tetszését valamelyik cikkünk? Esetleg bosszankodott valamelyik miatt? Szeretnénk ismerni a véleményét, ezért elkészítjük a **Computer Panoráma olvasói bizonyítványát**, amelyet önök állítanak ki, ha e-mailt küldenek nekünk.

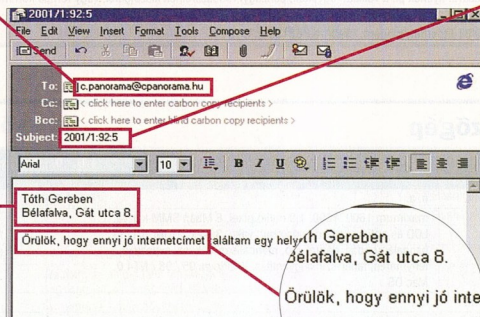
A CP olvasói osztályzat e-mail címe

Értékelés a Tárgy mezőben: az első az évszám, majd az újság száma. Ezt egy kettőspont után az értékelni kívánt cikk első oldalának a száma, majd egy újabb kettőspont után az osztályzatot követi

Kérjük, ne feledkezzenek meg a postai címről sem

Örülök, hogy ennyi jó internet

Dicséret vagy kritika, legyen bármelyik, ide kerüljön, amit az értékeltek kapcsolatban közölni szeretne

Így nyerhet!

A sorsoláson minden hónapban minden feladó automatikusan részt vesz (az azonos feladóval többszörösen elküldött e-mailek nem növelik a nyeresi esélyt). A szerencsés nyertesek minden hónapban egy igazi CD-csemegét, a *Hidak a jövőbe* című multimédiás CD-ROM-ot kapják.

Így küldhetnek osztályozó e-mailt a Computer Panorámának:

1. Nyissák meg a levelezőprogramjukat, és készítsenek egy új üzenetet.
2. Címnek a következőt adják meg: **c.panorama@cpanorama.hu**
3. A „Tárgy” (Subject) mezőbe három adatot írjanak, kettősponttal elválasztva:
 - Annak a Computer Panorámának a számát, amely az érintett cikket tartalmazza. Például: 2001/2 (kérjük a példában megadottak szerint írni, vagyis először az évszám, majd a perjel és a lapszám.
 - Az osztályozni kívánt cikk oldalszáma, például: 75.

- A cikknek adott osztályzat (vagyis egy 1 és 5 közötti szám). Kérjük a számjegyek használatát, a + vagy - jel mellőzését. Példáink - a cikk és tárgy sor: 2001/2:75:5, és a jelentése: a Computer Panoráma 2001. februári számának 75. oldalán lévő cikkére 5-

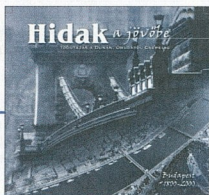
öst adok. Kérjük a cikk értékelésénél mindhárom adatot megadni.

4. Ha több cikket is értekel, akkor az egyes értékeléseket ne szöközőkkel, hanem pontosvesszővel válassza el egymástól.

5. Az *Üzenet* mezőben adja meg a postai címét, mert ha nyert, akkor csak így tudjuk postán értesíteni és elküldeni a nyereményét. Ugyancsak ide írhatja le szavakba öntött véleményét.

Hidak a jövőbe

multimédiás CD-ROM

Ez a CD-ROM Budapest korábbi és mai állapotát, tényleges fővárosi rangra emelkedésének ezernyi mozzanatát, részletét villantja fel. Feltárul egy történelmi folyamat, amely körülbelül a XVI.-XIX. század fordulóján kezdődött, s mint egy híd ível át a múltból a jelenbe, majd a jövőbe. Mindezzel hangsúlyozni kívánjuk a történelmi összefüggések fontosságát is, hiszen nyilvánvaló, hogy a múlt ismerete nélkül a jelen sem érthető, és a jelen ismerete nélkül a jövő sem tervezhető.

Májusi „bizonyítványosztóink” közül alábbi olvasóinknak kedvezett a szerencse:

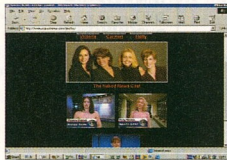
- Olaj László (Vác)
 - Mizsü Gyula (Portelek)
 - Szjártó Péter (Budapest)
- A *Hidak a jövőbe* című multimédiás CD-ROM-ot számukra postán megküldjük. Szerencsés olvasóinknak gratulálunk, s továbbra is várjuk újságunkat értékelő e-maileiket.

E számunk hirdetői		
Ablemen Szem. Tan. Iroda	1115 Bp., Hengermalom u. 2/C	128
Apple HD- Sys	1037 Bp., Bokor u. 10.	32
Axelero/Matávnét	1107 Bp., Fogadó u. 4.	39
BlumSoftware	8200 Veszprém, Pf. 508.	14
Buda Vision	1033 Bp., Hajógyári sziget 213.	89
Cash-Flow	1025 Bp., Özgida u. 15.	75, 85
CD Multimédia	1054 Bp., Zoltán u. 13.	89
CHS Hungary	1138 Bp., Váci út 117-119.	21
CKM	1033 Bp., Hajógyári sziget 213.	65
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	9
Digitáltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	77
EQnet	1011 Bp., Iskola u. 10.	33
Euromenedzser	6720 Szeged, Tisza L. krt. 2-4.	99
Harkányi Gyógyfürdő	7815 Harkány, Kossuth L. u. 7.	99
Herta	1075 Bp., Dohány u. 37.	61
Hewlett-Packard	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	B/2
I.N.C. Internet Cafe	1066 Bp., Jókai u. 20.	12
Interware	1132 Bp., Victor Hugo u.18-22.	75
Juventus Team	1145 Bp., Laky A. u. 36.	51
Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja út 70.	70
Kossuth Kiadó	1034 Bp., Csányi L. u. 36.	110
Kronos	1054 Bp., Alkotmány u. 20.	75
LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	B/4, 11
Matáv	1013 Bp., Krisztina krt. 55.	B/3, 15
MC&CD	2040 Budaörs, Baross u. 77.	59
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	33
Napfény	1117 Bp., Prielle Kornélia út 4.	46
Navi-Gate	1131 Bp., Victor Hugo u.18-22.	25
OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	13
Opel	2040 Budaörs, Szabadság u. 117.	16-17
Post Edison	1034 Bp., Seregélyi köz 1-3.	19
Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	102
PSINet	1134 Bp., Váci út 37.	81
Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	43
RCE	1118 Bp., Szurdok u.1.	33
Scander	1146 Bp., Thököly út 59/A	CD-lemezen
SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD-lemezen
Scriptum	6771 Szeged, Málva u. 34.	25
SKK Trade	1106 Bp., Pesti G.út 35.	70
Synergon	1139 Bp., Váci út 99.	37, 53
Szoftver ABC	1071 Bp., Dózsa Gy. út 80.	CD-lemezen
Technotrade	1147 Bp., Óv u. 185.	114
Trilobita	1149 Bp., Nagy Lajos kir. útja 117.	55
V-Com	2040 Budaörs, Puskás T. u. 8-10.	49
VTC	8100 Székesfehérvár, Aszalólygyi út 7.	91
XCopy	1103 Bp., Gyömri út 86.	51

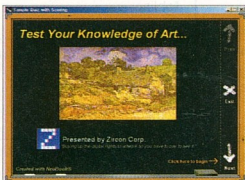
Itt keresse!	
3AltaVist	100
anti-aliasing	56
Approach	66
bilentyűkombináció	115
Bluetooth	24
CCD érzékelő	30
CD-író szoftverek	62
CD-meghajtó	44
Chello	78
CMYK rendszer	30
Direct CD	62
DVD	90
DVD-meghajtó	44
elérési idő	44
e-mailezés	22
Excel	111
FastSite	66
GeForce3	56
Google	100
GPS	28
GPU	56
grabbelés	44
IDF	103
InstantCD/DVD	62
Intel	103
Internet	26, 76, 100
Itanium	103
Java	100
JavaScript	100
Jobline	126
Jobpilot	126
keresőprogram	100
lapolvasó	30
LMA	56
Lotus 1-2-3	68
Lotus SmartSuite	66, 68
mesterséges intelligencia	100
mobiltelefon	26
MS Internet Security	71
MS Small Business Server	71
multisampling	56
Napster	100
nfiniteFX	56
Nvidia	56
olvasási sebesség	44
olvasófej	30
Pentium 4	103
Pentium III	103
PowerPoint	115
Sennheiser Surround Pro	90
Színmélység	30
Szkenner	30
Távoktatás	124
TWAIN meghajtó	30
UDMA mód	44
Unified Driver Architecture	56
URL	100
vertex	56
Windows	105, 108
WinOnCD 3.8	62

Computer
PANORÁMA**2001/8** megjelenik
július 20.**internet****Nézzünk webtvét!**

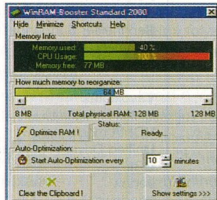
Képzeld el, hogy hazerünk, a távkapcsoló után nyúlunk, bekapcsoljuk – no nem a tévét, hanem a számítógépünket, hogy megnézzük az aktuális híradót. Ez volna a jövő zenéje? Nem, ez már a valóság.

szoftver**Neobook 4.0 Professional**

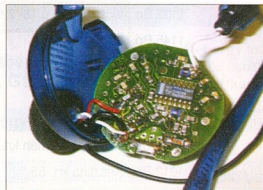
Igazán bővelkedünk manapság multimédia-fejlesztő eszközökben. Vannak közöttük egyszerűk és olcsók, vannak mindentudók és drágák, ám hatékony és olcsó megoldásokról még mindig csak keveset hallani. Szerencsére akadnak olykor fehér hollók is, mint például a Neobook 4.0 Professional.

gyakorlat**Rendszeroptimalizálás**

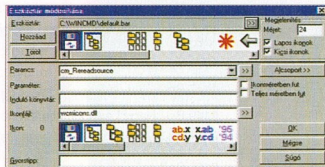
Öt ügyes segédprogram (amelyeket jövő havi CD-mellettünkön is megtalálnak), pár percnyi munka, néhány beállítás – és a számítógépünk érezhetően gyorsabbá fog válni. Érdemes lesz tehát kipróbálni a tuningoló shareware-eket.

hardver**Fülbe-rádió**

Már csak az idősebbek emlékeznek a hőskorra, amikor a szoba díszét jelentő csúcsszuper rádión a zavarás mellett, kissé oldalsávban „élvezhető módon” sikerült fogni a Szabad Európa „Teenager party”-ját. Azután jött a zsebrádiókor, amikor szappantartó nagyságú dobozból szólt hozzánk valamely jeles államférfi. A miniaturizálás végeredménye pedig az, hogy ma már egyetlen szilíciumlapkán valósítják meg a teljes rádió vevőkészüléket, keverőtűt, KF-estűt, demodulátorostul és hangfrekvenciás végerősítőtűt. A Philips most ilyen lapkával komplett rádiót gyárt, amelyet a fülhallgatóba épít be.

gyakorlat**Windows Commander fogások**

Igen sokan használják a Windows Commandert, hiszen jó minőségű, sokoldalú, és alapfelépítésében hasonlít más, korábbi fájlkezelő programokra, köztük például a Norton Commanderre. A program azonban sokkal több egy egyszerű Norton Commander klónnál. Olyan, kevésbé ismert képességei is vannak ugyanis, amelyek kiemelik a hasonló fájlkezelő szoftverek közül.

Segíthetünk?

GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardvével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt, ☎ 4566-976

A következő témákban tud segíteni: alaplap, processzor, memória, hang- és videokártya, merevlemez, CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó, hálózatok

Gyarmati László, ☎ 4566-977

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

Nákovics László

A következő témában tud segíteni: programok telepítése

laszlo.nakovics@cpanorama.hu
zsolt.kohler@cpanorama.hu
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

KÉRDÉSEI VOLNÁNAK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkel kapcsolatban érdeklél további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

Gyarmati László: 456-6960
Bányai Ferenc: 456-6962
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu
ferenc.banyai@cpanorama.hu

A CP KOMPAKTLEMEZEIVEL KAPCSOLATBAN ÉRDEKLÖDNE?

Ne habozzon megkeresni szerkesztőségünket, ha a CP CD-inek tartalmáról, a programok telepítéséről, futtatásukról szeretne többet is megtudni.

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

RÉGEBBI KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNÉ MEGRENDELNI, ELŐFIZETNE A CP-RE?

Ha Önnek hiányzik valamelyik régebbi Computer Panoráma, szeretne különszámainkból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg a Computer Panorámát, akár két évre előre.

Jancsó Emőke 456-6964

emoke.jancso@cpanorama.hu

CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, érdekesebbé válhatnak a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, lapozza fel újságunk ComPass rovatát. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva található meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkori akciós termékekről is értesülhet.

Computer
PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap

XII. évfolyam 7. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc
Művészeti vezető: Iszkra Ildikó
Főmunkatárs: Gyarmati László
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Szerkesztők: Nákovics László, Szincsák László
Munkatárs: Köhler Zsolt
Titkárságvezető: Szőke Erika

Alapító főszerkesztő: G. Kocsis Kristóf

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet: <http://www.computerpanorama.hu>
Címnap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalata,
a Computer Panoráma Kiadóíró Kft.

Felüls kiadó: Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:
terjesztetes@cpanorama.hu

Ügyfélszolgálat hétfő-péntek: 9-17 óráig

Terjeszti: a Hírker Rt., az NH Rt. és alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetésszervezők: Farkas Zsuzsa,
Kuba Ilona, Tóth Endre
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: ARieger@wekanet.de

Előfizetés: a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszám.

Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9-20 óráig).

A régebbi számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

A Computer Panorámát készítette:

Levélígátás: HVG Press
Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adattrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.
A Hírek és a ComPass rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akcióikon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadóink akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

HÍR

Bővített IP VPN csomagok

A WorldCom egy új, az ügyfél által menedzselte megoldással bővítette IP VPN Szolgáltatás Csomagját. A világ vezető globális üzletiadat- és internet-szolgáltatója mostantól a Ciscoval együtt kínálja IP VPN Select Access Edition programját.

A WorldCom IP VPN Select Access Edition lehetővé teszi, hogy egy vállalat megtervezze, menedzselje, figyelemmel kísérrje és bővítse a dedikált helyszínek közti VPN megoldását.

– Magyarországon volt már Enet, UUNET, s most már van UUNET is. Kell tehát valami plusz, hogy az emberek felkapják a fejüket. Milyen pluszokkal indította el valamivel több mint egy évvel ezelőtt a UUNET a magyarországi tevékenységét?

– Több mint egy éve indultunk, és akkoriban is megvolt már az a dilemma, hogy hogyan is kell elindulnia Magyarországon egy új internetszolgáltatónak: megvenni egy már bejáratott helyi szolgáltatót, ügyfélkörével együtt, vagy „zöldmezős” beruházással, új stratégiával felépíteni a céget? A UUNET-nek mindkét változattal kapcsolatban voltak már tapasztalatai, amelyek azt mutatták, hogy jobb zöldmezősen indulni, annál is inkább, mivel az akvizíciók esetében általában nagyon nehéz megítélni az adott cég valós értékét.

– A magyar piacot mindennek elmondják már, de kétségtelen, hogy – legalábbis a verseny szempontjából – érett piacról van szó. Mit tapasztalt ideérkeztekor a UUNET?

– Először is azt, hogy a szolgáltatás és a

Beszélgetés Kovács Péterrel, a UUNET Magyarország Kft. ügyvezető igazgatójával

Gerincstratégia

minőségi paraméterek között semmiféle összefüggés nincs. Akkor még létezett a „magyar internet” és a „nemzetközi internet” fogalma, s mi, amikor megjelentünk a magyar piacon, eltöröltük ezt a különbséget. Működésünk első pillanatától kezdve garantált nemzetközi, korlátlan, határoktól független internetet adtunk. Megfogalmaztuk azokat a kritériumokat, amelyek leírják, hogy mitől jó egy internet-hozzáférés.

– Nem árt megemlíteni a UUNET-tel kapcsolatban, hogy nem valamiféle kezdő vállalkozásról van szó, hiszen ott áll mögötte a WorldCom világméretű hálózata.

– A WorldCom pénzügyi stabilitása és ereje nélkül nem lett volna sikeres a hosszú évek fejlesztése, amelynek eredményeként a világ internetforgalmának 50 százalékát ma már mi közvetítjük. A cégnek 70 ezer ügyfele van világszerte, és a világ 65 országában van jelen. 2000-ben 40 milliárd dollár forgalmat produkált.

A WorldCom 1996-ban vásárolta meg a UUNET-et. Akkor még érdemes volt külön működtetni ezt a céget, mint egy távközlési cég internetes divízióját, azonban időközben a WorldCom is az internetet állította stratégiája középpontjába, és ebben döntő szerep jutott a UUNET-es dolgozóknak, tudásnak és hálózataknak.

– A búvszó, amit annyi emlegetnek a UUNET-tel kapcsolatban, a gerinchálózat. Hogyan lehet ebből üzletet csinálni?

– Van egy nagy kiterjedésű hálózatunk, s ezt szolgáltatjuk. Más szóval hozzáférést biztosítunk egy világméretű gerinchálózathoz. A WorldCom gerinchálózata 10-szer körülöleli a földet.

Régóta beszélnek internet robbanásról, de én azt látom, hogy az e-kereskedelem csak mérsékelten pulkant, a tartalom-szolgáltatás szintén. Sokkal nagyobb „pulkanást” várok az IP-alapú virtuális magánhálózatoktól. Ez lesz ugyanis az első olyan alkalmazási területe az inter-

netnek, ahol valóban nagy mennyiségű pénz lehet majd megtakarítani.

Reneteg olyan cég van, amely privát hálózatot épít, mert nem bízik az internetben. Ahogy nőnek a távolságok, egyre inkább megéri, ha az adatforgalom az interneten zajlik.

– Sokan úgy vélik, hogy mára a piac telítődött, az új szereplőknek immár nincs sok keresnivalójuk. A UUNET tapasztalatai is ezt igazolják?

– Egy év elteltével úgy látjuk, hogy semmi esetre sem volt késő a megjelenésünk a piacon. Ez az év ugyanis számos újdonságot hozott: a cégek fogékonyabbak lettek a beruházásaik minőségére, s ha így nézzük a dolgokat, éppen jól időztettük a megjelenésünket. Abból a szempontból viszont csak úgy van nem, hogy a cégek nem szívesen jönnek el azoktól a szolgáltatóktól, ahol már megszokták, netán elkötelezték magukat. Összegezve azért megállapítható, hogy jó stratégiával ezen a piacon igenis van mit keresnie még ma is egy minőségi játékosnak.

BÁNYAI FERENC

NÉV JEGY

Kovács Péter

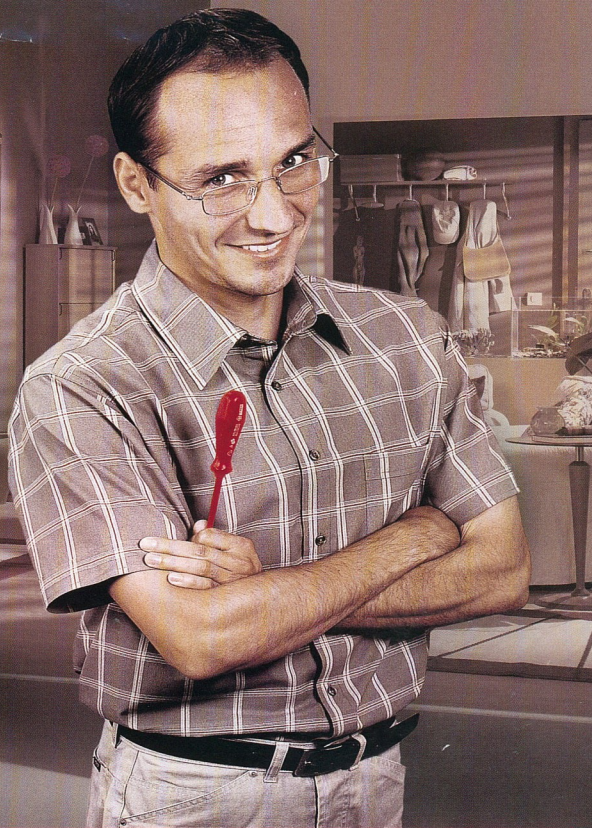
Kovács Péter tavaly márciusban csatlakozott a UUNET csapatához, így most éppen egy és egyegyedve éve dolgozik a cégnél. Munkaköre sajátjásos: egyszerre tölti be az ügyvezető igazgatói és a kereskedelmi igazgatói posztot, ami arra utal, hogy a UUNET-nél többre tartják a marketing tevékenységet, mint a pusztán adminisztratív munkaköröket.

UUNET-es évet megelőzően két évig az Ericsson állományában dolgozott, mint ágazati igazgató, a nagyvállalati divízió élén.

Végzettsége, mi is lehetne más, mint villamosmérnöki.

19 900 Ft

ISDN Szereld magad
csomag **telefonnal**

Tegyük fel!

Tegyük fel, hogy Ön szeretne egy olyan vonalat, amelyen végre egyszerre tud telefonálni és gyorsan internetezni. Tegyük fel, hogy ráadásul sok hasznos szolgáltatást is szeretne igénybe venni! Mi tévő legyen?

Rendelje meg a Matávtól az **ISDN Szereld magad** csomagot! Mi elküldjük az ISDN-csatlakozót, Ön pedig útmutatónk alapján felszereli, csatlakoztatja hozzá a telefont és a számítógépet, majd elvégéz néhány alapbeállítás. Ennyi! Utána már csak élveznie kell az ISDN előnyeit: a két digitális vonalat – amelyen egyszerre tud telefonálni és nagy sebességgel internetezni – és a számos kényelmi szolgáltatást.

A ráadás: 10 000 forintnyi forgalmi-díj-kedvezmény és kedvezményesen megrendelhető, korlátlan Axelero internet-előfizetés.

Felteheti a kérdést: mezezt mennyi-ért? Az **ISDN Szereld magad csomag ISDN-telefonnal** együtt **most csak 19 900 Ft!**

További információk és megrendelés az 1212 ingyenes telefonszámon, a Matáv Pontokban, hivatalos partnereknél és viszonteladóknál, üzletkötőknél.

A megrendeléshez meglévő hagyományos, analóg vonal és a műszaki feltételek megléte szükséges. Az ajánlat a készlet erejéig érvényes.

• **matáv**

a szavakon túl

World No.1

AZ LG OPTIKAI MEGHAJTÓK NEMZETKÖZI DÍJAI
LG Electronics Magyar Kft.
www.lge.com

 Computer Choice Best of 2001 LG-8000	 CHIP Performance Winner Aug. 2001 LG-8000	 Computer Choice Best of 2001 LG-8000	 PERFORMANCE PC Plus Best of 2001 LG-8000	 COMPUTER PARTNER Best of 2001 LG-8000	 Computer Choice Best of 2001 LG-8000	 WORLD COMPUTER Best of 2001 LG-8000	 channel Best of 2001 LG-8000	 EMPFEHLUNG PC direkt Best of 2001 LG-8000	
 Preis-Leistung Qualität Best of 2001 LG-8000	 CHIP TIP Best of 2001 LG-8000	 PC go! TESTSIEGER Best of 2001 LG-8000	 PC PRAXIS Pretesttop Best of 2001 LG-8000	 PC Magazin Best of 2001 LG-8000	 PC WELT PLATZ 1 Best of 2001 LG-8000	 ENTER Best of 2001 LG-8000	 Gold Award Best of 2001 LG-8000	 PC SHOPPING EMPFEHLUNG Best of 2001 LG-8000	 TESTSIEGER Best of 2001 LG-8000